

Government Oriental Library Series.

EDITED BY PANDITS UNDER THE SUPERVISION OF THE
CURATOR, GOVT. ORIENTAL LIBRARY, MYSORE.

KANNADA SECTION—No. III.

THE
MAHABHARATA
The PAULOMA and ASTIKA Parvas
BY
SADANANDA-YOGINDRA

ಮಹಾಭಾರತಂ

ಸದಾನಂದ ಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತ
ಪಾಲೋಮ ಅಸ್ತಿಕ ಪರ್ವಗಳು

EDITED BY

V. SYAMACHARYA,
Pandit, Govt. Oriental Library, Mysore.

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE GOVERNMENT
OF HIS HIGHNESS THE MAHARAJA OF MYSORE

MYSORE:
PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1911

ಅವತರಣಕೆ .

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಲೋಮಪರ್ವ ಅಸ್ತೀಕಪರ್ವಗಳ ಕಥಾವಿವರಣರೂಪವಾದ ಕನ್ನಡಪದ್ಯಕಾವ್ಯವು ಅಡಗಿದೆ. ಈಕಾವ್ಯವು ಶ್ರೀಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗದೇ ಇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಾಮಿನೀಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದೇ ಪುಸ್ತಕಲೇಖಕರಿಂದ ಬಹುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿಯು ಭಾರತದೊಡನೆ ವಿಭಾಗವು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗ್ರಂಥವು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಕೃತವಲ್ಲವೆಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಗ್ರಂಥಭೇದಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ನೂಡಿ ಮುಂದೆ ಪ್ರಚುರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಕೃತಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಪೋದ್ಭೂತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವೆವು.

ಈಗ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಯಾವ ಕವಿಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಯ ಕಾಲದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟಪ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನಗಳಾವವೂ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಪದುಮದೃಶ' ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಕನವು ಇರುವಂತೆಯೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧ್ಯಂತ್ಯಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಪದುಮದೃಶ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಕೃಷ್ಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಗೋಪೀನಾಥ' ಇವು ನೂದಲಾದ ಅಂಕನಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಾದ ಕವಿಯು ಭಾಗವತಪ್ರಣೇ

ತೃವಾದ ಕವಿಯೂ ಬುಬ್ಬನೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಬಂದೇವಿಧವಾದ ಪ್ರಾಸ, ಸಂಧಿ, ಅಪ್ರಯುಕ್ತಶಬ್ದಗಳೂ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಉಭಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳ ಕರ್ತರೂ ಬಂದೇ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಭಾಗವತಪ್ರಣೇತೃ ಕವಿಯ ಜೀವಿತಕಾಲವು ಕ್ರೈಸ್ತವಸಂವತ್ಸರಗಳ ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತಕದ ಅಂತ್ಯಭಾಗವೆಂದು ಕೆಲವರು ಶೋಧಕರು ಊಹಿಸಿರುವರು. ಅಂತಹ ಊಹೆಗೂ ತಕ್ಕ ಸಾಧಕಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೇವಲ ಸಮೀಪದೇಶದವನಲ್ಲವೆಂದುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಕವಿಯು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಗ್ರಂಥಾಂತಸದ್ಯಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ “ಚಾಟು ವಿಠಲನಾಥ” ನೆಂದು ಈಕವಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಅದೂ ಬಂದು ಬಿರುದು ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಾಗವತದಶಮಸ್ಕಂಧದ ಉಪಾಂತ್ಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ

“... ಯೋಗೀಂದ್ರನಖಿಳೋದಿತಸದಾನಂದ
ಮುದದಲಭಿವರ್ಣಿಸಿದಂ ”

ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ‘ಸದಾನಂದಯೋಗೀಂದ್ರ’ ನೆಂದು ಈತನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವು. ಇದರಿಂದಲೇ ಈತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೂ ಭಾಗವತಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೆಸರುಗಳು ಭಾಗವತಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇರುವುದೆಂಬುದು B78 ನೆಯ ನಂಬರುಳ್ಳ ‘ಭಾಗವತಾಹ್ನಿಕ’ ವೆಂಬ ಈ ಕೋಶಾಗಾರದ ಲಿಖಿತಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯೋಗೀಂದ್ರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಅಚ್ಯುತಾರಣಾಖ್ಯ ಯತಿರಾಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದೂ ಈತನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕವಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಭಾಗವತವನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ 'ವಿದಗ್ಧ ಚೂಡಾಮಣಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೂಡ ರಚಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥವು ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಈಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯೂ ಆಯಾ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಜನಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರನಿರ್ವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಆಯಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ರಾಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಕ್ಕೆ ವಶರಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಪಂಡಿತರುಗಳು ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ನಿಘಂಟು, ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ಇವೇಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಶಬ್ದಪುಶಬ್ದವಿವೇಕವೂ ಕಾವ್ಯಗುಣದೋಷವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಷ್ಟೆ? ಈರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಪ್ರಚೀನ ಶಾಸನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕಂಡು ಬರುವ, ಈಗ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಗಳ ಸಹಾಯಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಪಾದಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಶಬ್ದಗಳುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗೆ "ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ" ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ನೃಪತುಂಗನಾಗವರ್ಮ ಕೇಶಿರಾಜ ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕ ಮೊದಲಾದವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಾಗಿ ಜೈನವೈಷ್ಣವಶೈವಕವಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದಗಳುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗೆ "ಹಳಗನ್ನಡ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅಲ್ಲಂದೀಚೆಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದೂ ಮತ್ತು ನಾನಾದೇಶದ ಜನಗಳ ಸಮಾವೇಶದಿಂದೂ ಆಯಾಯಾ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಮುಖ್ಯವುರುಷರ ಸ್ವನಿಶ್ಚಯದೇಶಭಾಷಾಭಿಮಾನಮೂಲಕಸಹಾಯದಿಂದೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬಳಸಡದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಪ್ರಚುರವಾಗಿ

ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಭಾಷೆಯು “ಹೊಸಕನ್ನಡ” ವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಸಕನ್ನಡವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಸಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಅನೇಕ ಮತದ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಆಯಾಮತಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದಿ (ಸುಫಾರ್ಥಕಶಬ್ದ) ಗಳಿಂದ ಸಾಧಾರಣಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪಟ್ಟದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಗಳಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗೆ ಹಳಗನ್ನಡದ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳ ವಿರೋಧವು ದೂಷಣವಲ್ಲವೆಂದು ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ 1ನೆಯ ಸಂಧಿಯ 36ನೆಯ ಪದ್ಯದಿಂದ ವಿಶದವಾಗುವುದು.

ಶಬ್ದ ಸುಣಿಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ |

ಹೊದ್ದಿಕೆಯು ಸಾಹಿತ್ಯಕಲ್ಲದೆ |

ಹೃದ್ಯಪಟ್ಟದಿಹಾಡುಗಬ್ಬಳಿಗೆ ಬೇಡೆಂದು ||

ಸಿದ್ಧನೂತನಕವಿಗಳಸುರಿದ |

ಪದ ತಿಯೊಳಡಹಿ ಬೀಳುತ |

ಬುದ್ಧಿಯಣಿವೆಂತೊರೆವೆಸಿದ ಬೆಳ್ಳುಡಿಯ ಬೆರಕೆಯಲಿ ||

ಹೀಗೆಂಬುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಶಬ್ದಾಪಶಬ್ದವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೇ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೂಡದು. ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದಿಂದ ಯಥಾಶುತ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗದೇ ಯಿದಾ ಗ್ಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನ್ಯಾಯಗಳ ಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಗೋ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮ್ಯರಲ್ಲದ ಜನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣಾರೂಪವಾಗಿ ಈ ಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವೆವು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ 11ನೆಯ ಸಂಧಿಯ 20ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ಈಕೆಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಪ್ಪಮೂರುತಿ ಕಡೆಗೆ ಹಣೆಗಣ |

ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಹೋಮಿಸುವನಿದನು |

ತ್ಕೃಷ್ಣಮತಿ ಮಿಾಱುವನದಾವನು ತಂದೆಗಳರೆಂದ ||

‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂಬ ಪದವು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ನಿಷ್ಪಾದನಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಪ್ತಮಿಾಸಮರ್ಥವಾದ ಹಣೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ‘ದಿಕ್ ಬಾಧಣಃ’ ಎಂಬ (ಪುಟ 201 ಸೂತ್ರ 421) ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನಸಪ್ತಕಾರ ಅಣ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅನುಪಪತ್ತಿಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು—‘ಹಣೆ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಮೂಡ, ತೆಂಕ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಂತೆ ದಿಗ್ವಾಚಕವಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. 2 ನೆಯದು—ಸಪ್ತಮಿಾಸಮರ್ಥವಾದ ‘ಹಣೆ’ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ಅಣ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ‘ಹಣೆಯಣ’ ಎಂತಲೇ ರೂಪವು ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದರಲ್ಲಿ 1ನೆಯ ಅನುಪಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹಣೆಯ ಪ್ರದೇಶವು ನೇತ್ರದ ನಿಜಸ್ಥಳದಕಿಂತಲೂ ಉರ್ಧ್ವಪ್ರದೇಶವಾದಕಾರಣ ವೈವಕ್ಷಿಕದಿಕ್ಚ್ಯುಬ್ದತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. 2ನೆಯ ಅನುಪಪತ್ತಿಗೆ ‘ಹಣೆಯಣ’ ಎಂದೇ ಆಗಲಿ ‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂದಾಗಲಿ ಪಾಠಶೋಧನ ಮಾಡುವುದು ಪರಿಹಾರವು. ‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂದು ಶೋಧನ ಮಾಡುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ‘ಘಣಿಕಾ’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಶಬ್ದದಿಂದ ‘ಹಣೆಗೆ’ ಎಂಬ ಅಪಭ್ರಂಶವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸಪ್ತಮಿಾಸಮರ್ಥವಾದ ಆ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ಅಣಪ್ರತ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೂಪವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ‘ಬಂದಿನ’ ಎಂಬ ಪದವು ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 13 ನೇ ಸಂಧಿಯ 33 ನೆಯ ಪದ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೇವೆ.

ಇರೆ ವಂಜರತ್ಕಾರು ವೊಂದಿನ |

ಭರದಲೈದಿದರಣ್ಯವೆ ಗಿರಿಶಿ |

ಖರವಲಿ ಮುದದಿ ನಿಂದು ವಿಜನವಿದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ||

ನಿತ್ಯಾ ಸಮಾಸೇ ವಾಕ್ಯೇ ತು ಸಾ ವಿವಕ್ಷಾಮಪೇಕ್ಷತೇ ’
 ಎಂದು ವಾಕ್ಯಸಂಧಿಯು ಕವಿಯ ವಿವಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿರು
 ತ್ತದೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದರಿಂದ ಅದೂ ದೋಷವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕವಿಯು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ
 ರುವ ವೈತ್ತವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವೆ
 ಲ್ಲವೂ ಭಾಮಿನೀಷಟ್ಪದೀ ವೈತ್ತರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂರು
 ಮೂರು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಎರಡು ಅರ್ಧಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ‘ಷಟ್ಪದಿ’
 ಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆರಡು ಪಾದಗಳು ಸಮ
 ವಾಗಿಯೂ ಮೂರು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ವ್ರೂಂದಿರಡರಕಿಂತ ವಿಷಮ
 ವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಈ ವೈತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು
 ವಿಷಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರಾಚತುಷ್ಟಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು ಸಮ
 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ
 ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಗಣಗಳು ಅಂದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳು,
 ತೃತೀಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಆರು ಗಣಗಳು ಒಂದು ಗುರು ಅಂತು ಇಪ್ಪತ್ತು
 ಮೂರು ಮಾತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತಿವೆ. ಸಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾತ್ರಾ
 ಚತುಷ್ಟಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು ಜಗಣಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು.
 ಮಾತ್ರಾತ್ರಯಾತ್ಮಕಗಣವು ಗುರುಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗುರ್ವಕ್ಷ
 ರಾದಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು
 ರಚಿಸಿದರೇನೇ ಈ ವೈತ್ತವು ಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲಂ
 ಘಿಸಿ ಕೇವಲ ಮಾತ್ರಾಸಂಖ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗಣನಿಯಮ
 ವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕೆಲವರು ರಚಿಸಿರುವ ಈ ವೈತ್ತದ ಪದ್ಯಗಳು ಶ್ಲಾಘ್ಯ
 ವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮುದ್ರಣಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ
 ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ವೈತ್ತಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ
 ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕವಿಯೇ ಹಾಗೆ ರಚಿಸಿರಬಹುದು
 ಎಂದು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕೆಲವುದೂರ ಮುದ್ರಿ
 ಸಿದ ಬಳಿಕ ದೊರೆತ ಪುಸ್ತಕಾಂತರಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಲಕ್ಷಣವಿರುವ

ವೆಲ್ಲದ ಪಾಠಗಳು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಶೋಧನಗಳನ್ನು ಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕವಿಯು ಛಂದೋಲಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾದ 'ಪ್ರಾಸ' ಅಂದರೆ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ನಿಯಮ, ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವನು. ಆದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಆದಿ ಪಾದದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರವೇ ಆಗಲಿ ಆದಿಪಾದದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ದಿಂದ ಬರುವ ವರ್ಗಾಕ್ಷರವಾಗಲಿ ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರವೆನಿಸುವುದಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ರುವವಾಗ ಈಕವಿಯು ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವು ದ್ವಿತೀಯ ವಾದಾಗ ಈನಿಯಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸದೆ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರದ ಸಂಬಂಧಮಾ ತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಸಪೂರ್ತಿಯಾದಂತೆ ಭಾವಿಸಿರುವನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಕವಿಯು ಬಿಟ್ಟು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿಗಳಲ್ಲರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಕೈಕವರ್ಣಾನು ಗಮದಿಂದ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸುವ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಘವಾಂಕಕವಿಯು ತನ್ನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ (13—4)

ಇನ್ನೇನ ಕಾಣಲಿರ್ದಪೆ ನರಸ ಕೇಳಿದೊಡೆ |
ನಿನ್ನ ಮಗನಂ ಕೊಂದ ಪಾಪಿಯಾನೆಂದಾಡಿ |
ಯನ್ಯಾಯದಿಂ ಸಾವೆನುತ ಬರಲೋಲಗದ ಕಳಕಳವೆ
[ನೇನೆಂಬನು ||

ಅದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (6—29)

ಮೃತ್ಯುರೂಪಿನ ಪಂದಿ ಕಾನನದೊಳೊಕ್ಕಲಿ |
ಕ್ಕಿತ್ತು ನೆಚೆ ಸುತ್ತಿ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮನ !
ನೆತ್ತಿ ಯುರಿಯುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತ ಹಿರಿಯುತ್ತ ಬೆದರು
[ತ್ತೆಯೆ ಬಲವೆಲ್ಲವೆ ||

ಭಾಸ್ಕರಕವಿಯು ತನ್ನ ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ (3—23)

ಭ್ರಷ್ಟನೋ ತಾನಾಗಿ ಪುರುಷರ

ಮುಟ್ಟುವುದು ಸತಿಯರಿಗೆ ಹೀನವೆ
ನಿಪ್ಪವೆನಗಾಯ್ತೆಂದು ಬೆರಗಾದಳು ಸರೋಜಾಕ್ಷಿ ||

ಆದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (3—24)

ಮುಗಿಯರೊಳತಿ ಹೀನವೆಹುದೆಂ
ದೊಡ್ಡ ನೋಡುವ ಮರೆದು ಮಲಗಿರೆ
ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯೊಳದ್ದು ಕಾಪ್ಪಾಂಗಾರಸೈವೆರಿದ || ”

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಕವಿಸಾಧಾರಣಗಳಾದ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಗ್ರಂಥವು ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಇತರಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಶೋಧನವು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳು ತಾಳಪತ್ರಾತ್ಮಕಗಳು, ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾಗದದ್ದು. ತಾಳಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಬಂದು, ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ ಬಂದು ಸಹ ಬಂದೇ ಮೂಲಪ್ರತಿಯಿಂದ ಒರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಾಠಾದಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವುವು. ಆದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಆರಂಭಿಸಿ ಕೆಲವು ದೂರ ಸಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆರಡು ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆತದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶೋಧಿತವಾಗಲವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತತ್ಪೂರ್ವಭಾಗವನ್ನು ಈ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದೂ ಶೋಧಿಸಿ ಶೋಧನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವೆವು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶೋಧನಪತ್ರಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಕರ್ತವೆಂದಿಂ ಕಂಡು ಬಂದ ಪಾಠಭೇದಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪುಟಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವೆವು. ಅಯುಕ್ತವಾದ ಪಾಠಭೇದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶೋಧನೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಭಿಜ್ಞರೂ ಮತ್ತು ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳೂ ಆದ ವೆರಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಆನಂದಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ .

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಇಷ್ಟಪ್ರಾರ್ಥನೆ	1
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	”
ಭೃಗುವಂಶ	3
ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ	4
ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ	”
ರಾಕ್ಷಸ ಪುಲೋಮಾಗಮನ	5
ಅಗ್ನಿ ಪುಲೋಮರ ಸಂವಾದ	7
ಪುಲೋಮೆಯ ಹರಣ	8
ಗರ್ಭಚ್ಯವನದಿಂದ ಪುಲೋಮನ ನಾಶ	9
ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯೋಕ್ತಿ	10
ಭೃಗುಪುಲೋಮೆಯರ ಸಂವಾದ	11
ಅಗ್ನಿಗೆ ಭೃಗುಶಾಪ	12
ಅಗ್ನಿ ಅಡಗಿದುದರಿಂದ ಆದ ಬಾಧೆ	14
ಋಷಿಸಹಿತ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದುದು	16
ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಗ್ನಿಯಂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುಪ್ಪಿಕೆ	17
ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅಗ್ನಿಯ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ	19
ಚ್ಯವನಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ರುರುವಿನ ಜನನ	20
ವೇದನಕೆಯೆಂ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಜನನ	21
ರುರುವಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಆಭಿಲಾಷೆ	22
ಪ್ರಮತಿರುರುಗಳ ಸಂವಾದ	”
ಪ್ರಮತಿಯು ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ರುರುವಿಗೆ ಘಟನೆಮಾಡಿದುದು	23
ವಿವಾಹವಾಗುವಿಕೆ	24
ರುರುಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವರ್ಣನೆ	25
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಾಂಶುರಂ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಮೃತಿ	26
ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ನೋಡಿ ರುಷಿಗಳು ಶೋಕಿಸಿದುದು	”
ರುರುವಿನ ಪ್ರಳಾಪ	27

	ಪುಟ.
ವಿಷಯ.	
ರುರುವಿನ ಖಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳ ದೂತಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ	29
ರುರುದೇವದೂತರ ಸಂವಾದ	30
ರುರು ತನ್ನ ಆರ್ಥಾಯುವವನ್ನು ಸತಿಗೆ ಕೊಡುವಿಕೆ	32
ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಯಮನು ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ	33
ಖಳಿಕ ಋಷಿಗಳು ಸಂತೋಷಿಸಿದುದು	,,
ಪ್ರವೃದ್ಧರೆಯು ಪತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಿಕೆ	35
ರುರು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದುದು	,,
ರುರುವನ್ನು ನೋಡಿ ಡುಂಡುಭನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು	36
ರುರುವು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೀನಾರೇಡು ಕೇಳಿದುದು	37
ಡುಂಡುಭನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	,,
ಡುಂಡುಭನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಸರ್ಪಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು ...	39
ಸರ್ಪಾರ್ಥರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅದ ಶೃನಾಗುವಿಕೆ	,,
ರುರು ತಂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಪಾರ್ಥರದ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದು ಕೇಳುವಿಕೆ. ,	,,
ಸರ್ಪಾರ್ಥರದ ಕಥೆಯ ಉಪೋದ್ಭೂತ	40
ಪೌಲೋಮಪರ್ವದ ಫಲಕಥನ	41
ಸೂತನು ಅಸ್ತೀಕಸಂಭವವ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುವಿಕೆ	43
ಕದ್ರುವಿನತೆಯರಿಗೆ ಕಶ್ಯಪರಿಂದ ವರದಾನ	44
ಕದ್ರುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪೋತ್ಪತ್ತಿ ...	45
ವಿನತೆಗೆ ಪುತ್ರಜನನದ ವಿಲಂಬದ ಅನುತಾಪ	,,
ಜನಿಸಿದ ಮಗನ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದಿಂದ ಚಿಂತೆ	46
ಸೂರ್ಯನು ಅರುಣನನ್ನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ	48
ಉಚ್ಚೈಶ್ವರವಂ ಕಂಡು ಕದ್ರುವಿನತೆಯರ ವಿವಾದ	49
ಆಶ್ವದ ಬಾಲವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಲು ಉಪಾಯಚಿಂತನ	50
ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಡಿಸಲೊಪ್ಪದವರಿಗೆ ಶಾಪ	51
ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಆಚರಿಸಲು ವಿನತೆಯು ದಾಸಿಯಾಗುವಿಕೆ	52
ವಿನತೆಗೆ ಆದ ಶುಭಸೂಚನೆ	54
ಹರ್ಷದಿಂದಹಸಿಗೆ ಬಂದು ಗರ್ಭವಂ ಕಾಣದೆ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ	,,
ಆಗ ಉದಯಿಸಿದ್ದ ಗರುಡನ ದರ್ಶನ	55
ಸುರರು ಗರುಡನ ತೇಜೋರಾಶಿಯಿಂದ ಘಾಸಿಪಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮರಜೊಕ್ಕದ್ದು	56

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಅಗ್ನಿಯ ಅಭಯಪ್ರದಾನ	57
ಸುರರ ಸ್ತುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗರುಡನು ಅಭಯವಂ ಹೇಳುವಿಕೆ	58
ವಿನತೆಗೆ ನಮಿಸಿ ತಾನು ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕದ್ರುವಿನ ಮನೆಗೆ ಸೇರುವಿಕೆ.	59
ಕದ್ರುವಿನತೆಯರ ಸಂವಾದ	60
ಕದ್ರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊತ್ತು ತಾಯಿಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಂತರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುವಿಕೆ	61
ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಕದ್ರುಪುತ್ರರು ಕೆಂಗೆಡುವಿಕೆ	62
ಅದನ್ನು ಬೇಚರರ ವಚನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕದ್ರು ಮಹೇಂದ್ರನು ಮರಹೊಗುವಿಕೆ.	62
ಇಂದ್ರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗಲು ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ದುಃಖನಾಶ	64
ಗರುಡನು ಕದ್ರುಪುತ್ರರಿಂ ಗೂಡಿ ನಾಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುವಿಕೆ.	64
ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ಅಧಿಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಗರುಡನು ತಾಯಿಯಿಂದ ದಾಸ್ಯಕಾರಣವನ್ನು ಅರಿಯುವಿಕೆ ...	66
ಬಳಿಕ ಕುಖಿತನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	68
ಕದ್ರು ಬೇಡಿದ ಅವೃತವನ್ನು ತರಲು ಗರುಡನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	69
ಗರುಡನಿಗೆ ವಿನತೆಯ ಶುಭಾಶಾಸನ	70
ಆಗ ವಿನತೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಬೇಡುವಿಕೆ	71
ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡರನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸೆಂದು ವಿನತೆಯು ಹೇಳುವಿಕೆ.	71
ಹೊರಟು ಬೇಡರನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ	72
ಆಗ ವಿನತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಡುವಿಕೆ	72
ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಧಾಸಿಯೊಡನೆ ಬಿಡುವಿಕೆ ...	74
ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ಕರ್ಯಪರನ್ನು ಯಾಚಿಸುವಿಕೆ	75
ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಗಜಕರ್ಣಪರನ್ನು ತಿನ್ನುಲು ಕರ್ಯಪನಾಚ್ಛಾ	76
ಗಜಕರ್ಣಪಜನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ	76
ಗರುಡನು ಕರ್ಯಪರು ಕೇಳಲು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	77
ಕರ್ಯಪರ ಶುಭಾಶಾಸನ	77
ಸರ್ವೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗರುಡನಿಗೆ ಗಜಕರ್ಣಪರ ದರ್ಶನ ...	77
ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಂತರಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅಂಬಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ....	77
ಆಗ ತದ್ವನಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಬರುವಿಕೆ.	77

	ಪುಟ.
ವಿಷಯ.	
ಆವರವು ತನಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಕೂಡುವಿಕೆ.	78
ಆಗ ತಾನು ಕುಳಿತ ಶಾಖೆಯು ಮುರಿಯಲು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ	79
ಏನೂ ತೋರದೆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಕಚಿ ಕೊಂಡು ಅಂತರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಿಕೆ.	80
ಆಗ ಸುರಮುನಿಗಳ ಸ್ತುತಿಯನಂಗೀಕರಿಸಿ ಗಂಧಮಾಧನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ.	”
ಕರ್ಕಸುರ ಅದಂ ಕಂಡು ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	81
ಬಾಲನ ಆಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ಕಸುರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ..	82
ಆಗ ಅವರು ಅಭಯವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ	83
ಕರ್ಕಸುರಿಂದ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಡುವಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ	”
ಆಪ್ರಕಾರ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಪಾರ್ವತದ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡುಟು ಗಜಕಚ್ಛ ಪಂಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ	84
ಆಹಾರದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಡುವಿಕೆ	85
ಅವ್ಯುತಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗರುಡನು ಹಾರುವಿಕೆ	86
ಆಗ ಸುಗಂಧೋಕ್ತದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಕರವಾದ ಅಪಶಕುನಗಳು	”
ಇಂದ್ರನು ಬ್ರಹ್ಮಹಸ್ತಾಚಾರ್ಯರಂ ಕರೆಸಿ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ	87
ಗರುಡನು ಅಜೇಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ದಿಕ್ಪಾಲರನ್ನು ಬೆಸಸುವಿಕೆ	89
ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ನದರಾಗುವಿಕೆ ...	90
ಆಗ ಗರುಡಾಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಗರುಡನ ಬರುವಿಕೆ	”
ಇಂದ್ರನ ಬರುವಿಕೆ	91
ಇಂದ್ರನ ಸ್ವರ್ಧಾವಚನವು ಉಭಯರ ಪರಾಕ್ರಮವು	92
ಇಂದ್ರನ ರಥವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ವಾಯು ತೊಲಗಿಸುವಿಕೆ.	93
ಬಳಕೆಯು ದಾರಂಭ	94
ದೇವತೆಗಳ ಪಲಾಯನ	95
ಅವ್ಯುತಘನಕ್ಕೆ ಗರುಡನು ಬಂದಾಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಾವನವನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಿಕೆ ...	96
ಅಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲನಾದ ಅಗ್ನಿಯಂ ಕಂಡು ಮಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	97
ಅಗ್ನಿಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಬಲಿಯದಿರಲು ನದೀತಟಾಕಾದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಕಾರಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಶಮನ	”
ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗದ ನಿವಾರಣೆ	98
ಚಕ್ರವಂ ಕಂಡು ಅಣುರೂಪದಿಂದ ಅದರ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಿಕೆ.	”

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಸರ್ಪಗಳಂ ಕಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅವ್ಯತಕಲಶ ವನ್ನು ಹರಿಸುವಿಕೆ	99
ಅವ್ಯತಕರಣದಿಂದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸುರರು ಹರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.	100
ಹರಿ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅಮರಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ ...	101
ಆಗ ಗರುಡನು ಹರಿಯಂ ಕಂಡು ನಿನಾರಂದು ಕೇಳಲು ಹರಿಯ ಉತ್ತರ.	102
ಹರಿಯು ವರವಂ ಕೇಳಿನಲು ಗರುಡನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಹರಿಯು ಅಪಹಾಸ .	103
ತಿರುಗಿ ಉಭಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಾಹನನಾಗೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ	104
ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಲು ಹರಿಯು ನೀನು ವರವಂ ಬೇಡೆನಲು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ	”
ಅವ್ಯತವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡೆಂದು ಹೇಳಲು ತಾಯಿ ಸರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಒಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	105
ಹರಿಯು ಶುಭಾಶಾಸನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸಂವಾದ	106
ಆಗ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಪ್ರಯೋಗ	”
ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಗರುಡನ ಅಪಹಾಸ	”
ಮೃದುಕೃತಿಪೂರ್ವಕ ಗರುಡನೊಂದಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹ ಗರುಡನು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ	108
ಇಂದ್ರನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗರುಡನು ಸ್ವಾಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ	109
ವಿಸ್ಮಿತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗೆಂದು ಬಿಸಸುವಿಕೆ	110
ಬಳಿಕ ಅವ್ಯತವು ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗದಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ತನಗಾಹಾರವಾಗುವ ವರವಂ ಪಡೆದು ತಾಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	111
ತಾಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬನ್ನಿರೆನ್ನುವಿಕೆ....	”
ಆಗ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸುಧೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ	112
ತಿರುಗಿ ಅವ್ಯತಸೃಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವ್ಯತವಂ ಕಾಣದೆ ಸರ್ಪಗಳ ದುಃಖ. ಗರುಡನು ತಂದ ಅವ್ಯತವು ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶೌನಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ	”
ವಿನತೆಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ	113
.....	114

	ಪುಟ.
ವಿಷಯ.	
ಗರುಡನ ವಿತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ನುಂಗುವಿಕೆ	115
ಆಗ ಸರ್ಪಮುಖ್ಯರು ಗರುಡನಿಗೆ ವರ್ಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪವಂ ಕೊಡಲೊ ಪ್ಪಲು ಕೊಲೆ ಬಿಡುವಿಕೆ	”
ತಾಯಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೇನಪ್ಪಣೆಯನಲು ತನ್ನ ಮನೋರಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	116
ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಾದ್ಯಂತಿಕೆಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಪ್ರಶ್ನೆ	117
ಉತ್ತರವಲ್ಲಿ ಕರ್ಕೃಪರ ಯಾಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಿತ್ತು ಶಾದಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಿಕೆ	”
ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರಂ ಕಂಡು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿ ದಾಟಿ ನಡೆಯುವಿಕೆ	118
ಆಗ ಇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಕೋಪ	119
ಬೇರೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಯಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಿಕೆ	”
ಸರ್ವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಕಿಂತ ಅಧಿಕನಾದವನು ಜನಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಹುತಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	120
ಯಾಗಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕರ್ಕೃಪರ ಪ್ರಶ್ನೆ	121
ಇಂದ್ರಗೆ ಶತ್ರುವಂ ಪಡೆಯಲೆನ್ನುಲು ಇಂದ್ರನಪರಾರ್ಥವೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.	”
ಐಷ್ಯಯ್ಯಮದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋದುದೇ ಎಂದುತ್ತರ ...	”
ಅಂತಹ ಯಜ್ಞವು ಬೇಡೆಂದು ಕರ್ಕೃಪರ ವಚನ ...	122
ಆದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗನು ಜನಿಸಲೆಂದು ಋಷಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ...	123
ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾತಿಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ.	124
ಆಗ ಋಷಿಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಜನನವೇ ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ ..	”
ತಾಯಿ ಶಾಪದಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ	126
ಆದರಲ್ಲಿ ಶೇಷದೇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ.ಷ್ಯ ಸರ್ಪಗಳ ಸಂಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ	127
ಈಗಂತಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಶೇಷದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಆಗವನು	129
ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕಂಡು ಶೇಷಕೃತಸ್ತುತಿ	139
ರಕ್ಷಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲುತ್ತರ.	”

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ತಾಯ್ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಸಹೋದರರುಳ್ಳಿಷ್ಟೆಗೂ ಭೀತಿಪಟ್ಟು ತಪವು ಮಾಡುವೆ ನೆನಲು ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯಪ್ರದಾನ ವರಪ್ರದಾನ	... 131
ವರದಾನವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೊರೆಯಲು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಜ್ಞೆ	... 133
ಶೇಷನ ಭೂಭಾರವಹನವರ್ಣನೆ....	... 134
ಇತರಸರ್ಪಗಳು ತಾಯ್ ಶಾಪದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ 136
ಶಾಪಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವಿಕೆ	... 138
ವಾಸುಕಿಯು ಪೂರ್ವಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ	... 140
ಜರತ್ತಾ ರುವಿನ ಕಥಾ	... 142
ಜರತ್ತಾ ರುವಿಗೆ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕೊಡಲು ಸರ್ಪಗಳ ನಿಶ್ಚಯ	... 144
ಜರತ್ತಾ ರುವಿಗೆ ವಿವಾಹ	... 146
ಆಸ್ತೀಕನ ಜನನ	... 151
ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಆಖ್ಯಾನ	... "
ಪರೀಕ್ಷಿತನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಋಷಿಗಳ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮೃತಸರ್ಪ ವನ್ನು ಹಾಕುವಿಕೆ	... 152
ಆದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶುಷಿಯ ವುಗನ ಶಾಪ	... 153
ತಕ್ಷಕನು ಕಚ್ಚಲು ಬರುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಂದರ್ಶನ	... 155
ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಕ್ಷಕನು ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ.	157
ರಾಜನ ಬಳಿ ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂದ ಫಲಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಪಗಳ ಆಗಮನ	... 159
ಫಲದಲ್ಲಿ ಹುಳುವಾಗಿದ್ದು ತಕ್ಷಕನು ರಾಜನನ್ನು ಕಚ್ಚುವಿಕೆ	... 159
ಉದ್ದಾಲಕನು ಉಪಮನ್ಯುವೂ ಧೌವ್ಯರಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾಗಲು ಬರುವಿಕೆ	... 154
ಗುರುವಿನ ಆಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಇರಲು ಗುರುವಿನ ವರದಾನ	... 156
ಉಪಮನ್ಯುವಿಗೆ ಗೋರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ	... 157
ಗುರುವಿನ ಆಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅರ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಂದುದರಿಂದ ಬಂದ ರೋಗಪರಿಹಾರ	... 158
ಪಾಂಡವರು ರಾಜಸೂಯ ಮಾಡಿದ ಕಥೆ	... 169
ಉದಂಕಮುನಿಯು ಸರ್ಪಧ್ವರ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	... 170
ಆದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಪ್ರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ನುಲಭವೆಂದುತ್ತರ	... 171
ಭೃಗುವಿನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ	... 172
ಆಗಸ್ಯರ ಕಥೆ	... "

ಪುಟ	ಪಟ್ಟಿ	ಅಕುಧ	ಕುಧ
—	—	—	—
”	20	ಬಿಡುಬಿಡು	ಬಿಡು
20	13	ಚರಿತ್ರವ	ಚರಿತವ
21	6	ಆಲೆತಂದನೀ	ಆಲೆತಂದ
22	5	ರಾಜ್ಯ	ರಾಜ್ಯ
23	16	ನುಚಿತ್ತದಿ	ನುಚಿತ್ತದಿ
25	5	ಸಿದಂವದಾಯ್ತಂ	ಯಿಸುವುದಾಯಿತದಂ
”	”	ಸಹಿತಪೂ	ಸಹಿತಪ
”	”	ಛಲಿಛಾಯಶಶಿಯು	ದುಛಾಯಶಶಿಯನು
26	17	ಗಡೆಗಳು	ಗಡೆಗಳು
”	21	ಹುವಿನ	ಹೂವಿನ
”	”	ಜಗನೆ	ಜಗನೆ
27	9	ದರ್ಧಕ್ಕೆ	ದರ್ಧಕ್ಕೆ
28	12	ನಾವೆಯೆ	ನಾವೆಯು
”	14	ಪೂಡವಂಟ	ಪೂಡವಟ್ಟ
29	4	ಕೂರಮಿಗಸಾಧ್ಯ	ಕೂರಮಿಗಳಿಗಸಾಧ್ಯ
30	17	ವಂದಿಸುವ	ವೆಂಬುದ
”	”	ಆಱರೆತ್ವ	ಆಱರೇ
31	1	ತನ್ನ	ತನ್ನಯ
”	”	ನೊಂದಳತೆ	ನೊಳಗೊಂದಳತೆ
”	24	ವನೀ	ವನ್ನು
32	18	ತನ್ನಯುಪಾರ್ಥವನು	ತನ್ನಯುಷ್ಯದರ್ಧ
”	25	ವೆಗ್ರತ	ವೇಗವ
33	22	ತಿರ್ದುದಾ	ತಿರ್ದುದಂದಾ
34	9	ಗ್ರಹಕ್ಕೆ	ಗ್ರಹಕ್ಕೆ
”	18	ತೂರದ	ತೂರದ
”	19	ಹೂರವ	ಹೂರವ
”	21	ದಲಿ	ದಲಾ

ಪುಟ	ಪಟ್ಟಿ ಕ್ರಮ	ಅನುವಂಶ	ಕುರು ಧ
35	5	ಕೊಯ್ಯವನಲ್ಲ	ಕೊಯ್ಯದಿರನ್ನ
37	3	ಸಾಹಸ್ರ	ಸಹಸ್ರ
”	21	ಸಾಸ್ರವ್ಯದ	ಸಾಸ್ರವಾಡಿ
”	22	ಜನ್ಮ	ಜನನ
38	7	ನಿಂದನೀಕ್ಷೆ	ನಿಂದರಲೀಕ್ಷೆ
”	11	ಯನ್ನೊಡನೆ	ಯನ್ನೊಡನೆ
”	17	ದಲೆನ್ನನು	ದಲೆನ್ನನು
”	20	ಕಾರುಣೀಕನೆ	ಕಾರುಣೀಕನೇ
39	11	ನೆನೆಪಿ	ನೆನೆಪಿ
”	16	ದಾತನನು	ದಂದಾತನನು
40	8	ಧರಾ	ಭೂಮ್ಯ
”	23	ನನಿಯನು	ನವನಿಯನು
41	5	ವಾಡಿ	ವಾಡಿ
41	6	ಕೊಲ್ಲು	ಕೊಲು
42	10	ದಲ್ಲಿ	ದಲಿತ್ತಿ
”	15	ನೆಕೇಳಿ	ನೆಪಿ ಕೇಳಿ
47	8	ಕೆಡದ	ಕೆಡೆದ
”	18	ತಾನಂಜದಿರುದ್ದುಕಳ	ನಂಜದಿರುಬಂದುಕಳಲಬೇಡೆಂದ
”	24	ವೀರನು	ವೀರನಹ
”	”	ವಿಲ್ಲಂ	ದಲಂ
48	20	ಲರುಣ	ಲುವರುಣ
49	15	ತುರಗವಿದು	ರತುವು
”	”	ಗವಿನತೆ	ಗಾವಿನತೆ
”	19	ನಗುತವಳು	ನಗುವವಳ
50	3	ಬಟಿದೆ	ಬಟಿದೆ
51	15	ವಿದಂ	ವಿದಿಂ
52	14	ಮಾಡುವ	ಮಾಡುವು

ಪುಟ	ಪಾಠ್ಯಕ್ರಮ	ಅನುವಾದ	ಶುದ್ಧ
53	25	ಕದು	ಕದು
53	1	ಇಂತ	ಇಂತು
53	12	ವೃತ್ತವ	ದೃಷ್ಟಕ
53	20	ಯಜೆ	ಯಜೆ
54	17	ಮುನ್ನಡವಿಯಲಿಂ ಸಿದಗರ್ಭವ	ಮುನ್ನಿರಿಸಿದವಿಯಗರ್ಭವನು
55	5	ದವೇ	ದವೇ
55	6	ನುತ್ತ	ನುತ
55	6	ಬಾಯ	ಬಾಯ
55	6	ಧರೆ	ಧರೆಗೆ
55	11	ನಿನಿಚುವ	ನಿಮಿಚುವ
55	15	ಗಗಣ್ಯ	ಗಣ್ಯ
55	15	ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ	ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತದ
55	22	ಯಿಂದು	ಲಿಂದು
56	1	ಕಾಣುತ್ತ	ಕಾಣುತ
56	10	ತಾನನುತ	ತಾನೇನನುತ
56	11	ತಾಶನ	ತಾಶ
56	11	ಹೊಯಿಲನು	ಹೊಯಿಲುಗಳ
56	16	ಕೇಡಿನಂದಿನವೊಲುನೀ ಘಾಸಿ	ಕೇಡಿನಂದದದಿನದವೊಲುನೀ
56	17	ಮಾಡಿವೆ	ರೂಡಿಮಾಡಿವೆ
56	17	ಕಳುಹ	ಕಳುಹಿ
56	18	ವೋಡು	ಓಡು
56	20	ಕವಿವೃತ್ತಿದೆ	ಕವಿವೃತ್ತಿದೆ
56	24	ಯೋಗುವದು	ಯೋಗುವುದು
57	8	ದನದಲಿಸಂಸ್ಕೃತಯನು	ದನದಿಸಂಸ್ಕೃತಯನ್ನು
59	4	ಕಂಕುಳಲಿ	ಕೊಂಕುಳಲಿ
59	8	ಳಾಟಕೆ	ಳಾಟಕೆ

ಪುಟ	ಪಟಿಕೂ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
,,	21	ತೂತ್ತ	ಹೆತ್ತ
62	20	ಮಹೇಂದ್ರ	ಮಾಹೇಂದ್ರ
,,	,,	ಸ್ತುತಿಸಿ	ನುತಿಸಿ
,,	23	ತಟಕಿಟಿ	ತನಿಟಿ
,,	,,	ಸೂರಿಯನಿಚಿವಂತೆ	ಸೂರ್ಯನಿಚಿವಂದದಲಿ
63	19	ನಾಕಾಸನಕೈದಿ	ನಾನದಲೈದಿದ
64	12	ಸಲ್ಲಲಿತ	ಲಲಿತದ
,,	17	ಇತ್ತಿದುರು	ಇಟಿದು
,,	,,	ಮತ್ತೆ	ಮತ್ತಾ
,,	18	ಖಿಳ	ಖಿಳ
,,	,,	ವುಮದೆಲ	ಕರದೆಲ
,,	20	ಜಲನಿಧಿಯತಾನಲ್ಲಿ	ಜಲನಿಧಿಗೆತಾನಂದು
65	3	ವನಿತೆ	ವಿನುತೆ
,,	6	ತುರಗವನಾವು	ತುರಗವನುನೆಣಿ
,,	9	ವಗಡಿಸಿಕೇಳೆ	ವಗಡಿಸುತಕೇಳಿದರೆ
,,	,,	ಹೇಟಿದನುನಾ	ಹೇಟಿದ
66	1	ವಿಧಿಯುತನ್ನ	ವಿಧಿಯನ್ನು
67	24	ಜ್ಜೀವಿಸಿ	ಜ್ಜೀವಿಸಿಯೆ
,,	,,	ಮರಳುವುದೇ	ಮರಳುವುದೆ
68	9	ಹರಿಸಿ	ಹರಸಿ
,,	19	ವೆನುನೀನು	ವೆನೀನೇ
69	2	ಯೆಂದನೆ	ನೀನೆನೆ
,,	11	ನಣಿಯು	ನಣಿಯೆ
70	9	ದಲ್ಲವೆ	ದಲ್ಲವೆ
,,	10	ಪೊಡೆ	ಪಡೆ
,,	15	ವಡೆಯು	ವಡೆದ
,,	,,	ಯವಳೊವಳನೆಡೆ	ಯಳೊವಳನದಡೆ

ಪುಟ	ಪಂಚ್ಚಿ	ಅನುಬಂಧ	ಶುದ್ಧ
71	6	ದೀಕೆಯನು	ದೀಕೆಯ
”	”	ಕಾವುದನೆ	ಕಾವುದನಲು
72	6	ಯೋಜನದನೀಳದಿಹನು	ಯೋಜನನೀಳದಿರುವನು
73	5	ಮಾತಿನಿಂದೇ	ಮಾತಿಂದಮೇ
74	21	ಟ್ಟನ್ನು ವುದು	ಟ್ಟನ್ನ ವದು
75	12	ಕಳಿ	ಚಂಪ
76	19	ಧಿಕ್ಕ ರಸಿಕರದಸುಪ್ಪ	ಧಿಕ್ಕ ರಸಿಕರದಸುಪ್ಪೆ
77	12	ನಿಲ್ಲದಲಂಬಮೆಂಬ	ನಿಲ್ಲದಲ್ಲಂಬಾಶ್ಯ
”	21	ಗಿದವು	ಗಿದುವು
”	22	ಣಗಿದವ	ಣಗಿದುವ
78	17	ಮೇಣ	ಮೇಣು
79	7	ಮುಜಿದು	ಮುಜಿದುದದ:
”	19	ಶಾಖೆಯತಾಬ	ಶಾಖೆಯನುತಾ
”	20	ಚಿಕ್ಕಿ ರಸಿದೊಡೆಶಾಪವುತನ್ನ	ನಿಕ್ಕಿ ದೊಡೆಶಾಪಾಗ್ನಿ ಯೆನ್ನ ನ
80	14	ಗಡೆಯ	ಗಡಿಯ
”	17	ಕಳೇವರವುನಕ	ಕಳೇವರವನಿಕ್ಕ
82	14	ಕೈಗಾಯ್ವಿ	ಕೈಗಾಯ್ವಿ
”	17	ದೋಷವನೀವು	ದೋಷವನುನೀವ
84	16	ಹೆಮ್ಮರದಕೋಟೆವುಡೆಯ	ಹೆಮ್ಮರಕಡೆಯೆಲುಡಿಯಲು
85	9	ಮಲವುಡೆ	ಮಲವುಡೇ
”	”	ವಳಿಗೆ	ವಳಿ
”	10	ಯೆಂಬೆ	ಗೆಂಬೆ
86	12	ಹೊಯ್ದು	ಹಾಯ್ದು
”	13	ಆಪ	ಆಪ
87	3	ಸುರಪ	ಸುರಪವಸು
”	”	ಗಣದ	ಗಳ
88	5	ಭಾಹ	ಭಾರ

ಪುಟ	ಪಾಠ್ಯ	ಅನುಧ್ಯ	ಕುಧ್ಯ
,,	15	ನುನವ	ಘನ
,,	,,	ವೀರಮಹಾ	ವೀರ್ಯವಿಕ್ರಮ
,,	17	ಯಾದವಹ	ಯಾಹವದದಿ
89	3	ಕನಬಲವುಂಟೆನಗೆ	ಕನದಬಲದಿಂದವೆ
91	7	ನೋಡುವೆವ್ಯ	ನೋಡುವೆವು
,,	,,	ಯೆನು	ಯೆನುತಿರ
,,	8	ತತ್ತ	ಲತ್ತ
93	4	ನಃವೊಂದೇ	ನದೊಂದೇ
,,	21	ರೊಬ್ಬರು	ರೊಬ್ಬರೊಬ್ಬ
,,	22	ಅದಟ	ಅದಟ
95	9	ವೊಂದ	ನೊಂದ
,,	,,	ತೆಣಿಯ	ಕೆಣಿಯ
100	13	ಕೊಂಡೊ	ಕೊಂಡ
,,	18	ರಯೆ	ರಿದೆ
101	9	ನನಗದು	ನನಗದು
102	14	ಲಯದಿ	ಲಯಕೆ
103	6	ಲಕ್ಷ್ಮೀ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು
,,	7	ಲೋಚನ	ಲೋಚನೆ
,,	,,	ಭವರೇ	ಭವಭವ
,,	8	ಸಪು	ಸುಪಾ
,,	9	ಸುರರಲಿ	ಸುರರೇ
,,	24	ವೈರಿ	ವೈರಿ
105	20	ತೋಟಿಸು	ತೋಟಿಸು
101	13	ಕೆಯೆಂದ	ಕೆಂದ
112	3	ಲ್ಲವೆಯಲ್ಲ	ಲ್ಲವೆಯು
,,	4	ಅಲ್ಲ	ಸ್ವಲ್ಪ
,,	5	ರಹ	ರಹ

ಪುಟ	ಪಾಠ್ಯ ಅನುಕ್ರಮ	ಶ್ಲೋಕ
114	18 ತತ್ತು	ತತ್ತು
115	18 ವಿಡಿಯನುಡಿ	ವಿಡಿಯೆ
”	19 ದರು	ನುಡಿವರು
”	” ಕೊವ್ವೆತ್ತ	ಕೊವ್ವೊಮ್ಮೆತ್ತ
119	12 ತವೋ	ತವೋಗ್ಗಿ
”	14 ಸುರಿದನೆ	ಸರಿದನೆ
”	15 ಗಾಲ	ಗಾಲಿ
125	11 ದುರಿತಾಘ	ದುರಿತಾಘ
134	6 ಹೆಮ್ಮಗಂಡೆನು	ಹೆಮ್ಮಗೊಳ್ಳನು
145	22 ವೆಸಗಿ	ನೆಸಗಿ
146	7 ಬೆರಿಸಿತು	ಬೆರಿಸಿತು
148	3 ವೆತ್ತಣ	ಲೆತ್ತಣ
”	23 ವದ	ವುದ
150	8 ಬಳ	ಬಳ
”	9 ಬಳ	ಬಳ
160	13 ಭೂಪನನು	ಭೂಪನದ
”	14 ಬಂದನು	ನಿಂದನು
158	23 ರೂಪಕ	ರೂಪಕನೆ
192	18 ಮುನಿಸು	ಮುನಿಯು
193	6 ವಯೋಧ	ಪಯೋಧ
211	20 ಸುವ	ಸುವೆ
224	23 ಪದ	ಪರಿ
”	24 ದಿಂದ	ಯಿಂದ

ಗ. ಪುಸ್ತಕಪಾಠ

ಪೇಜ್	ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ	ಪಾದ
137	3	3

ವಂದನಿಸಿ ನೀವಿದನು ಕಾಣದೆ ಭೋರತರಭಯವ ||

೨

ಶುಭಮಸ್ತು

ಮಹಾಖಾರತ ಆದಿಪರ್ವ.

ಮೊದಲನೆಯ ನಂದಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಸೂತನಭಿವರ್ಣಿಸಿದನಮಲ
ಖ್ಯಾತಪಾಲೋಮವನು ತತ್ಕುಲ
ಜಾತಶೌನಕಮುಖ್ಯಮುನಿಸಭ ಮಚ್ಚ ಲೋಲವಿನಲಿ ||
ಇಷ್ಟಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀಮದಮರಪ್ರವರಮಕುಟ
ಸ್ತೋಮಮಣಿಗಣಕಿರಣಕೀರಲೋ
ದ್ವಾಮನವ್ಯಪದಾಬ್ಜ ಪೀಠನನಂತಗುಣನಿಳಯ |
ಭೂಮಿಭೂಸುರಗೋಸುಧರ್ಮ
ಸ್ತೋಮಕಾರಣಮೂರ್ಮಿಯಹ ಲ
ಕ್ಷೇತ್ರಮನೋರಮ ನಿಲಗೆ ಯಮಗಿಷ್ಠಾರ್ಥಸಂಪದವ ||
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ನೈಮಿಶದಲೋಂದಾಯು ಸುಜನ
ಸ್ತೋಮ ಶೌನಕಮುಖ್ಯರೆನೆ ಸು

ಪುಣ್ಯವೀಯಾಶ್ರಮವು ಮೆಖವಿದು
 ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲಿಂಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಕೆ
 ಪುಣ್ಯದಂತಿರೆ ಬಂದೆ ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕನೆ ಮನವೊಲಿದು |
 ಪುಣ್ಯಕಥೆಯನು ಕೇಳುವೀಬಹು
 ಪುಣ್ಯವೊಡಗೂಡಿದರೆ ಜಗದಲಿ
 ಪುಣ್ಯವೆಂತರದಾರು ತಮ್ಮೆಂತೆಂದನಾಮುನಿಸಿ ||

೬

ಎನಲು ನುಡಿದನು ಸೂತನಾಮುನಿ
 ಜನಕೆ ನಿಮಗದ ವರ್ಣಿಸುವೆನೆನು
 ತನುಪಮಿತರುತ್ತಮೆಭೃಗೂದ್ವಹರಮೆಳರನ್ವಯವೆ |
 ಅನುಸರದಲಿಂತೆಂದನಾವರ
 ಮುನಿಸತಿ ಪರಿಕಿಸಲು ಕಣೆ ಜಿಡು
 ವನಜನಾಭನ ನೆನೆದು ನುಡಿದನು ಶೌನಕಾಧ್ಯರೀಗೆ ||

೭

ಮುನ್ನ ವೇದವ್ಯಾಸಮುನಿ ಕರು
 ಣಾರ್ಣವನು ಕೃಪೆಮಾಡಿದನಲೈ
 ತನ್ನ ಪಿತೃಮುಖದಲ್ಲಿ ತನಗಧ್ಯಯನವಾಯ್ತೆಂದ |
 ಮಾನ್ಯರಿರ ನಿಮಗದನು ತಾನಭಿ
 ವರ್ಣಿಸುವೆನುತ್ತಮೆಭೃಗೂದ್ವಹ
 ರನ್ವಯವ ಚಿತ್ತಾನುಸಾರದಲೆಂದನಾಮುನಿಸಿ ||

೮

ಭೃಗುವಂಶ.

ನಿಗಮನಿಷ್ಠ ನೆ ಕೇಳು ಶೌನಕ
 ಜಗದಧೀಶ್ವರನಿಕರಪೂಜಿತ
 ಭೃಗುಕುಲಾಮಲಚರಿತವನು ಬಹುಪುಣ್ಯಫಲದವನು |
 ಜಗದುದರನುದರೋದ್ಭವನಲಾ

1 'ನನುಪಮವನಜನಾಭನ ಚರಣಕಮಲವ' ಕ. ಖ.

ಸಿಗಮೆಗರ್ಥನ ತನುಜತನುಜನು
 ಭೃಗು ತದಾತ್ಮ ಜನಾಚ್ಯವನಸಂಜಿ ತನು ಕೇಳೆಂದ || ೯
 ಚ್ಯವನನಿಂದಾಪ್ರಮತಿ ಕೇಳುದು
 ಭವಿಸಿದನು ಬಳಕಾಪ್ರಮತಿಸಂ
 ಭವನು ರುರು ರುರುವಿಗೆ ಶುನಕನು ಶುನಕನೆಂಬವೆಗೆ |
 ಭುವನನುತ ಶೌನಕನು ನೀನುದು
 ಭವಿಸಿದೆಯಲಾ ತಂದೆ ಭೃಗುವಂ
 ಶವಿದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ನಿನಗಿಂತೊರೆದೆ ತಾನೆಂದ || ೧೦

ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ.

ಹವಣಿಸಿದಿರೆಲೆ ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ
 ಚ್ಯವನನೆಂದೆಂತಾಯ್ತು ಹೆಸರೆಂ
 ಮವರ ಕುಲಪಾವನಮಹಾಭೃಗುಮುನಿಯ ತನಯಂಗೆ |
 ವಿವರಿಸೈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಪುಣ್ಯ
 ಶ್ರವಣವಲ್ಲೈ ಕಥನವಿದು ದುರಿ
 ತನನು ದುವಾಳಸುವುದೇನುಂಟೆನ್ನು ಹೇಚೆಂದ || ೧೧

ಆದೊಡವಧರಿಸೆಲೆ ಮುನಿಪ ಭಾ
 ಗ್ಯೋದಧಿಯಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನಂ
 ತಾದರಿಸುವವರಾರು ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಥೆಗಳನು |
 ಮೇದಿನೀಪಾವನರು 1ಮೊದಲಲಿ
 ಭೂದಿವಿಜರವರೊಳಗೆ ವೈಷ್ಣವ
 ರಾವ ನಿನ್ನಂತವಂ² ರಲಿಕೆನ್ನಾ ವುದರಿದೆಂದ || ೧೨

ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮಿಯ ಗರ್ಭಧಾಂಕಿ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಸಕಲಮುನಿಗಳು
 ಕೇಳಿ ಭೃಗುಮುನಿವರನ ವಧು

¹ ಪಾಲಕರು, ಕ. ಖ.

² ನಿನ್ನಂದದಲಿ, ಕ. ಖ.

ನಿಗಮಗರ್ಭನ ತನುಜತನುಜನು
 ಭೃಗು ತದಾತ್ಮ ಜನಾಚ್ಯವನಸಂಜಿ ತನು ಕೇಳಂದ || F
 ಚ್ಯವನನಿಂದಾಪ್ರಮತಿ ಕೇಳು
 ಭವಿಸಿದನು ಬಳಕಾಪ್ರಮತಿಸಂ
 ಭವನು ರುರು ರುರುವಿಗೆ ಶುನಕನು ಶುನಕನೆಂಬವಗೆ |
 ಭವನನುತ ಶೌನಕನು ನೀನುದು
 ಭವಿಸಿದೆಯಲಾ ತಂದೆ ಭೃಗುವಂ
 ಶವಿದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ನಿನಗಿಂತೂರೆದೆ ತಾನೆಂದ || ೧೦

ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ.

ಹವಣಿಸಿದಿರೆಲೆ ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ
 ಚ್ಯವನನೆಂದೆಂತಾಯ್ತು ಹೆಸರೆಂ
 ಮವರ ಕುಲಸಾವನಮಹಾಭೃಗುಮುನಿಯ ತನಯಂಗೆ |
 ವಿವರಿಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಪುಣ್ಯ
 ಶ್ರವಣವಲ್ಲ್ಯ ಕಥನವಿದು ದುರಿ
 ತವನು ದುವ್ಯಾಳಸುವುದೇನುಂಟನ್ನು ಹೇಚೆಂದ || ೧೧

ಆದೊಡವೆಧರಿಸೆಲೆ ಮುನಿಸ ಭಾ
 ಗ್ಯೋದಧಿಯಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನಂ
 ತಾದರಿಸುವವರಾರು ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಥೆಗಳನು |
 ಮೇದಿನೀಪಾವನರು 1ಮೊದಲಲಿ
 ಭೂದಿವಿಜರವರೊಳಗೆ ವೈಷ್ಣವೆ
 ರಾವ ನಿನ್ನಂತವರಿ² ರಲಿಕಿನ್ನಾವುದರಿಂದೆಂದ || ೧೨

ಭೃಗು.ಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಸಕಲಮುನಿಗಳು
 ಕೇಳಿರೈ ಭೃಗುಮುನಿವರನ ವೆಧು

1 ಪಾಲಕರು, ಕ. ಖ.

2 ನಿನ್ನಂದದಲಿ, ಕ. ಖ.

ಲೋಲಲೋಚನೆ ರೂಪಗುಣಸಾಭಾಗ್ಯವರವನಧಿ |

ಶೀಲವಂತೆ ಪುಲೋಮೆ ಯೆಂಬಳು

ಹೋಲಿಸುವಡಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯೆಂಬಳ

ಗೇಳುಮಡಿ ಪತಿಭಕ್ತಿ ಭಾವಿತಚಿತ್ತೆ ಸುಚರಿತ್ರೇ ||

೧೩

ಧರಿಸಿದಳು ಗರ್ಭವನು ಮುನಿಪನ

ವರತಪಸ್ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯ

ಧರಿಸುವಂತಿರೆ ಧರ್ಮರತೆ ವರವನಿತೆ ನಿಜವನಿತೆ |

ತರುಣಿ ತರುಣಮೈಗಾಕ್ಷಿಯಂತೆಸೆ

ದಿರಲು ತನ್ನಯ ಗೃಹಕೆ ಪರಮಾ

ಭರಣದಂತಿರಲಾದ ಹದನನು ವಿವರಿಸುವೆನೆಂದ ||

೧೪

ರಾಕ್ಷಸ ಪುಲೋಮಾಗವನ.

ಬಂದುದಿನ ಮುನಿನಾಥನಾನಿಜ

ಮಂದಿರವ ಹೊಲವಂತು ಮನೆಯೊಳ

ಗಿಂದುಮುಖಿ ಯಿರಲೊಬ್ಬಳ ಸ್ನಾನವನು ರಚಿಸುವೊಡೆ |

ಸಂದನತ್ತಲು ಸಲಿಸನ್ನಿಧಿ

ಗೆಂದು ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬ ನಿತ್ತಲು

ಬಂದನಾಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಬಾಲಮೈಗಾಕ್ಷಿಯಿದ್ದೆಡೆಗೆ ||

೧೫

ಮೆರೆಸಿ ನಿಜವೇಷವನು ದುರ್ಮತಿ

ಬರಲದನು ಕಾಣುತ್ತ ದೂರದ

ಲಿರದೆ ಕಮಲದಳಾಕ್ಷಿ ವಿಸ್ರಸನುತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿ |

ಬರವಿದೆತ್ತಣದೊನು ಕುಳ್ಳಿರು

ಧರಣಿಯಮರ ಯೆನುತ್ತ ಸತಿಯುಪ

ಚರಿಸಿದಳು ಚಕಲನನು ಚೂರುಮೈದುಸ್ಮಿತೋಕ್ತಿಯಲಿ ||

೧೬

ಕೇಳುತ್ತಲೆ ನುಡಿಗಳನು ಕಿವಿಗಳು

ಕೋಳುವೊಡವು ಕಂಗಳಬಲೆಯ

ಮೇಲೆ ಬಿಡುವು ಬಿಗಿದುದಂತಃಕರಣವೆಂಗನೆಯ |
 ತೋಳ ಕೈ ಕೊಂಡುದು ಮನೋಗತಿ
 ಹೇಟಲೇಕಂಗಳನ ಹೊಂಗರಿ
 ಗೋಲು ಮರುವೊನೆಗಂಡುಬಾಳನೊಡಲು ಕಂಪಿಸಿತು || ೧೩

ನಟ್ಟ ದಿಟ್ಟಯ ದೃಢತೆಯಲಿ ಮರ
 ವಿಟ್ಟದೊಡಲು ದುರಾತ್ಮ ನಿರ್ದನು
 ನಟ್ಟ ಕಂಬದವೋಲು ನಯನಪ್ರೀತಿರಸ ಮಿಗಲು |
 ನಟ್ಟಮೂರೈ ಯನರಚುಘಳಿಗೆ
 ಬಿಟ್ಟು ¹ಧೃತಿಯನು ಮನ್ಮಥನ ಸರ
 ಳಟ್ಟ ಸುಚುತಿರೆ ನೋಡಿದನು ಕೆಲಬಲನನಮರಾರಿ || ೧೪

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ವಿಜನದೊಳಗಾ
 ತರುಣಿ ಯೊಬ್ಬಳ ಯಿಜುದನೆನಗವ
 ಸರವಿದಹುದಬಲೆಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯೆನು ನಿಜಾಲಯಕೆ |
 ನಿರುತವಿವಳಾರಂಗನೆಯೊ ಹರ
 ಹರ ಮಹಾಸತಿ ತಾನು ಮುನ್ನವೆ
 ವರಿಸಿದವಳವಳಾಗಬೇಕೆಂದನು ಖಳೋತ್ತಮನು || ೧೫

ಇತ್ತು ತನಗೀಕೆಯನು ಪೂರ್ವದ
 ಲಿತ್ತನಾಭ್ಯಗುವಿಂಗೆ ಕಾಂತೆಯು
 ಹೆತ್ತವನು ತನ್ನವನು ನಂಬಿಸಿ ಹುಸಿದ ನಾದ್ವಿಜನು |
 ಸತ್ಯವಿದು ಸಂದೇಹವಲ್ಲಿದು
 ಮತ್ತಕಾಪಿಸಿ ತನ್ನ ವನಿತೆ ಭೃ
 ಗೂತ್ತಮನ ಸತಿಯಹಳ ಯೆಂದನು ರಾಕ್ಷಸನು ನೋಡಿ || ೧೬

1 ಕೊಟ್ಟು ಕ. ಖ.

ಅಗ್ನಿ ಪುಲೋಮರ ಸಂವಾದ.

ಎನುತ ಕಂಡನು ತಿರುಗಿ ಭೃಗುವಿನ
 ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನ ವೋಲುಜ್ವಲ
 ನೆನಿಪ ಪಾವಕನೊಡನೆ ನಿಶಾಚರನು ಯಿಂತೆಂದ |
 ತನಗೆ ಹೇಚ್ಚೆ ನೀನು ಭೃಗುವಿನ
 ವನಿತೆ ಯಹಳೇ ಯಿಾಮಹಿಳ ಯಿವ
 ಳನಚ್ಚೆಯನುಳ್ಳವನೇ ಮಹಾತ್ಮ ಹೇಳು ನೀನೆಂದ || ೨೦

ನೀನಲಾ ಸಕಲಾತ್ಮಕನು ಪವ
 ಮಾನಸಖನೆಂದೆನಿಸಲೇ ವೈ
 ಶ್ವಾನರಾಚ್ಯೆಯಲಿ ನೀನಖಿಳ ಜಠರಸ್ಥನೆಂದೆನಿಪ |
 ನೀನು ಜೀವಾಧಾರನಲೆ
 ನೀನುಳಯಲಳವುದು ಜಗತ್ತಯ
 ಭಾನುವಂತನೆ ಹೇಳು ಸತ್ಯವನೆಂದನಾದನುಜ || ೨೧

ತನ್ನ ಸತಿ ಪೂರ್ದದಲಿ ತಾನದ
 ನಿನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲೇಕೆ ಕೊಟ್ಟನು
 ತನ್ನ ವಂಚಿಸಿ ಬಾಲಿಕೆಯನೀಬಾಲಿಕೆಯ ಪಿತನು |
 ಬನ್ನವನು ಹೇಳುವೊಡೆ ನಾಚಿಕೆ
 ತನ್ನ ಮನದೊಳಗಾಗುತದೆ ನೀ
 ನನ್ನಿಯುಳ್ಳವನುಳ್ಳದನು ಹೇಟಾರ ವಧುವೆಂದ || ೨೨

ಸತ್ಯಸಂಧನೆ ಹೇಳು ಭೃಗುವಿನ
 ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆ ಯಾದಡಿಲಕೆಯ
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೊಯ್ಯನು ನಿಜಾಲಯಕೆಂಬ ಮನವೆನಗೆ |
 ಹತ್ತಿದಕೆ ಮುನಿದವನೆ ಹೇಳು ಮೆ
 ಹೊತ್ತಮನೆ ಹೇಟೆನುತ ಪಾವಕ
 ನತ್ತಲಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂದನು ಕರಗಳನು ಮುಗಿದು || ೨೩

ಇರಲು ಖಳನುಕ್ತಿಯನು ವೈಶ್ವಾ
ನರನು ಕೇಳುತ ಭೀತಿವಿಹ್ವಲ
ಕರಣನಾಗುತ ಧರ್ಮಸಂಕಟವಾಯ್ತುಲಾ ಯೆನುತ |
ನಿರುತವನು ಹೇಡಿದರೆ ಮುನಿಪತಿ
ಕೆರಳ ಶಾಪವ ನೀವನನ್ಯತವ
ನೂರವನೆಂತನುತಲಾಕ್ಷಣ ಚಿಂತಿಸಿದನಳವಳಿದು || ೮೫

ಶಾಪವಾಗಲಿ ವರವೆ ಯಾಗಲಿ
ಕೋಪಿಸಲಿ ಮುನಿ ಮೇಣು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ
ಶೋಷವನು ತಾ ಮಾಡಲಂಜುವೆನೆಂದು ಭೃಗುಮುನಿಗೆ |
ಓಪಳಂದಟುಹುವೆನು ಬಳಕಂ
ದಾವುಲೋಮೆಯನೆಂದ ಖಳಗಾ
ದೀಪಶಿಖೆಯನು, ಶಲಭನುಪಭೋಗಿಸಲು ಹಿಡಿವಂತೆ || ೮೬

ಪುಲೋಮೆಯ ಹರಣ.

ಸಿಕ್ಕಿ ದೆಯಲಾ ಯೆನುತ ಹಿಡಿದನು
ರಕ್ತ ಸನು ಮುಂದಲೆಯನೆಂಗನೆ
ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿರಿವಳುತಿರಲು ಮಿಗೆ ಕರೆಕರೆದು ಕಾದಲನ |
ಆಕ್ಕು ಟಾರೋ ಗತಿ ಮಹಾಸತಿ
ಸೋಕ್ಕಿ ವಸುರನ ಕಂಕುಳೊಳಡಗ!
ಲಕ್ಕುಳಿಸಿ ಕುಞಿಯಮ ಕಿಯವೊಲಿರೆ ಬೆದಲು ಮೃಗನಯನೆ || ೮೭

ಹಾ ಪತಿಯೆ ಹಾ ಗತಿಯೆ ಹಾ ಹಾ
ರೂಪ ದೋಷಿ ಯದೇಕೆ ತನ್ನನು
ಕಾಪಟಗನೇಳದೊಯ ನಿರದಬಲೆಯನನಾಥೆಯನು |
ಗೋಸರಲ್ಲದ ಪಶುವೆ ಹೆಬ್ಬು ಲಿ

1 ಕೋಳಗಡ ಕ. ಖ.

ಕೋಟಿನಲಿ ಹಿಡಿದಂದವಾಯ್ತಿ
 ನ್ನಾ ಪಥವನಾರಣುವರೆಂದೊಳಿಲಿದಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ || ೨೮

ಬಡೆಯರಿಲ್ಲದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಾಯ್
 ತುಡುಕಿ ಹವಿಯನು ತಿಂದ ತೆಟನಾ
 ಯ್ತಡವಿಯಲಿ ಪತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊತ್ತೆನ್ನ ನೀಕುನ್ನಿ |
 ಹಿಡಿದವನೆಯೆ 1 ಪಂದಿಯಾದನು
 ಕೊಡಹಿ ವಿಪ್ರಾಕ್ರಮ ಸಿವನನು
 ತಡೆಯಲಾರಿರೆ ತರುಗಳರ ನೀವೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೨೯

ಗರ್ಭಾಚ್ಯವನಂದ ಪುಲೋವನ ನಾಕ.

ಕೊಡಹಿ ಕೈಕಾಲ್ಗಳನು ತನುಬಲ
 ವುಡುಗಿ ಬಸವಳದಬಲೆ ಕಂಬನಿ
 ಗಡಲ ವೊಪ್ಪದವೊಲು ತನಿಗೊಡಸುರನಂಗದಲಿ |
 ಮಿಡುಕುತಿರಲಾಕ್ಷಣಕೆ ಸಲೆ ಬಸು
 ಹೊಡೆದು ಬಿದ್ದು ದು ಗರ್ಭವವನಿಗೆ
 ಮೃತನಪರರೂಪನಲು ದುರ್ಧರತೀವ್ರತೇಜದಲಿ || ೩೦

ಬಿದ್ದ ಗರ್ಭದ ತೇಜದಲಿ ಬಳ
 ನೆದ್ದ ಭಸ್ತುಳೊತನಾದನು
 ಬಿದ್ದು ತತಿಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯ |
 ಬಿದ್ದು ಹೋಗರೆ ಬಲ್ಲಿರೇ ನಿರ
 ವದ್ಯರನು ಬಾಧಿಸುವ ಬಳರನು
 ತಿರ್ಮದಂಬರದೊಳಗೆ ಸುರಮುನಿನಿಕರ ಹರುಷದಲಿ || ೩೧

ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯೋಕ್ತಿ.

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಡೆಗಣಿವರಂದು
 ತ್ಪಲ್ಲಮುಖಿಯಂಗದಲಿ ಕಮಲಜ

1 ಹಿಡಿದೆಯೆ ಯವ, ಕ. ಖ.

2 ಬಿದ್ದನಾ, ಕ. ಖ.

ನಲ್ಲಿಗೆಯ್ದು¹ ದನಶಿಖಸುಮನಸರ ಮುನೀಶ್ವರರ |
 ಸಲ್ಲಲಿತಸಂಸ್ತುತಿಗಳಸೆಯಲು
 ಸೂಲ್ಲಸೂಸಿದನಂಗನೆಗೆ ಬಲು
 ಪುಟ್ಟವೆಳು ಪತಿಭಕ್ತಿಯಲಿ ನೀನೆಂದನಬುಜಭವ || ೨೧

ಏತ್ತಿಕೊಳ್ಳಾಶಿಶುವನಂಗದ
 ಮುತ್ತ ನಮ್ಮ ನ್ವಯದ ತೇಜದ
 ಬಿತ್ತವೆನೆ ನೀಂ ತಳಿಸು² ಹಾ ಹಾ ವಸಿತೆ ಶುಭಚರಿತೆ |
 ಮೈ ತ್ಯುಮೈ ತ್ಯುವೆ ಕಂಡಡಂಜದಿ
 ರುತ ಮ್ನಾಂಗನೆ ಭೀತಿ ಬೇಡೆನು
 ತೆತ್ತಿದನು ಪದಕಮಲಸನ್ನತೆಯನು ಸರಾಗದಲಿ || ೨೨

ತೊಡೆದನಬಲೆಯ ಕಂಬನಿಯನೆಲೆ
 ಯೊಡತಿ ತಾಯೆ ಮಹಾಸತಿಯೆ ಸಾ
 ಕೊಡಲ ಕಂಪವ ಬಿಡು ನಿರಾಮಯವಿನ್ನು ನಿನಗೆನುತ |
 ಸುಡಿದನೀಕಂಬನಿಯ ಹೆಗ್ಗಡ
 ಲಡವಿಯಲಿ ನದಿಯಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ
 ಪುಂಡವಿಪಾವನವಾಗಲಿಂತಿದು ತೀರ ವಹುದೆಂದ || ೨೪

ಕಂಬನಿಯ ಕಡಲಿದು ವೆಧೂಸರ
 ವೆಂಬ ಹೆಸರಲಿ ಸಕಲಭುವನಕ
 ದಂಬದಲಿ ಕೆಸರಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ ಸಾಗರಪ್ರಾಂತ³ |
 ಕೆಂಬುವೆ ಜನರಿದಲಿ⁴ ಮೀವುದು |
 ಸಂಬಿಹುದು ಬಹುಪ್ರಣ್ಣವೆಂದೆಂ
 ದಂಬುಜಾಸನದೇವನಾಘೋಷಿಸಿದನಭಿಜನಕೆ || ೨೫

1 ಗಿಳಿತಂದ, ಕ. ಖ. 2 ವೆನೆತಳಿಸುವೆ, ಕ. ಖ. 3 ಸಾಗರಾಂತವೆನೆ, ಕ. ಖ.

4 ಗೂಂಬುಂದನಿದರೊಳಗೆ, ಕ. ಖ.

ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಚ್ಯವನನೊಡನೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.
 ತಾಯೆ ನಡೆ ಸುಖಿಯಾಗೆನುತ್ತವೆ
 ಮಾಯೆಯನು ಕೈಕೊಂಡನತ್ತಲು
 ಜೇಯ ಭಾವು ಕೃಪಾಂಬುನಿಧಿ ಯಿಂದಲಿಳಜನ ಹೋಗಬೆ |
 ಹಾ ಯೆನುತ ಹರುಷದಲಿ ಕಮಲದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ನಿಜಾತ್ಮ ಭವನನು
 ಬಾಯಬಿಡುತಿರಲೆತ್ತಿಕೊಂಡಳು ಬಂದಳಾಶ್ರಮಕೆ | ೩೬

ಚ್ಯವನನೆಂಬಭಿಧಾನವಾಯ್ದು
 ಭವಿಸಿದಾಶಿಶುವಿಗೆ ಗರ್ಭ
 ಚ್ಯವನದಿಂದಲೆ ಮುನಿಸು ಬಳಕಾಶಿಶುವನೊಡಗೊಂಡು |
 ಭವನಪೂಜಿತೆ ಬಂದಳಾನಿಜ
 ಭವನದಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಪಮೂರ್ಛಿತ
 ಭವನಪರಮೂರಿಯವೊಲಿದಾರ್ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಡೆಗೆ || ೩೭

ಭೃಗು ಪುಲೋಮೆಯರ ಸಂವಾದ.

ಹೋದೆಯೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಂತೆ ಮಸಣಕೆ
 ಹೋದೆ ಯೆನ್ನ ಯಮಾತದೇಕೆಂ
 ಬಾದಿಯನು ಬೆಸಗೊಂಬರಾರೇನಾದಳಂಬುದನು |
 ಆದರಿಸುವೊಡನಾಥೆಯಾದೆನು
 ಪಾದಸೇವಕೆಯಾದಕಾರಣ
 ಕಾದುದಿದು ನಿಮ್ಮೊಲುಮೆ ಯೆನುತಳವಟಿದಳಾಕಾಂತೆ || ೩೮

ಹತ್ತ ಹದನನು ಹೇಳಿಲೆಲ್ಲವೆ
 ಚಿತ್ತವಿಸುಂತೆಂದನನ್ನಯ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯೆಂದು ನಿನ್ನ ನದಾರು ಹೇಳಿದರು |

ವೃತ್ತವಿರಹಿತೆ ಹೇಡೆನಲು ದು
 ರ್ಯಶ್ಚ ತ್ತೆ ಯಲ್ಲದನಣಿಯಿರೆನ್ನಯ
 ವೃತ್ತವನು ನೀವೆನುತ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದಳು ತರಳ || ೩೯

ಬಹುದೆ ನಿಂದೆನ್ನ ಬಲೆ ಯೆಂಬುದ
 ನೊರೆದರನು ತಾ ಹೇಳು ಕೋಪದ
 ಹೊಣೆಯನಿಳುಹುವೆನಾತನಲಿ ಹೇಳುವೊಡೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ||
 ಹೊಣಿಗಣವರಾರೊಬ್ಬ ರಲ್ಲದೆ
 ಬಹುದೆ ಬಳಲಿಸಬೇಡೆನಲು ಮುನಿ
 ಗುಣುವ ಮನಿನಿ ತೋಟದಳು ಕೈನೀಡಿ ಪಾವಕನ || ೪೦

ಅಗ್ನಿಗೆ ಭೃಗುಶಾಪ.

ಹೋ ಹೊ ಬದುಕಿದೆ ಕಾಂತೆ ಕಂಗಳು
 ಕಾದು ಕಾಸಿದುವೆಂಗೆವೆಟ್ಟವು
 ಮೇಹುಗೊಂಡುದು ಮಾಣುಮಾಣಿನ್ನಂಜಬೇಡೆನುತ |
 ದೇಹದೊಳಗಿದೇಲವೊ ಹವಿಗಳ
 ವಾಪನನೆ ವಿಪರೀತಕರ್ತವೆ
 ನೂಹಿಸಿದೆ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಯೆಂದನು ಭೃಗು ಹುತಾಶನಗೆ || ೪೧

ಕನಲುತಿತ್ತನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ
 ನೆನಿಸು ಹೋಗೊಂದೆನುತ ಶಾಪವೆ
 ನೆನಲದನಾಲಿಸುತ್ತ ಹೋ ಹೋ ನಿರಪರಾಧಿಯನು |
 ಮುನಿಪತಿಯೆ ಶಪಿಸಿದೆಯಲಾ ನಾ
 ನನ್ಯತಭಾಷಿತನಲ್ಲ ನಿನ್ನನು
 ಮುನಿದು ಶಪಿಸಲು ಬಲ್ಲೆ ನೂಮೈಗೆ ಸೈರಿಸಿದೆನೆಂದ || ೪೨

ಮಾನ್ಯರಲ್ಲಾ ವಿಪ್ರರದಣಿಂ
 ಮನ್ನಿಸಿದೆನೆಂದುದನು ಸಾಕ್ಷಿಗೆ

ವೆದ್ದಿ ಯನು ಹೇಳುವುದು ಧರ್ಮವೆಲಾ ವಿಚಾರಿಸಲು ||
 ನನ್ನಿಯನು ಹೇಳಿದರೆ ನರಕಮೆ
 ಹಾರ್ಣವದಲಾಚುವರೆ ನಿನಗಾ
 ನೆನ್ನೆ ನೀ ಸರ್ವಜ್ಞ ನೆಂದನು ಪಾವಕನು ಮುನಿಗೆ ||

೪೩

ಕಂಡುದನು ಕೇಳು ದನು ಮುಂಜೆಸ
 ಗೊಂಡುದನು ವ್ರಸುರದ ಮಹಾತ್ಮರು
 ದಿಂಡುಗಡವರು ನರಕದಲಿ ಬಲ್ಲುದನು ವಂಚಿಸಲು |
 ಪಂಡಿತನೆ ನೀನೆಂದುದಕೆ ಕೈ
 ಕೊಂಡು ನಾನಾನಾಮರೂಪದಿ
 ನುಂಡುದಕೆ ಸರ್ವವನು ಪಾತಕವಿಲ್ಲ ತನಗೆಂದ ||

೪೪

ಎನಲು ಲೇಸಫವಿಲ್ಲ ಕೇಳಂ
 ದನುಪಮನು ಮೆನ್ನಿ ಸಿದನಗ್ನಿಯು
 ಮುನಿಪನಸಿಲನು ಪುತ್ರನನು ಮೆನ್ನಿ ಸಿದನೆಂದೆನಲು |
 ವನಿತೆಯನು ತನಯನನು ಕರುಣಾ
 ವನಧಿ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ನಿಂದನು
 ಮನಸೊಳಗೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಭಾವಿಸುತ ||

೪೫

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುಂಟು.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಹೇಡಿದನು ಭಾರ್ಗವನಿವ ಸುವಿ
ಶಾಲನಹ ರುರುನಿಜಚರಿತ್ರವೆ
ಪಿಲನಿಧಿಶೌನಕಗೆ ಸೂತನು ಸಾಮನಸ್ಯದಲಿ ||

ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಡೈ ಸಕಲಭುವನ
ಖ್ಯಾತನಹ ಪಾವಕಗೆ ಬಂದುದು
ಪಾತಕವಲಾ ಶಾಪವಾವಂದಲಿ ತತ್ಪಲವ |
ಘಾತಿಸಿದನದನೊರೆವುದೆಮಗಾ
ಜಾತಭೃಗುಕುಲಮುಖ್ಯಚರಿತವ
ನೋತು ವಿವರಿಸಬೇಹುದೆನಲಿಂತೆಂದನಾಸೂತ ||

ಅಗ್ನಿ ಅಡಗಿದುದಾಠಿಂವ ಆದ ಬಾಧೆ.

ಕೇಳು ಶಾಪವನಿತ್ತ ಮುನಿಯದ
ಮೇಳಿಯಲಿ ಧರಿಸುತ್ತ ಸಂಶಯ
ಲೋಲನಾದನು ದೇವಪಿತೃತುಷ್ಟಿಯಲಿ ತನಗಿನ್ನು |
ಪಾಲಿಸುವಪರಿಯೆಂತು ಸುಡು ಸುಡು
ಹೇಲಲಾಗದು ಸತ್ಯವನು ತಾ
ಹೇಡಿ ಕೆಟ್ಟನಲಾಯೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದನಳವೇಡಿದು ||

ತನ್ನ ಮುಖದಲಿ ಹವ್ಯಕವ್ಯವ
 ರಾನ್ನ ವನು ಭೋಗಿಸುವರಲ್ಲೆ
 ಮನ್ನಣೆಯ ಸುರವರರು ಪಿತ್ರಗಳು ಸಹಿತ ಮುಖಗಳಲಿ |
 ಉನ್ನತ ಶ್ರಾದ್ಧಾಧಿಕದಲಾ
 ನಿನ್ನ ಸಲುವೆನ ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ
 ನೆನ್ನ ಹೋಲುವಘಾತ್ರ ರಾರೆಂದಳಲಿ ಬಿಸುಸುಯು || ೩

ಏನಿದಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದ
 ನಾನಖಿಯೆನೆಂದೆನುತದೃಶ್ಯ
 ಸ್ಥಾನವನು ಗಮಿಸಿದನು ಪಾವಕನಡುಗಿ ನಿಜತನುವ |
 ಏನಿದೆಂಬೆನು ಜಗವಿದಗ್ನಿವಿ
 ಹೀನವಾದುದು ತೀರ್ದು ವೆಮಳವಿ
 ಧಾನಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯೆಗಳದ್ದಲಿಯಾಯು ಕೆಂಡಗಳು¹ || ೪

ಊದಿನೋಡಿರೊಲೆಯೊಳಗೆ ಬಣಿ
 ಬೂದಿಯುಚಿದುದು ಯಜ್ಞ ವಾಟದ
 ವೇದಿಗಳು ಬಿಸಿಯಾಣುವವು ಬೀಸಿದರೆ ಕದಖಿದರೆ |
 ಹೋದುದುದರಕ್ಕ ಶಾನು ಜೀರ್ಣಿಸ
 ದಾದುದುಂಡುದ ಲೋಕ ಶೋಕವೆ
 ಹೋದಧಿಯ ಬಲುಗಡಲೊಳಿದು ದು ನಿಮಿಷವಾತ್ರದಲಿ || ೫

ಹಸಿಯ ಫಲವನು ಮೆದಡದು ಜೀ
 ಣಿಸದೆ ಬಿದ್ದುದು ಹೊಟ್ಟೆಯನು ಹೊಸೆ
 ಹೊಸೆದು ಕಾಣಿದರಖಿಳಧರಣೀ ಭುಜನಿವಾಸಿಗಳು |
 ಮಸಗಿ ಕಾಪ್ಪಂಗಳಲಿ ಕಾಣರು
 ಬಿಸಿಯನಾಯು ಚಕರಾಚರಕೆ ಬಂ
 ಣಿಸಲದೇತಕವೆಸಾನವಾವಮಾನಸಖನಡಗೆ || ೬

1 ನಿಮಿಷದಲಿ, ಕ. ಖ.

2 ಜನಭೂ, ಕ. ಖ.

ಋಷಿಸಹಿತ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದುದು.

ಸುಯುದ್ಧ ಚಿಂತಿಸಿ ಕ್ರತುವಿಹೀನರು
 ಬಯ್ಯ ರಾಭ್ಯಗುಮುನಿಯನೀತನೆ
 ಕೊಯ್ದ ನೆಲ್ಲರ ಕೊರಳನಕಟಕಟತ್ತು ಶಾಪವನು |
 ಮೆಯ್ಯೆ ಗದನದಱಿಂದನಲನೆನು
 ತೆಯ್ಯೆ ನೆರೆದುದು ಋಷಿನಿವಹ ನಭ
 ವೆಯ್ಯೆ ದೆನೆ ನಡದಮರರಿಗೆ ಹೇಳಿವರು ಬೇಗಡೆಯ || ೩

ಅಮರರಮರಾಧಿಪಸಹಿತರಾ
 ಕ್ರಮವಿದೇನೆಂದೆನುತ ಹೋದರು
 ಕಮಲಸಂಭವನಲ್ಲಿಗಾಋಷಿನಿವಹದೊಡಗೂಡಿ |
 ನಮಿಸಲವರನು ನೋಡಿದನು ಸಂ
 ಭ್ರಮಿಸುವಿರಿ ನೀವೇಕೆ ಶೀಘ್ರದಿ
 ಗಮನಕಾರಣವೇನನುತ ಬೆಸಗೊಂಡನಬುಜಭವ || ೪

ಭೃಗು ಮುಸಿದು ಶಾಪವನು ಕೊಟ್ಟೊಡೆ
 ತೆಗದು ನಂದನು ವದ್ದಿ ಕೆಟ್ಟುದು
 ಬಗೆಯೆ¹ ಜೀವವ್ರಾತವೆಂದೀ ಋಷಿಗಳಮೊಡನೆ |
 ಸಿಗಮಗರ್ಭಗೆ ಹೇಳಿದೆಮ್ಮೆಲಿ
 ಮುಗಿವುದಲ್ಲೆಂದೆನುತ ಬಂದೆವು
 ಬಗೆವುದೊಡೆಯರು ಮೇಲೆಕಾರ್ಯವನೆಂದುದಮರಗಣ || ೫

ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಾ ಹಾ
 ಕಾರವಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವಾಮದು
 ಭೂರಿಜಗವಿದು ಯಜ್ಞ ಭಾಗವಿಹೀನನೆಂದೆನಿಸೆ |
 ವಾರಿಜಾಸನ ಹೇಳು ಕೆಟ್ಟೆವು

1 ಜಗದ, ಕ. ಖ.

ಬೇಜಿ ಗತಿ ತಮಗಾವುದೆಂದಾ
ಕಾರವನು ತೋಪಿನುತ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದರು ಸುರರು || ೧೦

ಬ್ರಹ್ಮನು ಸುರರಿಗೆ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯಂ
ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವಿಕೆ.

ಅಂಜದಿರಿ ಸುರವರೆ ಮುನಿವರ
ರಂಜದಿರಿ ಶಾಪಕ್ಕೆ ತಡೆದು ಧ
ನಂಜಯನು ಜಾಪಿದನು ಕೈಮಿಡಿದನು ಸುರವರರ |
ಸಂಜನಿಸಿತೇ ಪ್ರಳಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ
ಕಂಜನಾಭನ ಪದವಲಾ ಪವಿ
ಪಂಜರವು ನಮಗೆನುತ ಕರೆದನು ಪವ್ಯವಾಹನನ || ೧೧

ಎಲೆ ಹುತಾಶನ ಭೂತಭಾವನ
ಎಲೆ ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿಜೀವನ
ಎಲೆ ಚರಾಚರಜಠರವಾಸಿ ಪವಿತ್ರಗುಣರಾಶಿ |
ಎಲೆ ನವೀನನೆ ಲೋಕಪಾಲನೆ
ಹೊಳಹುದೋಡು ಮಹಾತ್ಮಯೆನುತಾ
ನಳನಭವನಭೃದಿ ಸಲು ಮೈದೋಪಿದನು ವೆಟ್ಟು || ೧೨

ಬಂದು ಚರಣದಲೆಣಿಗಲಂಬುಜ
ನಂದನನು ಮೈದಡವಿ ಕರುಣದ
ಲೆಂದನೇನೆಲೆ ಮಗನೆ ಮಾಡಿದೆ ಲೋಕ ನಿಷ್ಕಲವೆ |
ತಂದೆ ನೀಸಿಲ್ಲದಿರೆ ಜೀವಿಸು
ವಂದವೆಂತಿದು ಜಗಕ್ಕೆ ದೇವಮು
ಕುಂದನಾಜಾ ವೆತ್ತಿ ಗಳು ನಾವೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೩

ದೇವಪಿತೃಮರ್ದ್ಯರಿಗೆ ನೀನೇ
ಜೀವನವಲಾ ಸಕಲಜೀವದ
ಜೀವಭೂತನು ನೀನಲಾ ಜಠರಸ್ಥನೆಂದೆನಿಸಿ |

ಕಾಯೈ ಜಗವನು ಮಗುಬೆ ಕಡೆಯಲಿ
 ಸೋವೆ ಸಂವರ್ತನನ ರೂಪದ
 ಲಾವನೈ ಸಿನ್ನುವನು ಪರಿಭವಿಸುವನು ಜೇಡೆಂದ || ೧೪

ಅಂಜಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ಪಾಪದ
 ವುಂಜ ಸಿನ್ನನು ಹೊದ್ದಲರಿಯದು
 ಮಂಜು ಮುಸುಕಲು ಬಲ್ಲದೇ ಮಾರಾಂಡಮಂಡಲವ |
 ಕಂಜನಾಭನ ಕರುಣವುಳ್ಳವ
 ರಂಜುವರೆ ಬಂದುದಕೆ ಬೆದಿಹದಿ
 ರಂಜಲಿಸದಪಕ್ಕಿರಿ ನಿನ್ನನು ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆಂದ || ೧೫

ರವಿಕರಂಗಳು ಶುದ್ಧವಹ ವೆ
 ಸುಮನು ಮೇಣಂಂಡಾಲಗೃಹವನು
 ಕವಿದು ಬೆರಸವೆ ಬಂದಭಂಗವದೇನು ಭಾನುವಿಗೆ |
 ಜವವೆತಿಯದಿರು ಜರುಗದಿರು ಮೊ
 ಧವನ ಮನದೊಲವಿನ ಕಟಾಕ್ಷದ
 ಕವಚರಕ್ಷಿತರಾವು ನಮಗಿನ್ನಾವ ಭಯವೆಂದ || ೧೬

ವಾಯು ಬೆರಸದೆ ಜಗದಮೇಧ್ಯನಿ
 ಕಾಯವನು ಚಂಡಾಲಗೃಹವನು
 ಒಾಯಬಿಟ್ಟನ ಸಿನ್ನವೋಲೆ ದೈವದಲಿ ಬಂದುದಕೆ |
 ಆಯುವಂತನೆ ನಾವಲಾ ನಾ
 ರಾಯಣಾಜಾ ವೆರಿಗಳು ತ
 ತ್ಕಾಯವೀತೋಱುವ ಜಗತ್ತಯವೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೭

ಆಪ್ತುಗಳು ಲೋಕದ ಸಮಸ್ತವೆ
 ನೊಪ್ಪುಗೊಳವೇ ನೆಣಿ ಪವಿತ್ರತೆ
 ತಪ್ಪಿಹೋದುದೆ ಮಿಂದು ಪಾವನವಾಗದೇ ಲೋಕ |

ಸರ್ಪರಾಜಮಹಾಶಯನನೊಲಿ
 ದೊಪ್ಪುಗೊಂಡ ಮಹಾತ್ಮರೊಲಿದಂ
 ತಿಪ್ಪರೆಂದಣಿ ತದ್ವಿಧಾಪಿತವೃತ್ತರಾವೆಂದ || ೧೮

ಹೇಸಿದಳ ಧರೆ ಸಲೆ ಶುಭಾಶುಭ
 ವಾಸನೆಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನವೋಲೆಲೆ
 ಭಾಸುರಾಂಗನೆ ಮೀಡುವೆಡೆ ಮೇಣ್ಣೆನ್ನ ತನ್ನಳವೆ |
 ವಾಸುದೇವನ ಸೂತ್ರ ನೀ ನಿ
 ದೋಸ ನಿಜಮುಖದಿಂದ ಸುರರು ಹು
 ತಾಸನವ ಕೈಕೊಳಲಿ ಪಿತೃಗಳು ಸಹಿತ ಕೇಳೆಂದ || ೧೯

ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಮುಖವೆನಗೆ ಕೇ
 ಳ್ಲಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಮುಖವು ಸುರರಿಗೆ
 ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಸಕಲಪಿತೃಮುಖ್ಯರಿಗೆ ಮುಖವೆಂದ |
 ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಭಾವಿಸುವೊಡೆ ಜ
 ಗನ್ನಿ ವಾಸನ ಮುಖವು ಹವಿಯನು
 ಮುನ್ನ ನೀ ಕೊಳಲಧ್ವರಂಗಳವೆಂದನ 1ಬುಜಭವ || ೨೦

ಸೋಕೆ ನಿನ್ನನು ರವಿಯ ರಕ್ತಿಯ
 ಪಾಕಕರ್ತವೆ ಜಲವನವನಿಯು
 ಲೋಕಪಾವನವಾಗಲಶುಚಿದ್ರವ್ಯಚಯಸಹಿತ |
 ಏಕೆ ನಿನಗೆ 2ಶುಚಿತ್ವವೆಂಬೀ
 ಶೋಕ ಬಿಡುಬಿಡು ಸಂಶಯವನೆಂದಾ
 ಲೋಕಕಾರಣಮೂರ್ತಿ ಸಂತಯಿಸಿದನು ಪಾವಕನ || ೨೧

ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅಗ್ನಿಯ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ.

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಪಾವಕ
 ನನುನಯವ ಕೈಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಳ

1 ಗಳುಯೆಂದ, ಕ. ಬ.

2 ನಿನಗೆಯ, ಕ. ಬ.

ಮನದಲಬುಜಭವಂಗೆ ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ತಲೆವಾಗಿ |
 ಆನಿಮಿಷದೇ ಸುರವರರು ಸಹಿತಂ
 ದನಲನೈದಿದ ನಾಕವಾಸವ
 ನನುಪಮನೆ ಕೇಳಾಯ್ತು ಮಂಗಳವೀ ಜುಂಗಳಲಿ || ೮೦

ಸಂತವಾದುದು ಸುರರಿಗಾಖುಷಿ
 ಸಂತತಿಗೆ ಪರಿತೋಷವಾದುದು
 ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟುದು ಸಕಲಲೋಕ ಪ್ರಾಣಿಜೀವನದ |
 ಅಂತರಾಯವಸಾಯಗಂಡುದು
 ತಂತಮೆಗೆ ಜನ ಸಕಲಸಪ್ತಸು
 ತಂತುಗಳ ಸಾಗಿಸಿತು ಭೋಗಿಸಿ ಶಿಷ್ಟವಹ ಸುಖವ || ೮೨

ಚ್ಯವನಸಂತತಿಮಲ್ಲಿ ರುರುವಿನ ಜನನ

ಅವಧರಿಸಿದೈ ಮುನಿಸ ಶೋಕ
 ಪವನಸಖನ ವಿಚಿತ್ರಚರಿತ್ರವ
 ನವನಿಪಾವನವನಿಪ ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಂಗತಿಯ |
 ಅವಧರಿಸು ಮೇಲಾದಮುನಿಭಾ
 ರ್ಗವಚರಿತ್ರವ ನಾನೊರವೆ¹ ನೈ
 ಚ್ಯವನನವನತರಕ್ಷಕನು ತಾನೆನಿಸೆ ಧರಣಿಯಲಿ || ೮೪

ಭುವನನುತನು ಮಹಾತ್ಮನೆನಿಪಾ
 ಚ್ಯವನಮುನಿಗೆ ಸುಕನ್ಯೆಯಲಿ ಸಂ
 ಭವಿಸಿದನಲಾ ಪ್ರಮತಿ ಬಳಕಾಪ್ರಮತಿಯೆಂಬವಗೆ |
 ದಿವಿಜವಸಿತೆ ಘೃತಾಚಿಯಲಿ ಸಂ
 ಭವಿಸಿದನು ರುರುವೆಂಬವನು ತ
 ಛ್ಯವನು ಶುನಕನಲಾ ಪ್ರಮದ್ವರೆ ಯಾತ್ಮಭವನೆಂದ || ೮೫

¹ ನೂಹಿಸಿದ, ಕ, ಬ.

ನೀನಲಾ ಮುನಿನಾಥ ಶುನಕನ
 ಸೂನು ನಿನ್ನ ಪಿತಾಮಹನು ತಾ
 ನೇನ ಮಾಡಿದನೆಂಬುದನು ಕೇಳದುಭುತದ ಕಥೆಯ |
 ಮೇನಕೆಯ ಮಗಳಾಪ್ರಮದ್ವರೆ
 ತಾನು ಮರಣವನ್ನೈದಿ ಮಗುಟಾ
 ಸ್ಥಾನದಲಿ ಜೀವಿಸಿದಳೆಲೆ ತಂದೆ ನೀ ಕೇಳೆಂದ¹ ||

೨೬

ಮೇನಕೆಯಿಂ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಜನನ.

ಬಂದುದಿನ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು
 ಬಂದು ಕಂಡನು ಮೇನಕೆಯನವ
 ಳೆಂದೆ ಸಲೆ ವಿಶ್ವಾವಸುಸಮಾಹ್ವಯನು ಕಡುನೊಂದು |
 ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಕೂಡಿದನು ಬಚಿ
 ಕಂದು ಗರ್ಭವೆ ತಳದು ಬಿಸುಟಳು
 ಸಂದ ವಿಪಿನಾಂತರದಲೆಲೆ ಮುನಿನಾಥ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೭

ಸೂ ಲಕೇಶಾಹ್ವಯಮಹಾಮುನಿ
 ಯಾಲಯದ ವೆಳಯದಲಿ ಬಿದ್ದುದು
 ಲೋಲಲೋಚನ ಬಿಸುಟ ಗರ್ಭವೆದೊಂದು ವರನದಿಯ |
 ಕೂಲದಲಿ ಜನಿಸಿದಳು ಕನ್ನಿಕೆ
 ಭಾಳನೇತ್ರನ ವೆಧುವೊ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊ
 ಹೇಚೆನಲು ತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿದಳೆಳದಿಕ್ತಟವ ||

೨೮

ಕಂಡನಾ ಮುನಿನಾಥನೀ ಭೂ
 ಮಂಡಲಕೆ ತೊಡವೆನಿಸ ಕನ್ಯಾ
 ಮಂಡಲಮಹಾರತ್ನವನು ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೊತ್ತಿದು |
 ಕೊಂಡುಹೋದನು ಸಲಹಿದನು ತನು

1 ಲೈತಂದೆಕೇಳೆಂದ, ಕ. ಬ.

ಗೊಂಡಲಾವ್ಯಾಧವೊಲೆಲ್ಲಾ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯರಿಗಧಿಕೆಯೆನಿಪ್ಪ ಬಾಲಿಕೆಯ || ೮೯

ಪ್ರಮದೆ ತಾನೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾನು
ತ್ತಮೆಯೆನಿಸುವದಣಿಂದ ಮುನಿಪತಿ
ಕಮಲಮುಖಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರಾಶ್ಯೆಯನಧಿಕವೋಡದಲಿ |
ಸುಮತಿ ರಚಿಸಿದನಿಂತು ಬಳದಳು
ವಿಮಲಪಕ್ಷದ ವಿಧುವಿನಂತಿರೆ
ರಮಣಿ ರಕ್ಷಾಮಣಿಯೊಳರ್ಧಳು ವರಮನೋಭವನ || ೯೦

ರುರುವಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪಾಜ್ಞೆ.

ಮುನಿಪ ಕೇಳೊಂದುದಿನ ಕಂಡನು
ಮನುಮಥನ ಮಸೆದಲಗನಾರುರು
ವನದೊಳೊಬ್ಬಳಯಾಡುತಿರಲಾಲೋಲನೇತ್ರೆಯನು |
ಮನವನಾವರಿಸಿತ್ತು ತತ್ಕೃತ
ಘನತರಜ್ವರ ಕಂಗಳಬಲೆಯು
ತನುವಿನೊಳಗಣಿಸಿದವು ತತ್ಪ್ರತಿಕಾರದಾಪಧವ || ೯೧

ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆನುತ್ತ ಮನದಲಿ
ವನಿತೆಯನು ನೆನವುತ್ತ ದುಗುಡದ
ಲನುಪಮನು ನಡೆತಂದು ಹೊಕ್ಕನು ರುರು ನಿಜಾಖಯವ |
ಜನಿಸದಾದುದು ನಿದ್ರೆ ವಿಗತಾ
ಶನನು ಕೃಶತರಗಾತ್ರನಾಗಿರೆ
ತನಯನನು ಬೆಸಗೊಂಡನಂದಾಪ್ರಮತಿ ಶಂಕಿಸುತ || ೯೨

ಪ್ರಮತಿರುರುಗಳ ಸಂವಾದ.

ಏನಿದೇನೈ ಮಗನೆ ಚಿತ್ತ
ಗಾ ನಿ ನಿನಗೆಲೆ ತಂದೆ ಹೇಜೆನೆ

ತಾನು ಹೋದನು ತಂದೆ ಕಂಡನು ಕಮಲಲೋಚನೆಯ |
 ಕಾಸನದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊ ಧರಿತ್ರಿಗೆ
 ತಾನು ಸುಳದಾಗರಿಜೆಯೋ ಮಿಗೆ
 ಮಾನವಾಂಗನೆಯಲ್ಲ ಸೋತುದು ತನ್ನ ಮನವೆಂದ || ೨೨

ಮೆಚ್ಚಿಯದೆನ್ನೀ ಮನವಿದ¹ ಬಲೆಯ
 ಸೆಜಿಗು ಸೋಂಕುವೊಡಂಜಿ ಬಂದನು
 ಬಣಿಮನದ ಬಾಹಿರನ ಬೆಸಗೊಳಲೇಕೆ ಮುನಿನಾಥ |
 ಸೆಜಿಗೆ ನೂಕಿದಳನ್ನವಿಂತೆನ
 ಲಣಿವೆನದನಾನೆನುತ ಹೋದನು
 ಮಣುಗಿಸುವ ಮಾನಿನಿಯದಾರೆನುತಾಶ್ರಮಕೆ ಬಂದ || ೨೪

ಪ್ರಮತಿಯು ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ರುರುವಿಗೆ ಘಟನೆವಾಡಿದುದು.

ಕಂಡನಾಮುನಿ ಯಾಶ್ರಮದಲಾ
 ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯನು ಕಾಮನ
 ಖಂಡೆಯದ ನೊರೆಗಳದು ಹೊಗರಿಟ್ಟಂತರಂಜಿಸಲು |
 ದಂಡದಂತಿರೆ ನಮಿಸಲಾ ಮುನಿ
 ಕಂಡನೀತನನು ಚಿತ್ತದಿನಿದಿ
 ರೊಂಡು ತೆಗದಪ್ಪಿದನು ಕುಶಲೋಕ್ತಿಯಲಿ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೨೫

ಹೇಟಿದೇನೈ ಬಂದೆ ನೀನೆ
 ಮ್ಮಾಲಯಕೆ ಕಾರ್ಯವನು ಹೇಟೆನೆ
 ಹೇಟಿದನು ಬಾಲಿಕೆಯ ಬಲೆಯಲಿ ಬಿದ್ದ ಸುತನಿರವೆ |
 ಮೇಲೆ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆಯೆನೆ ಸಮ
 ಶೀಲನಾದನೆನುತ್ತು ಕೊಟ್ಟನು
 ಲೋಲಲೋಚನೆಯನು ಮೆಹಾಮುನಿ ವರಮುಹೂರ್ತದಲಿ || ೨೬

1 ದೀವುನವೆನಗೆನ, ಕ. ಬ.

ವಿವಾಹವಾಗುವಿಕೆ.

ಆದುದಾತನ ಮದುವೆ ಮನದ ವಿ
 ಷಾದವಡಗಿತು ಕಾಮನಲಗನು
 ಕೋದ ನೆರೆಯಲಿ ಮೆರೆಯಮಾತೇಕಿನ್ನು ಮಂಗಳದ |
 ವಾದವಭಿನವವಾಯ್ತು ಹರುಷಮೆ
 ಹೋದಧಿಗೆ ಪೂರೆ ಲಂದು ವಾಯ್ತು ತ
 ಳೋದರಿಯ ವೈವಾಹರಚನಾರಂಭಸಂರಂಭ ||

೩೩

ಬಸಗೆ ಮಿಗಲಂದಾಮಹಾಸತಿ
 ಶಶಿಮುಖಿಯ ಸಂವೇಳದಲಿ ರಂ
 ಜೊದನಭಿಜನಸಮ್ಮತಾಮಳಪುಣ್ಯಕೃತ್ಯದಲಿ |
 ವಸುಧೆ ಪಾವನವಾಗಲಮರರ
 ಬಸುಱು ದಣಿದುದು ಹವ್ಯಕವ್ಯ
 ಪ್ರಸರದಲಿ ಪಿತೃನಿಕರವಧಿಕಾನಂದದಲಿ ಮುಱುಗೆ ||

೩೪

ಹೇಡಿದನು ಮುನಿನಾಥ ಪಾವಕ
 ನೂತೆಗವನುಪಶಮಿಸಿದಂದವ
 ನಾಲತಾಂಗಿ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ವಿವಾಹಸಂಗತಿಯ |
 ಹೇಬುವರಿಗಿಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ
 ಮೂಲವಿದು ಕೇಳುವ ಮಹಾತ್ಮರ
 ಪಾಲಿಸುವನುರುಮಹಿಮೆ ನಿತ್ಯಾತುಮನು ಮುರವೈರಿ ||

೩೫

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಚಿತ್ತವಿಸು ಶೌನಕ ಪ್ರಮದ್ವರೆ
ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲಿ ಬಿದು ಮೆಗುಣೆ ಸು
ವೃತ್ತ ತಾ ಜನಿಸಿದಂದವದಾಯೆಂದ ನಾ ಸೂತ ||

ರ.ರುಪ್ರಮದ್ವರೆಯರ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವಣಿ ನೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ರುರು ಸಮಗ್ರಗು
ಣಾಲಯನು ತಾನೆನಿಸಿ ಪುಣ್ಯವೆ
ಮೇಳವಿಸಿದನು ಯಜ್ಞ ದಾನತಪೋವ್ರತಂಗಳಲಿ ||
ಶೀಲನಿಧಿ ಗುಣನಿಧಿ ದಯಾನಿಧಿ
ಬಾಲಿಕೆ ಪ್ರಮದ್ವರೆ ಸಹಿತ ಪೂ
ರಾ ಲಯದೊಳಸೆದಿದನು ತ ಮೆಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಯಲಿ ||

ಹರಿಪದಾಂಬುಜಭಕ್ತನುನ್ನತ
ಗುರುಪದೋಪಾಸಕನುಪಾಶ್ರಿತ
ಸುರಪಿತೃದ್ವಿಜಚರಣ ಭೃಗುಕುಲಕುಮುದಹಿಮುಕಿರಣಿ |
ಶರಣಜನರಕ್ಷಕನಹಿಂಸಾ
ಪರನನಾರತಧರ್ಮ ಸರತ
ತ್ಪರನನಿಸಿ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯದಲಿ ಪರಿತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದ ||

1 ಜನಿಸಿದಂದವನೆಂದ, ಕ. ಖ

ವರಪತಿವ್ರತೆ ಸತ್ಯರತೆ ಸ
 ಚ ರಿತೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಯುತೆ ¹ ಶೀಲಾ
 ಭರಣೆ ವೆಂಶೋದ ರಣೆ ಯಘಕುಲನಿಕರಸಂಹರಣೆ |
 ಪರಮಪಾವನೆ ಪುಣ್ಯಭಾವನೆ
 ಸುರಪಿತೃದ್ವಿಜಭಕ್ತೆ ಭುವನೋ
 ತ್ತರಮಹಾಗುಣಯುಕ್ತೆ ಯೆಸದಳು ಸತಿ ಭೃಗೂದ್ವಜನ || ೩

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದಂಶನದಿಂದ ಪ್ರಮದ್ವರಯ ಮೃತಿ.

ಬಂದುದಿನ ವರವಸಿತೆ ಕೆಳದಿಯ
 ರೆಂದು ಎರಮುನಿಗಳ ² ವಧೂಜನ
 ವೃಂದಸಹಿತಾಡುತ್ತ ತದ್ವಿಪಿನಾಂತರದಲೊಲಿದು |
 ಮುಂದೆ ಕಾಳೋರಗನು ಬಿದ್ದಿರ
 ಲಿಂದುಮುಖಿ ನೋಡದೆ ಮಹಾವಿಷ
 ದಿಂದ ಸಂಪನ್ನನನು ಮೆಟ್ಟದಳಗ್ರಪಾದದಲಿ || ೪

ಮೆಟ್ಟಿಂಗಳ ಕೆರಳ ಕೋಪಾ
 ವಿಷ್ಣುಕಾಯನು ಕಾಂತಿಯನು ನನು
 ಮುಟ್ಟಿದನು ವಿಷವೀರ್ಯದುರ್ಧರ ದಂಜೆಟ್ಟಿ ³ ಯಗ್ರದಲಿ |
 ಕೆಟ್ಟುಡೊಡಲ ಭವಿ ಭಾಯೆ ಶಶಿಯ ⁴
 ಮುಟ್ಟಿದಂತಿರೆ ಜೀವಧರಣವ ⁵
 ಬಿಟ್ಟುಳ್ಳಲ್ಲಿಯೆ ಬಾಲೆ ಬೆದಲಿದುದಾ ವಧೂನಿವೆಡ || ೫

ಪ್ರಮದ್ವರಯ.೦ ನೋಡಿ ಋಷಿಗಳು ಕೋಪಿಸಿದರು.

ದಿಂಡುಗಡೆಗಳು ಧರಗೆ ಜುವ್ವಿನ
 ದಂಡೆಯನು ಬಿಸುಟಂತೆ ಕೆದಲಿದ
 ಮಂಡೆಯಲಿ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸೂಸಲವನಿಯಲಿ |

1 ಭಾಗ್ಯದೆ ಭರಿತೆ, 2 ಮುನಿವಧೂಜನ, ಖ. 3 ದಾಡೆ, ಖ.

4 ಭವಿಕೋಪನ, ಕ. ಖ.

5 ಹರಣವ, ಖ.

ಕಂಡು ಕೆಳದಿಯರೊಡಲಿವರು ಋಷಿ
ಮಂಡಲವದೇನೆನುತ ಕೇಳುತ
ಪುಂಡರೀಕದಳಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರಾಕ್ಷಣಕೆ ||

೬

ಕೇಳುತಲೆ ಹರಿತಂದನಂದಾ
ಸ್ಥೂಲಕೇಶನು ಮಗಳ ಮರಣ
ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಖಗಿದನು ರುರುವಿನ ಮನವ ದುಸ್ಥಿತಿಯ |
ಹೇಳಿ ಶೇಕಾಪ್ರಮತಿ ಯೊಡಲಲಿ
ಬಾಳಕೊರದಂತಾಯ್ತು ವರಮುನಿ
ಜಾಲ ಜಂಗನೆ ಜರಿದುದಂಗನೆಯಿರವನೀಕ್ಷಿಸುತ ||

೭

ಬಂದನಾತ್ರೇಯನು ಮೆಹಾಸತಿ
ಹೊಂದಿದಳ ಹಾ ಯೆನುತ ಕುಳತನು
ಬಂದನಖಿಲದನಾಪಿ ಒಪ್ಪೇಣನು ದೀರ್ಘಜಾನುಕನು |
ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಣಕುತ್ನನು
ಬಂದನಾಗೌತಮನು ಕೇಳ
ಯ್ತಂದನಿರದಾಶಂಖಮೇಖಿಲನಾಭರದ್ವಾಜ ||

೮

ಬಂದುದಾಮುನಿನಿವಹವೆವರಿವ
ರೆಂದು ಬಣಿ ಸಲೇಕೆ ಕಾಣು
ತ್ತಿಂದುಮುಖಿಯನು ರಾಹುವಿಂ ಸದ್ಧೃ ಮುಗಿದಂತೆ¹ |
ಅಂದು ಘೋರೋರಗದ ವಿಷದಲಿ
ಹೊಂದಿದಬಲೆಯನೀಕ್ಷಿಸುತ ಘೋ
ತೆಂದು ಬಾಯನು ಬಿಟ್ಟು ದಿಳ ಬಿರಿವಂತೆ ದುಃಖದಲಿ ||

೯

ರುರುವಿನ ಪ್ರಳಾಪ.

ಪದುಮುಖಿಯನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದುಗು
ಡದಲಿ ಮುನಿಸಭೆ ಕುಳಿ ರಲು ನಿಜ

¹ ರಾಹು ಸದ್ಧೃಕೆ ಮುನಿದಂತೆ, ಕ. ಖ.

ಸುದತಿಯನು ಕಾಣುತ್ತ ರುರು ರೋದನಕೆ ಲಜ್ಜೆ ಸುತ |
 ಸದನವನು ಹೊಣೆವೆಂಟು ಕಡು ವಿಜ
 ನದಲಿ ಭೋರಾರಣ್ಯವನು ಹೊ
 ಕೊ ದಹಿದನು ಕೆದಹಿದನು ತದ್ವನವಾಸಿಖಗವ್ಯಗವ || ೧೦

ಏಕೆ ಕಂಡೆನು ಪೂರ್ದದಲಿ ಭುವ
 ನೈಕರತ್ನ ವೆನಿಸ್ಪ ಸತಿಯನು
 ಸೋಕಿ ಕಂಗಳು ಕೋಳುವೋಗದದೇಕೆ ಭಾಮಿನಿಗೆ |
 ಲೋಕದಲಿ ಹೋಲುವಳದಾರೆ
 ನ್ನಾ ಕೆಯನುಸಮರೂಪಗುಣಶೀ
 ಲಾಕೃತಿಯನಾನೆಂತು ಮೆಣಿಯುವೆ ¹ ನೆಂದು ಹಚಿವಿಸಿದ || ೧೧

ಎಲೆ ವಿಧಾತ್ರ ವೈಧಾವಿಯೋಗದ
 ಬಲೆಯ ಬೀಸಿದೆ ಕಾಯದರ್ಧಕೆ
 ತಳುವಿದೇಕೀಯ ² ಧವನು ನಿನಗೈದೆ ಸಾಧಿಸಲು |
 ಹೊಳೆಯ ನಡುಗಡಲೊಳಗೆ ನಾವೆಯೆ
 ಮುಖಗಿಸಿದೆ ಮುಂಡಹಿಯದವರನು
 ವಲವರವಿದೇಕೆಮ್ಮೆ ದೇಹದಲೆಂದು ಹಚಿವಿಸಿದ || ೧೨

ಕೊಂಪುಹೋಗೆನ್ನು ವನು ಬಿಡು ಮೇ
 ಣ್ವಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯನು ಕಾಯವೆ
 ಖಂಡಿತವೆ ಕೈಗಾದುದೇನುಂಟಯ್ಯ ಫಲವಿದಕೆ |
 ಉಂಡುಹೋಗಲಿ ಕರ್ರ ವೆಂಬೊಡೆ
 ಪಂಡಿತನು ತಾನಲ್ಲ ಪಿತೃಖುಣ
 ಕೊಂಡು ಮುಖಗಿತು ನರಕಕೊಪದಲೆನ್ನ ನಕಟೆಂದ || ೧೩

ಅಷ್ಟದಿಗುಪಾಲರಿರ ವಿರಚಿಸಿ
 ದಿಷ್ಟವುಳ್ಳೊಡೆ ಪೂರ್ತವುಳ್ಳೊಡೆ

1 ದಪ, ಕ. ಖ

2 ದೈದೇಕ, ಕ.

ಶಿಷ್ಯಜನಸಮ್ಮತನು ತಾನೆಂದೆನಿಸುವೊಡೆ ತನ್ನಾ |
 ದೃಷ್ಟಿಮೋಹನಮೂರಿಯನು ಪರಿ
 ಶಿಷ್ಯ ಯನು ಮಾಡುವುದು ಕರುಣಾ
 ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ನೀವೆನುತ ಕೈಗಳ ಮುಗಿಮು ಪೊಡವೆಂಟ || ೧೪

ಉತ್ತಮರ ವಂಶದಲಿ ಜನಿಸಿದ
 ವೃತ್ತವಂತನು ತಾನೆಂದೊಡೆ ನಿಜ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ತನ್ನ ಮುಗಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದು |
 ವೃತ್ತರಿಪುಮುಖ್ಯರಿಗೆ ತಾ ಕೈ
 ಯೆತ್ತಿದನು ಪೊಡವೆಟ್ಟು ಪಿತ್ತಗಳ
 ಮೊತ್ತವನು ಮೆಚ್ಚಿಹೊಕ್ಕೆ ನೆಂದನು ವಿಪ್ರನಭಿನಮಿಸಿ || ೧೫

ಶ್ರೀನಿವಾಸಪದಾಬ್ಜಯುಗಳವ
 ತಾನು ನಂಬಿದ ಭಕ್ತನಾದೊಡೆ
 ಮಾನಿನಿಯ ಮರಣವನು ಮೋಸಿ ಕೊಡುವುದೆಮೆಗೊಲಿದು |
 ನೀನಲಾ ಜಗದುಭವೆನಿ ತಿ
 ಹಾನಿಸಮ್ಮತಕರ್ತನಿಗಿ
 ನ್ನೇನಸಾಧ್ಯವು ದೇವ ಕೃಪೆಮಾಡೆಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೧೬

ರೂಪಿನ ಬಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳ ಮೂತಪ್ರೇಕ್ಷಣ.

ಎಂದು ತಲೆವಾಗಿರಲು ಸುರಪಿತೃ
 ವೃಂದವೆದನಾಲಿಸುತ ಕರುಣಾ
 ಕಂದಳತಕಮನೀಯಹೃದಯರು ತಮ್ಮೊಳ್ಳೊಂದಾಗಿ |
 ಎಂದರಾದ್ವಿಜವರನ ಹುಯ್ಯಲು
 ಬಂದುದಿದಕಿನ್ನೇನು ಗತಿ ಮತಿ
 ಯೆಂದುಮುಖಿಯನು ಮೆಗುಣೆ ಬದುಕಿಸಬಲ್ಲರಾನುತ || ೧೭

ಇಲ್ಲ ಸತಿಗಾಯುಷ್ಯ ಜೀವಿಸ
 ಬಲ್ಲರಾರಬಲೆಯನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ವೆಲ್ಲಭನು ಹೊರಗಾಗಿವಾರ್ಕಂಡೇಯಗಂತಕನ |
 ಪಲ್ಲನೊದೆಯನೆ ಹಲವ್ರಯುಗ ತರಿ
 ಸಲ್ಲದೇ ತತ್ಪಾದಭಕ್ತರು
 ಬಲ್ಲಿದರು ನೋಡುವೆವುಸಾಯವನೆಂದುವಮರಗಣ ||

೧೮

ತಿಳಿಹಿ ನೋಡುವೆವೆನುತ ದೂತನ
 ಕಳುಹಿದರು ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನ ಹೊರೆ
 ಗಿಟವನಾತನು ಕಂಡನಾದ್ವಿಜವರನನಟವಿಯಲಿ |
 ಅಜಲಜೇಡೆಲೆ ವಿಪ್ರವರ ನಿಜ
 ಲಲಸೆಗಿಲ್ಲಾ ಯುಷ್ಯವಾರಿಗೆ
 ಪಲುವಿದೊಡೆ ಫಲವೇನು ಯೋಚಿಸುವೆಂ¹ ದನಾದೂತ ||

೧೯

ರುರು ದೇವದೂತರ ಸಂವಾದ.

ಆರು ಹೇಣಿಲೆ ತಂದೆ ಕಳುಹಿದ
 ರಾರು ನಿನ್ನನು ತನ್ನ ಜತರದ
 ಕೂರಲಗಿನುಪಟಳವನುಪಶಮಿಸುವರಡಾರಿನ್ನು |
 ನಾರಿಗಿಲ್ಲಾ ಯುಷ್ಯ ಗಡ ನೀ
 ನಾರು ಹೇಣುವೊಡನು ದೈವದ
 ಕೂರಮಿಗಸಾಧ್ಯನೆಂದಿನಿಸುವದಾವುಮಂಟಿಂದ ||

೨೦

ಭೂವಿಬುಧವರ ಕೇಳು ದೂತನು
 ದೇವಸಂತತಿಗಾನು ಕಳುಹಿದ
 ರೀವಿಲಾಪವ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಲಿ ಕರುಣವನು ಮೂಡಿ |
 ಬೂವಿಗಿಷ್ಟಾಪ್ತಾರ್ತಚೇತರು
 ದೈವನಶವಾಕರ್ಮವಿದು ತಾ
 ನಾವನನು ವೀಣಿಲು ಸಮರನು ವಿಪ್ರ ಕೇಳಂದ ||

೨೧

¹ ಸಾಧ್ಯವೆಯೆಂ, ಕ. ಖ.

ಆಱರೆ ತಾವ್ ಸುರವರರು ತನ್ನ
 ನಾರಿಯನು ಬದುಕಿಸದೊ ¹ ಡಕಟಾ
 ತೋಱಿಲೇತಕೆ ಕರುಣವನು ತಾನವರಿಗವರನಗೆ |
 ಬೇಱಿ ದೂತನ ಕಳುಹಲೇತಕೆ
 ದೂಱುವನು ತಾನಲ್ಲ ತನಗೀ
 ಡೇಱಿದಿವರೆ ಬಂದಪಥದಲಿ ಹೋಗು ನೀನಂದ || ೨೦

ಎಂದೊಡೆಂದನು ದೇವದೂತನು
 ತಂದೆ ತಪ್ಪಿಸಲರಿದು ವಿಹಿತವ
 ದಿಂದಮೌಳಿಗೆ ಬಱಿವೆ ಜರಿಯದಿರಮರಪತಿಗಳನು |
 ಬಂದು ² ಪಾಯವ ಹೇಱುವೆನು ಸುರ
 ರೆಂದುದು ನಿಜಮತಕೆ ಬಹೊಡೆ ನಡೆ
 ಯೆಂದನಾದ್ವಿಜಮುಖ್ಯಗಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೨೧

ಹೇಱು ಹೇಱೆಲೆ ತಂದೆ ಹೇಱೆ
 ನ್ನಾಳಯನು ನೆನೆಯದಿರೆ ತನ್ನಯ
 ಲೋಲಲೋಚನ ಜೀವಿಸುವ ಪರಿ ಯೆಂತುಪಾಯವನು |
 ಹೇಱು ಬಲ್ಲರೆ ಬಾಂಧವನೆ ಕರು
 ಣಾಳುಗಳಲಾ ದೇವರವರೆನೆ
 ಹೇಱಿದನುಪಾಯವನು ಪಾವನಕೀರ್ತಿಗೊಲವಿನಲಿ || ೨೨

ಬುದಿವಂತನೆ ನಿಜಮನೋರಥ
 ಸಿದ್ಧಿಯನು ಬಯಸುವೊಡೆ ಮನದಲಿ
 ಕ್ರುದ್ಧನಾಗದಿರಾಯುವಂತನೆ ಕೊಡು ನಿಜಾಯುಷದ |
 ಅದ್ವವನು ಸತಿ ಜೀವಿಸುವಳು ನಿ
 ಬದ್ಧವದು ತನಗಿಷ್ಟವಾಯ್ತೆನ
 ಲುದ್ಧವಾದನು ಮುನ್ನಿನೊಂದಳ ³ ತೆ ಮುನಿನಃಥ || ೨೩

1 ಸುಪ್ತ, ಕ. ಖ.

2 ಅಂದು, ಕ.

3 ನೊಂವುಳ, ಕ. ಖ.

ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಡೆಯದೆ
 ಬಾಲೆಯ ಬದುಕಿಸಿದೊಡೆ ನಿನ್ನಯ
 ಕಾಲಿಗೇಟಿಗುವೆನಿತ್ತ ಬಾ ಹತ್ತಿರಕೆ ಬಾ ತನ್ನ |
 ಬಾಲೆ ಬದುಕುವುಪಾಯವನು ನೀ
 ಹೇಳಿದಾವಂದಲಿ ಕೊಡುವೆನು
 ಮೇಲಣಾಯುಷಧರ್ವನು ವಿಧಿಕ್ಕೋವಿದನೆ ಯೆಂದ || ೮೬

ಎಲ್ಲವನು ತಾನೀವೆನ್ನಯ
 ಎಲ್ಲಭೆಗೆ ಮೇಣಧರ್ವೆಂದೆನ
 ಗಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟೆನು ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದೆನಲು |
 ಬಲ್ಲಿದನು ನೀನಹೆ ಸಮಂತ್ರಕ
 ಎಲ್ಲದಾಗದು ತವಕವುಳ್ಳರ
 ಬಲ್ಲವನೆ ಬಹಿಮಾತಿನಲಿ ಫಲವೇನು ಕೇಳಂದ || ೮೭

ಮುನ್ನ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿ ದು
 ಗ್ರಾಣವಾಲಯನೊಲವಿನಲಿ ಸಂ
 ಪನ್ನ ಮೃತ್ಯುವೆ ಗೆಲಿದವೋಲು ತದೀಯಕರುಣದಲಿ |
 ನನ್ನ ನೀ ಮೃತ್ಯುವನು ಗೆಲ್ಲೆಂ
 ದುನ್ನ ತಾಯುಷ್ಯಾರ್ಥದಲಿ ತಾ
 ಮನ್ನಿಸಿದೆನುತ ಸಜಲಾರ್ಪಣವ ನೀ ಮಾಡೆಂದ || ೮೮

ರ:ರು ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಯುವನ್ನು ಸತಿಗೆ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಉತ್ತಿಪಿತವೆಲೆ ತಂದೆ ಕೊಡುವುದು
 ಸತಿಗೆ ಪತಿಯಾ ಪತಿಗೆ ಸತಿ¹ ಮೇ
 ಣ್ಣತಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಾಯುಷಾರ್ಥವೆನುತ್ತ ಮಂತ್ರದಲಿ |
 ಹಿತವಿದನೆ ನೀ ಬೇಗ ಮಾಡೆನ
 ಮತಿಯುತನು ಮಂತ್ರದಲಿ ಕೊಟ್ಟೆನು
 ಸತಿಗೆ ತನ್ನಾಯುಷಾರ್ಥವನು ಸಹೋದ² ಕವನೆನಲು || ೮೯

¹ ಸತಿಯಾ ಪತಿಗೆ ಪತಿ, ಕ. ಖ.

² ವಸೋದ, ಕ.

ದೇವತಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಯಮನು ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ.

ಏಱಿಳಲತಕೆ ಯೆನ್ನ ಸತಿ ಯೆನೆ
 ಹೇಳುವೆನು ತಾನೆನುತ ಪ್ರೋದನು
 ಕಾಲನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತನಾಗಂಧರೈಪತಿಸಹಿತ |
 ಹೇಡಿದರು ಕಾಲಂಗೆ ಪರಮೆಕ್ಕ
 ಪಾಲಯಗೆ ಬಿನ್ನ ಹದ ಹದನನು
 ಕೇಳ ಕಾರುಣ್ಯವೆನು ಮೂಱ್ಬುದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆನುತ || ೩೦

ಅವಧರಿಸು ರುರುವೆಂಬ ವಿಪ್ರನ
 ಯುವತಿ ಮಡಿದಳು ಹೊಕ್ಕ ನಾತನು
 ದಿವಿಜಪತಿಗಳ ಮೆಣಿಯನಾ ನಿಜಸುಕ್ಕ ತವನು ತೋಱು |
 ಅವಿತಥವೆಲಾ ವಿಪ್ರವಚನವ
 ದೆವಗಸಾಧ್ಯವದೆಂದುಪಾಯವ
 ಹವಣಿಸಿದವಾಯುಷ್ಯದರ್ಥವನಿತ್ತೊಡಹುದೆಂಧು || ೩೧

ಇತ್ತನಾ ದ್ವಿಜವರನು ಕೇಳಿದು
 ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆಗರ್ಥಜೀವವೆ
 ನೆತ್ತಿ ಕೊಡು ಲಾಲೆಯನು ಸುರರಭ್ಯರ್ಥಿಸಿದರೆನಲು |
 ಇತ್ತೆನಾನೆನಗೇನು ಗಂಧ
 ರೋತ್ತಮನೆ ಹೇಳುನೈಲ ವಿಬು
 ಧೋತ್ತಮರಿಗಾನೆನುತ ¹ ಕೊಟ್ಟನು ಸತಿಯ ಜೀವನವ || ೩೨

ಬಳಿಕ ಋಷಿಗಳು ಸಂತೋಷಿಸಿದರು.

ಕೊಟ್ಟೆನ್ನದ ಮುನ್ನ ಜೀವವೆ
 ತೊಟ್ಟಳಂಗನೆ ವಿಷದ ವೆಗ್ರತೆ
 ಮೆಟ್ಟ ನೆಣಿ ನಿದ್ರಾವಸಾನದಲೇಱುವೆಂದದಲಿ |

1 ವಿಬುಧೋತ್ತಮರಿಗಾನೆನುತ, ಕ. ಖ.

ಬಿಟ್ಟ ಮೂರೈ ಯಲೆದ್ದಳರಳತು
 ದೃಷ್ಟಿ ಚೇತರಿಸಿತ್ತು ತನು ಗುಡಿ
 ಕಟ್ಟ ಕುಣಿದುದು ವನದ ಸುಜನಸೋಮವೊಲವಿನಲಿ || ೩೩

ಎದ್ದಳಾ ಸತಿ ರುರುವಿನಳಲನು
 ಕದ್ದಳೋ ಕಾಲನ ಭಯವ ನೆಣೆ
 ಗೆದ್ದಳೋ ಗುಣವೃಷ್ಟವರಲಾ ಸುರಪತಿಗಳನುತ |
 ಹೊದಿದರು ಬಾಲಿಕೆಯನವನಿಯ
 ಲಿದ ವಿಧಿಯಂತಾದಳಂಗನೆ
 ಭದ್ರ¹ ವಾಯು ನುತಿರ್ದುದಾ ಸಕಲಮುನಿನಿವಹ || ೩೪

ಮಾಡಿದರು ವೈವಾಹಿಕವನೊಡ
 ಗೂಡಿ ಕನ್ಯಾವರರ ಪಿತೃಗಳು
 ನೋಡಿ ಸುಮುಹೂರ್ದಲೆ ಪುನರಪಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲಿ |
 ನೋಡಿ ಸಂತ್ಸಸಬಿಟ್ಟುದಭಿಜನ
 ಪಾಡಿದರು ಮಂಗಳವನಾದುದು
 ಕೂಡದಲೆ ಮುನಿನಾಥ ದೈವಸುಸಿಷ್ಟ ತರಿಗೆಂದ || ೩೫

ವರತಪ್ಪಿಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ದ ಭ
 ತರಮಾಪ್ರದು ದೇವತುಪಿಪಿತ್ಯ
 ವಿರಚಿತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವ್ರಾಂಟೆ ಪರಿಕಿಸಲು |
 ತೊರದ ವಸು ದೂರಕಿರಡೆ ವೋಲಾ
 ಪರಮಪಾವನಚರಿತವನು ನೆಣೆ
 ಹೊರವನಾನಿತ್ಯಾತ್ರ ನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ || ೩೬

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಡುಂಚುಭನ ರುರುವಿನ ಚರಿತ್ರವೆ
ಪಂಡಿತೋತ್ತಮನೊರೆದನಾ ಮುನಿ
ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 1 ಶೌನಕಂಗಾ ಸೂತನೊಲವಿನಲಿ ||

ಪ್ರಮದ್ವರೆಯು ಪತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ರುರುವಿನ
ಲೋಲಲೋಚನೆಯಾ ಪ್ರಮದ್ವರೆ
ಕಾಲನನು ಕಡೆಗೊದೆದು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಶಕ್ತಿಯಲಿ |
ಮೇಲೆ ಮುನಿಪನ ವರತಪೋಜಂ
ಘಾಳಸಾಮರ್ದ್ರದಲಿ ಬದುಕಿ ನಿ
ಜಾಲಯದಲೆಸದಿದರ್ಶಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

ರುರು ಡುಂಚುಭನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದುದು.

ಅಂದು ಮೊದಲಾ ರುರು ಮಹೋರಗ
ವೃಂದವನು ತನ್ನ ಬಲೆಯನು ನೆಣಿ
ಕೊಂದವೈರವ ನೆನೆಯುತವೆ ಬಂದನು ಸರಾಗದಲಿ |
ಸಂದ ವಿಪಿನಾಂತರಗಳಲಿ ಬರು
ತೊಂದುದಿನ ಮುನಿವರನು ಕಂಡನು
ಮುಂದೆ ಭೀಕರರೂಪದಲಿ ಕೆಡದಿದ್ ಡುಂಚುಭನ ||

1: ಮಂಡಲದ, ಕ. ಖಿ.

ಕಾಣುತಲು ಕಿಡಿಗೊಂಡನುರಗ *
 ಶ್ರೇಣಿ ಹಗೆ ತನಗನುತ ವಿಗತ
 ಪ್ರಾಣನನು ಮೊಡುವನು ತಾನೀ ವಿಷಧರನನುತ |
 ಹೂಣಿಗನು ಹರಿತರಲು ಭೂಗೀ
 ರಾಜನನು ಕಾಣುತ್ತ ಸಲೆ ಸಂ
 ಕ್ಷೀಣಧೈರ್ಯನು ಬೆದಲಿ ನುಡಿದನು ವಿಪ್ರವರನೊಡನೆ || ೩

ರುರುವನ್ನು ನೋಡಿ ಚುಂಡುಭನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು.

ಕೊಲ್ಲದಿರು ಕೊಲ್ಲದಿರು ಕೊಲ್ಲದಿ
 ರಲ್ಲ ತಾನಪರಾಧಿ ಬಲಿದೇ
 ಬಿಲ್ಲನೇಜಿಸಲೇಕೆ ಹಸುವಿಗೆ ಹಾರುವನೆ ನಿನ್ನ |
 ನಲ್ಲಭೆಗೊಲವೊ 1 ಮುನಿದವನು ತಾ
 ನಲ್ಲ ಸತ್ತು ಲಸಂಭವನು ಮೇ
 ಣಲ್ಲ ತನ್ನನು ಕೊಂದಡೇನು ಹಿತಾರ್ಥ ನಿನಗೆಂದ || ೪

ಪಾವನನೆ ಭೂಸುರನೆ ಹಿಂಸೆಯ
 ತಾವು ಶಾಸ್ತ್ರೋದಿತವೆ ಹೇಚ್ಚೆ
 ಈವಿಧಾನದ ವಿದ್ಯೆ 2 ನಿನಗಿದನಾರು ಕಲಿಸಿದರು |
 ಕೋವಿದನೆ ಹೇಬುವೊಡೆ ಬುದಿಯ
 ನಾವು ಶಾಸಕರಲ್ಲ ನೈಪತಿಗೆ
 ಭಾವಿತವಲಾ ಧರ್ಮವಿದು ನಿನಗುಚಿತವಲ್ಲೆಂದ || ೫

ದುಷ್ಕೃತಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಯ ರಕ್ಷೆಗ
 ಳಿಷ್ಯವಾಭೂಪರಿಗೆ ನೈಪತಿಗೆ
 ಹುಟ್ಟಿದವನೇ ನೀನು ಭೃಗುಮುನಿವರನ ಕುಲಜನಲ |
 ಇಷ್ಟವೇ ತಾ ಹಿಂಸೆ ಯಿದು ವನು 3

1 ವಲ್ಲಭೆಗೆ, ಕ. 2 ನೀವಿಧಾನದವಿದ್ಯೆ, ಕ. ಖ. 3 ಭುವನವಿ, ಖ.

ಶಿಷ್ಯವಲ್ಲ ಭೃಗುವಿನ ವಂಶಕೆ
ಕಷ್ಠದನು ನೀನೇಕೆ ಜನಿಸಿದೆ ಯೆಂದುದಾ ಸರ್ಪ || ೬

ಮುನಿಪ ಕೊಯ್ಯವನಲ್ಲ ಕೊರಳನು
ತನಗೆ ವಿಪವಿನಿತಿಲ್ಲ ತತ್ಕುಲ
ಜನಿತನಲ್ಲದೆ ಗಂಧಮಾತ್ರವೆದಿಲ್ಲ ತತ್ಕುಲದ |
ತನಗೆ ಮುನಿಯಲಿದೇಕೆ ಹೇಚೆನೆ
ಮುನಿಪನದ ಲಾಲಿಸುತ ತನ್ನೆನು
ವನದೊಳಗೆ ಸಂಶಯವಿಲೋಲನು ನುಡಿದನದಱೊಡನೆ || ೭

ರುರುವು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಆರು ನೀನೇಲೆ ಸರ್ಪ ಹೇಳು ಮೆ
ಹೋರಗನೋ ಗಂಧರ್ವನೋ ಸುವಿ
ಚಾರಿ ದೈತ್ಯನೋ ದೇವನೋ ದಿಟ ಸರ್ಪ ನೀನಲ್ಲ |
ಕಾರಣವೆ ಹೇಚೆನಲು ಮುನಿಪನ
ಚಾರುಸೂಕ್ತಿಯ ಕೇಳಿ ತನ್ನೆಯ
ಪೂರುವದ ಸಂಗತಿಯ ನೆನವುತ್ತುರಗನಿಂತೆಂದ || ೮

ಡುಂಡುಭನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ವಿಶ್ವತದ್ವಿಜವರನೆ ಕೇಳಿ
ನ್ನ ಶ್ರುತಾಶ್ವಾನವನು ತಾನು ಸಾ
ಹಸ್ರಪಾದಾಹ್ವಯನು ನೋಚ್ಛೋಷತೀತಭವದೊಳಗೆ |
ಹಿಂಸ್ರಭಾವ¹ ದಲೊಬ್ಬ ಸಖನನು²
ಸಾಸ್ರನ ಗೈದ 3 ವಿಪ್ರಿಯದಲ
ಕ್ಷಿಶ್ರವಜನ್ಮವಾಯ್ತು ನಿನಗಿದನೊರವೆ ತಾನೆಂದ || ೯

ಖಗಗಮನನೆಂಬದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
ನೋಗುಮಿಗಿಯ ಸೌಖ್ಯವನು ತನ್ನೆಲಿ

1 ದುಸ್ಸಭಾವ, ಕ. ಖ. 2 ಸಖವಿ, ಕ. ಖ. 3 ಪ್ರಕೃಮಾಡಿದ, ಕ. ಖ.

ನೆಗೆಟಿ ನಾನಂದದಲಿ ಹಿತಕರನಾಗಿ ನೆಜಿ ಯಿರಲು |
 ಬಗೆಯಲಾನೊಂದುದಿನ ಮಾಡಿದ
 ಮುಗುದತನವನು ಕೇಳು ಕಟ್ಟೋಲಿ
 ರಗನ ಸಿದ್ಧಿಸಿ ಹಾಕಿದನು ಸಖವಿಪ್ರನಿದಿರಿನಲಿ || ೧೦

ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿದ ನಾದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
 ಕಚ್ಚಿ ತನ್ನನು ಹಾವನುತ ತೆಗ
 ವಚ್ಚು ತನೆ ಗತಿ ಯೆಂದು ನಿಂದನೀಕ್ಷಿಸುತವಿಟಿದು |
 ಹೆಚ್ಚಿದುದು ಕಡು ರೋಷ ಕಂಗಳು
 ಕಿಚ್ಚಿ ನಂದದಲಾದವವುಡನು
 ಕಚ್ಚಿ ಶಾವವ ಕೊಟ್ಟನು ತನಗೆ ಮುನಿಪ ಕೇಳಂದ || ೧೧

ದರ್ಪವೇ ಯ 1 ನ್ನೊಡನೆ ಫಡಫಡ
 ಸರ್ಪನಾಗು ದುರಾತ್ಮ ನೀನೆನು
 ತುಪ್ಪರದ ಕೋಪದಲಿ ಶಾವನಿತ್ತೊಡಾನಂಜಿ |
 ತಪ್ಪಿದನನುಗ್ರಹವ ಮಾಳ್ಪುದು
 ವಿಪ್ರವರ ಯೆನೆ ವಿಪ್ರರಹಿತವಾ
 ಗಿಪ್ಪುರಗನಾಗೆಂದು ತನ್ನಲಿ ಮಾಡಿದನು ಕೃಪೆಯ ೧೨

ದಾರುಮಾಯಾಸರ್ಪದಲೆನ್ನೆ 2
 ಭೀರುವನು ಮಾಡಿದ ನಿಮಿತ್ತದಿ
 ನಾರುವನು ಬಾಧಿಸದ ಡುಂಡುಭನಾಗು ನೀನೆಂದು |
 ಕಾರುಣೀಕನೆ ಶಾಪಮೋಕ್ಷವ
 ದಾರಕಯ್ಯಲಿ ಹೇತೆನುತ ವಿ
 ಒಕಾಡಿಸಲು ರುರುಸಂಗದಲಿ ನಿನಗಜುದು ಹೋಗಿಂವ || ೧೩

ಅದು ಘಟಿಸಿತೆನಗೆಂದು ತನ್ನ
 ಭೃವಯವೇ ತನುಗೊಂಡವೋಲೆಲೆ

1 ಸರ್ಪನಿತ. ಕ. ಖ.

2 ನಲಿತನ್ನ. ಕ. ಖ.

ಸದಮಳಾಮಂಗಳಚರಿತ ನೀಮೈದೋಱಿದೆಲೆ ತನಗೆ |
 ಒದೆದಿನಾಶಾಪವನು ಕರುಣಾ
 ಸ್ಪದನೆ ಹೇಳುವೆ ನೀನು ನಿಜದೆ
 ಹದಲಿ ಮೊತನು ಬಚಿಕ್ ಕೇಳುವುದೆಂದನಾಸರ್ಪ ||

೧೪

ತುಂಡುಭುಜು ವನುಷ್ಯನಾಗಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು.
 ಎಂದು ಸರ್ಪಾಕೃತಿಯನುಂಡಿದುರ
 ಗೇಂದ್ರ ನೆಣಿ ನಿಜಪೂರ್ವರೂಪಿನ
 ಲಂದು ಮೊತಾಡಿದನು ರುರು ಕೇಳೆಂದುಮೊದಲಾಗಿ |
 ತಂದೆ ಹಿಂಸಿಸಿದಿರು ಮಹೋರಗ
 ವೃಂದವನು ಜನಮೇಜಯಾಖ್ಯಾನ
 ರೇಂದ್ರನೆ ನೆಣಿ ಕೊಲುವವನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರದಲೆಂದ ||

೧೫

ಸರ್ಪಾಧ್ಯರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗುವಿಕೆ.
 ಎನಲದಾರಕುಮಾರನಾತನು
 ತನಗೆ ಹೇಳಾಸರ್ಪಯಾಗವೆ
 ನನುಪಮನು ಮಾಡುವೊಡೆ ಕಾರಣವೇನು ನೀನದನು |
 ಮುನಿವರನೆ ಕರುಣಿಸುವುದಾತ
 ನನು ರುರು ಬೆಸಗೊಳಲು ವಿಪ್ರ
 ನನದಿನದನೆಲ್ಲವನು ಕೇಳಲುಬಹುದು ಮೋಗಿಂದ ||

೧೬

ಎಂದು ರುರುವನು ಸಿಲಿಸಿ ಮುನಿಪತಿ
 ಸಿದನಂತರ್ಧಾನಗತಿ ನೆಣಿ
 ಹೊಂದಿದನು ತಾ ಹೇಳಿದಾದನು ಸೂಚಿಸಿದ ಕಥೆಯ |

ರುರು ತಂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರದ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಎಂದು ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ನಿಜ
 ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತಂದು ತನ್ನಯ
 ತಂದೆಯನು ಬೆಸಗೊಂಡನಾವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ ||

೧೭

ಅಪ್ಪ ಕೇಳಾನಿಂದು ವನದಲಿ
 ಸರ್ಪರೂಪಿನಲಿದರ್ ಕೋವಿದ
 ವಿಸ್ತನನು ತಾ ಕಂಡೆನದನುಟಿದಾತನೆನ್ನೊಡನೆ |
 ಸರ್ಪನಿಕರವೆ ಕೊಲ್ಲದಿರು ನಿನ
 ಗೊಪ್ಪದಿದು ಜನಮೇಜಯಾಖ್ಯನು
 ಸರ್ಪಯಾಗವನವನಿಪತಿ ಮಾಡುವನು ಕೇಳಂದ ||

೧೪

ಅದಕಿ ವೃತ್ತಾಂತವನು ತಾ ಹೇ
 ಅದಲೆ ಧರಾಮರಲಿ ಕೇಳುವೆ
 ಸದಮಲನೆ ಹೋಗೊಂದು ಸಂದನದ್ರಶ್ಯಸಂಸ್ಥಿತಿಗೆ |
 ವಿದಿತವಯೋಚಭಿವರ್ಣಿಸುವುದೆನ
 ಗದಕಿ ಪೂರ್ವಾಪರವನೆನಲ
 ಭೃಗುದಿತಸಂತೋಷದಲಿ ಮುನಿ ವರ್ಣಿಸಿದನಾ ಕಥೆಯ ||

೧೫

ಸರ್ಪಧ್ವರದ ಕಥೆಯ ಉಪೋದ್ಭೂತ.

ಸೋಮವಂಶಸರೋಜಸೂರ್ಯನು
 ಭೂಮಿಪಾಲಕಪಾಂಡುನಾಮಮ
 ಹಾಮಹೀಶನ ಪುತ್ರರಲಿ ಹಿರಿಯನು ಯುದಿಷ್ಟಿ ರನು |
 ಭೀಮನರು ನನಕುಲಸಹದೇ
 ವಾಮಲಾಹ್ಯಯಯುತರನುಜರು ಮೆ¹
 ಹಾಮಹಿಮರಸವರು ಧರಗೆ ಪ್ರಣಾತ್ಮರೆಂದೆನಿಸಿ ||

೧೬

ಕೇಳು ಮಧ್ಯಮೆಪಾಂಡವನ ಸುತ
 ನಾಲಿಸುವೋ ಭೀಮನ್ಯು ಸಮರಕ
 ರಾಳವಿಕ್ರವೆ ಪಾತ್ಮಭವನು ಪರೀಕ್ಷಿತಾಹ್ವಯನು |
 ಪಾಲಿಸುವನ ನಿಯನು ಮೈಗಯಾ

¹ ವಾಮಲಾಖ್ಯರೆಂಬರನುಜರುಮ, ಕ. ಖ.

ಕೇಳಿ ಶಾಪದಿ ಋಷಿಯ ಮಗನಲಿ
ಬೀಡೆ ತಕ್ಷಕಮುಖದಲಟವನು ಮಗನೆ ಕೇಳಂದ || ೨೦

ಅವನ ಮಗನದಕೇಳಿ ಕಡುಕೋ
ಪವನು ತಳದು ಮಹೋರಗೇಂದ್ರರ
ನಿವಹವನು ಜನಮೇಜಯನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವ ಮಾಡೆ |
ಸವೆಯ ಕೊಲ್ಲುವನು ತಕ್ಷಕನು ಬೀ
ಅುವದನೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಹಳಕರುಣಾ

ಪಾಲೋಮಪರ್ವದ ಷಟ್ಪದ್ಯಮಂತ್ರವೆಂದ ||

ಅದುನಿಮಿತ್ತದಲೆ ಮಗನೇ ಕೊ
ಲ್ಲದಿರು ಕಾರಣಸರ್ಪವರನೆಂ
ದುದು ದೃಢೋಕ್ತಿಯಲಿದನು ಮಾಡ್ಪೊಡೆ ಹಿಂಸೆ ಹಿತವಲ್ಲ |
ಸದಮೆಳನೆ ಕೇಳೆಂದು ಸಂಶಯ
ಹೃದಯನನು ತಿಳಿದನು ಬಟಿಕಾ
ಸುವತಿಸಹಿತಾಶ್ರಮದಲೆಸೆದನು ಧರ್ಮಪರನೆನಿಸಿ || ೨೨

ಪಾಲೋಮಪರ್ವದ ಫಲಕಥನ.

ರುರುವಿನಮೆಳಚರಿತ್ರವನು ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿದನು ಪಾಲೋಮಪರ್ವವು ¹
ಪರಿಸಮಾಪ್ತವಘಾಘಹರ ವಿಷ್ವಾರ್ಥಿ ಸಿದ್ಧಿ ಕರ |
ಧರಗೆ ಪಾವನವಾದ ಭೃಗುಕುಲ
ಚರಿತವಿದನಾದರಲೋದುವೆ
ನಿರತ ಕೇಳುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರೆ ಧನ್ಯರವರೆಂದ || ೨೪

ಇದು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿವರ್ಧನ
ವಿದು ಪರಮಮಂಗಳವಿವರ್ಧನ

ವಿನು ಮನೋರಘಸಿದ್ಧಿ ದ ವಿಜಪರದ ಸಮೃದ್ಧಿಕರ |
 ಇವನು ಪಠಿಸುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರ
 ಹೃದಯದಲಿ ಮನೆಮಾಡುವನು ಕರು
 ಣದಲಿ ಸಲೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು ||

—೨೫

ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.
 ಇಂತು ಪಾಲೋಮಪರ್ವಂ.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವರ್ಣಿಸಿದನಾಸೂತನಾದ್ವಿಜ
 ರುಸ್ತು ತಸಭಾಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಭುವನ
 ವರ್ಣನೀಯಪ್ರೀದ 1 ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಂಗತಿಯ ||

ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತನನು ಬಿಸಗೊಂಡನಾಮುನಿ
 ಜಾತ ಕೇಳಲು ಶೌನಕನು ಸಂ
 ಜಾತಸಂತೋಷದಲಿ ಪಾಲೋಮವನು ನೆ ' ಕೇಳಿ |
 ಕೌತುಕಿ 2 ಕಥಾಶ್ರವಣ ಪೀಯೂ
 ಪಾತಿಶಯಲಾಭ್ಯಕಲೋಲುಪ
 ಪೀತಹೃದಯನು ಸದಯನರ್ಹಿ ಪ್ರಾಣಿನಿಕರದಲಿ ||

ವೇಳು ತನಗೆಲೆ ತಂದೆ ಭಾರತ
 ಮೂಲವನಿಪಾಸ್ತೀಕಚರಿತವ

1 ಶ್ರೀಕರ, ಕ. ಖ.

2 ಕೌತುಕದ, ಖ.

ನಾಲಿಸುವೊಡಾರಾತ್ಮ ಭವನಾಸ್ತೀಕನೆಂಬುವನು
 ಮೇಲೆ ಸರ್ಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಕೆ ತಾ ಪ್ರತಿ
 ಕೂಲನಾದನ 1 ದೇಕೆ ಪನ್ನ ಗ
 ಜಾಲಸಂಭವವೆಂತು ಹೇಣನಗೆಲ್ಲವನು ತನಗೆ ||

೮

ಕೇಳಬಹುದೈ 2 ಪುಣ್ಯಕಥನವೆ
 ಹೇಟಲೊಲ್ಲದ ಪಾಪಿ ಮರ್ತ್ಯರ
 ಬಾಚಕೆಗೆ ಫಲವೇನು ಮರನಂದದಲಿ ಬದುಕಿದರೆ |
 ಹೂಚುವನು ನರಕದಲಿ ಕೂಲವನು
 ಹೇಟು ನೀಡಿದೆಯೆಂದ ಸಚ್ಚ
 ದಾಳುವಹ ತನಗೆಂದು ನುಡಿದನು ಶೌನಕವ್ರತಿಸ ||

೯

ಬಲ್ಲೆ ನಾನೆಲೆ ಸೂತ ಧರ್ಮವೆ
 ನೆಲ್ಲವನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ ಜೆಸಗೊಳ
 ಬಲ್ಲವರು ತಾವಿಲ್ಲ ಬೆಸಗೊಂಬೊಡೆ ಹಿತಾರ್ಥವನು |
 ಸೊಲ್ಲಿಸುವೆರಿಲ್ಲಜಿಯದವರಿಗೆ
 ಬಲ್ಲತನವನು ಕೊಟ್ಟೆಸುಕೃತ
 ಕಿಲ್ಲಲಾ ಪಡಿಯಾದ ಸುಕೃತ ಮಹಾತ್ಮ ಕೇಳಂದ ||

೪

ಸೂತನು ಆಸ್ತೀಕಸಂಭವವ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡಾ ಶೌನಕಮುನಿ ದ್ವಿಜ
 ವೃಂದದಲಿ ನುಡಿದನು ಸರಾಗದ
 ಲಂದು ಸರ್ಪದ 3 ಸತ್ರವನುಮಾಸ್ತೀಕಸಂಭವವ |
 ಸಂದ ಪೌರಾಣಿಕಶಿರೋಮಣಿ
 ವಂದಿಸುತಲಾವ್ಯಾಸಸುತನನು
 ಕಣ್ಣಿಡಿದು ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಹೇಟಿದನು ಸತ್ಕಥೆಯು ||

೫

1 ಪ್ರತಿ ಕೂಲವಾದ, ಕ 2 ಕೇಳಬಹುದು, ಕ 3 ಸರ್ಪ. ಕ. ಖ.

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ವಿನುತಪರಿಹಿತ
 ಭಾಷಿತವ ಹರಿಚರಣಕಮಲೋ
 ಪಾಸಕರ ಬಲ್ಲವನೆ ಭಾಗ್ಯೋದಧಿಯೆ ಗುಣನಿಧಿಯೆ |
 ಏಸು ಧನ್ಯನೊ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸಂ
 ಭಾಷಣೆಯ ಪುಣ್ಯವೆದು ತನಗಾ
 ವಾಸುದೇವನ ಕರುಣದಲಿ ದೊರೆಕೊಂಡುಕಟೆಂದ || ೬

ಕದ್ರುವಿನತೆಯರಿಗೆ ಕೃಪಾರಿಂದ ವರದಾನ

ಜಲಜಭವಸುತತನಯಕಶ್ಯಪ
 ಲಲಿತಪತ್ನಿಯರೆನಿಸಿ ಸನ್ನತ
 ಜಲಜನೇತ್ರಿಯರೆಸೆದರಂದಾಕದ್ರುವಿನತೆಯರು |
 ಬಲುವವರ ಸದ್ಭಾವಭಕ್ತಿಯ
 ನಿಲವನದನಾಲಿಸುತ ಮೆಚೆ ದಿ
 ನಲರುಗಂಗಳ ಮಂಗಳಾನನೆಯರಿರ ನಿಮಗೆಂದ || ೭

ವರವನೀವೆನು ಬೇಡಿಕೊಂಬುದು
 ಪರಮಮಾಸಿನಿಯರಿರ ನೀವೆನೆ
 ಕರವ ಮುಗಿದಳು ಕದ್ರು ಕೊಡು ಸಾವಿರ ಮಹೋರಗರು |
 ವರತನಯರೆನಗಾಗಬೇಕೆನೆ
 ತಿರುಗಿ ವಿನತೆಯ ವೊಗವ ನೋಡಲು
 ಚರಣದಲಿ ತಲೆವಾಗಿ ನುಡಿದಳು ನಿಜಮನೋರಥವ || ೮

ಬೇಡುವೆನು ಸುತರಿಬ್ಬರನು ತಾ
 ನಾಡೊಳತಿಶಯವೀರ್ಯವಂತರ
 ನಾಡಿ ತೋಪಿಸಲೇಕೆ ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳನು ಮಿಗುವ |
 ರೂಢಿಗತಿಶಯಪುಣ್ಯವಂತರ
 ನೋಡದೀವುದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಕೃಪೆ
 ಮಾಡುವೊಡೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯೆನಲು ನಗುತೆಂದನಾ ಮುನಿಪ || ೧೦

ಸುರನರೋರಗವೀರರೂಳು ದು
 ಧರಪರಾಕ್ರಮವೀರ್ಯಶೌರ್ಯೋ
 ತ್ತ್ರ ರುಷಬಲಸಂಪನ್ನ ರನು ನಿನಗೀವುದೆಂದೆಯೆಲೆ |
 ಪರಮಪಾವನಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಾ
 ವರಕುಮಾರರನಿತ್ತೆನೆನೆ ಪಂ
 ಕರುಹಮುಖಿ ಪರಿತುಷ್ಟೆಯಾದಳು ಪತಿಯ ನುಡಿಗಳಲಿ || ೧೦

ಸುದತಿ ಗರ್ಭವನೆರಡು ಸುಯ್ಯಾ
 ನದಲಿ ರಕ್ಷಿಸೆನುತ್ತ ಮುನಿಪತಿ
 ಪದುಳದಲಿ ಸತಿಗೊರೆದು ತೆರಳದನಾ ತಪೋವನಕೆ |

ಕಮುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಪತ್ತಿ.

ಮುದದಲಂದಾಕದು ಪುತ್ರರ
 ಪದೆದು ಪಡೆದಳು ಸಾವಿರವನ
 ಗ್ಗದ ಮಹೋರಗನಿಕರವನು ಮುನಿವೀರ್ಯಸಂಭವರ || ೧೦

ವಿನತೆಗೆ ಪುತ್ರಜನನವಿಂಬದ ಅನುತಾಪ.

ವಿನತೆ ಧರಿಸಿದಳಂಡವೆರಡನು
 ವಿನುತಮುನಿವೀರ್ಯದಲಿ ಕಾಲದೊ
 ಳನುಪಮಮಹಾಂಡಗಳ ತಾ ಬೆಸಲಾಗಿ ವನದೊಳಗೆ |
 ಜನಿಸಿದಂಕಗಳನ್ನು ಮಾನಿನಿ
 ದಿನ ಹಲವನೀಕ್ಷಿಸಿದಳೊಡೆಯವು
 ಜನಿಸಿದರು ಕಮುವಿಗೆ ಸುತರೆಂದಳಲಿದಳು ತರಳ || ೧೧

ವರುಷವೈನೂಱಲಿ ಸವತಿಗೆ
 ಬಿರಿದುವೆಂಡಗಳಸಭಾಗ್ಯಗೆ
 ವರಕುಮಾರರು ಜನಿಸಿದರು ವಿಕ್ರಮಸಮನ್ವಿತರು |

ಧರಿಸಿದನು ತಾನೆರಡ ಮತ್ತದ
ನೊರೆಯಲೇತಕೆ ಭಾಗ್ಯಹೀನಗೆ
ದೊರಕದಾತ್ಮ ಜವದನದರ್ಶನವೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೧೪

ವೈಪರೀತ್ಯವಿದೇನು ಪತಿಯೂ
ಳಾಪವೇನಾಯ್ತಿತ್ತ ವರವಿದು
ರೂಪುದೋಷದಂ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ |

ಜನಿಸಿದ ಮಗನ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದಿಂದ ವಿನತೆಗೆ ಚಿಂತೆ.

ತಾಪವನು ನೆಣಿ ತಳದು ಲಜಾ
ಕೋಪವೇಗಪರೀತೆ ಯೋಡೆದಳು
ದೀಪದಂತಿರೆ ಬೆಳಗುವೆಂಡವನೊಂದನದಟೊಳಗೆ || ೧೫

ಬಡೆದು ನೋಡಲಿಕಬಲೆ ಕಂಡಳು
ತೋಡೆಗಳಲ್ಲದ ಪುತ್ರನರನನು
ಕೆಡಿಸಿದುದಲಾ ಭಾಪು ಭಾಗ್ಯವು ಪಾಪಿ ತಾನೆನುತ |
ಮಡದಿ ಮೆಟುಗುತ್ತಿರಲು ಕನಲ್ದಿರೆ
ನುಡಿದನಾತನು ತಾಯೆ ಯೆನ್ನನು
ವೊಡೆದು ಕೆಡಿಸಿದೆ ನೀನು ವಿಧಿಯನು ದೂರಲೇಕೆಂದ ೧೬

ಕಂಡೆಯಲ್ಲಾ ಪುತ್ರವದನವ
ಖಂಡಲಕ್ಷ್ಮಿಯನದನು ಸೇರಿಸ
ದಂಡವನು ನೀನೊಡೆದು ಮತ್ಸರಲೋಭವೇಗದಲಿ |

ತುಂಡಿಸಿದೆ ತೋಡೆಗಳನು ತನ್ನನು
ಗಂಡುಗೆಡಿಸಿದೆ ಸವತಿಕದುಗೆ
ಮಂಡೆಯಲಿ ದುಳಿಯನು ಹೊಟು ತೊತ್ತಾಗು ಹೋಗಿಂಧ || ೧೭

ಮಾಣುವೋಗೆ ಸವತಿಗೆ ನೀನೈ
 ನೂಣುವರುಷ ಕೃತಾನುಫಲವನು
 ನೀಣಿ ಭೋಗಿಸು ಹೋಗಿನಲು ತನು ನಡುಗಿ ಬಸವತಿದು |
 ಹೇಣಿವಳು ಹೇರಾಳಭಯವನು
 ತೋಣಿದಳು ತನಯಂಗೆ ಕರುಣವೆ
 ನೋಣುಗುಡಿಸಿದಳಬಲೆ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೧೪

ವೊಡಮೆಡಲು ಹಾ ಮೇಲೆ ದೇಗುಲ
 ಕೆಡದವೋಲಾಯ್ತುಕಟ ವರವನು
 ಪಡೆದಮಾತೆಲ್ಲಿಯದು ಹರ ಹರ ಮಗನನಾಶ್ರಯಿಸಿ |
 ಹಿಡಿದು ಬದುಕುವೆನೆಂಬ ತನ್ನನು
 ಕಡಲೊಳದಿ ದೆ ಮಗನ ದುಃಖವೆ
 ಕಡೆಗೆ ಒಳಾಚುವರಾರು ಕಟ್ಟಿನೆನುತ್ತ ಹಲುಬಿದಳು || ೧೫

ಹೋ ಹೋ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರು ನಿ
 ರ್ವಾಹವನು ಹೇಣುವೆನು ಲೋಭವಿ
 ಮೋಹದಲಿ ನೀನೊಡೆಯದಿರು ತನ್ನ ವರಜಾಂಡವನು |
 ಬೇಹ ಮಗನಹನಮರದೈತ್ಯರ
 ಮೋಹರಕೆ ಬಲುಗೈ ವಿಶಾಪವೆ
 ನೂಹಿಸುವೆ ತಾನಂಜದಿರಂದುದಕಳಬೇಡೆಂದ || ೧೬

ಆರು ಮಾಡುವದೇನು ದೈವ
 ಪ್ರೇರಿತವ ಗೆಲಲರಿದು ಕರ್ತವೆ
 ಕಾರಣವು ನೀನಲ್ಲ ತಾನಲ್ಲಾರು ವಾದೊಡದ 1|
 ಸೈರಿಸುವುದಾಕಮ್ ತನಯರ
 ಬೇಣುಗೊಲೆಯನು ಮಾಡಲುಳ್ಳಹ
 ವೀರನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲಂಜದಿರಿನ್ನು ಹೋಗಿಂದ || ೧೭

ಎಂದೊಡಾಸತಿ ಸುತನ ನುಡಿಗಾ
ನಂದಪುಳುಕಿತೆಯಾಗಿ ಜೀವಿಸು
ವಂದವೆಂತೆಲೆ ಮಗನೆ ಮಾಡಿದನನುಚಿತವನೆನಲು |

ಸೂರ್ಯನು ಅರುಣನನ್ನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ.
ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯನೇತಕೆ
ಯಿಂದುಮುಖಿ ಮೆಱುಗುವೆ ವೃಥಾ ಯಾ
ಕಂದನನು ಕೊಡು ಯೆಂದು ¹ ಬೇಡಿದನಳಲುವೆಂಗನೆಯ || ೧೦

ವಾರಿಜಾನನೆ ತನಗೆ ಮಾಱ್ಪನು
ಸಾರಥಿತ್ವವನಂಜಬೇಡೀ
ವೀರನಚಿವ್ರಚಿವೆನ್ನ ದೆನುತರವಿಂದಸಖನೊಲಿದು |
ಆರುಷಿಗಳನುಮತದಲೊಯ್ತನು
ವೀರನನು ನಿಜರಥಕೆ ತುರಗ
ಪ್ರೀರಕನು ತಾನಾಗಿ ನಿಂದನು ವೆರರಥಾಗ್ರದಲಿ || ೧೧

ಅರುಣನೆಂದಭಿಧಾನವಡೆದನು
ತರುಣನಂದಿಂದಿತ್ತ ಸೂರ್ಯನ
ಕಿರಣದಿಂದಲೆ ಮುನ್ನ ಕದಱುವನುದಯದಲಿ ತನುವೆ |
ಚರಣವೆರಡುಂಟಾದೊಡಾ ಹರಿ
ಹರವಿರಿಂಚ್ಯಾದ್ಯರನು ಕೊಂಬನೆ
ವರಕುಮಾರಕನಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು ಸುರನಿಕರ || ೧೨

ನಿಂದನತ್ತ ಲರುಣತ್ರಿಭುವನ
ವಂದ್ಯ ಸಮ ² ನಂತರದಲಿತ್ತಲು
ಬಂದಳಂದಾವಿನತೆ ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ ಮನೆಗೆ |
ಇಂದುವದನೆಯರಂದು ಮೆತ್ತರ

1 ತನಗೆಂದು, ಕ. ಖ.

2 ವಂದ್ಯನು ಅ, ಕ. ಖ.

ದಂದನನು ತೋಜಿಸದೆ ತಮ್ಮೊಳ
ಗೊಂದೆನಿಸಿ ವೊಡಹುಟ್ಟಿದವರಿದ್ದರು ಸರಾಗದಲಿ || ೨೫

ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಣಂ ಕಂಡು ಕದುವಿನತಯರ ವಿವಾದ.

ಅವರು ಬಚ್ಚೊಂದುದಿನ ಲವಣಾ
ರ ವಸಮಾಪದಲಂದು ಉಚ್ಚೈ
ಶ್ರವಣವಸಮಾಹ್ವಯಹಯವವ¹ ಕಾಣುತ್ತ ಮನದೊಳಗೆ |
ಧವಳವೊವೊ ಕೃಷ್ಣ ವೊವೊ
ಯುವತಿ ತುರಗದ ಬಾಲ ನೀ ಹೇ
ಱುವುದು ತನಗೊಂದೆನುತ ನುಡಿವಳು ಕದುವಿನಯದಲಿ || ೨೬

ಆರಜಿವೆರೆಲೆಯಕ್ಕ ಕಂಗಳು
ತೋಟವಿಸುತಿದೆ ಮುಂದೆ ಧವಳಾ
ಕಾರವಿದೆಲಾ ಕಾಣಬಾರದೆ ತುರಗಬಾಲವನು |
ದೂರವೇ ಭಾವಿಸಲಿಕಧಿಕ
ಕ್ಷೀರಸಾಗರಜನಿತತುರಗನು
ದಾರತುರಗವಿದು ಧವಳವೆಂದಳು ಕದುವಿಗೆ ವಿನತೆ || ೨೭

ಅಲ್ಲ ಹುಸಿ ನಿನ್ನಂತೆ ತಾಕ
ಣ್ಣಿಲ್ಲದವಳ ಕಣಿಯದ² ಬಾಲದ
ಬಳ್ಳಿಯಂದದ ತುರಗವಿದೆಲಾ ಕಾಣದೇ ಲೋಕ |
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಾ ನಗುವವಳು ತಾ
ನುಳ್ಳದನು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಂದಿಸ
ಬಲ್ಲ ಘಟ ಬಾಯ್ಬಿಡಿಕೆಯೆಂದಳು ಕದುವು ಖಾತಿಯಲಿ || ೨೮

ಎನಿತೆನಿತ ನೀನೆಂದೊಡನಿತನಿ
ತನುಜಿ³ ವರ್ಣಿಸಲಿಯಲೇತಕೆ

1 ಸಮಾಹ್ವಯ ಹಯವನು, ಕ. ಖ. 2 ಕಣಿಯ, ಕ. ಖ. 3 ತನು, ಕ. ಖ.

ಕನಲಿ ಕಣ ನು ಕೆಂಪಮಾಡುವೆ ಕಾಣದೇ ಲೋಕ |
 ವನಿತೆ ಕಣ್ಣಿನಿಗಿಲ್ಲ ನಿನಗುಂ
 ಟನುಚಿತವನೀಕ್ಷಿಪ್ಪೊಡೆ ಬಹುದೆ
 ಮನದ ಗರ್ವವಿದೇಕೆ ವಿಫಲವಿದೆಂದಳಾವಿನತೆ ||

೮೯

ಹೇಳು ಪಣವೇನಿದಕೆ ನಿನಗೆನೆ¹ |
 ಕೇಳ ದಿಟವಲ್ಲಶ್ವರಾಜನ
 ಬಾಲ ಕಱಿದಾಗಿದೊಡಾಳಹೆ ನಾನು ನಿನಗೆಂದು |
 ಆಳು ನೀನಾಗೆನಗೆ ತುರಗದ
 ಬಾಲ ಬಿಳಿದಾಗಿದೊಡೆನಲಾ
 ಬಾಲೆ ಬೇಜುದನೆಂದೆ ಯೆಂದಳು ಹೊಯ್ದು ಕರತಳವೆ ||

೯೦

ಏನು ನೋಡುವೆವನಲು ನೋಡೆವ್ವು
 ನಾಳ ತಾವೆಂದೆನುತ ತಮತ
 ಮ್ತಾಲಯಕೆ ನಡೆತಂದು ಹೊಕ್ಕರು ಮಾಡಿ ಸತ್ಯವನು |

ಆಶ್ವದ ಬಾಲವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಲು ಉಪಾಯಚಿಂತನ

ಹೇಳಿದಳು ನಿಜಪುತ್ರರಿಂಗಾ
 ಲೋಲಲೋಚನೆ ಕದ್ದು ಭಾಷೆಯು
 ಪಾಲಿಸುವರಾರುಂಟು ಮಕ್ಕಳರೆಂದು ದುಗುಡಬಲಿ ||

೯೧

ಭಾಷೆಯೇನು ತಾಯೆ ಚಿತ್ತದ
 ಬೇಸರವಿದೇನಾನನದ ಸಿರಿ
 ಮಾಸಿದುತಿದೆ ಹೇಳು ಹೇಳೇನಾಯಿತೆನುತರಲು |
 ಸೂಸಿದಳು ಬಿಸುಸುಯಿಲ ತಂಗಿಗೆ
 ದಾಸಿಯಹವಿಧಿಯಾಯ್ತು ಮಕ್ಕಳ
 ದೇಸು ನೀವಿದ್ದೆ ಣು ಫಲ ಹೇಟೆಂದಳಾಕದ್ದು ||

೯೨

¹ ನಿನಗೆ, ಕ. ಖ.

ಏನ ಮಾಡುವೆ ಹೋದಿ ತಾನಂ
ಭೋಸಿದಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಂಡೆವು
ಭಾನುಮಂಡಲದಂತೆ ಬೆಳಗುವ ತುರಗರಾಜನನು |
ತಾನದಡಿ ಬಾಲವನು ಕಟ್ಟಿದೆಂ
ದೂನವಚನವನಾಡಿ ತಪ್ಪಿದೆ
ನೇನು ಗತಿ ಬಿಳಿದೆಂದಳುಳ್ಳುದ ಸವತಿ ತನ್ನೊಡನೆ ||

೩-

ನಾಳ ನೋಡುವೆವೆಂದು ಬಂದೆವು
ಕೋಟಿವೋದೇನಲಾ ಮಹಾಸತಿ
ಹೇಟೆದಳು ಸತ್ಯವನು ಮಿಥ್ಯೆಯದಾಯ್ತು ನುಡಿ ತನ್ನ |
ಹೇಟೆ ನೀವೇನುಂಟು ನಿಮ್ಮಲಿ
ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುಪಾಯವೇನೆನೆ
ಹೇಟು ಕೇಳುವವವ್ಯ ಯೆನಲಿಂತೆಂದಳಾಕದ್ರು ||

೩೬

ಸುತ್ತಿಕೊಂಬುದು ನೀವದನು ಕ
ಪ್ಪೊತ್ತಲಶ್ವದ ಬಾಲವನು ಸತಿ
ತೊತ್ತಹಳು ತನಗುಚಿತವಿದೆಂದೆಂದೆಲ್ಲವನು |
ಪುತ್ರರಿರ ಬೆಸಗೈವುದೆನೆ ಕೇ
ಳುತ್ತ ಕೆಲರದಣಿಯೊಳಗೆ ಸಂಶಯ
ಚಿತ್ತರಾದರು ಪಾಪಕರ್ತವಿಲೇಪವೆಡುದೆಂದು ||

೩೭

ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಡಿಸಲೊಪ್ಪದವರಿಗೆ ಶಾಪ.

ಮಾಡೆವನ್ಯಾಯವೆ ಸತ್ಯವ
ಮಾಡಿನೆ ಯಲೌ ತಾಯೆ ತತ್ಪಲ
ಕೇಡು ತಪ್ಪದು ಕುಲಕೆ ಮಾಡುವುದೇನು ನಾವಿನ್ನು |
ಬೇಡ ತಮಗಾಕರ್ತವೆನೆ ಘಡ
ಹೇಡರಾದರೆ ಸರ್ಪಯಾಗವೆ
ಮಾಡಿ ಜನಮೇಜಯನು ಕೊಲೆಂದಬಲೆ ಶಪಿಸಿದಳು ||

೩೮

ಆ ಉಪಾಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಚರಿಸಲು ವಿನತೆಯು ದಾಸಿಯಾಗುವಿಕೆ.

ಕೆಲರದನು ಕೈಕೊಂಡರೆಂದುವ
ತಲೆಯಲಾಂತೆನೆನುತ್ತ ಬಟಿಕಾ
ಲಲನೆ ಕರೆದಳು ವಿನತೆಯನು ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕದ |
ಲಲಿತಮತಿ ತಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲಳು
ನಳನಲೋಚನೆಯೊಡನೆ ಹೋದಳು
ಜಲಧಿತಿರದ ತುರಗವನು ನೋಡುವೆವು ತಾನೆನುತ ||

೩೩

ಕಂಡರಾತುರಗವನು ವೇಷ್ಣಿಸಿ
ಕೊಂಡಿರಲು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಘಣಿಗಳು
ಕೆಂಡ ನೀರಲಿ ಬಿದ್ದವೋಲಿರೆ ಕಾಣುತವೆ ಕಾಂತೆ |
ಮಂಡೆಯನು ತುರಿಸಿದಳು ಹರ ಹರ
ಕಂಡವೋಲಿರದೇಕೆ ನುಡಿಯನು
ಭಂಡುವೊಡಿತು ದೈವಗತಿ ಯೆಂದಳಲಿದಳು ತರಳ ||

೩೪

ಅಳಲಿ ಮೊಪುವದೇನು ತಾ ಮು
ನ್ನೊಲಿದು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮದ
ಫಲವೆಲಾ ಬಿಂಬಿದ್ದೊಡಹುದೇ ಮೇಣು ಬಂದುದಕೆ |
ಕೆಲಸ ಲೇಸಾಯ್ತೆನುತ ದಾಸ್ಯವ
ನೊಲಿದು ಕೈಕೊಂಡಳು ಮಹಾಸತಿ
ಚಲಿಸದಂತಃಕರಣದಲಿ ಕಾತರಿಸದಬುಜಾಕ್ಷಿ ||

೩೫

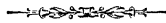
ಅಡಿಗಳನು ತೊಳವುತ್ತ ಕಾಂತೆಗೆ
ಪಡಿಗವನು ನೀಡುತ್ತ ತಲೆಯನು
ಕೊಡಹಿ ನೇವರಿಸುತ್ತ ತುಣುಬನು ಕಟ್ಟಿ ಹೂಮುಡಿಸಿ |
ನುಡಿಗಳನು ಸ್ಮರಿಸುತ ಸವತಿಯ
ಬಡಿಗಳನು ತಾಳುತ್ತ ಸೇವೆಯ
ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು ವಿನತೆ ಲಜ್ಜಾ ವಿನತೆ ಕದುವಿಗೆ ||

೪೦

ಇಂತವನು ನೆನೆಯುತ್ತ ವಿನತಾ
 ಕಾಂತೆ ಕಡುಗುವ ಮನದ ಕೋಕವೆ
 ನಂತರಂಗದೊಳಗಿಗಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಳು ಬಲಕ ಬಳಲುತ್ತು |
 ಸಂತತಿಯ ಜನನವನು ಮೊನಿನಿ
 ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮೆಚ್ಚಿವೊಕ್ಕಳಾಶ್ರೀ
 ಕಾಂತನಿತ್ಯಾತುಮುಮುಕುಂದಪದಾಬ್ಜ ವನು ವಿನತೆ ||

೪೦

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಜನಿಸಿದನು ಜಗದೇಕವೀರನು |
 ದನುಜಮನುಜಭುಜಂಗನಿರ ರ
 ಜನಕೆ ವೃತ್ತವವನಿಸೆ ವಿನತಾನಂದನನು ಧರಗೆ ||

ತನ್ನ ದಾಸೀತ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಮಗನುದಯಿಸದ ಅನುತಾಪ.

ತಂದೆ ಶೂನಕ ಕೇಳು ವಿನತಾ
 ನಂದನನ ಸಂಭವವನಘಕುಲ
 ಕಂದ 1 ವಿಚ್ಛೇದನವನಿಷ್ಠ್ಯಫಲಾಪ್ತಿಸಾಧನವ ||
 ಸಂದುದಾಪರಿ ಕೆಲವುದಿನ ಪೂ
 ಣೀಂದುಮುಖಿ ದಾಱುತ್ತ ಮನದಲಿ
 ನೊಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲು ನಿಜಪ್ರತ್ಯೋದಯವನಬಲೆ ||

೧

ನೋಡಿ ಸುಯ್ಯಳು ನಳನಮುಖಿ ಯಡೆ
 ಯಾಡಿ ವಿಪಿನಾಂತರಕೆ ಬಣಿದೇ
 ಕಾಡೊಳಗೆ ತಾ ಕರುಳ ಬಿಸುಟೆನು ಕದುವಿನ ಮನವ |

ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥದ ಫಲವು ಕೈ
ಗೂಡಿತಿನ್ನೇನುತ ಬೆಂಬಲ
ಬುಡಿದುದು ಕುಳ್ಯದ್ಗಳಂಗನೆ ದಾಸ್ಯಕರ್ಮದಲಿ ||

೧೦

ಹಾರಯಿಸುತಿರಲಿಂತು ಸತಿಯ ಮ
ನೋರಥಾಂಕುರ ಫಲಿತವಾಯ್ತೆನೆ
ವೀರನಂದುದುಭವಿಸಿದನು ವರಪುಣ್ಯಕಾಲದಲಿ |
ವಾರಿಜಾಸನಮುಖ್ಯಸುಮನೋ
ನಾರಿಯರು ಹೆರುಪಿಸಿದರಿತ್ತಲು
ನಾರಿಗಾಯ್ತುಣಿ¹ ಶಕುನಸೂಚನೆ ಮುನಿಪ ಕೇಳಂದ ||

೨

ವಿನತೆಗೆ ಆದ ಶುಭಸೂಚನೆ.

ಎಡದ ಬದಿ ತೋಳ್ಕಣ್ಣು ಹುಬುಗ
ಳಡಿಗಡಿಗೆ ಕೆತ್ತಿದವು ವಿನತೆಯ
ಕಡು ನಿರೋಧಿಸ್ತೆಗೆ ಕಡೆ ಯಿಂದಿನಲಿ ಯೆಂಬಂತೆ |
ಕಡುಗಿದುದು ಕಡುವಿನೊಡಲು ಬಲ
ದೇಡೆನುಲಂಗಸ್ಪಂದವಾದವು
ತುಡುಕಿದುದು ದುಮ್ಮಾನ ನಭವನು ಕದ್ದುನಂದನರ ||

೪

ಹರ್ಷದಿಂದಡವಿಗೆ ಬಂದು ಗರ್ಭವಂ ಕಾಣದೆ ಚಿಂತಿಸುತುಕೆ.

ಏನಿದಕೆ ಫಲವೆನುತ ಕಡುದು
ಮ್ನಾನದಲಿ ಬಂದಳು ಮಹಾಸತಿ
ಕಾಸನಕೆ ಮುನ್ನಡವಿಯಲಿರಿಸಿದ ಗರ್ಭವ ನೋಡಿ |
ಏಸಿದೇಕೊಡೆಯಿತ್ತು ಕಾಣೆನಿ
ದೇಸುವನು ಹಾ ವಿಧಿಯೆ ಪುಣ್ಯವಿ
ಹೀನೆ ನಾನೆಂದಳಲಿದಳು ಕಾಣದೆ ಕುಮಾರಕನ ||

೫

¹ ನಾರಿಗಾಯ್ತು, ಕ. ಮಿ.

ಬಡೆದು ಕೆಡಿಸಿದನೊಬ್ಬ ನನು ತಾ
 ನೊಡೆಯದಾಗದೆನಲ್ಕೆ ಕಂದನ
 ನುಡಿಯ ಮೆನ್ನಿಸಿ ನೂಕಿದನು ಹಲಕಾಲಪರೈಂತ |
 ಹಿಡಿದು ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬುಗಳು ಭಾ
 ಪುಡಿದವೆ ಹಾ ಯೆನುತ್ತ ಹೊಳಿದ
 ಳಡವಿಯಲಿ ಬಾಯ ಬಿಡುತ ಕಂಬನಿ ಧರೆ ಕೆಸರುಡಲು || ೬

ತನ್ನ ಸಖಿಯನು ಬಿಡಿಸುವನು ಸಂ
 ಪನ್ನ ಬಲನೆಂದೆನಿಸಿ ಸುತನು
 ತನ್ನ ನೆಂದೆಂಬಾಶೆ ಮೋಸವದಾಯ್ತು ತನಗೆಂದು |
 ದುರ್ನಿರೂಪವದಾಯ್ತು ಬಾಗಿದ
 ಬೆನ್ನ ನಿನಿಚುವವರನು ಕಾಣೆನು
 ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಟ ತದ ಫಲವೆಂದಳಾವಿನತೆ || ೭

ದೋಷ ದುಷ್ಟ ತಫಲವಿದಲ್ಲದೊ
 ಡೀಸು ದುಸ್ಥಿತಿಯಹುದೆ ಸವತಿಗೆ
 ಸೂಸಿದುದು ಕಡೆಗಣ್ಯಪೂರ್ವಾರ್ಜಿ ತಪ್ಪಣ್ಯಫಲ |
 ದೇಶಗತನಿನ್ನಾರು ಗತಿ ಪತಿ
 ಭಾಷಿತವಿದೇಕಫಲವಾಯ್ತೆನು
 ತಾಸರೋರುಹನೇತ್ರಿ ಹೊಸೆದಳು ಬಸುಱನಡಿಗಡಿಗೆ || ೮

ಆಗ ಉದಯಿಸಿದ ಗರುಡಾರ್ಪನ.

ಎಂದು ದುಃಖಿಸುವಬಲೆಗಂಗ
 ಸ್ಪಂದವಾಯ್ತೆ ಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ
 ಯಂದುಮುಖಿ ಕಂಬನಿಯ ತೊಡೆದಳು ಶಕುನ ಶುಭವೆನುತ |
 ದುಂದುಭಿಯದೇನೆನುತ ಗಗನವೆ
 ನಂದು ನೋಡಿದಳುರಿವೆ ಪಾವಕ
 ನಂದದುತ್ಕಟವಿಹಗನನು ತಾ ಕಂಡಳಾವಿನತೆ || ೯

ಮುಚ್ಚಿ ದಳು ಕಂಗಳನು ಕಾಣುತ್ತ
 ಸಚ್ಚ ರಿತೆ ನೆಣಿಯದೆ ಕುಮಾರನ
 ಹೆಚ್ಚಿ ದೊಡಲ ಮಹಾಪ್ರಭೆಯನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡದಕಂಚಿ |
 ಅಚ್ಚ ರಿಯಿದೇನನುತಿರಲು ಸುರ
 ರೊಚ್ಚ ತುಳಿದರು ನಭದಿನಾರವಿ
 ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡನು ರಥವನೇನಂಬನು ದಿಗಂತರಕೆ || ೧೦

ಸುರರು ಗರುಡನ ತೇಜೋರಾಸಿಯಿಂ ಘಾಸಿಪಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು
 ಮರೆಹೊಕ್ಕದ್ದು.

ಘಾಸಿಯಾದರು ಸುರರು ತೇಜೋ
 ರಾಶಿ ತಾನನುತ ಹೋಗಿ ಹು
 ತಾಕನನಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಯಿಲನು ಹಾಕಿದರು ಭೀತಿಯಲಿ |
 ವಾಸುದೇವಾಂಶೋದ್ಭವನೆ ದರ
 ಪಾಸವಿಶದಮಹಾಪ್ರಭನೆ ಕರು
 ಣಾಸಮುದ್ರನೆ ಕಾವುದೆಮ್ಮನೆನುತ್ತ ಕರುಣದಲಿ || ೧೧

ಊತಲಮ್ಮೆ ವು ದೇವ ಕಲ್ಪದ
 ಕೇಡಿನಂದಿನವೊಲು ನೀ ಘಾಸಿ
 ಮಾಡಿದೆ ಯಿಂದು ಬಹಳ ಜ್ವಾಲೆಯನು ಕಳುಹೆ |
 ನೋಡುವೊಡೆ ದಸೆಯಿಲ್ಲ ಗಗನದ
 ಗೂಡು ನೆಣಿಯವು ಕಮಲಜಾಂಡವ
 ಕೂಡೆ ಕವಿವೃತ್ತಿವೆ ಯನುತ ಘೋಳಿಟ್ಟುದಮರಗಣ || ೧೨

ಅಗ್ನಿಯ ಅಭಯಪ್ರಧಾನ.

ಹೋ ಹೊ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರಿವಾ
 ದಾಹಿಸುವ ಕಿಚ್ಚಲ್ಲ ವಿನತೆಯ
 ದೇಹಸಂಭವವೆಂದೆ ಮಹಿಯೊಗುವದು ತದಂಘ್ರಿಗಳ |
 ಕಾಪು ತೆಗಸುವನಾತನಲ್ಲದೆ

ಬಾಹಿರರ ಕೈಯಿಂದ ಹೋಗದು
 ದಾಹವಿದು ನಿಮಗನುತ ನುಡಿದನು ಪಾವಕನು ನಗುತ || ೧೩

ಎನಲು ನೆರೆದರು¹ ಸುರರು ಸಂಕ್ರಂ
 ದನ ಹುತಾಶನ ಯಮ ಸಿರುತಿ ವರು
 ಣನು ಪವನಸೋಮೇಶರೆಂಬ ದಿಗೀಶ್ವರರು ಸಹಿತ |
 ತನತನಗೆ ವೃಂಡವೆಂಟು ತೇಜೋ
 ವನಧಿಯತ್ತಲು ಮುಗಿದು ಕರವ ವ
 ದನದಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನು² ಮಾಡಿದರಧಿಕಹರುಷದಲಿ || ೧೪

ಸುರರ ಸ್ತುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗರುಡನು ಅಭಯವಂ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಜಯ ನಮೋ ವಿಹಗೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ
 ಜಯ ನಮೋ ವಿಬುಧೇಂದ್ರವಂದಿತ
 ಜಯ ನಮೋ ಲೋಕೈಕರಕ್ಷಕ ದುರಿತಭಕ್ಷಕನ |
 ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕವೀರನೆ
 ಜಯ ನಮೋ ಬಲವೀರ್ಯಸಾರನೆ
 ಜಯ ನಮೋನಂತೋರುತೇಜನ ಭುವನಭಾವನನೆ || ೧೫

*ಜಯ ನಮೋ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರಸುಜನಾ
 ಶ್ರಯ ಸುಧರ್ಮರತೇ³ ಪ್ಲಭಯಹರ
 ಜಯ ನಮೋಸ್ತು ನಮೋಸ್ತು ಎಂದಡಿಗಡದುಡದಮರಗಣ || ೧೬

ನೀನೆ ರವಿ ಶಶಿ ಪವನ ಪಾವಕ
 ನೀನೆ ಕಮಲಜ ರುದ್ರ ಗಣಪತಿ⁴
 ನೀನೆ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸುರೇಶ್ವರ ನಿಖಿಳಸಂಪೂಜ್ಯ ||
 ನೀನೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ವಿಷ್ಟು ಭುವನ

1 ನೆರೆದುದು, ಕ. . 2 ಸ್ತುತಿಯು, ಕ. ಖ.
 3 ಸುಧರ್ಮಾಕೇ, ಕ. ಖ. 4 ಗುಣಗಣ, ಕ. ಖ.
 * 16 ನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲೆ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾ ನಸಂಭವಹೇತು ನೀನೇ
ನೀನೇ ಸಚರಾಚರವಿದೆಂದರು ಸುರರು ಕೈಮುಗಿದು || ೧೩

ನಾವು ಮಜಿಹೊಕ್ಕೆ ವು ಮಹಾತ್ಮನೆ
ಬೇವುತಿದೆ ಯೆಮ್ಮೊಡಲು¹ ನಿನ್ನಮೆ
ಹಾವಿವೃದ್ಧತನೂತ ಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಟ್ಟುಗಿ |
ಕಾವುದೆಮ್ಮನು ವೀರ ಕಾರು
ಣ್ಯಾವಲೋಕನದಿಂದ ನಿನ್ನೀ
ಪಾವನಾಂಘ್ರಿಸಮಾಶ್ರಿತನೆಂದುದು ಸುರಸೋಮ || ೧೪

ಸುರಮುನೀಶ್ವರರಿಂತು ತನ್ನನು
ಶರಣುವೊಗಲೀಕ್ಷಿಸುತ ಬಗಪತಿ
ಕರತಳವ ನೆಗಹಿದನು ಹೋ ಹೋ ಭೀತಿ ಬೇಡೆನುತ |
ಭರಿತನುರಶ್ಮಿಗಳನುಪಸಂ
ಹರಿಸಿದನು ಬಟಿಕಾತ್ಮಜನನಿಯ
ಚರಣದಲಿ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದನು ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು || ೧೫

ವಿನತೆಗೆ ನಮಿಸಿ ತಾನು ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕದ್ರುವಿನ
ಮನೆಗೆ ಸೇರುವಿಕೆ.

ಹೇಚೆನಗ ಬಸವೇ² ನೆನುತಲಿರೆ
ಲೋಲಲೋಚನೆ ನಡುಗಿ ನಿಜವನು
ಹೇಳು ನಿನಗಾನಾರು ನಿನ್ನನು ಹೆತ್ತವಳ ದಿಟಕೆ |
ಕಾಲಿಗೆಐಗುವಿ ನೀನದೇತಕೆ
ನೀಲಲೋಹಿತನೋ ವಿರಿಂಚಿಯೊ
ಪಾಲುಕಡಲ ಮಹಾತ್ಮನೋ ನೀನೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೧೬

೮೦ಕೆ ಬೇಡೆಲೆ ತಾಯೆ ನಿನ್ನುದ
೮೦೦೨ ಸಂಭವ ನಾನು ಕಮಲಜ

1 ನಿನ್ನೊಡಲು, ಕ. ಬ.

2 ಬಸನೇ, ಕ.

ಶಂಕರಾಚ್ಯುತರೆಂಬವರು ತಾನಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಡಲ |
 ಶಂಕೆಯನು ತಾ ಕಳವೆ ನಂಜದಿ
 ರಂಕುಶವದಾರೆನೆಗೆ ಜಗವನು
 ಕಂಕುಳಲಿ ಧರಿಸುವೆ¹ ನಡೆವೆನಂಬರದಲೆಂತೆಂದ || ೬೧

ಸಿಕ್ಕಿ ದೆನೆಲಾ ಮೆಗನೆ ಸವತಿಯ
 ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಬಣಿಮೂತುಗಳ ಬಲೆ
 ಯಿಕ್ಕಿ ಹಿಡಿದಳು ಕಪಟದಲಿ ತಾ ದಾಸಿ ಯೆಂದೆನಲು |
 ಮಕ್ಕಳಾಟಕೆ ಬೇಡ ಸವತಿಯ
 ಮಕ್ಕಳನು ನುಂಗುವೆನು ತಾ ಬಡ
 ಹಕ್ಕಿ ಯೆನ್ನ ದಿರವ್ವೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಹೋಗಿಂವ || ೬೨

ಎನಲು ಹರಸಿದಳಬಲೆ ಬಲುಗೈ
 ಯೆನಿಸಿ ಬದುಕೆಂದೆನುತ ಪುಳಕಕೆ
 ತನು ನೆರೆಯದೆನೆ ಹಿಗ್ಗಿದಳು ಹರುಷಾಂಬುಪೂರವಲಿ |
 ನೆನೆದು ಹೊಂದಿದಳಂಗವನು ನಿಜ
 ತನಯನಂಗದಲಮರಿ ಬಿಟ್ಟಳು
 ಮನದ ಸಂತಾಪವನು ತರ್ಕೈಸುತ್ತ ನಿಜಸುತನ || ೬೩

ತೊತ್ತುಗೆಲಸಕೆ ತಡೆಯದೇಬೆಲೆ
 ಪುತ್ರ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ವಾಯೆನೆ
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಡನು ತಾಯೆ ತೋಱುಮನೆಯ ತನಗೆನುತ |

ಕದುವಿನತೆಯರ ಸಂವಾದ.

ತೊತ್ತತಾಯನು ಸವತಿಯಿದಿರಲಿ
 ಹೊತ್ತು ತಂದಿಲುಹಿದನು ಕಾಣುತ
 ಮತ್ತಿದೇನಾರಾತನೆಂದಳು ವಿನತೆಯೊಳು ಕದ್ದು || ೬೪

1 ಧರಿಸುವೆನು, ಕ. ಖ.

ಅಣಿಯನಾರಂವಕ್ಕ ಮಗನೆಂ
 ದೆಱಗಿದನು ಕಾಲಿಗೆ ತನ್ನದು
 ಬಣಿಯದಿದು ದು ಕಂಡೆನಂಡವೆನಿಲಿಸಿದಂತಿರಲು |
 ಮೆಱುಗದಿರು ನೀನೆಂದನೆನಗೆನೆ
 ಮೆಜೆಯ ಮೊತಿದು ಸಾರು ಕೆಲಸವೆ
 ನೂಱುಗಿಸದದಾರಾದೊಡಾಗಲಿ ಯೆಂದಳಾಕದ್ರು ||

೮೫

ಕದ್ರವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊತ್ತು ತಾಯಿಮಕ್ಕಳನ್ನು
 ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುವಿಕೆ.

ತೊತ್ತೆ ನೀ ಹೊಱು ನನ್ನನೆನ್ನೆಯ
 ಪುತ್ರರನು ಮಗ ಹೊಱಲಿ ಸಾಗರ
 ವತ್ತಲದೆಲಾ ರಮ್ಯತರವೆವ ವನಮದಾತ್ಮಜರ |
 ಚಿತ್ತದಲಿ ಲೋಲುಪ್ತಿಯಾಯಿತು
 ಪುತ್ರಸಂದರುಶನದಲೆನಲಾ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ಯಾವಿನತೆ ಹೊತ್ತುಳು ಸರಾಗದಲಿ ||

೮೬

ಹೊಱು ಮಗನೆ ನೀನೆನಲು ಕುಳ್ಳರಿ
 ಗಣಿಯ ಕಡೆಸೆಱಗಿನಲಿ ನೀವೆನು
 ತೆಱಗಿ ಪಕ್ಕವನೊಡೆ ತಾ ಹತ್ತಿದುದು ಘನಿಸಿಕರ |
 ಹೊಱುಗುತೆಯದಂತ್ಯದೆ ಜಲಧಿಯ
 ಕುಱುವದೆಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗು ನಾವಿದ
 ಮಿಱುಪುವೆಡೆ ಘನಿಸಿಕರವೆನೆ ಬೆಳಗುತ್ತ ದಿಗುತಟವೆ ||

೮೭

ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಕದ್ರಪುತ್ರರ ಕೆಂಗೆಡುವಿಕೆ.

ಮುಗುಧೆ ನಡೆದಳು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಾ
 ಹೊಗೆಮುಖದ ಕದ್ರವೆನು ಜಲಧಿಗೆ
 ನೆಗೆದನಿತ್ತಲು ಪಕ್ಷಿರಾಜನು ಪವನವೇಗದಲಿ |
 ಗಗನಮಣಿಮಂಡಲದ ಸಮ್ಮುಖ

ಕೊಗುಮಿಗೈಯ ರೋಷದಲಿ ಸುಮಹೋ¹
ರಗನಿಕರ ಮುಮ್ಮೈಗಳೊಳಲು ಬಲುಬಿಸಿಲ ತಾಪದಲಿ || ೨೮

ಹಾಱಿದನು ಬಗನಂಬರಾಗ್ರಕೆ
ತೋಱಿದನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬೆನ್ನನು
ಮಾಱಿದನು ಖೇಚರರ ಪಥವನು ಪನ್ನಗೆಶ್ವರರ |
ಮಾಱಿದನು ಬಲುಮೂರ್ಛೆಗಳನು
ಹೋಱಿದನು ಕದ್ರುವಿನ ಗಂಟೆಲ
ನೂಱಿದನು ಹಾ ಯೆನಲು ಸುಚಿದಾಡಿದನು ಗಗನದಲಿ || ೨೯

ಅದನ್ನು ಖೇಚರರ ವಚನದಿಂ ತಿಳಿದು ಕದ್ರು ಮಹೇಂದ್ರನಂ
ಮರೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಸತ್ತುದೋ ಉರಗಾಳ ಹರ ಹರ
ಕಿತ್ತುದೋ ನಾಗಾಲಯದ ಕದ
ವೆತ್ತಿತೋ ಕದ್ರುವಿನ ಕುಲಕಲ್ಪದ್ರುಮವ ಬೇಱು |
ಹೊತ್ತಿತೋ ಹೊಗುದುದೆ² ಮಹಾಶಗ
ಮೃತ್ಯುವಾದುದೆನುತ್ತ ಖೇಚರ
ರತ್ತರೊಱಿಲಲು ಕೇಳಿದಳು ಕೊಳುಗುಳವನಾಕದ್ರು || ೩೦

ಭಯದಲಂದಾಕಂಪಿಸಿದಳ
ನ್ವಯವೆ ಕೆಡಿಸಿದಳಕಟೆನುತ ಹರಿ
ಹಯನನಭೃದ್ಧಿ ಸಿದಳಂದಮರೇಂದ್ರಸೂಕ್ತದಲಿ |
ಜಯ ನಮೋ ದೇವೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ
ಜಯ ನಮೋ ಮಾಹೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ
ಜಯ ನಮೋ ಸುಖಸಾಂದ್ರ ಭಕ್ತಚಕೋರಕುಲಚಂದ್ರ || ೩೧
ನೀನೆ ರವಿ ಶಶಿ ನೀನೆ ಪಾವಕ
ನೀನು ನೀನೇ ವರುಣ ಪವನನು

1 ಮಹೋ, ಕ. ಖ.

2ಹೂಗದುದೊ, ಕ. ಖ.

ನೀನೆ ಯಮ ವಿತ್ತೇಶನೀಶಾನನು ಸರೋಜಭವ |

ನೀನೆ ನಾರಾಯಣನು ಭುವನ

ಸ್ಥಾನರಕ್ಷಕ ನಾಶಕಾರಣ

ನೀನೆ ಸಚರಾಚರಜಗನ್ಮಯನೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೩೦

ಸ್ತುತಿಗೆ ತೆರಹಿಲ್ಲಕಟ ಕೆಟ್ಟನು

ಗತಿಯ ಕಾಣೆನು ಬೇಗ ಕರುಣಿಸು

ಶತಮಖನೆ ಮಚೆಗಣಿ ಮಹೋರಗರೋಣಗಲಿನ ಮೇಲೆ |

ಗತಿ ಯೆನಗೆ ಮತಿ ಯೆನಗೆ ನೀನೆನು

ತತುಳಮತಿಯಿಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರೆ

ಶತಮಖನು ಕಡಿ ಮೇಘನಿಕರದ ಸಂಕಲೆಯನೆಂದ || ೩೧

ಇಂದ್ರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗಲು ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ದುಃಖನಾಶ.

ಕಡಿವುದೇ ತಡವಾಯ್ತು ಮೇಘದ

ಗಡಣವಾವರಿಸಿತ್ತು ನಭವನು

ಸಿಡಿಲು ಸಡಲಿದವಾಡಿದವು ಮಿಂಚುಗಳು ಚಂಚುಗಳ |

ಕುಡಿಗಳಂತಿರೆ ಪಕ್ಷಿಪತಿಯಾ

ಯೊಡಲು ನೆನೆಯಲು ಗಗನಮಂಡಲ¹

ವೊಡೆದುಸುಣಿವೆಂದವಲಿ ಸುಣಿದುದು ವೃಷ್ಟಿಯವನಿಯಲಿ || ೩೨

ಚೇತರಿಸಿದುದು ಹೊತ್ತಿದುರಗ

ವ್ರಾತ ಸಪ್ರಾಣಿಸಿದಳವದಿರ

ಮೊತೆ ಮಹೇಂದ್ರನನು ಸ್ತುತಿಸಿದಳಧಿಕ ಹ²ರುಷದಲಿ |

ಪೂತು ಮರು ಸುರನಾಥ ಕಾರು

ಶ್ಯಾತಿಶಯುಕಿದಿರುಂಟಲಾ ಯೆನ

ಲಾತಟಕಿಷಿದನು ಸೂರಿಯನಿಚಿವಂತೆ ಸಾಗರಕೆ || ೩೩

1 ಗಗನ, ಕ. ಖ.

2 ಸ್ತುತಿಸಿದಳುಹ, ಕ. ಖ.

ಇಱುಹಿದನು ಪನ್ನಗರ ನಿವಹವ
 ನಿಱುಹಿದನು ನಿಜಜನನಿಯೊಲವನು
 ಸಲಹಿದನು ಪನ್ನಗರನಾಪ್ತರನೊಲಿದು ಕರುಣದಲಿ |
 ಹೊಳಹಿದನು ಕದ್ರುವಿನ ಖಾತಿಯ
 ಕಳುಹಿದನು ಖಗಕುಲಶಿರೋಮಣಿ
 ತಿಳುಹಿದನು ತಾಯಿಗಳನಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

೨೬

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಸಕಲಮಂಗಳಮಹೋದಧಿ
 ಯಿದು ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥ ಸನ್ನಿಧಿ
 ಯಿದು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿಸಂಪತ್ಕರವೆಘೋಘಹರ |
 ಇದನು ಹೇಳುವ ಕೇಳುವಾ ಸದು
 ಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವನೊಲಿದಾ
 ಪದುಮದೃಶ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ ||

೨೭

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ವಿಳನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಪಕ್ಷಿರಾಜಮಹೇಶ್ವರನು ನೆಣಿ
 ಭಕ್ಷಿಸಿದ ನಾಕಾರಿ ಖಳರನು
 ರಕ್ಷಿಸಿದನಾಕಾನನಕೈದಿ ಭೂಸುರಾಧಮನ ||

ಗರುಡನು ಕದ್ಯಪುತ್ರರಿಂಗೊಡಿ ನಾಗಾಲಯಕೆ ಬಂದು
ಸಂತೋಷಪಡುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಕೌಸಿಕ ಬಂದನಾನಾ
ಗಾಲಯಕೆ ನಾಗಾಂತಕನು ಸುವಿ
ಶಾಲಕಲ್ಪದ್ರುಮೆಲಲಿತವೇಷ್ಟಿ ತವನಾಂತರಕೆ |
ಲೋಲತರಸಾರಂಗಶೃಂಗೋ
ತ್ತಾಲಮಲ್ಲಿ ವಿಹಗಕಿನ್ನರ
ಜಾಲಸೇವಿತರಮೈರತ್ನ ಸ್ಥಳಮನೋಹರಕೆ ||

ಫಲಿತಕುಸುಮಿತಪಲ್ಲವಿತತರು
ಗಳಲಿ ಪುಷ್ಪಾವೋದರಮ್ಯಾ
ನಿಲನಿರಂತರವಿಚರಿತೋದ್ಯಾನದಲಿ ಸಾಗರದ |
ಸಲ್ಲಲಿತವೀಚೇತತಿಮೈದೂ
ಚಲಿತಜಲಚರಸಿಕರವರಿಮಂ
ಡಲಿತಪಾವನಭವನ ತಲೆದೂಗಿಸಿತು ಖಗಪತಿಯ ||

ಕದ್ಯಪುತ್ರರ ಅಧಿಕ್ಷೇಪದಿಂ ಗರುಡನು ತಾಯಿಯಿಂದ ದಾಸ್ಯ
ಕಾಣವನ್ನು ಅರಿಯುವಿಕೆ.

ಇಡಿದುದು ನಿಜಭವನದಲಿ ಮೆತ್ತ
ಖಿಳಮಹೋರಗನಿಕರವ್ರಮದೆಲ
ವೆಲವೊ ದಾಸಿಯಮಗನ ಬಲ್ಲಿದನಾದೆ ಸತ್ಯವಲಿ |
ಜಲನಿಧಿಯ ತಾನಲ್ಲಿ ರಮ್ಯ
ಸ್ಥಳಕೆ ನೀ ಹೊತ್ತೊಯ್ದೆ ನಮ್ಮನು
ಹೊಳಹುದೋಡಿದೆ ಹೋದೆಯೆಂದರು ಕದ್ಯನಂದನರು ||

ಎಂದೊಡದನಾಲಿಸುತ ಮನದಲಿ
ನೊಂದು ನುಡಿದನು ತಾಯೆ ತೊತ್ತಾ
ದೆಂದುಮೊದಲಾಗೀ ಮಹೋರಗ ಸಂತತಿಗೆ ನೀನು |

ಎಂದುಪರಿಯಂತೆನು ಕಾರಣ
ವೆಂದೆನಲು ಕೇಳುತ್ತ ತನ್ನಯ
ನಂದನಂಗಿದನೆಂದಳಾಗಲೆ ವಿನತೆ ಸುರವನಿತೆ || ೪

ಮಗನೆ ನೀನದನೆನು ಕೇಳುವೆ
ಹೊಗಿಸಿ ಬಡಿದಳು ಕದ್ದು ತನ್ನನು
ಮುಗುಧೆ ತಾ ಸುರತುರಗವೆ ನಾವು ಕಂಡೆವಬುದಿಯಲಿ |
ಭಗಿಸಿ ಹೇಚ್ಚಿ¹ ತುರಗವಾಲದ
ಬಗೆಯು ಬಿಳಿದೋ ಕಣಿದೋ ಯಂತಿದ²
ವಗಡಿಸಿ ಕೇಳ ಹೇಚ್ಚಿದನು ನಾನದನು³ ಬಿಳಿದೆಂದು || ೫

ಅಲ್ಲ ಹುಸಿ ಕಣಿದೆಂದು ಹೇಚ್ಚಿದ
ಳಲ್ಲದುದನಾ ಕದ್ದು ಪಣವೇ
ನಿಲ್ಲಿ ಸೋತರೆ ತೊತ್ತು ನಾವೊಬ್ಬೊ ಬರಿಂಗನುತ |
ಅಲ್ಲಿ ಭಾವೆಯ ಮಾಡಿ ಬಂಜೆವು ^{ಬಬ}
ಕಳ್ಳಮೆಕ್ಕಳ ಕರೆದು ಹೇಚ್ಚಿದ
ಳಲ್ಲರಿಗೆ ನಿಜಮತವೆ ಕಣಿದನು ಮಾಡಿ ನೀವೆಂದು || ೬

ಬೇಡ ತಮಗನ್ಯಾಯವೆನೆ ಕುಲ
ಗೇಡಿ ಕೊಟ್ಟಳು ಸರ್ಪಯಾಗವೆ
ಮಾಡಿ ಜನಮೇಜಯನು ಕೊಲ್ಲಲಿ ನಿಮ್ಮನೆಂದೆನುತ |
ಆಡಿ ಶಾಪವನಲ್ಲಿ ಕೆಲರವೆ
ಳಾಡಿದುದಕೆ ಹಸಾದವೆಂದರು
ಕೂಡೆ ಹೊಕ್ಕರು ತುರಗಬಾಲವೆ ಕಾಮರೂಪಿಗಳು || ೭

ಹೋಗಿ ಕಂಡೆವು ಮುಖದಿವಸ ಕಳು
ದಾಗಿ ತೋರುವ ಬಾಲವನು ತಲೆ

1 ಕೇಳಲಿ, ಕ. ಖ. 2 ಹೇಚ್ಚಿ, ಕ. 3 ಹೇಚ್ಚಿದನದನು, ಕ. ಖ

ವಾಗಿಸಿತು ವಿಧಿಯು ತನ್ನ ಸನ್ಯಾಸಿ¹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲಿ |
 ಹೋಗಲದಕೇನೆಲೆ ಮಗನೆ ಹೋಗು
 ಭೋಗಿನಿಕರವನೆನ್ನ ಬಸುಣಿಲಿ
 ಭಾಗಧೇಯವಿಹೀನ ಜನಿಸಿದೆ ಯೆಂದಳಾತ್ಮಜಗೆ ||

v

ಬಳಕೆ ಕುಟಿತನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವ
 ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸಾಕುಸಾಕಿ
 ಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆಲೆ ತಾಯೆ ಫಡ ತೊ
 ತ್ತೆಂದರಾವೆಡೆ ತೊಡವೆನವದಿರ ಖಾಚಿನಕ್ಕರವೆ |
 ಕೊಂದಳನ್ಯಾಯದಲಿ ಹರಹರ
 ಹಿಂದಿನಿತುದಿನ ಸಾಧ್ವಿಯನು ತಾ
 ನಿಂದು ಮೆಣುಗಿದೊಡೇನು ಫಲವಿನ್ನೆಂದು ಬಿಸುಸುಯಿದ ||

F

ಶೋಕವನು ಬಿಡು ತಾಯೆ ತಾನಿರ
 ಲೇಕೆ ಭಯ ನಿನಗುರಗಗಿರಗರ
 ಲೋಕವನು ನುಂಗುವನು ಮುನಿದರೆ ಪನ್ನಗೇಶ್ವರರ |
 ಸಾಕು ಸಡೆ ಮನೆಗೆನಲು ಸತ್ಯವೆ
 ನೇಕೆ ಕಡಿಸುವೆ ಮಗನೆ ಕೊಡು ಜಗ
 ದೇಕವೀರನೆ ಕದ್ರು ಬೇಡಿದುದೆಂದಳಾ ವಿನತೆ ||

೧೦

ತಾಯೆ ನೀ ಬೆಸಸಾ ಮನೋಭಿ
 ಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನು ಭುವನನಿ
 ಕಾಯಬೋಳಗೆನಗಿಲ್ಲ ದುರ್ದ ಭವಾದ ಪುರುಷಾರಥ |
 ಈಯಲಾಪೆನು ಕಾಯಲಾಪೆನು
 ವಾಯುಭೋಜನರವ್ವೆಯೆಂದುದ
 ನಾಯುತಿಕೆಯಲಿ ತಿಳಿದು ಹೇಚೆನಗೆಂದನಾಗರುಡ ||

೧೧

ಎನಲು ಹೋದಳು ಕದ್ರುವಿನ ಮನೆ
 ಗನುಪಮಮಹಾವಿನತೆ ತನ್ನಯ
 ತನಯನೆಂದುದನೆಂದಳವಳೋಚನೆಯ ಹದನ |
 ಮನದೊಳಗೆ ನಿಕ್ಷಯಿಸಿ ದುರಲ್ಲಭ
 ವೆನಿಸದನು ಬಿಡುವೆನು ತರಲಣಿ
 ಯನು ವಿಹಂಗಮನೆನುತ ನುಡಿವಳು ಕಮ್ರ ಮಿಗೆ ನಗುತ || ೧೦

ಅಮೃತವನು ತಂದೀವುದುರುವಿ
 ಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳೊಡೆ
 ಸುಮತಿ ಸೆಜಿಯನು ಬಿಡುವೆನನ್ನಲಿ ಮಾತು ಹಲವಿಲ್ಲ |
 ಭ್ರಮಿತೆ ಹೋಗಿನೆ ಬಂದಳಾಸತಿ
 ತಮವೆ ತಗುಳುತ ತೀವ್ರತೇಜದ
 ಕಮಲಮಿತ್ರನ ವೋಲು ಮೆಜಿವಾತ್ಮಜನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ || ೧೨

ಕಕ್ಕಲತೆ ಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ಗಂ
 ಟೆಕ್ಕಿದನು ತಾ ಬಿಡಿಸಹೋದವ
 ಳಕ್ಕನನು ಗೆಲಲಿದು ಬೇಡಿದಳಮೃತವನು ತನಗೆ |
 ಎಕ್ಕತುಳದಲಿ ಹೋಗಿ ನೀ ತರ
 ತಕ್ಕವನೆ ಸುಧೆಯನು ಸುರಾಲಯ
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಜಿಡುವೊಡದು ಸದರವೆಲ್ಲೆಂದಳಾವಿನತೆ || ೧೪

ದೇವದಾನವವೆಫಿತಸಾಗರ
 ದೇವನಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತದಕಾ¹
 ದೇವರಿಪುಗಳು ಕಾದಿ ಸತ್ತರು ಪಡೆಯದಮೃತವನು |
 ಆವನೈ ನೀನದನು ತರಲು ವಿ²
 ಭಾವಸುವಿನುರಿ ಹೊಕ್ಕು ಹೊಜಿಗು
 ಜೀವಿಸಿ ಮರಳುವುದೇ ಮೇಣೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೧೫

1 ತದನಾ. ಕ, 2 ನೀನದತಾಹೋಷೆ, ಕ. ಖ.

ಕದ್ರು ಬೀಡಿದ ಅಮೃತವನ್ನು ತರಲು ಗರುಡನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ .
 ಸಾಕು ಭಯಬೇಡವ್ಯೆ ತನಗಾ
 ಪಾಕಶಾಸನನಲ್ಲ ಮೇಣು ಪಿ
 ನಾಕಿ ವಿಷು ವಿರಿಂಚಿ ಯಿದಿರೇ ಕೊಡದೊಡಾಸುರರ |
 ಶೋಕವನು ನುಂಗುವೆನು ಸುಧೆ ಸಹಿ
 ತೇಕೆ ಕಳವಳ ತಾಯೆ ತನ್ನನು
 ನೂಕಿ ನೋಡದುಭುತವ ತೋಱುವನೆಂದನಾ ಗರುಡ || ೧೬

ಗರುಡನಿಗೆ ವಿನತೆಯ ಕುಭಾಶಾಸನ.

ಎನಲು ಹರಿಸಿದಳಬಲೆ ಬಲ್ಲಿದ
 ನೆನಿಸಿ ಬದುಕೆಂದಾಕೆ ರಕ್ಷೆಯ
 ನನುಪಮೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದಳು ಪಕ್ಷಿಗಳನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ |
 ಅನಿಲನಪರಾಂಗವನು ಚಂದ್ರಮೆ
 ನನಲಸೀಶಿರವನು ಶರೀರವೆ
 ದನುಜರಿಪು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಸರ್ವವನೆಂದಳಾ ವನಿತೆ || ೧೭

ಮಗನ ತಾನನ್ನೆವರ ಕೃಷ್ಣಾ
 ದಿಗಳನಾಚರಿಸುತ್ತ ಶಕ್ತಾ
 ದಿಗಳನಾ ಬುಷಿಗಳನು ಪಿತೃಗಳನಖಿಳದೇವರನು |
 ಮುಗಿದ ಕೈಯಲಿ ಭಜಿಸುವನು ಶಾಂ
 ತಿಗಳನಭ್ಯರ್ಚಿಸುವೆನು ನೀನು
 ಮಿಗಿಲು¹ ಸಾಹಸಿಯಾಗು ಹರಸಿದನೆಂದಳಾತ್ಮಜಗೆ || ೧೮

ಆಗ ವಿನತೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಬೇಡುವಿಕೆ.

ಸಸಿನವಿರು ಸಂತವಿರು ಘಡ ಚಿಂ
 ತಿಸದಿರೇನಂದೆಂಬ ಸುರರನು
 ಹೊಸದು ತಹನಮೃತವನು ಸಾಕಿನ್ನ ದಱಿ ಮಾತುಗಳ |

¹ ನೀನನಗ, ಕ. ಖ.

ಹಸಿದೆನಾವುದು ಹೇಳು ನೀ ತನ¹
 ಗಶನ ಕಲ್ಪಿಸು ತೋಱು ಯೆಂದೆನೆ
 ನಸುನಗುತ ನುಡಿವಳು ಲತಾಂಗಿ ನಿಜಾತ್ಮ ಸಂಭವಗೆ || ೧೯

ಸಮುದ್ರವುಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡರನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸೆಂದು
 ವಿನತೆಯ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅದೆ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲಿ ತೋ
 ಪುರ್ವದು ನಿಶಿಚರರ ಕೇರಿ ನೀ ಹೋ
 ಗಿ ದರಲದೆ ಅದೆ ಮಗನೆ ಖಳತದ್ಭವರಸಂಖ್ಯಾತ |
 ರುದರಪೋಷಣಕಹರು² ಧರಣೀ
 ತ್ರಿದಶರನು ತಿನ್ನದಿರು ಹೋಗೇನ
 ಲದನು ಕೇಳುತ ವಿಪ್ರರನು ತಾನುಱಿಯನೆಂತೆಂದ || ೨೦

ಅಱುವೆ ನಾನೆಂತೆನಲು ಕೆಂಡದ
 ತೆಱನಹುದು ಗಂಟಲಲಿ ನೀಲಾ
 ಯ್ದೆ ಷಿದು ನುಂಗುತ್ತಿರಲು ಬಂದೊಡೆ ವಿಪ್ರನದಜೊಳಗ |
 ಕುಱುಹು ಹೋಗಿದೆನಲು ಚರಣದ
 ಲೆಱಗಿದನು ಬಲವೆಂದು ಮನದಲಿ
 ಮೆಱುಗಬೇಡೆಂದತ್ತಲಂಬರತಳಕೆ ಲಂಘಿಸಿದ || ೨೧

ಹೊರಟು ಬೇಡರನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ.

ರೂಡಿಯಲ್ಲಾ ಡಿತ್ತು ಪದಹತಿ
 ಗೋಡಿದರು ಖೇಚರರು ಪಕ್ಷವೆ
 ನೀಡಲಿಲ್ಲಂಬರವೆದೆನಲೈದಿದನು ಖಳವರರ |
 ಬೀಡ ಮುತ್ತಿದನೊತ್ತಿದನು ಕಡೆ
 ವೀಡ ಕಲಕಲು ಪದರಜವು³ ತಮೆ
 ಗೂಡೆ ಕವಿದುದು ಕಂಗಳದಿರನು ಕಾಣಲರಿದೆನಲು || ೨೨

1 ಹೇಳುತನ, ಕ. ಖ.

2 ಉದರಪೋಷಣಕಹರು, ಕ.

3 ರಜದ, ಕ.

ಹಾಸಿದನು ತುಟಿಯೊಂದನಿಳಗಾ
 ಕಾಶಕೊಂದನು ನೆಗೆಹಿದನು ಸಲೆ
 ಸಾಸಿಗನು ಬಹುಮಾರ್ಗದಿದಿರಲಿ ನಿಂದು ಬಗರಾಜ |
 ಆ ಸುರಾರಿಗಳೇನಿದೇನೋ
 ದೇಶವಿಲ್ಲ ವೆವೆನುತ ಕವಿದರು
 ನಾಶಕಾಲವಿದೆಂದು¹ ಕೈದುವ ಸೆಳದು ತಮತಮಗೆ || ೮೨

* ಕೆಡೆಸಿದುದು ಕಂಗಳನು ಕತ್ತಲೆ
 ಕಡಿಕಡಿಯುವೀಪಕ್ಷಿ ತುಂಡವೆ
 ನಡೆಸಿ ಹೊಕ್ಕದು ಬಾಯದೆಲ್ಲವೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದೆನುತ || ೮೪

ಪೊಡೆ ನಿಷಾದಾಧಿಪರ ಸಹಿತರ
 ನೊಡನೊಡನೆ ನುಂಗಿದನು ಹನಿವಿಗೆ
 ಕಡೆಯ ಕಾಣೆನುತ್ತುಲವಸಾನವನು ಬಳಕುಲದ |

ಆಗ ವಿನತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಡುವಿಕೆ.

ನಡುವೆ ಭೂಸುರನೊರ್ದನಂತಳ
 ವಡೆಯೆ ದಾಸಿಯವೆಳೂರ್ದಳನೆಡೆ
 ಬಿಡದೆ ವಿಷಯಾಸಕ್ತನನು ನುಂಗಿದನು ಕಂಡೊಡನೆ || ೮೫

ಕಟ್ಟಿಯಾಡೆಂದದಲಿ ಬಾಯನು
 ದುಷ್ಟಮನದ ನಿಷಾದಬಲ ಕಂ
 ಗೆಟ್ಟು ಹೊಕ್ಕದು ಹೊಕ್ಕಗೆ ಬಳನಿನ್ನೊಬ್ಬನುಚಿಯನೆನೆ |
 ಸುಟ್ಟನೊಬ್ಬನು ಗಂಟಲನು ಹಾ
 ಕಟ್ಟನಾರೋ ವಿಪ್ರನೆನುತವೆ
 ದುಷ್ಟಮರ್ದನನಾತನನು ನುಡಿಸಿದನು ತವಕದಲಿ || ೮೬

1 ಕಾಂಗಳೈದೆ, ಕ. ಖ. * 24ನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ದಾಸಿಯೊಡನೆ ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಆರು ಹಾರುವನೈಯ ನಿನಗೀ
 ವೂರಲಿರಲೇತಕೆ ನಿಷಾದಕು
 ಮಾರಿ ಹೆಂಡತಿ ತನಗೆ ಲೇಸಾಯ್ತುಣ್ಣ ಹೊಣವಡೆನ |
 ನಾರಿಸಹಿತಲ್ಲದೆ ವಿನಿರ್ಗಮ
 ಸೇರದೀಕೆಯನು ಕಾವುದೆನೆ ವಿ¹
 ಚಾರವೇಕಧಿದೈವವಲ್ಲಾ ವಿಪ್ರವರರೆಂದ ||

೨೩

ಹೊಣವಡೆನೆ ಹೊಣವೆಂಟನತ್ತಲು
 ಸೆಣಿಗ ಹಿಡಿದಂಗನೆಯನಾ ದ್ವಿಜ
 ಪೊಣಮೆಡಿಸಿ ಹರಸಿದನು ನೆಚಿ ಬಲವೆಂತನಾಗೆಂದ |
 ತೆಂದ ಬಾಯನು ಮುಚ್ಚಿದನು ಬಚಿ
 ಕಣಿಗಿ ಭಟನಾ ವಿಪ್ರಸಂಘೆಗೆ
 ಕೊಣತೆಯಾಯ್ತಾಹಾರವೆಂದೆನುತ ಪಸರಿಸಿ ಗಣಿಯ ||

೨೪

ಆಹಾರಸಾಲದೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಯಾಚಿಸುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಖಗನಲ್ಲಿಂದ ಹಾಯ್ದನು
 ತುತ್ತ ತೋಜಿನಗೆನುತ ತಂದೆಯ
 ಹತ್ತಿರಕೆ ಹೊಣವೆಂಟು ನಿಂದಿರೆ ಕೃಷ್ಣನು ನಗುತ |
 ಪುತ್ರ ಬಂದೆ ಯಿದೇನು ಹೇಣು ಮ
 ಹೋತ್ತಮನೆ ಹೇಣನುತ ನುಡಿಸಿದ
 ನುತ್ತಮಾಂಗವ ತಡವಿ ಕಡುವೋಹದಲಿ ನಂದನನ ||

೨೫

ತಾಯಿ ತನಗಾಹಾರವನು ಕೊಡ
 ಲಾಯಿತುಪರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕುಡು ತರು
 ವಾಯದಿನಗೆನಲದನು ಕೇಳುತ ಕೃಷ್ಣನು ನಗುತ |

ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಗಜಗಂಧಪರನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೃಪನಾಜ್ಞೆ
 ಆಯುವಂತನೆ ಕೊಟ್ಟೆನದಕೋ
 ದಾಯವನು ಗಜಕಂಠ ಪಂಗಳ
 ಕಾಯದಾಹಾರವನು ಸಾಗರತಡಿಯಲದೆಯೆಂದ || ೩೦

ಆರುಯೋಜನದುದ್ದ ಗಜವೀ
 ರಾರುಯೋಜನದ ನೀಳದಿಹನು
 ಕೂರುಮನು ಯೋಜನಸಮುದ್ರದ ಶತಗುಣಾಯತವು |
 ಕಾರಣದಲುತ್ಪನ್ನವಾದವು
 ವೀರ ನೀನಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನಾ
 ಹಾರವನು ಮಾಡೆನಲು ನುಡಿದನು ತಂದೆಗಾ ಗರುಡ || ೩೧

ಗಜಕಂಠ ಪಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ತಂದೆ ಹೇಟೆನಗೇನು ಕಾರಣ
 ದಿಂದ ಗಜಕಂಠ ಪರು ಜನಿಸಿದ
 ರೆಂದದನು ವಿವರಿಸುವುದೆನೆ ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯು |
 ಕಂದ ಕೇಳುಪಕಥೆಯನೇಸೆದರು
 ಮಂದಮತಿಗಳು ವಿಪ್ರರಿಬ್ಬರು
 ಬಂದ ಭವೇಣಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಕೇಳಂದ || ೩೨

ಧರೆಯಲೊಡಪುಟ್ಟಿದವರಿಬ್ಬರು
 ವರವಿಭಾವಸುಸುಪ್ರತೀಕಾ
 ಟ್ಯರು ವಿಭಾಗವೆ ಬೇಡೆ ಹಿರಿಯನನಾ ವಿಭಾವಸುವು |
 ಗುರುಸಿರೋಧ ವ್ಯಸನ ಖತಿ ಮೆ
 ತ್ಸರ ಮೆಮತೆ ಲೋಭಂಗಳಂಬಿವೆ
 ತರಳ ನೀನಣಿಯೆ ಯೆಂದನು ತಮ್ಮ ನನುನೆಣಿ | ಜಙ್ಘಮು || ೩೩

1 ನೀನದನಣಿಯೆ ಯೆಂದನು ತಮ್ಮ ನನು, ಕ. ಖ.

ತೊಗಲು ಹರಿದರೆ ಮೈಯ್ಯಲಾನೂಣ
 ಹೊಗುವೆವೊಲು ಬೇಡುದೊಡಾ ದಾ
 ಯಿಗರ ಮನವನು ಕೆಡಿಸುವರು ಕುಹಕಿಗಳು ಭೇದದಲಿ |
 ಬಗೆಯೆ ಬಾಂಧವೆಸಖ್ಯ ಕೆಡುವುದು
 ಮುಗುಧ ಯಾಮಾತಿಸಿಂದೇನೆನೆ
 ಮೊಗದಿಲುಹಿಂದನು ಸುಪ್ರತೀಕನು ಕೇಳಿದನು ನಯದೆ || ೩೪

ಹುರಿಯ ಬಿಡಿಸಿದೊಡಹುದೆ ಬಲುಹೆದೆ
 ಮರುಳ ವೊಡಹುಟ್ಟಿದವೆರೊಂದಾ
 ಗಿರದೆ ಬೇಡುಗಿದೊಡಹುದು ಮಹಾಘಸಂದೋಹ |
 ಗುರುವಿರೋಧ ವ್ಯಸನಖತಿ ಮ
 ತ್ಸರ ಮಮತೆ ಲೋಭಗಳಂಬಿವ
 ತರಳ ನೀನಣಿತಹುತು ನಡೆ ಕೂಡಿದುದು ಲೇಸಂದ || ೩೫

ಮದಮುಖನೆ ಗಜವಾಗಿ ಬೀಡೆಂ
 ದೊದಲು ಶಾಪವೆನಿತೊಡಾತನು
 ಪದುಳ ಹಾಗಹುದೆನುತ 1 ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಪವನು ಮಗುತೆ |
 ಪ್ರದದ ಕಪನಾಚ್ಚಗೈನುತಲೊಂ
 ದುದರದಲಿ ಜನಿಸಿದವರಿಪರಿ
 ಯೆದೆಯ ಕಿಚ್ಚ ನು ಕಳದುಕೊಂಡರು ಮಗನೆ ಕೇಳಂದ || ೩೬

ಅರ್ಥಲೋಭದಲವರು ವಿಗತ
 ಸ್ವಾರ್ಥರೆನಿಸಿದರದುನಿಮಿತ್ತದೆ
 ಯರ್ಥಲೋಭವನುಟವುದಣುವುಳ್ಳ ಮಹಾತ್ಮಕರು |
 ಅರ್ಥಿಸುವೊಡೆಲೆ ಮಗನೆ ಕೇಳದ
 ನರ್ಥಕೇ ಕಾರಣವೆದಲ್ಲೆ
 ವ್ಯರ್ಥವನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪೋವ್ರತವನೆಂದ || ೩೭

1 ನೀನಹುದೆನುತ, ಕ. ಖ.

ಜನಿಸಿದರು ಬಲಕವರು ಕೇಳಲೆ
 ತನಯ ಘನಗಜಕಚ್ಚ ಪಾಂಗದ
 ಲನುಪಮನೆ ತಾವೊಂದೆಡೆಯಲಾಪೂರ್ವವೈರದಲಿ |
 ವನವೆ ಹೊಲವಂತಾಮಹಾಗಜ
 ವನಜಕಚ್ಚ ಪನಿರ್ದ ಮಡುವಿಗೆ
 ಕನಲುತ್ಯೆ ತಂದಜನುವುದು ತಾ ಬೃಂಹಣವೆ ರಚಿಸಿ || ೩೮

ಕೇಳುತನೆ ಗಜಬೃಂಹಣವೆ ನಾ
 ಕೀಲು ಕಚ್ಚ ಪವಾ ಹ್ರದದಲೋ
 ಲಾಳಸುತ ಕರಚರಣಹತಿಯಲಿ ಜಲಚರವೈಜವ |
 ಬೀಲುಹೊಯುವುತ ಕಮಲವನು ತಾ
 ಕೂಳುಗೈವುತ ಕುಮುದನಿಕರವ
 ಕಾಲವನು ಕಾಣಿಸುತ ಹೊಲವೆಡುತಿದುದು ¹ ತತ್ಕ್ಷಣಕೆ || ೩೯

ಮತ್ತಗಜವಾ ಕೂರ್ಮನನು ಕಾ
 ಣುತ್ತ ಸೊಂಡಿಲ ಸುತ್ತಿ ದಂತದ
 ಲೆತ್ತಿ ಕಾಲಲಿ ತುಚಿದು ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರದಲಿ ಹೊಡೆದು |
 ಮಿತ್ತುವನು ಕಾಣಿಸಲು ನೆರೆಯದೆ
 ಕಿತ್ತೊಡದ ಕೋಪದಲಿ ಬಿಡೆ ಹಳ
 ಚುತ್ತ ಬೃಂಹಣರವವೆ ಮಾಡುತ್ತಿ ಹುದು ಕೇಳಂದ || ೪೦

ಗರುಡನು ಕಳ್ಯವರು ಕೇಳಲು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ತಿನ್ನು ಹೋಗವನೆರಡ ನಾಕೊ
 ಟ್ಟನ್ನುವುದು ಮೇಲುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯವೆ
 ನಿನ್ನು ಹೇಚ್ಚೆ ಬಂದ ² ಕಾರಣ ತೀವ್ರ ವೇಗದಲಿ |
 ತನ್ನ ಸಿಂಗವೆ ಹೇಳು ನೀನೆನೆ

¹ ಹೊಲವೆಡುತಿದುದು, ಕ ಖ.

² ಖಂದೆಯಿದೇನು, ಕ. ಖ.

ಪನ್ನ ಗರು ಪೀಯೂಷಕಾಂಕ್ಷೆಯ
ಲೆನ್ನ ನಟ್ಟದರಂಬೆಯನು ಬಿಡಹೇಟಿಸಿದರೆಂದ || ೪೦

ಆಮೃತವನು ತಹೆನಪ್ಪ ನಿಮ್ಮಡಿ
ಮಮತೆಯುಂಟೆಲೆ ತಾಯ ಸೆಜೆ ನಿ
ಗಮಿತವಾಗಲಿ ತಲೆಯಲಿಡು ಕರತಳವೆ ನೀನೆನಲು |

ಕರ್ಕಸರ ಕುಭಾಶಾಸನ.

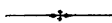
ಅಮಲಪ್ಯದಯನೆ ಜಯಿಸು ಹೋಗಾ
ಅಮರರನು ಸುಖಿಯಾಗು ಹೋಗೆನು
ತಮರಿದನು ಕರತಳವನಂಗದಲಧಿಕಕರಣದಲಿ || ೪೧

ರಕ್ಷಿಸಲಿ ನಿನ್ನನು ಧರಾಶ್ರೀ
ರಕ್ಷಕನಿಳಿಯು ¹ ಜಲನಭಂಗಳ
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ರವಿಶಶಿತಾರಾಗ್ರಹನಿಕರವೊಲಿದು |
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಕಮಲಜನು ಮತ್ತಾ
ದಕ್ಷಮೆಖವಿಧ್ಯಂಸಿ ಗಡ ಸೆಜೆ
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಕರಣದಲಿ || ೪೨

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಗಂಡುಗಲಿ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಕೊಂಡು ಹಾಯ್ದನು ವಾಲಖಿಲ್ವರ
ಮಂಡಲವ ಕೈಗಾಯ್ದು ಬಗಪತಿ ಗಂಧಮಾದನಕೆ ||

ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗೆರುಡನಿಗೆ ಗಜಕಚ್ಚಪರ ದರ್ಶನ.

ಕೇಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ಬಗಕುಲ
ಮೌಳ ತಾ ನಿಜಜನಕನಂಭ್ರಿಯ
ಬೀಜುಕೊಂಡಭಿನಮಿಸಿ ಹಾಯ್ದನು ತತ್ಸರೋವರಕೆ |
ಶೈಲರಾಜನ ತೆಹದಿ ಮೆಚಿವಾ
ಕೀಟ ಗಜಕಚ್ಚಪರನಾಸುವಿ
ಶಾಲತೆಯನೀಕ್ಷಿಸುತ ಮೆಚಿದನು ಹಸಿವನಾಗರುಡ ||

ಅವುಗಳನ್ನು ಭರಿಸಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂ ಅಂಬಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ
ಬರುವಿಕೆ.

ಎರಡು ಕೈಯ್ಯಲಿ ನೆಗಹಿ ಕೊಂಡನು
ಕರಿಯನಾಕಚ್ಚ ಪನನಂಬರ
ಚರರು ಭಾಪನೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಐದು ಪುಟನೆಗೆದನಂಬರಕೆ |
ಹರಹಿದನು ಸಕ್ಕವನು ದೆಸೆಗಳ
ಜಜಿದು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಕರೆದ ಸುಪ್ಪ
ಸರಿಸೆ ಪಕ್ಷಪುಟಪ್ರಭೂತೋದ್ಧಂಡಪವನನಲಿ ||

ಕಾಲುಗುರ ಕೊನೆದಾಗಿನಲಿ ಗಿರಿ
 ಸೀಳಿದುದು ಧರೆ ಕುಸಿದುದಾಪಾ
 ತಾಳದತ್ತಲು ಕದಡಿದವು ಪದಹತಿಗೆ ಶರಧಿಗಳು |
 ಬೀಜುಕೊಂಡನು ತರಣಿ ತಾರಾ
 ಮಾಲೆಗಳ ಕದಖಿದನು ಜೋತಿಸ್
 ಡಾಳಿಸಿತು ಜಗದೇಕದೇವರ ವೀರನುರವಣಿಗೆ ||

೩

ಎಲ್ಲಿರಿಸಿ ತಾ ತಿಂಬೆನೀಗಜ
 ಮಲ್ಲಕಚ್ಚು ಪಗಳನೆನುತ ಬಗ
 ಮಲ್ಲನಂಬರಮಾರ್ಗದಲಿ ಸಾಗರಸಮೀಪದಲಿ |
 ಸಲ್ಲಲಿತತರುಗಳನು ನೋಡು
 ತ್ತಲ್ಲಿ ತನಗೀಡೇನಿದನುತವೆ
 ನಿಲ್ಲದಲಂಬಮೆಂಬ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದನಾಗರಾ ||

೪

ಆಗ ತದ್ವನಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಧ್ವನಿಕೇಳ
 ಬರುವಿಕೆ.

ದೇವವೃಕ್ಷಗಳ ಸುಬಹುಪು
 ಪ್ಪಾವಳಿಯೆ ಫಲಗಳಲಿ ಧರಣೀ
 ದೇವಸಂತುಷ್ಟಿಯನು ಮಾಡುತಲದಜಿಹಾಳಸೆದಿರಲು |
 ಈ ವಿಪಿನವತೀರಮೈವಿದಜಿಹಾಳು
 ಚೇವಭಕ್ಷಣೆ ಗೈವೆನನುತವೆ
 ಪಾವಕಪ್ರತಿಮಾನನೈತಂದನು ವನಾಂತರಕ್ಕೆ ||

೫

ನಡುಗಿದವು ಫಲನಿಕರವವೆನಿಗೆ
 ಕಡಿದೊಣಗಿದವವೆಂಕುರಂಗಳು
 ತುಡಿಕೆಗೊಂಡುದು 1 ಪತ್ರಚಯ ಬಾಡಿದವು ತಳರುಗಳು |
 ಕಡುಗಿ ಬಗನೈತರಲು ತರುಗಳು

1 ತುಡಿಕೆಗೊಂಡವು, ಕ. ಖ.

ನುಡಿದವೆಲೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ನೀನಡಿ
ಯಿಡದಿರೆಮ್ಮೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿನಿತಿಲ್ಲೆಂಮು ತಮತಮಗೆ || ೬

ಕೇಳಿ ಹುಯ್ಯಲನತ್ತಲೇ ಖಗ
ಬೀಜುಕೊಂಡನು ಹಲವು ವಿಧತರು
ಶೈಲನಿಕರಂಗಳನು ಕಳಕಳದತ್ತಲಂಬುಧಿಯ |
ಕೂಲವನಗಳನೀಕ್ಷಿಸುತ ಬರೆ
ಕೇಳಬಂದುದು ಮತ್ತೆ ಹೆಮ್ಮರ
ನಾಲಪಿತವಾವೀರವಿಹಗೇಶ್ವರಗೆ ದೂರದಲಿ || ೭

ಆಮರವು ತನಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನುಡಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿ
ಕೂಡುವಿಕೆ.

ತಂದೆ ಬಾಲ್ಯ ತನ್ನ ಶಾಖೆಯು
ದೊಂದಿಹುದು ಶತಯೋಜನವು ನೀ
ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿ ಹುದುಗಿ ಮೇಲೆ ನಿರಾಮಯವು ತನಗೆ |
ಹಿಂದುಗಳಯದಿದನು ಮಹಾಮತಿ
ತಂದು ಗಜಕಚ್ಚ ಪರನಿದಜೊಳು
ಮುಂದೆ ನಡೆ ನಿಜಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಗೆಂದುದಾ ವೃಕ್ಷ || ೮

ಧರಿಸಲುಯಲಿ ಮೇಣ್ ಚರಣ
ಸ್ವರಶವಾಗಲಿ ಸಾಕು ಘನತರ
ದುರಿತವನು ಪರಿಹರಿಸುವೆನು ¹ ತರುಜನ್ಮಸಂಭವದ |
ಪರಮಪಾವನಮೂರ್ತಿ ಬಾ ಯೆಂ
ದಿರದೆ ಕರೆಯಲು ಕೇಳುತವೆ ಖಗ
ವರನು ತನಗೊಂದಾಶ್ರಯವೆದಾಯ್ತುತ ² ನಡೆತಂದ || ೯

ಕಂಡನದಿ ಚ್ಚಾಯೆಯಲಿ ಕೆಳ
ಗೊಂಡು ಸುಖದಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ನೆಲೆ

¹ ಪರಿಹರಿಸುವೆ, ಕ. ಖ.

² ವಾಯೆನುತ, ಕ. ಖ.

ಗೊಂಡ ಖಗಮೃಗದೇವಕಿನ್ನು ರಮತ್ಯನಿಕರದಲಿ |
 ಅಂಡಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ ಗಗನದ
 ಮಂಡಲದಿ ನಿಚಿತಂದು ಶಾಖೆಗೆ
 ಗಂಡುಗಲಿ ಕುಳ್ಳಿದನಾಕಾಲಾರಿ ಸಾಂಗದಲಿ ||

೧೦

ಆಗ ತಾನು ಕುಳಿತ ಶಾಖೆಯು ಮುಖಿಯಲು ಅದರಲ್ಲಿರುವ
 ವಾಲಖಿಲ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.

ಮುಖಿದು ಭೋಂಕೆನಲು ಪ್ರಳಯದ
 ಬಹುಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದಂತೆ ಚರಣದ
 ಸೆಲಗು ಸೋಂಕಲು ಶಾಖೆ ವಿರವಿಹಂಗಮೋತ್ತಮನ |
 ತಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಂಡನು ವಾಲಖಿಲ್ಯರು
 ತುಟ್ಟಾಗಿ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಹೊಸನೇ
 ಸಜ್ಜಿನ ಮುಖಿಗಳವೋಲು ಜೋಲುತ್ತಿರಲು ಶಾಖೆಯಲಿ ||

೧೧

ಕಿಚಿ ನಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಖಗಪತಿ
 ಬೆಚ್ಚಿ ದನು ಬೆದರಿತನು ಕಾಣುತ
 ಸಚ ರಿತರಿವರಾರೊ ಮಾರಿಯದಾಯ್ತಲಾ ತನಗೆ |
 ಕೊಚ್ಚಿ ದೆನು ತರುಕೊರಳನನುತವೆ
 ಹೆಚ್ಚಿ ಹಲುಬುತ ಬೀಳಲೀಸದೆ
 ಕೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡನು ಶಾಖೆಯನು ತುಂಡಾಗದಲಿ ಗರುಡ

೧೨

ಅಕ್ಕ ಓ ತರುಶಾಖೆಯ¹ ತಾ ಬ
 ಚಿಕ್ಕಿ ರಿಸಿದೊಡೆ ಶಾಪವು ತನ್ನ²
 ಮುಕ್ಕುವದಲಾಪರಮೆಚುಷಿಸಾಮರ ಧ್ಯದಲ್ಲಿದಕು |
 ಇಕ್ಕ ಹಕ್ಕೆಯ ಮೊಡಿ ನೆಲಲಲಿ
 ಸೊಕ್ಕಿ ಸುಖದಿಂದಿರವರ ಕೊಲೆ
 ಯಕ್ಕು ತನಗೆಂದು ಗರುಡನು³ ಬಿಸುಸುಯು ಮನದೊಳಗೆ ||

1 ಶಾಖೆಯನು, ಕ. ಖ. 2 ಶಾಪಾಗ್ನಿ ತನ್ನನು, ಕ. ಖ. 3 ತನಗೆಂದನು, ಖ. ಕ.

ತಪ್ಪಿಸಿದನಡಗಿದವರನೀ
ವಿಪ್ರಕುಲಕಿನ್ನೇನು ಗತಿ ಮತಿ
ತಪ್ಪಿತಾದಮ ಸಾಧಿಸುವರಾರೋ ಶಿವಾ ಯೆನುತ |

ಏನೂ ತೋರದೆ ಖಾಬೆಯನ್ನು ಕಚಿ ಕೊಂಡು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ತಿರಗುವಿಕೆ.

ಉಪ್ಪರಿಸಿದನು ನಭಕೆ ರವಿರಥ
ತಪ್ಪೆ ಗಡೆಯಲು ಪಕ್ಷಪುಟದಲಿ
ಸರ್ಪಕುಲಕಾಸನಕುತಾರನು ಸುರರು ಭಾಷೆನಲು || ೧೪

ಇರಿಸುವೆನು ತಾನೆಲ್ಲಿ ತಾಪಸ
ವೆರನಿವರನೆನುತ್ತ ಗಗನೇ
ಚರನು ಚಿಂತಿಸಿ ಸುಯುಧಿ ತೋಳಲಿದನಖಿಳದಿಕ್ಟವ |
ಗರಿಗಳೂಡೆದವು ಜಗಗಳಡಕಿಲು
ಜಜುದು ಬೀಜಲು ಬಗೆದವೆಮರರ
ಗರಿ ಗದೆಯ ಹೊತ್ತಂತೆ ತೋಳಲುತ್ತಿದನಭದಲಿ || ೧೫

ಇಜುಹಿದೊಡೆ ಕೋಪಿಸುವದೀ ಮುನಿ
ಕುಲವೆನುತ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಕಳವರವನು ಕಯ್ಯನಬಮುಖದಗ್ರದಲಿ ¹ ಕೋಡು |
ಪ್ರಳಯಮೇಘವು ಪೈಸರಿಸದಂ
ತಲುಕಲೀಯದೆ ಶಾಖೆಯನು ಖಗ
ಕುಲಶಿರೋಮಣಿ ಕಚಿ ಕೊಂಡೇ ತಿಜುಗಿದನು ಧರೆಯ || ೧೬

ಆಗ ಸುರಮುನಿಗಳ ಸ್ತುತಿಯನಂಗೀಕರಿಸಿ ಗಂಧಮಾದನಕ್ಕೆ
ಖರಾವಿಕೆ.

ಭಾಪು ಭುವನಾಲಂಬ್ಯವೆಕ್ರಮೆ
ಭಾಪು ದುಸ್ಪದಬಲಪರಾಕ್ರಮೆ

ಭಾಪು ವೃಧ್ವಿದೀಪ ಭದ್ರಾಪಚಿತಿಚಿತತೋಷ |
 ಭಾಪು ವಿಷಗಾಕಾರ ವಿಶ್ವಕ
 ಳಪ ಜಯ ಜಯ ಜಯತು ಭಳರೇ
 ಭಾಪೆನುತ ಹೋಗಲುತ್ತುಲಿದುಫದು ¹ ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ || ೧೩

ತರುಗಳನು ಮುಖಿಯುತ್ತು ಗಿರಿಗಳ
 ಶಿರಗಳನು ಕೆಡವುತ್ತ ಗಗನೇ
 ಚರರ ಗತಿಗಡಿಸುತ್ತ ರವಿಮಂಡಲವನಲೆಯುತ್ತು |
 ಇರದೆ ಭುವನಾವಳಿಗಳನು ಮಂ
 ದರದ ವೋಲು ಮಧಿಸುತ ಬಂದನು
 ಗರುಡದೇವನು ಗಗನಗತಿಯಲಿ ಗಂಧಮಾದನಕೆ || ೧೪

ಕೃಷ್ಣನು ಅದಂ ಕಂಡು ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕಂಡನಾಗಿರಿವಿಪಿನದಲಿ ಮೂ
 ತಾಂಡಮಂಡಲದಂತೆ ಬೆಳಗುವ
 ಖಂಡತೇಜೋಸಿಧಿಯ ನಾಕೃಷ್ಣಪಮಹಾಮುನಿಯು |
 ಕಂಡನೀತನನಾತನಂತದ
 ದಂಡಧರನಂತಿರೆ ಕರಿಕಮಠ
 ತುಂಡನಖಮುಖದೀಪ್ತದಿವ್ಯಶರೀರಿಯನು ಮುನಿಸ || ೧೫

ಏನಿದೇನೈ ತಂದೆ ಮಾಡಿದೆ
 ಯೇನನಕಟಕಟಾಯುಲಾ ಕಡು
 ಹಾನಿ ಹರಹರ ಮಗನೆ ಕುಲಸಂಕ್ಷಯವೆ ತಂದುದಲ |
 ಭಾನುಸನ್ನಿ ಭಯುಷಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ
 ಗೇನು ಕಂಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಬಿಡದಿರು
 ಮಾನಸಿಧಿ ಸುಯಿಧಾನದಲಿ ಶಾಖೆಯನು ಹಿಡಿಯೆಂದ || ೧೬

¹ ಹೋಗಲುತ್ತುಲಿದುಫದು, ಕ. ಖ.

ಬಿಟ್ಟೊಡುರುಹುವರಿವರು ನಿನ್ನನು
 ಸೃಷ್ಟಿವ್ರಜೆಯದು ಮಗನೆ ಕೋಪಿಸಿ
 ವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಮಲಜರುದ್ರಂಭವರು |
 ಕಟ್ಟರದಣಿ ಬಿಡದಿರೆಲೆ ಜಗ
 ಜಟ್ಟವೀರನೆ ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲೆನು
 ತುಟ್ಟಿಯುಪ 1 ಸಂಹರಿಸುತ್ತೆದನು ನೋಡಿ ಬುಷ್ಕುಲವೆ || ೮೧

ಬಾಲನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು
 ಕೃಪನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಮುಗಿದ ಕೈಯಲಿ ನಿಂದು ಮುನಿಸತಿ
 ಮಗನ ಜೀವವೆ ಕಾಯಲೋಸುಗ
 ಜಗದಧೀಶಾರಾಧಿತಾಂಭಿಗಳಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿ |
 ಬಗೆಯಲಾಗದು ತಂದೆತಾಯಿಳು
 ಮಿಗೆಯೆ ಬಾಲಕೃತಾಪರಾಧವೆ
 ಮುಗುಧನನು ಕೈಗಾಯ್ವುದೋವಿನಲೆಂದನಾವುನಿಸಿ || ೮೨

ದೇವ ದೀನರನಾದರಿಸರೆಲೆ
 ದೇವ ದೀನದಯಾಪರರರಾ
 ಸೇವಕನ ಗುಣದೋಷವೆ ನೀವು ಕಾಯಬೇಕೆನುತ |
 ಭಾವಿಸಲಿ ಸಿಮ್ಮಂಭಿಗಳಿಗೆ ಸು
 ಭಾವನೆಯನಾಚರಿಸಿ ಬದುಕುವೆ
 ದೇವ ದೀನಗೆ ದಯವೆ ಮಾಡ್ಪುದು ತಂದೆಗಳರೆಂದ || ೮೩

ತಾಯ ಸೇವೆಯನು ಬಿಡಿಸಲೋಸುಗ
 ದಾಯಿಗರ ಮೊತಿನಲಿ ಬಂದನು
 ಪೇಯವೆದ ಪೀಯೂಷವನು ತಹಮನದ ಕಡುಹಿನಲಿ |
 ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಸಕಲಜೀವನಿ

1 ನಿಲ್ಲೆನು: ತಟ್ಟಿದನು, ಕ, ಬ.

ಕಾಯಸಹಿತವ್ರತಿಗಳರೆನುತ 1 ಮು
ಹಾಯಶೋನಿಧಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ಬಹಳ ಮುನಿಕುಲವ || ೮೪

ಆಗ ಅವರು ಅಭಯವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡದನಾಲಿಸುತ ಮುನಿಕುಲ
ಕಂದೆಬಿಡು ಕೈನೆಗಹಿ ಭಯಬೇ
ಡೆಂದು ಕಾರುಣ್ಯದಲವರು ಶಾಖಾಗ್ರದಿಂದಿಟಿದು |
ಮಂದಿರವೆ ಮಾಡಿದರು ಹಿಮಗಿರಿ
ಕಂದರವನತ್ತಲು ಖಗಾಧಿಪ
ನೊಂದು ಮೃತ್ಯುವ ಗೆಲಿದೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೮೫

ಕೃಷ್ಣಸಂಧ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಬಿಡುವೆನೀಶಾಖೆಯನು ತಾನಾ
ವೆಡೆಯಲಿದಿರೊಳು ಬಿಡಲು ವಿಪ್ರರು
ಮಡಿವರೆನುತಾಬಾಲ ಶಾಖೆಯನೊಯ್ಯನೋಸರಿಸಿ |
ನುಡಿದನಾವೆಡೆ ಕೊಂಬನಿಡುಕುವೆ
ನೆಡೆಯ ಹೇಚೆನೆ ಮಗನ ಮಾತನು
ಕಡುಕರುಣಿ ಕೇಳುತ್ತ ಮೆಗುಚಿಂತೆಂದನೊಲವಿನಲಿ || ೮೬

ಪ್ರಾಣಬಾಧೆಗಳಾಗದೆಡೆಯನು
ಕಾಣೆ ನಾನೆಲೆ ಮಗನೆ ತುಹಿನ
ಕ್ಷೋಣಿಧರದಿಂದಾಚೆಯಲಿ ಹಿಮಸುರಿವ ಬಾಧೆಯಲಿ |
ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರವನುಳುಹ ಗಿರಿತಟ
ಹೂಣಿಗನೆ ಹೋಗಲರಿದು ವಂಶ
ಕ್ಷೋಣಿವೇತ್ರಸರಿತವದು ಠಾವಯದು ಕೇಳಂದ || ೮೭

1 ಸಹಿತ ವರ್ತಿಗಳನುತ, ಖ. ಕ.

ಅಪ್ರಕಾರ ಓಮಗಿರಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಸುಟು
ಗಜಕಚ್ಛಪಂಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ.

ತಿನ್ನು ನೀನದಜಿಂಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದುದ
ನೆನ್ನ ರಸ ಹೋಗಿನಲು ಕಶ್ಯಪ
ನುನ್ನ ತಾಂಭ್ರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನೀ ಗತಿಯನುತ ಬೀಜ್ಯೊಂಡ |
ಹೊನ್ನ ಬಣ ದ ಶಾಖೆ ಕಚ್ಛಪ
ಮೆನ್ನ ಣಿಯ ಗಜ ಸಹಿತ ಹಾಯ್ನು
ದುನ್ನಿ ರೀಕ್ಷಣವೆಸಿಪ ಗಿರಿಗೆ ಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೮೮

ಗಂಡುಗಲಿ ಗಗನಾಂಗಣಕೆ ಬ್ರ
ಹ್ಯಾಂಡ ಗಜಿ ಹೊತ್ತಂತೆ ಹಾಯ್ನು
ದಂಡಪ್ಪಪುಟಪ್ರಹರದೇತವನನ¹ ರಥವೊಡೆಯೆ |
ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ಸೈದಿದನು ಕಡಿ
ಋಂಡವನು ಮೊಡುತ್ತ ತರುಗಳ
ತಂಡವನು ಸುಕ್ಷಿಪ್ರ² ಹಿಮಗಿರಿಪಾರ್ಶ್ವದಾಗಿರಿಗೆ || ೮೯

ಬಿಸುಟನದಜಿಂಗಳು ಶಾಖೆಯನು ಧರೆ
ಕುಸಿಯೆ ಹೆಮ್ಮೆ ರದ ಕೊಟಿ ವೃಡಿಯೆ
ಮಸಗಿ ಬಹಿಸಿಡಿಲೆಹಗಿದಂತಾಯ್ತಾನುಹಾರಭಸ |
ಬಸುಹ ಬಿಚಿ ದನರಡಹಂಗದ
ಬಿಸಿರಕುತ ವನದೊಳಗೆ ಕಡಲಿಡೆ
ಮುಸುಡನೂಜಿನಾ ಮಹಾಗಜಕಚ್ಛಪಂಗಳಿಗೆ || ೯೦

ಹಳ್ಳಿಸಿದನಂಗವನು ರಕುತದ
ಹಳ್ಳವನು ಸೇದಿದನು ಬಾಯೆ ಣಿ
ದಳ್ಳ ಹಿಗಲು ಮಾಂಸರಾಶಿಯನಗಿದನದ ಬಗಿದು |

¹ ಪ್ರಹರದಲಿನನ, ಕ. ಖ.

² ತಂಡವನು ಕ್ಷಿಪ್ರದೆ, ಕ. ಖ.

ಬಲ್ಲಹನು ತೆಲಗಿದನು ತಾನದ
 ಸೆಳೆನಿತು ಹೊಣುಗುಟಿಯದಂತಿರೆ
 ಯೆಲ್ಲವನು ಜಠರೀಕರಿಸಿ ನಸು ಮೆಲಗಿದನು ಗರುಡ ||

೩೦

ಆಹಾರದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಪಡುವಿಕೆ.

ತಂದೆನಾಗಳ ಸುಧೆಯನಮರರ
 ವೃಂದವನು ತಾ ಗೆಲಿದೆನ್ನೀ
 ನಿಂದುಧರನಡ್ಡೆ ಸಿದರೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಜಗತ್ತಯವೆ |
 ಬಂದು ನಿಮಿಷದೊಳರಸುವೆನು ಫಡ

ಮಂದರ ಮೆಲವುದೆ ಝಷಾವಳಿಗೆ
 ಯೆಂದೆನುತ ದಾಟಿದನು ಬಹಳಮನೋರಘಾಂಬುಧಿಯು ||

೩೧

ಗೆಲಿದೆನೆಂದುಪರಿಶ್ರಮವನೊಡ
 ಲೊಳಗಣುರಿಯನು ನಂದಿಸಿದೆನೆಂ
 ದೊಲಿದು ತನುವನು ಹೊಳೆಸಿದನನುಭವಿಸಿದಾಯಸವೆ |
 ಹಲವುವೂತೇಕಾ ಮಹಾಮುನಿ
 ಕುಲದ ಕೋಸಾಗ್ನಿಯಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿ
 ಸಲಹಿದನು ಪಿತನನುತ ಹೊಂಪುಳಿಯೊಡನಾ ಗರುಡ ||

೩೨

ಫಲಕಥನ

ಇದು ಸಕಲಲೋಕೈಕಪಾವನ
 ವಿನು ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಾಧನ
 ವಿನು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿಬಲಪಿಕ್ರಮವಿವರ್ಧನವು |
 ಇದನೊಲಿದು ಕೀರ್ತಿಸುವ ಕೇಳುವೆ
 ಸದುಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವನಾ
 ಪದುಮದೃಶ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನೀವನಭೀಷ್ಯಸಂಪದವ ||

೩೪

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಬಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

—*—
ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ ಮುಸಿಕುಲಮಂಡನನು ರಿಪು
ರಾಯಖಂಡನನಮ್ಮ ತವನು ಸುರ
ರಾಯ ರಾಯರ ಸದೆದು ಕೊಂಡನಖಂಡಬಲವನಧಿ ||

ಅಮ್ಮ ತಾಪರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗರುಡನು ಹಾರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಗರುಡನಾವರ
ಕೈಲವಲಿ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಮೂಲಕಾಪಪ್ರಾಪ್ತಜನ್ಮವನದನು¹ ಪರಿಹರಿಸಿ |
ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ಸದ ತಿಗೆ ಸುರ
ಪಾಲಲೋಕವನೆಯ ಲೆಂದು
ಬಾಳತನದಲಿ ಹೊಯ್ದು ಬೊಬ್ಬಿ ಋಿದಭ್ರಮಂಡಲಕೆ || ೧

ಆಗ ಸುರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಕರವಾದ ಆಪಕುನಗಳು.

ಬರುತಿರಲು ಸುರಲೋಕದಲಿ ಮೋ
ಹರಿಸಿದುದಪಶಕುನವು ದಿಕ್ಪಾ
ಲರ ಮಹಾಮಂದಿರಗಳಲಿ ಸುರಪತಿಯ ಸದನದಲಿ
ಬಿರಿದುದಿಳ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರನಿಕರದ
ಲುರಿ ನೆಗೆದುದೆಡದಲ್ಲಿ ಗಾತ್ರ
ಸ್ವರಣವಾದುದು ಕಾದುವಾನಾಕಾಸಿಧಾರಿಗಳು || ೨

¹ ಜನ್ಮವದನು, ಕ. ಖ.

ಹಳಚಿದವು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರತತಿ ತ
 ಮೈತ್ರೈಗಳವಾವರುಣಯಮಪವನ
 ಜ್ವಲನಧನದೇಶಾನಸುರಪಮರುದಪ್ಪಿಗಳಂದ |
 ಜ್ವಲಿತಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ದಿ
 ಗ್ವಳಯಧೂಮೋದ್ರೂ ತಘನಮಂ
 ಡಲಸಮಾಪ್ಯತವಾಯ್ತಲಾ ನಿವಿವಾಧ್ಯಮಾತ್ರದಲಿ || ೩

ಬಣಗಿದವು ತಾರಕೆಗಳುದಕದ
 ಡೊಣೆಗಳಾರಿದವರಿಕದಂಬರ
 ಮುಣಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆ ಯಾಯ್ತು ಬಿದ್ದು ದು ಪೀಠವವನಿಯಲಿ |
 ಮುಣಿಮಕುಟ ಜಾಹುದುದು ತನು ಭೂ
 ಪುಣಗಳುಡುಗಿದುವಾರಿ ತೀರದ
 ತೃಣಗಳೂಣಿದವೇನನೆಂಬನು ಸುರರ ದುಸ್ಥಿತಿಯ || ೪

ನೆತ್ತರಿನ ಮುಣಿಗುಣಿದುದಂಬರ
 ಮತ್ತೆ ಮೇಘವ ಕಾಣದಗಲಕೆ
 ಕೆತ್ತದಂಧತಮಿಸ್ರವಿದಿರಿಕ್ಕೆಯಲಿ ಸುರರೂಡಲ |
 ಹೊತ್ತಿದುದು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮೋಣಿಮದು
 ಮೊತ್ತದುಲ್ಲಾ ಪಾತವದಿತಿಯ
 ಚಿತ್ತಚಂಚಲವಾಯ್ತು ಕಂಡನು ಶಕ್ರನಾಹದನ || ೫

ಇಂದ್ರನು ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ ಕರನ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ.

ನಡುಸದನದೇನೇನು ಕಾರಣ
 ಗಡಣದವಶಕುನಂಗಳಾರಿಗೆ
 ತೊಡಕಜುದೊ ಕಲ್ಪಾಂತಕಾಲಪ್ರಳಯದಂತಿದೆಲ |
 ಕಡುಗಿ ಕಾದುವರಿಲ್ಲ ದೈತ್ಯರ
 ನುಡಿಯನುಣಿಯೆನನುತ್ತ ಸುರಸಭೆ
 ಯೊಡನೆ ಬರಲೈತಂದು ಬೆಸಗೊಂಡನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ || ೬

ಏನಿದೇನೈ ತಂದೆ ಬಂದುದು
 ಹಾನಿ ಯಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳದ
 ನೇನ ಕಾಣಿರೆ ಕಡುಗುವೃತ್ವಾತಂಗಳುವಣಿಯ |
 ಏನು ಕಾರಣ ವಿದಕೆ ಕಾಣೆನು
 ದಾನವರದಾಡವಕೆ ಬಾಡರಿ
 ದೇನೆನಲು ಮನದೊಳಗೆ ನಿಶ ಯಿಸುತ್ತ ಗುರು ನುಡಿದ || ೩

ಅಖಿತನಾನೆಲೆ ಮಗನೆ ಹಾನಿಯ
 ಹೊರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಲಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ
 ದುರಿತಫಲವಿದು ವಾಲಖಿಲ್ಯಮೆಣಾಮುನೀಶ್ವರರ |
 ಅಜಿಯದಂದಾಕ್ರಮಿಸಿದಫಲವಿದು
 ಬಜಿದೆ ಹೋಜುದೆ ಕಂದ ಬಂದುದು
 ಬಜಿಯ ಮಾತೇಕಟವು ನಿಮಗೆಂದನು ಸುರಾಚಾರ್ಯ || ೪

ತನುಜ ಕೇಳಾ ಕಶ್ಯಪನ ವರ
 ತನಯ ತಾ ಬಂದಿಪ್ಪನು ¹ ಗರುಡ
 ನು ನವಮಹಾಬಲವೀರಮಹಾಗುಣಸಮನ್ವಿತನು ² |
 ದನುಜಮನುಜಭುಜಂಗವೀರರ
 ನೆನೆಯನಖಿ ಯಾಹವದ ಕೊಂಡೊ
 ಯ್ಯನು ಮಹಾಮೃತಭಾಂಡವನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲೆಂದ || ೫

ಪರಿಹರಿಸುವೊಡೆ ಭಾಳನೇತ್ರಂ
 ಗರಿದು ಜನಸಿಯ ಸೆಖೆಯ ಬಿಡಿಸಲು
 ನಿರುತ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆ ತಹನಮೃತವನು ತಾನೆಯು |
 ಉರಗಪತಿಗಳನದಟಿನಲಿ ಗೆ
 ಲ್ಲರ ಪರಾಕ್ರಮವಲ್ಲ ತಾನದ
 ಭರಿತವಾಗಿಯೆ ಮಾಡುವನು ಗೆಲೆ ಮಗನೆ ಹೋಗಿಂದ || ೬

1 ಬಂದಿಪನು, ಕ. ಖ.

2 ವಿಕ್ರಮಗುಣಮಹಾನ್ವಿತನು, ಕ. ಖ.

ಗರುಡನು ಅಜೇಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ದಿಕ್ಕಾಲ್ಪರನ್ನು ಬೆಸಸುವಿಕೆ.
 ಎನೆ ಹಸಾದ ಭವತ್ಕೃತೃ ಪಾಲೋ
 ಕನಬಲವ್ರಂಟೆನೆಗೆ ಗರುಡಗಿರು
 ಡನನು ತಾ ಕಾಣೆನು ಘಡಘಡ ಯೆನುತ್ತ ಬೀಚ್ಚೊಂಡು |
 ಅನಿಲ ಯಮ ಸೈಖುತ್ಯ ವರೂಣನು
 ಧನಪವಾಯುಮಹೇಶರಂಬವ
 ರನು ಕರೆದು ಬೆಸಸಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆಗಿರದೆ ದಿಗಧಿಪರ || ೧೧
 ಬೆಸಸಿದನು ಬಲವೀರೈಯುಕ್ತರ
 ವಸುಗಳನು ರುದ್ರರನು ಸೂರೈರ
 ನಸಮಬಲವಿಕ್ರಮರ ವೀರಮರುತರಸ್ವಿಗಳ |
 ಹೆಸರ ವಿವರವನಾಮರುದ್ರ ಣ
 ವಿಸರವನು ಮುಂಕೊಂಡು ಘನಪಾ
 ರುಷಪರಾಕ್ರಮಯುಕ್ತರನು ವಿಶ್ವಾಮರೋತ್ತಮರ || ೧೨
 ಬಲ್ಲಿದನು ಗಡ ಗರುಡನೆಂಬವ
 ನೆಲ್ಲರಿಗೆ ಬಲವೀರೈವಿತರಣ
 ವ್ರಾಳವನು ಗಡ ಗೆಲಿದು ನಮ್ಮನು ವಿಹಗನಮೃತವನು |
 ಕೊಳ್ಳದಿರನೇಳದವ 1 ಮೂಡದೆ
 ಕಳ್ಳನೆಯ್ತರುವೆಲ್ಲವನು 2 ಕೈ
 ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಗಲೀಸದೆ ಮಹಾಮೃತಮಂದಿರವನೆಂದ || ೧೩
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಳವಡುವಾತನಾರಿದ
 ನೆಕ್ಕ ತುಳದಲಿ ದೈತ್ಯದಾನವ
 ರೊಕ್ಕ ಲಿಸುವರು ಪಡೆಯಲಮೃತವನಾಹವಾಗ್ರದಲಿ |
 ಲೆಕ್ಕಿ ಸುವರೇ ವಿಹಗಗಿಹಗನ
 ವಿಕೃಡಿಯ ಮೂಡುವೆನು ವಜ್ರದ
 ಲಿಕ್ಕಿ ನೀವಿದಕಂಜಬೇಡಾನಿಹನು ಹೋಗಂದ || ೧೪

1 ನೇಳಲವ, ಕ.

2 ನೈತರನೆಲ್ಲವನು, ಕ. ಖ.

ಮನಿಸು ಮನಸಾಯುಧವನಸ್ತು
 ಪ್ರಸರಗಳ ಬೀಯ್ಯಗವ ತೆಗೆಸಾ
 ಯಸಮಮುಸಲಮುಸುಂಡಿಮುದ ರತೋಮರಂಗಳನು |
 ಎಸವ ಶೂಲಕೃಪಾಣಪಟ್ಟಶ
 ವಿಸರವನು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಧಾರಾ
 ಪ್ರಸರವನು ಪರಿಭಾವಿಸೆಂದನು ಸಾರಥಿಗೆ ಶಕ್ಯ || ೧೫

ಮಾಡಿ ಸುವಿಧಾನವನು ಸುಧೈಯನು
 ಕೂಡೆ ಕಾದಿಪುದಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರದ
 ಗೂಡುಬಲೆಗಳ ನೋಡಿ ಸಬಳಕಞ್ಜಾರಿಕಕ್ಕಡಿಯ |
 ಮೂಡಿಗಯ ತಲೆಮೊನೆಯ ನೀಡಿ ವಿ
 ಭಾಡಿಸಹಿತನ ಶಿರವನೆಸಕಲಿ
 ಮಾಡಿ ಕೆಲಬಲವಾಗಿ ತೋಲಿಸಿ ಯೆಂದನಾ ಯೆಂದ್ರ || ೧೬

ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಕಾಹನು ಹೇಳಿ ತಾನೇ
 ನಿಂದ ಸುರರಲಿ¹ ತುಡುಕಿ ವಜ್ರವ
 ನಿಂದ್ರನಮರರು ಭಾಪೆನಲು ಮಂಡಿಸಿ ಮದೇಭದಲಿ |
 ವಂದಿಗಳ ಮೂಗಧರ ಕಳಕಳ
 ವಂದವೆಡೆದ ಮಹಾಮೃದಂಗದ
 ದುಂದುಭಿಯ ಕಹಳಗಳ ರವೆವಾವರಿಸೆ ದಿಕ್ಟವ || ೧೭

ಆಗ ಗೆರುಡಾಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಗರುಡನ ಬರುವಿಕೆ.

ಬಂದೊಡಪುದಾಹವಕೆ ಖಗಪತಿ
 ನಿಂದನಾದೊಡೆ ಬಲ್ಲಿದನು ಗಡ
 ಚಂದ್ರಮೌಳವಿರಿಂಚಿವಿಷ್ಣು ಗಳಂಬವರು ಮೋಕ್ಷೋ |

1 ನಿಂದ ದಿವಿಜರಲಿ, ಕ. ಖ :

ಣ್ಬಂದು ¹ ನೋಡಲಿ ಬರಲಿ ಶಿಖಿಯನು
 ಕಂದೆಬೆಂದು ಹೋಗುವದೆ ಶಲಭವ
 ದಂದೆನುತ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲಿದುದು ಕೂಡ ಸುರಸಿವಹ || ೧೮

ಮಿತ್ತು ವಿಗೆ ಹೋಗಲರಿದು ಹೋಗುವೊಡೆ
 ಯೆತ್ತಣದು ತಾ ವಿಹಗನರಗಿನ
 ಪ್ರತ್ಯಯು ಪರಿಭವಿಸಲಳವೇ ಪಾವಕನ ಹೊಳಲ |
 ಮತ್ತೆ ನೋಡುವವೈ ಸಲೆ ಯೆನು
 ತ್ತತ್ತ ಕೆಂಪೊತ್ತಿದುದು ನಭವನು
 ಕೆತ್ತವೊಲು ತಾ ಕಾಣಬಂದುದು ಒಗನ ತನುಕಾಂತಿ || ೧೯

ಬೀಸಿದುದು ಬಿಜುಗಾಳಿ ತೆಗೆದಾ
 ಕಾಶಚಾರಿಗಳೊಡಲಿನುರಿಯುರ
 ಗಾಶನನ ಪಕ್ಷಪ್ರಭೂತೋದ್ದಂಡಪವನನಲಿ ||
 ಸೂಸಿದುದು ಕೆಂದೂಳ ದೆಸೆಗಳ
 ಮಾಸಿದುದು ಸುರರದೆಯ ಧೈರ್ಯವೆ
 ಕೀಸಿದುದು ತಡವಿಡುತ ಕಂಡುದು ಬಗಪತಿಯ ಬರವ || ೨೦

ಮಂದರದ ಮಹಗಿರಿಗೆ ಗಣಿಗಳು
 ಬಂದವೊಲು ಕೃತಪೂರ್ವಕಾಲದ
 ಲಿಂದ್ರನುಣಿ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟನೊ ಶೈಲಗಳ ರಾಜೆಗೆನೆ |
 ಬಂದನಮರಾವತಿಗೆ ವಿನತಾ
 ನಂದನನು ನತಜನರ ಹೃದಯಾ
 ನಂದನನು ರಿಪುಕುಲಭಯಂಕರಮೂರ್ತಿಯುರವೆಣಿಸಿ || ೨೧

ಇಂದ್ರನ ಬರುವಿಕೆ.

ರೂಢಿಗತಿಯಾಯ್ತು ಮರರಗೆ ನೆಣಿ
 ಗಾಢವಿಕ್ರಮದಾರುಬಟಗಳ್

1 ಮೇಣು ಬಂದು, ಕ. ಖ.

ಪ್ರಾಥಮ್ಯನು ನೋಡಿ ತೋಳತೋಳಗುವಲೋಕಪಾಲಕರ |
 ಗಾಢವಾಯ್ತಿದ್ದನ್ನೇನು ನಿಮ್ಮನಿ
 ರೂಢಿಯಿದು ತಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಸ್ತಾ
 ರೂಢನಿವನಾರನುತ ಬಂದನು ಹೊಣಿಗೆ ಸುರಪತಿಯು || ೯೦

ಇಂದ್ರನ ಸ್ವರ್ಧಾವಚನವು, ಉಭಯರ ಪರಾಕ್ರಮವು.

ಕಂಡನೀತನನಾತನೇನೈ
 ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ಬಂದೆ ಸುಧೆಯನು
 ಕೊಂಡು ಹೋಹಭಲಾಪೆಯಲಿ ಕೈಯದೆಯಲಿರಿಸಿದಲಿ |
 ಪುಣ್ಣರೀಕಾಸನನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ
 ಗಂಡುಗಲಿ ನೀನೊಡೆಯನೊಬ್ಬನೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗಾ ಪಡೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ನಿಲ್ಲು ನೀನಂದ || ೯೧

ಸಿಂದಸಿದೆ ಕೊಳ್ಳನುತ ಬಾಣದ
 ವೃಂದವನು ಸೈಗಜಿದನಂದು ಪು
 ರಂದರನು ಸಂಪೂರ್ಣಕೋಪಾಟೋಪದಲಿ ಜಹಿದು |
 ಮುಂದು ಗೆಡಿಸಿದನಕಟಕಟ ತಾ
 ಸಿದ್ರನಲ್ಲಾ ಯನುತ ಬಹ ಶರ
 ವೃಂದವನು ತೂಜಿದನು ಪಕ್ಷಪುಟಾಗ್ರದಲಿ ಗರುಡ || ೯೨

ತೋಜು ತೋಜಿನೈವೈ ತೋಜಿನು
 ತೋಜಿಸಿದ ರೋಷದಲಿ ಕಡು ಕಾ
 ಹೇಜಿ ಕಂಗಳನಮರಪತಿ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಸಂತತಿಯು |
 ತೋಜಿದನು ಖಗಪತಿಗೆ ಬಲು ಬಿಲು
 ಕಾಹನಹೆಯೋ ಯನುತ ಗಗನಕೆ
 ಪಾಹಿಸಿದನಿಸಿತುವನು ಬಾಯಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಮುಣಿಮುಣಿದು || ೯೩

ಘಟ ತೋಲಗು ತೋಲಗಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರದ
 ತೋಡಕು ತನಗೇಕ ತೆಗೆ ತೆಗೆಯನು

ತಡಸಿ ಪಕ್ಷಾಗ್ರದಲಿ ಬೀಸಿವನು ಸಲೆ ಸುರಪತಿಯು ||
 ಕೆಡಹಿ ಪ್ರಾಕಾರವನು ಬಾಗಲ
 ನೊಡೆದು ಪೊಕ್ಕನು ಲೋಕಪಾಲರ
 ನೊಡೆತುಂಟದು ಕಲಕಿದನು ನೋಂದೇನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೮೬

ಹೊಕ್ಕನೋ ಬಗನಕ ಟದಟರನು
 ಮಿಕ್ಕನೋ ಕೈಕೊಳ್ಳು ಕೊಳ್ಳನು
 ತೆಕ್ಕಟಗನನು ಬೀಜುಹೊಯ್ಸಬಳದಲಿ ಹೊಯ್ಯನುತ |
 ಕಕ್ಕಡೆಯೆ ಕಡಿ ತಲೆಯ ಸಬಳದ
 ಚಕ್ರಮುಸಲಮುಸುಂಡಿಮುದ್ದರ
 ದುಕ್ಕು ಹಿಡಿಗಳ ಗಡಣದಲಿ ಮುಸುಕಿದುದು ಸುರನಿಕರ || ೮೭

ಕೈದುವಿನ ಮಚೆಗಳನು ಪಕ್ಷದ
 ಲೈದೆ ಹೊಣಬೀಸಿದನು ನಖದಲಿ
 ಕೊಯ್ದು ಬೀಸಾಡಿದನು ಗಜರಥತುರಗಪಚ್ಚಿಗಳ |
 ಭೇದಿಸಿದನತಿಬಲರ ತುಂಡದ
 ಲೂದಿದನು ಕೆಲಬಲದ ಸುಭಟರ
 ಹಾದಿಯಲಿ ಹರಹಿದನು ನೆರಹಿದನಂತಕನ ಪುರದಿ || ೮೮

ಕೆದಖಿದನು ಕೆಂದೂಳಿಯನು ಪ
 ಹ್ವದಲಿ ಕಾಲಲಿ ಕಾಣಲರಿದಾ
 ಕದನದಂಗವೆನೆನಲು ಕತ್ತಲೆ ಕೆತ್ತು ದಂಬಂವೆ |
 ಕದನಗಲಿಗಳು ಬಗನೆನುತ ಕಾ
 ದಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು
 ಅದಟರಿಖಿದರು ಕಾಣದಾಖಗಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹವೆ || ೮೯

ಇಂದ್ರನ ರಥವನ್ನು ಅವರಿಸಿದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ವಾಯು ತೊಲಗಿಸುವಿಕೆ.

ಕಂಡನದನಾಕೊಳುಗುಳವನಾ
 ಬಂಡನು ತನ್ನಯ ರಥಾಗ್ರದ
 ಮಂಡಲಕೆ ಕೆಂದೂಳ ಕವಿದುದು ಕಟ್ಟನಾಹವವೆ |

ಕಂಡು ಕಾದುವೆರಿಲ್ಲ ಕಲಿಗಳು
 ಕೊಂಡನೋ ಬಿಗನಮೃತವನು ತರೆ
 ಚಂಡಮಾರುತನಾದನೆಂದನು ಮೋಹರವ ನೋಡಿ || ೩೦

ಜೀಯ ಬೆಸನೇನನುತ ಬಂದನು
 ವಾಯು ತೆಗಸಾಕತ್ತಲೆಯ ಪೂ
 ರಾಯವಾದೀರಜದ ರಾಶಿಯ ಬೇಗ ಮಾಡೆನಲು |
 ಬಾಯ ಮುಚುವ ಮುನ್ನ ಮೋಹರ
 ವಾಯನಲು ಧೂಳೀಪಟಲವನು
 ಬೀಯ ಮಾಡಿದನೆಲ್ಲವನು ಬೀಸಾಡಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೩೧

ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಾರಂಭ.

ಮತ್ತೆ ಮೋಹರಿಸಿತ್ತು ಸುರಬಲ
 ವೆತ್ತ ವೆಣೆ ಸೆ¹ ಯೆತ್ತಲುರುಬುವ
 ದೆತ್ತಲುಂ ವಿಹಗಪತಿ ತಾನೆತ್ತಣದಿಂದೆನಲು² |
 ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿದರಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವೆ
 ಮತ್ತಿದರು ಮೈನೆಯೆಂದೆನೆ ಮೋಹಿ
 ಗುತ್ತ ಮೇಘವ್ರಾತ ಗಿರಿಯನು ಮುಸುಕುವೆಂದದಲಿ || ೩೨

ಹಾಖಿಸಿದನಸಿತ್ತಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವೆ
 ನೇಖಿಸಿದನಂಬರಕೆ ಧರಣಿಗೆ
 ಮೋಖಿದನು ತೋಖಿದನು ಮಿಗೆ ತನ್ನೆಂಚು ಪಕ್ಕದಲಿ |
 ತೋಖಿದನು ವಿಕ್ರಮದ ಕಡುಹನು
 ಬೀಖಿದನು ಭಯರಸದ ಲಹರಿಯ
 ಸೋಖಿಸಿದನಂತಕಗೆ ಬಿಸಿರಕುತದ ಮಹಾಧನವ || ೩೩

ಬಡ್ಡಿ ಹರಿಗೆಯಲಿಖಿ ಕಠಾರದ
 ಲಡ್ಡೆಪಸು ಹೊಯೆ ಶೂಲದಿಂದಿಡು

1 ವೆಳೆದೆಸ, ಕ. ಖ. 2 ವಿಹಗಪತಿಯು ತಾನೆತ್ತಲಿಂದೆನಲು, ಕ, ಖ.

ವೊಡ್ಡಿಯಲಿ ವಧಿಯಿಸವನನು ಚಕ್ರದಲಿ ಕಡಿಯೆನುತ |
 ಗಡ್ಡವನು ಗಂಟಕ್ಕಿ ಕವಚದ
 ದೊಡ್ಡ ದೇಹದಲಮೆರಿ ದಿಗಧಿಪ
 ರಡ್ಡವಿಸಿದರು ಹೋ ಹೋ ನೀ ನಿಲ್ಲೆನುತ 1 ಶರಗಪತಿಯು || ೨೪

ಬಂದಿರೈ ಲೇಸಾಯು ತಪ್ಪೇ
 ನೆಂದೆನುತ ಮೋಹರವನೊಡೆತುಟ
 ದೊಂದುಗಲಿಸಿದನೊರಸಿದನು ಪಕ್ಷದಲಿ ಕೈದುಗಳ |
 ಮುಂದುವರಿವಾ ದೆಸೆಯ ಪತಿಗಳ
 ವೊಂದೆರಡು ಮೊಣ್ಣೆಂದು ನಾಲ್ಕೈ
 ದೆಂದು ನಖಮುಖಗಳಲಿ ಹೊಯ್ದಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೨೫

ತೆಣಿಯ ಹೊಕ್ಕಿ ಭದಂತೆ ಹಱುವನು
 ಬಱಿಸಿಡಿಲು ಬಗೆವಂತೆ ಕಡುಗುವೆ
 ಕುಖಿಯ ಹಿಂಡನು ಹೊಕ್ಕು ಹೆಬ್ಬು ಲಿಯಂತೆ ಸುರಬಲವೆ |
 ಮುಖವನೊತ್ತಿವ ನೆತ್ತಿವನು ಮು
 ಕ್ಕು ಉಕ್ಕಿ ಮೊಗದನು ಮೋದಿದನು ಹೊ
 ಕ್ಕಿ ಱಿದನೊರಸಿದ ನಟನದಿಂದನಹಿತಕುಲಾಂತಿ || ೨೬

ಕಡಲು ಪರಿದುದು ಸೈನಿಕರ ಗಿರಿ
 ಯೊಡೆದು ಜರಿವೆಂದದಲಿ ರಕುತದ
 ಮೆಡು ಸುದುಸ್ತರವಾಯ್ತು ರಥಕರಿತುರಗಸಂತತಿಗೆ |
 ಕೆಡೆದುದಿಭಫಟೆ ನೆಗ್ಗೆ ದುದು ರಥ
 ನೊಡಲನುಟದುದು ತುರಗ ಕಾಲಾ
 ಳಡೆಗುಣವೆ ನೋಡಿದುದು ಕಾಲನ ಪುರಕೆ ಕಡಿವೆಡೆದು || ೨೭

ದೇವತೆಗಳ ಪಲಾಯನ.

ಓಡಿದರು ಗಂಧರ್ವಸಾಧ್ಯರು
 ಕೂಡೆ ಮೊಡಣದೆಸೆಗೆ ರುದ್ರರು

ಕೂಡೆ ವಸುಗಳು ಸಹಿತಲಾದಕ್ಷಿಣದಿಶಾವರವೆ |
 ನೋಡಲದಿತಿಯ ಸುತರು ಪಡುವಣ
 ಕಾಡ ಹೊಕ್ಕರು ಬಡಗದೆಸೆಯಲಿ
 ಬೀಡ ಬಿಡಿಸಿದರಶ್ವಿನೀದೇವರುಗಳವಚದು ||

೩೮

ಅನಲನಡುಗಿದನಂತಕನು ಕಾ
 ನನವೆ ಹೊಕ್ಕನು ಸಿರುತಿ ವರುಣನ
 ಮನೆಗೆ ಬಾ ನೀನೆಂವನನಿಲಕುಬೇರರೆಂಬವರು |
 ತನುವ ಮಜಿದರು ಮಿಕ್ಕವರ ಮೊ
 ತನೆಗೆ ಬಾರದು ಪೇಱುವರು ವಾ
 ಹನವನಿಷಿದಾಯುಧವನುಷಿದಾಲೇಂಕರಾವನುತ ||

೩೯

ಅವೃತಸೌನಕ್ಕೆ ಗರಃಡನು ಬಂದಾಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ
 ಭೌಮನನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಮೃತಾವಾಸಕಲ್ಲರ
 ಹಿಂದುಳುಹಿ ಕಾಹಿನ ದುರಾತ್ಮರ
 ಕೊಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಮಿಕ್ಕನಾಸುರಕುಲದ ಮೋಹರವೆ |
 ಮುಂದುವರಿವದಟನನು ಕಾಣು
 ತ್ತಂದು ಕಾಹಿನ ನಾಯಕರ ನಿ
 ಲ್ಲೆಂದು ಭೌಮನನೆಂಬವನು 1 ತಾಗಿದನು ಬಗಪತಿಯ ||

೪೦

ಏಚ ನಾತನು ಬಗನೊಡಲು ಧ
 ಟ್ಪುಚ್ಚ ಲಮುಳಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಹೋಹೋ
 ಮೆಚಿ ದನು ಮತ್ತೇನು ವೀರರ ದೇವ ನೀನನುತ |
 ಬೆಚ್ಚ ನೊಡಲಲಿ ತುಂಡಗದ
 ನೊಚ್ಚ ತುಂಡನು ಚೇವಕಾಯವ
 ನುಚಿ ದನು ಬಚ್ಚಮೃತದಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದನಾಗರುಡ ||

೪೧

1 ಜೌವ್ವನನೆಂಬವನು, ಕ. ಖ.

ಅಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲನಾದ ಅಗ್ನಿಯಂ ಕಂಡು ಮಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸ ವಿಕೆ.

ಕಂಡನದಜೊಳಗಾತನಾಬ್ರ

ಹ್ರಾಂಡಪರಿಯಂತವನು ವೇಷ್ಪಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಪಾವಕನುಜ್ಜ್ವಲಜ್ಜ್ವಲಾವಳಗಳಂದ 1 |

ಕೆಂಡಗೆದಟಲು ನೂಣುಯೋಜನ

ಮಂಡಲಾಕಾರದಲಿ ಕವಿದಿರೆ

ಕೊಂಡ ಹೆಜ್ಜೆಯ ತೆಗೆದು ಸಿಂದಸೆದೇನಿಲೇನನುತ ||

೪೮

ಬಬ್ಬೆಗೊಡು ಹುತವಹನೆ ಲೋಕಾ

ಧಿಷ್ಣಿತನೆ ಸುರಪಿತೃಗಳಿಗೆ ನೀ

ನಿಷ್ಪನ್ನನಿಸುವೆ ನೋಡಲಾಭುವನ್ಯಕಪಾವನನೆ |

ಬಬ್ಬೆಗೊಡು ಸುಜನ್ಯಕವಂದ್ಯಾ

ಭೀಷ್ಮಮೂರ್ತಿಯೆ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಿಯೆ

ಬಬ್ಬೆಗೊಟ್ಟುಳುಹೆನುತ ಬಗನಭೃರಿ ಸಿದನೊಲಿದು ||

೪೯

ಬಗೆವನೇ ಸಾಮವನು ಧಗಧಗ

ಭುಗಿಭುಗಿಲು ಭೋರೆಂದು ಕುಡಿನಾ

ಲಗೆಗಳಂಡಕಟಾಹವನು ಕಾಸಿದುದು ಕುಣಿಕುಣಿದು |

ಹೊಗೆಯ ಹೊರಳಯ ಕೆಂಗಡಿಯ ನೆಗ

ಆಗೆಯ ಸಂವರ್ತಾಗ್ನಿಯಂತಿರೆ

ಹೊಗುವ ಮಾತೇನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡರಿದಾಯ್ತು ಶ್ರಗಪತಿಗೆ ||

೫೦

ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಬಲಿಯದಿರಲು ನದೀತಟಾಕಾದಿಗಳ

ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಕಾರಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿಶಮನ.

ಕೆಟ್ಟನಿದು ವಿಪರೀತವಾಯ್ತನು

ತಟ್ಟಹಾಸವೆ ಮೊಡಿ ಬಗಪತಿ

ತೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಮುಖಗಳನು ನಿಜಯೋಗಶಕ್ತಿಯಲಿ |

1 ನುಜ್ಜ್ವಲಾವಳಗಳಂದ, ಕ. ಖ.

ಕಟ್ಟುಗೆಣಿ ಧುನಿನಿವಹಗಳ ಮುಖ
ವಿಟ್ಟು ಕುಡಿದನು ಕಾಣಿದನು ಜಗ
ಜಟ್ಟ ಪಾವಕನೊಳಗೆ ಸಂವರ್ತಾಭ್ರದಂದದಲಿ || ೪೫

ಏನನೆಂಜನು ತೀರ್ದುದಾಪವ
ಮಾನಸಖನುಬಿಟ್ಟಯು ಕರ್ಜೋಗೆ
ಹಾನಿಗೊಂಡುದು ಕಿಡಿಗಳಡಗಿದವೆಡಗಿತಾ ಜ್ವಾಲೆ |

ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗದ ನಿವಾರಣೆ.

ಸ್ಥಾನ ಬಿಸಿಯಾರಿದುದು ಹೊಕ್ಕನು
ವೈನತೇಯನು ಮುಂದೆ ಕಂಡನು
ಭಾನುತೇಜದ ಶಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗವ ನೋಡಲರಿದನಲು || ೪೬

ಇದು ಪ್ರಳಯವಾಯ್ತವನೆಲೆ ಹೊ
ಕ್ಕಿದನು ಹೊಣವೆಡುವೆಧಕಬಲನೆನು
ತೊಡೆದನಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗವನು ಪಕ್ಷದಲಿ ತುಂಡವಲಿ |

ಚಕ್ರವಂ ಕಂಡು ಅಣುರೂಪದಿಂದ ಅದರ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಕೆದಳಿ ಹೊಕ್ಕನು ಮುಂದೆ ಕಂಡನು
ಕುದಿವ ಸಾಹಸ್ರಾರಘನಯಂ
ತ್ರದ ಮಹಾಚಕ್ರವನು ತಿಳುಗುತ್ತಿರಲು ತೀವ್ರದಲಿ || ೪೭

ಕಂಡು ತಲೆದೂಗಿದನು ಖಗನು
ದ್ವಂಡಚಕ್ರವ ಗೆಲುವುಪಾಯವ
ಪುಂಡರೀಕಾಸನನ ಬಲ್ಲನನುತ್ತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು |
ಚಂಡಬಲನಣುರೂಪವನು ಕೈ
ಕೊಂಡು ಚಕ್ರದ ನಾಭಿಯೊಳಗಿರ
ಲಂಡಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡನಮ್ಮ ತವನದಹಿ ಕೆಳಗಿರಲು || ೪೮

ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಸರ್ಪಗಳಂ ಕಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ
ಅಮೃತಕಲಶವನ್ನು ಹರಿಸುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಕಂಡನು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಲು
ಮೃತ್ಯು ಬಾಯ್ಬಿಡಿದೆರಡು ರೂಪವ
ಹೊತ್ತ ತೆಳವಲಿ ರೌದ್ರಮುಖದ ಭಯಂಕರಾನನದ |
ಎತ್ತದಲೆಗಳ ಕುಪಿತನಯನದ
ತತ್ತಮಿಂಚನು ಜಜಿವೆ ಜಿಹ್ವೆಯ
ಹೊತ್ತುವುಸುರಿನ ಹೊಗುವ ದಾಡೆಯ ದಡಿಗಳಣಿವೆರರ || ೪೯

ಘಾತುಕರು ನೋಡಿದರೆ ಭಸ್ಮೀ
ಭೂತರಹರಾರಾಗೊಡಾಗಲಿ
ಭೂತನಾಥಗೆ ಪುಗಲಂದವೆರೊಡನೆ ಕಾದುವರೆ |
ವೀತಸಿದ್ಧರು ವಿಷ್ಣುತನೇತ್ರರು
ಮಾತು ಪಲವೇನಮ್ಮ ತಕಲಶದ
ಮಾತು ಬೇಡೆಂಬಂತೆ ಕಾದಿಹರರಡು ದಿಕ್ಕಿನಲಿ || ೫೦

ನೆಗಹಿ ಕೊಂಡನು ಸುರರ ಸಿರಿಯನು
ನೆಗಹಿ ಕೊಂಬಂದವಲಿ ಚಕ್ರವೆ
ನುಗಿದು ಬಗಿದೋಡಿದನು ಹೊಣವೆಂಟನು ನಭೋಗತಿಗೆ |
ಬಗವರನು ಕೈಕೊಂಡು ಮುನ್ನಿನ
ಜಗದಗಲವಾಕಾರವೆಮರರ
ತಗುಳದನು ಸತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ || ೫೧

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಚಂಡವಿಕ್ರಮನಮರರನು ಬೆಂ
ಕೊಂಡು ತಂದನು ಸುಧೆಯನವನಿಗೆ
ಕಂಡು ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣವ ಪಡೆದನಾ ಗರುಡ ||

ಅವ್ಯ ತಹರಣಬಿಂಧಾದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸುರರು
ಹರಗೆ ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.

ಕೀಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ಸದೆದು ಸು
ರಾಳಿಯನು ಪೀಯೂಷದುರ್ಗವೆ
ಬೀಜಹೊಯ್ದು ನು ಕೆಡಹಿದನು ಪೀಯೂಷಪಾಲಕರ |
ಕೋಳು ವಿಡಿದಮೃತವನು ಹಾಯ್ದು ನು
ಹಾಲು ಮೋರೆಯ ತ್ರಿಪಶಪುರವನು
ಬೀಜುಕೊಂಡೊಲೆವಂತೆ ಮೆಜೆದುದು ಸುರಸತಿಯ ವಿಭವ || ೧

ಕಟ್ಟಿದೋ ಸುರಲೋಕ ಭಂಗವ
ತೊಟ್ಟಿದೋ ನೆಜೆ ತೊಡೆದುದೋ ತ್ರೈ¹
ವಿಷ್ವಪಾಧೀಶ್ವರರ ಹೆಸರನು ಹೇಜಲೇಕಿನ್ನು |
ದುಪ್ಪುಟಗನಳದೊಯ್ದು ನಮೃತವೆ
ನಟ್ಟಡವೆಯೊಯ್ದುರು ಯೆನುತನೆ
ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರು ಬಾಯ ಬಿಡುತ ಕ್ಷೀರವಾರಿಧಿಗೆ || ೨

¹ ತೊಡೆದುದೊಮಜಾತ್ರಿ, ಕ. ಖ.

ಹುಯ್ಯಲಿಡುತವೆ ಹೋದರಮರರು
 ಕೈಯ್ಯ ಸೊಪ್ಪನು ನೆಗಹಿ ಮನ್ಮಥ
 ನಯ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ದುಗ್ಗಾ ಬಿಯಭಿಮುಖಕೆ |
 ಮೆಯ್ಯನೀಡಾಡಿದರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
 ಗೆಯ್ಯಲದನಾಲಿಸುತ ಪನ್ನಗ
 ಶಯ್ಯನಂದು ನೆಗಹಿದನಬ್ಬ ಸಮಾಸ್ಯದಲಿ ನಗುತ ||

೩

ಹರಿ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ.

ಹೋಹೊ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ನಿ
 ಮ್ಯೊಹವವ ನಾನಣಿದೆನನಗದು
 ಸಾಹಸದ ಸಂರಂಭವಾಗಂಭೀರವಿಕ್ರಮನ |
 ಬಾಹುಬಲವವನೊಡನೆ ಸಲ್ಲದು
 ಸೋಹಿನಲಿ ತಾ ತೆಗೆವೆ ನಿಶ್ಚಿನು
 ತಾ ಹರಿಯು ನೆಣಿ | ಬಂದನಮರಾವತಿಗೆ ಗೆಲವಿನಲಿ ||

೪

ನಡೆಯನುತ ನಯನಾಭಿರಾಮನು
 ಪಡೆಗೆ ಕೈಬೀಸಿದನು ಬಂದನು
 ಜಡಿವೆ ಘನಗಂಭೀರಭೇರಿಪಟಹಶಂಖದಲಿ |
 ಬಡೆದುದಬುಜಭವಾಂಡವೆನೆ ಬೆಳು
 ಗೊಡೆಯು ಚಾಮರಸಿಕರ ದೆಸೆಗು
 ಗ್ಗಡದ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯದಲಿ ಲಗರಾಜನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ||

೫

ನೀಲಮೇಘನಿಭಾಂಗಕಾಂತಿಯ
 ಲೋಲಮಣಿಕುಂಡಲದ ವಿಮಲಕ
 ಪ್ರೋಲಮಂಡಲದೇವೆ ಕಮಲದಳಾಯತೇಕ್ಷಣದ |
 ಶ್ರೀಲಲಾಟದ ಮೌಳಮಕುಟದ

ಕೀಲಣದ ನವರತ್ನ ಕಾಂತಿಯು
ಜಾಲದಲಿ ಜಗದೇಕನಾಥನು ಬಂದನಾಹವಕೆ || ೬

ಕೊರಳ ಹಾರದ ಕೌಸ್ತುಭದ ಪೇ
ರುರದ ವರಸಿರಿವತ್ಸನಾಭಿಯು
ಕರಕಮಲಕಂಕಣದ ಕೇಯೂರದ ಚತುರ್ಭುಜದ !
ಅರಿಗದಾಶಾಹದ ಭುಜಂಗಳ
ಭರಿತತೇಜದ ದಿವ್ಯಪೀತಾಂ
ಬರದ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ ಬಂದನು ಗರುಡನಭಿಮುಖಕೆ || ೭

ವಂದಿಗಳ ಕಳಕಳದ ಮಾಗಧ
ವೃಂದದೊತ್ತೊತ್ತುಗಳ ಸೂತರ
ಸಂದಣಿಯ ಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರಗೀತಸಂಸ್ತುತದ |
ದುಂದುಭಿಯ ಕಳಕಳದ ಬಹುವಿಧ
ದಿಂದೆಸೆವೆ ಬಹುಭದ್ರವಾದ್ಯದ
ಸಂದ ಸುರರೈ¹ ಶ್ವರ್ಯದಲಿ ಬಂದನು ಸುರಾಲಯದಿ || ೮

ಸುಖವ ಸುಮನೋವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮಿಗೆ
ಪೊಜ್ಜಿವೆ ನೀಣಾವೇಣುಮುರಜದ
ಕರಪುಟದ ಮೊಳಿಗಳಲೊಪ್ಪುವೆ ಲೋಕಪಾಲಕರ |
ಸರಸಜಾಸನರುದ್ರವಿಬುಧರ
ಶ್ವರನಿಷೇವಿತಪಾವಪೀತದ
ಕರುಣಿಗಳ ದಾತಾರ ವೈದೋಜಿದನು ಖಗಪತಿಗೆ || ೯

ಆಗ ಗರುಡನು ಹರಿಯು ಕಂಡು ನೀನಾರಂದುಕೇಳಲು
ಪುನು ಉತ್ತರ.

ಗಂಡುಗಲಿ ಯಮೈತದ ಕಲಶವನು
ಕೊಂಡು ಹಾಯ್ದೆಯ್ದರಲು ನಭದಲಿ

¹ ಸ.ಮನ್ಯೆ, ಕ. ಖ.

ಕಂಡನಾಕಮನೀಯಕೀರ್ತಿಯ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯನು |
 ಅಂಡಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ ನಿಂದನು
 ಪುಂಡರೀಕದಳಾಕ್ಷನಿದಿರಲಿ
 ಪಂಡಿತನೆ ನೀನಾರು ಹೇಚೆನಗೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ || ೧೦

ಹೇಳು ಹೇಚ್ಚೆ ಯೆನಲು ಖಗಪತಿ
 ಪಾಲುಗಡಲ ಮಹಾತ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ
 ಲೋಲಲೋಚನ ಕಮಲಭವರೇ ಮುಖ್ಯರಿವರೆನೆಗೆ |
 ಕೇಳು ಪುತ್ರ ಸಪುತ್ರರೈ ಕೀ
 ತಾಳುಗಳು ಸುರರಲಿ ಚರಾಚರ
 ಜಾಲ ವೆನ್ನೆಯ ಲೀಲೆ ನಾರಾಯಣನು ತಾನೆಂದ | ೧೧

ಹಯು ವರವಂ ಕೇಳೆನಲು ಗರುಡನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಹಯು
 ಅಪಹಾಸ.

ಮೆಚಿ ದೆನು ಖಗಮಱಿಯೆ ನಿನ್ನಯ
 ನಿಚ್ಚೆ ಟದ ಬಲವೀರ್ಯಶೌರ್ಯದ
 ದೆಚ್ಚು ಗೆಯ ವಿಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಶಕ್ತಿ ಯನು ಕಂಡು |
 ಮೆಚಿ ದೆನು ನೀ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳನ
 ಲಚ್ಚುತನ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ನಕ್ಕನು
 ಮುಚ್ಚು ಮೆಚಿಯಾಕಿವನು ತಾ ಸಾಮರಘ್ಯದಿವೆನೆಂದ | ೧೨

ನಕ್ಕನಸುರಾರಾತಿ ನೋಡಿದ
 ನಿಕ್ಕಲದ ಕಮಲಜಭವಾದ್ಯರ
 ನೆಕ್ಕಟಗನುಬ್ಬಳಿಯನು ಕಂಡಿರೆ ಖಗಾಭಿಪನ |
 ಸಿಕ್ಕಿ ಸುವೆನತಿಬಲನನನುತವೆ
 ಜಕ್ಕುಳಿಸಿ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ರಕ್ಕಸರ ಕುಲಪೈರಿ ನುಡಿದನು ನಗುತ ಖಗಪತಿಗೆ || ೧೩

1 ಸಾಮರ್ಥ್ಯನಹನೆಂದ, ಕ. ಖ.

ತಿರುಗಿ ಉಭಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಾಹನನಾಗೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಈವೆ ನೀನೆನಗೇನನ್ನಿಲ್ಲದೊ
ಡಾವದಡಿಯಲಿ ಬಿದ್ದ ನಿನ್ನನು
ಕಾವ ದಾತರ 1 ಗಂಡನೆಂಬ ಮಹಾತ್ಮ ಮರುಳನಲ |
ದೇವರೆಂಬವರೈದೆ ತನಗನು
ಜೀವಿಗಳು ತಾವೇನು ಕಾಣದೆ
ಗಾವಿಲನೆ ತಾನೀವೆ ನೆಲ್ಲವ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆಂದ ||

೧೪

ಆಗಲದಕೇನಾಯ್ತು ತಪ್ಪೇ
ನೀಗಳಂದನು ವರತಪೋವ್ರತ
ಯೋಗನಿಷ್ಠ ದ್ವಿಜರು ತನಗಧಿದೈವರವರಿತ್ತ |
ಭಾಗಧೇಯವಿದೆನಗೆ ವಾಹನ
ವಾಗು ನನಗೆಂದರ್ಥಿಸಿದನಾ
ಯೋಗಮಾಯಾಧೀಶ್ವರನು ನಗುತಾ ಖಗೇಶ್ವರನ ||

೧೫

ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಲು ಹರಿಯು ನೀನು ವರವಂ ಬೇಡಿನಲು
ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಗಿದನು ಹೋರೋ
ಕೋಳುವಿಡಿದೈ ತನ್ನ ನಾರಿಗೆ
ಹೇಳುವೆನು ತಾನಾಗಿ 2 ವರವನು ಕೆಡಿಸಿದಕಟಕಟ |
ಕಾಲನಿಡು ಮಸ್ತಕದೆಲೆಲೆ ಕರು
ಣಾಳುಗಳ ದಾತಾರ ಅಹಿಕ್ಮುಲ
ಕಾಲನೊಡನಿಂತೆಂದನಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

೧೬

ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ವರವ ನೀನುಂ
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆಲೆ ವೀರ ತನ್ನನು
ಜೋಡು ಮೊಡದಿರೆನ್ನ ದರುಶನ ವಲ್ಲವಲ್ಲಿಗಳೆ |

1 ಮೂವದಾರಕ, ಕ. ಖ.

2 ವಾಹಂತೆ, ಕ, ಖ.

ಜೇಡು ಮೆಚ್ಚಿ ದೆನೆನಲು ಖಗನೀ
 ಚಾಡಿದನು ಪದದಲಿ ತನುವನಾ
 ಜೇಡುವನು ತನಗೊಡೆಯರಾಜಾ ಪಿಸುವುದದನೆಂದ || ೧೩

ಮತ್ತೆ ದುರ್ಲಭವೇನು ನಿನ್ನನು
 ಹೊತ್ತು ನಡೆವೆಗೆನಗೆ ತನ್ನಯ
 ತೊತ್ತಲಾ ವರಮುಕ್ತಿ ನಿನ್ನಪದಾಬ್ಧ ಸೇವಕಗೆ |
 ಮೈತ್ಯು ಜರೆ ಯೆರಡಿಲ್ಲದಂತೊಲಿ
 ದಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸನಾಥ ನಾನೆನ
 ಉತ್ತಮಾಂಗವ ತಡವಿ ಸೂಸಿದನಂಜದೇಡೆಂದ || ೧೪

ಅವೃತ್ತವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡೆಂದು ಹೇಳಲ; ತಾಯಿ ಸರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು
 ಬಯ್ಯಬೇಕೆಂದ; ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕಂದ ಕೇಳ್ಯೆ ಕಾಡುತಿದೆ ಸುರ
 ವೃಂದ ತನ್ನನು ಸುಧೆಗೆ ಕೇಳಿ
 ಸ್ನೋಂದು ಮಾತನು ಕೊಂಡು ಹೋಯಿದಯೋಗ್ಯನಮೃತವನು |
 ಬಂದುನಿಮಿಷವಿಡಿಲ್ಲದಿರೆ ನೆಜಿ
 ಹೊಂದುವುದು ಸುರಕುಲವನಲು ಗೋ
 ವಿಂದನಂಘ್ರಿಗೆ ನೆಮಿಸಿ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಗರುಡ || ೧೫

ತಾಯಿ ಸಜೆಯಲಿ ಹಿಡಿದು ಪನ್ನಗ
 ದಾಯಿಗರು ನಾಚಿಸಿದರೆನ್ನನು |
 ಪಾಯವೆ ಬಿಡಿಸುವವರೆ ಗಡ ತೋಖಿಸು ದುರಾತ್ಮರಿಗೆ |
 ಬಾಯ ಹೋಗಲೇಸನೆ ನಿಜಾಭಿ
 ಪ್ರಾಯವನು ನಾ ಬಲ್ಲೆನೆನೆ ನಾ
 ರಾಯನನು ನಸುನಗುತ ಮೆನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು ಖಗನ || ೧೬

1 ನಾಚಿಸಿದರೆ ನಗವು, ಕ. ಖ.

ಹರಿಯು ಋಭಾಶಾಸನಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ
ನೋಡನೆ ಸಂವಾದ.

ನೆನದ ಹೊತ್ತೊ ಳತಹುದು ¹ ಸುಖಿಯಾ
ಗನುತ ಮೈ ದಡವಿದನು ಕರುಣಾ
ವನಧಿ ವಿಹಗೋತ್ತಮನನನುರಾಗದಲಿ ಬೀಜ್ಞೊಟ್ಟು ಟ್ಪ |
ನೆನದನಂತರ್ಥಾನವನು ಬಚಿ
ಕನುಪವನು ಗಗನದಲಿ ಬರುತಿರ
ಲನಿಮಿಷೇಂದ್ರನು ತಾಗಿದನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲಿ || ೮೦
ಕೊಳಚಿನೀರ ಹುಳು ಕುಡಿವುದು ಸರಿ ²
ಪ್ರಳಯಕಲ್ಪಾಂತದ ³ ಸಮುದ್ರ
ಕ್ಕೈಚೆವೆನೆಂಬುದು ಬಾಲ ನೀ ನೆನೆದುದು ಸುದುಸ್ತರವು ⁴ |
ಗಅಹು ಬಚಿಕೆಲ್ಲವನು ಬಿಡು ಬಿಡು
ಕುಲಿಶವನು ತನ್ನಾಣೆ ತನ್ನಲಿ
ಬಚಿಕ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ಮೊತ್ತಿನ್ನಿಲ್ಲ ತೆರಹೆಂದ || ೮೧

ಆಗ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಪ್ರಯೋಗ.

ಆದೊಡಿದೆ ಕಲ್ಪಾಂತಜಲಧಿಯ
ಸೇದುವೊಡೆ ಬಡಲಾಗ್ನಿ ತಾನಾ
ರಾದೊಡೇನಿದಕೊಳ್ಳನುತ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲಿ ಬೆಂದು |
ಕಾದ ಕಂಗಳಲುರಿಯನುಗುಳುತ
ಹೋದೆ ಯಿನ್ನೇನೆನುತ ದುರ್ಧರ
ನಾದದಲಿ ತೆಗದಿಟ್ಟನಾವಜ್ರದಲಿ ಖಗಪತಿಯ || ೮೨

ಅದು ವೈರ್ಭವಾಗಲು ಗರುಡನ ಅಪಹಾಸ.

ಇಟ್ಟನೋ ವಜ್ರದಲಿ ಸುರಪತಿ
ಕಟ್ಟನೋ ಖಗಪತಿ ನಿರರ್ಥಕ

¹ ಹೊತ್ತೊತ್ತದ, ಕ. ಖ.

² ಕುಡಿವುದದುಸರಿಯಲಾ, ಕ. ಖ.

³ ಕಲ್ಪದ, ಕ. ಖ.

⁴ ದಂತ ದುಸ್ತರವೆಲಾಲಾಭ, ಕ. ಖ.

ಮುಟ್ಟು ಬದುಕುವರುಂಟೆ ಹರ ಹರ ಯೆನುತ ಜನ ಬೆವಣಿ |
 ಬೆಟ್ಟವನು ಕಡಿಗಳವ ವಜ್ರವು
 ಬಟ್ಟೆದೇಗೆದುದು ಖಗನ ಸಮುಖ
 ಕೊಟ್ಟದ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಸಿಂದಂತಾಯ್ತು ಮೂಲೋಕ || ೨೪

ಕಂಡನಂದಾ ವಿಹಗಪತಿ ಕೈ
 ಕೊಂಡನಿಂದನ 1 ವಜ್ರವನುಮಾ
 ಖಂಡಲಂಗಿದನೆಂದನೊಯ್ಯನೆ ನಗುತ ಶೀಲೆಯಲಿ |
 ಗಂಡುಗೊಡಿಸದೆ ಬಣಿದೆ ವಜ್ರವೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ನೀನು ಬಿಸುಟರಿ
 ಭಂಡನನೆ ಹೋಗಿನ್ನು ಸುಖದಲಿ ನೀನು ಹೋಗಿಂದ || ೨೫

ಅಲ್ಲದೊಡೆ ತಾ ನಾಚಿಸುವನ
 ಲ್ಲ ನಿನ್ನನು ಮೇಣಪೋಹವಿ
 ದಲ್ಲ ತಾಪಸವರ 2 ದಧೀಚಿಯ ಕಾಯದಸ್ಥಿಯನು ||
 ಬಲ್ಲಿದನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ ಯೆಂಬುದ
 ಬಲ್ಲೆ ನಿತ್ತೆನು ಗಣಿಯನೊಂದನು
 ಹೊಳ್ಳು ಗಳೆಯಲಿ ವಜ್ರಕಂದನು ಸುರಪತಿಗೆ ಗರುಡ || ೨೬

ಎಂದೆನುತ ಗಗನದಲಿ ಮೋಗುತ
 ಮುಂದುವರಿದೈತಹಮಹಾಸ್ತ್ರ
 ಕೊಂಡು ಗಣಿಯನು ಕೊಳ್ಳನುತ ಖಗರಾಜನೊಲವಿನಲಿ |
 ಎಂದೊಡದನೆನೆಂಬೆನಮರರ
 ವೃಂದವುಘೆಯೆನೆ ಬಿದ್ದು ದಾಗಣಿ
 ಸಂದೊಡೆಯೆ 3 ಗಿರಿಯಂತೆ ವಜ್ರದ ಹತಿಯಲವನಿಯಲಿ || ೨೭

ಉಣುವ ದಿವ್ಯಮಹಾಯುಧಕ್ಕೆ ಕಿ
 ಗಣಿಯನಿತ್ತೆನೆನುತ್ತ ಮನದಲಿ

1 ನೆನ್ನದು, ಕ. ಖ. 2 ತಾಪಸ, ಕ. ಖ. 3 ಸಂದೂಡಿದ, ಕ. ಖ.

ಮುಖಗದಿರು ನೀನಾಂಪ್ರದೊಂ ¹ ದೇ ಗಜುಯ ಕಡೆಸೆಳಗ |
 ಬುಖಿದೆ ನಾಚುಲದೇಕನಲು ಶಬಿ
 ಯೆಜಿಯನದನಾಲಿಸುತ ಕಾಣದೆ
 ಗಜುಯ ಕಡೆಯನು ಮೇಣು ನೆಗಹಲು ನೆರೆಯೆನಿಂತೆಂದ || ೮೮

ಮೃದೂಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ ಗರುಡನೊಂದಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹ
 ಆರು ನೀನೆಲೆ ವೀರ ನಿನ್ನಾ
 ಕಾರಮದುಭುತ ನಿಜಪರಾಕ್ರಮ
 ವಾರಿಧಿಯ ನೆಲೆಗಾಣು ದರಿ ² ದಾಯ್ತೆಲೆ ಸಖಿಯೆ ನಿನ್ನ |
 ಸಾರಬಲವಿನಿತೆಂದು ತಿಳಿಯೆ ಮೆ
 ನೋರಥವು ಸೌಖ್ಯವನು ತನ್ನ ಲಿ
 ಸೇರಿಸೆಂದನು ವಿನಯದಲಿ ಬಗಪತಿಗೆ ಸುರನಾಥ || ೮೯

ಸೇರುತಿದೆಲಾ ಸಖ್ಯೆ ನಿನ್ನ ಲಿ
 ವೈರವನಗಿನಿತಿಲ್ಲ ವೆನ್ನ ಶ
 ರೀರದಲಿ ಹೇಳುವೊಡೆ ಯೊಳ್ಗೈವೆ ಆತ್ಮಸಂಸ್ತುತಿಯ |
 ಸೂರಿಗಳು ಮೂಡುವರೆ ಹೇಟಾ
 ವೀರ ಸಖಿ ನೀನೆಂದೆ ಯದಹುಂ
 ದಾರು ಸಖಿಯರ್ಥಿಸುತರವನಾ ³ ಚರಿಸದಿಹರೆಂದ || ೯೦

ಗರುಡನು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.
 ಸುರವರನೆ ಕೇಳಿಖಳಗಿವನ
 ವರವನಧಿ ಕಾನನ ಮಹಾಸಾ
 ಗರವೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ಧರೆ ಸಹಿತಖಿಳಭುವನವನು |
 ಧರಿಸುವೆನು ತಾನೊಂದುಪಕ್ಕದ
 ಲೋರವಡೆನಿತುಂಟೆನಿತರಧಿಕವೆ
 ಸೂರವಲಖಿಯೆನಜಾಂಡಮಂಡಲ ತೃಣವಿದೆನಗೆಂದ || ೯೧

1 ವೆಗಾಪಡೊಂದೇ, ಕ. ಬ. 2 ಗಾಣದ, ಕ. ಬ. 3 ಸುಕರವ, ಕ. ಬ.

ಇಂದ್ರನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗರೂಡನು ಸ್ಯಾಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ

ಎಂದೊಡಾ ಸುರವರನು ಮಗುಚಂ

ತೆಂದ ನಹುದೋ ವೀರ ಬಲ್ಲಿದ

ನೆಂದಖಿವೆ ನಾಕಾರದಳತೆಯ ತೋರಿಸಿಬಿಡುಬಿಡಲೆ |

ತಂದೆ ಸಖಿ ಯಾನಾದೊಡನೆ ವಿಹ

ಗೇಂದ್ರನಿಂದ್ರನ ಮಾತ ಕೇಳುತ

ಮಂದಹಾಸದಲಮರಪತಿಗಿಂತೆಂದ ನೊಲವಿನಲಿ ||

೨೨

ನೋಡ ಬಹುದೇ ಪಕ್ಷದಗಲವೆ

ನೀಡುವೊಡೆ ತೆರಹಿಲ್ಲ ಕಮಲಜ

ನಾಡಲೇತಕೆ ಕೃಪಣನಾದನು ಗಗನದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |

ನೋಡುವರೆ ನನಗೊಂದು ಗಜಿಯನು

ನೀಡಲಿಂಬಿಲ್ಲಂಬರವೆ ಕಡೆ

ಮಾಡಿ ತೋಖಿಸುವೊಡೆಂದಿದನು ನಗುತ ಸುರಪತಿಗೆ ||

೨೩

ವೀರ ಕಂಡೇಗೈನೆ ವಜ್ರವಿ

ದಾರಿಸಿದ ತನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ

ಸಾರವನು ಮತಿಯುತನೆ ಮತ್ತಿನ್ನೇನ ಬಸಗೊಂಬೆ |

ಭೂರಿಭಯರಸಸಬುದವಿದು ಸಿ

ಸ್ನಾರರಣ ನೋಡಾದೊಡನುತ ಮೆ

ಬೋರಗಾಂತಕನಮರರುಘಾಯೆನೆ ತೋರಿದನು ನಿಜವೆ ||

೨೪

ಮುಜುಗಿದವು ದೆಸೆಯೆಂಟು ಪಕ್ಷದ

ವಳಯವೇಕಾಂಗದಲಿ ಧ್ರುವಮಂ

ಡಲಕೆ ಸಂಕಟವಾಯ್ತು ಶಿರವನು ನೆಗಹಿದನು ಮೇಲೆ |

ಇಳ ರಸಾತಳಕಿಣಿದುದಂಭ್ರಿಯ

ನೆಲೆಯ ಕಂಡವರಾರು ಭುವನಾ

ವಳ ತದಾತ್ಮಕನಾದುದೊಂದೇ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ ||

೨೫

ಘಾಸಿಯೂದನು ತರಣಿ ತೇಜೋ
 ರಾಸಿಯಂಗಳ್ಳು ವಿಯ ನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ವಾಸವನು ನಡುಗಿದನು ಜಯ ಜಯ ಯೆಂದುದಮರಗಣ |
 ಸೂಸಿದರು ಪೂಮೆಚೆಯ ನಾಕಮ
 ಲಾಸನಾದ್ಯರು ಮೇಗೆ ಶಿರದಲಿ¹
 ಭಾಸುರಾಂಗಪ್ರಭೆಯೆನೆಸದನು ತೀವ್ರತೇಜದಲಿ || ೨೬

ವಿಸ್ಮಿತನಾದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಂದು ದಿಸುವಿಕೆ.

ಸಾಕು ಸಖಿಯೇ ಕಂಡೆನೆಂಬೊಡೆ
 ನೂಕವಾಲಿಗಳಂಗವಟ್ಟದ
 ಲೇಕದೇಶವ ನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡಾನಾವನೆಂದೆನುತ |
 ಪಾಕಶಾಸನನೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾ
 ಹ್ಯಾಕೃತಿಯ ಕೈಕೊಂಡು ನುಡಿದನು
 ಲೋಕಪಾಲನೆ ಹೋಗು ನಿಳಯಕೆ ಯೆಂದನಾ ಗರುಡ || ೨೭

ಬಳಿಕ ಅವೃತ್ತವು ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗದಂತೆ ಆಲೋಚನೆ
 ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸಖಿತನಕೆ ತಾ
 ಸಂದೆನಲ್ಲೆ ತಂದೆ ನೀ ನಿದ
 ನೊಂದ ಸಲಿಸಲು ಬೇಜುದೀವುದು ಸುಧೆಯನೆನಗೆನಲು |
 ತಂದೆ ಸಿನಗದಣಿಂದ ಫಲವೇ
 ನಿಂದಿದನು ಸೇವಿಸಿದೊಡುರಗರು
 ಕೊಂದರೆಂದಖಿ ತನ್ನ ನನುಚಿತಮಾಡಬೇಡೆಂದ || ೨೮

ಕೊಟ್ಟು ಅವೃತ್ತವನೆನ್ನ ಕಾರ್ಯವ
 ನೆಟ್ಟನಾಗಿಸಿ ತಾಯ ಸಜ್ಜೆಯನು
 ಬಿಟ್ಟೆನೆನಿಸುವೆನೊಯ್ದು ಸುಧೆಯನುಮಿವೆನುರಗರಿಗೆ |

ಮುಟ್ಟಿತೆನಿಸಿದ ಬಟಕದನು ನೀ
 ನಿಷ್ಪವಾದರೆ ಕೊಂಡು ಬಹುದೆನೆ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವೆನೊಂದು ವರವನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಂದ || ೩೯

ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ತನಗಾಹಾರವಾಗುವ ವರವಂ ಪಡೆದು
 ತಾಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅಶನವಾಗಲಿ ಕದ್ದು ತನಯರ
 ವಿಸರವೆನೆಗೆಲೆ ದೇವ ಕಾಂಕ್ಷಿಸಿ
 ದೆಸೆವ ವರವಿದನಲೆ ಕೊಟ್ಟನು ಜಯಿಸು ಹೋಗನಲು |
 ವಸುಧೈಗ್ಯತಂದನು ಸುರೇಂದ್ರನ
 ನೊಸಲು ಬೆಡತಲು ಜನನಿಯಂಪ್ರಿಯ
 ವಿಸರಹಕೆ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದನು ವಿನಯದಲಿ ಗರುಡ || ೪೦

ತಾಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಆಮೃತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು
 ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬನ್ನಿರನ್ನುವಿಕೆ.

ತಂದೆನಮೃತವನವ್ಯ ತಂದೆನು
 ತಂದೆ ಯಿದೆ ಯಿದೆ ಯೆನಲು ಬದುಕಲೆ
 ಕಂದ ಕಲ್ಪಸಹಸ್ರವನು ದೀರ್ಘಾಯುವಾಗೆನಲು |
 ನಿಂದು ಪರಸಿದಳೆ ಬಲೆ ಕದ್ದುನ
 ನಂದನರಿಗೀಯೆನಲು ಕರವನು
 ಬಂದು ಕದ್ದುಕುಮಾರಕರ ಪೀಯೂಷವಿದೆ ಯೆನುತ || ೪೧

ಕೊಟ್ಟನಮೃತವೆ ನಿದೆ ಯಿದನು ದಿಟ
 ಕೊಟ್ಟನೊಲಿದಂತಿದನು ಕೊಂಬುದು
 ದುಷ್ಕರ ಹಾಸುವದು ದರ್ಮಯನವನಿಯಲಿ ಸುಧೆಯ |
 ನಟ್ಟನಿರಿಸುವೆಯಿಲ್ಲಿ ಯಿದೆ ¹ ಯಿದೆ
 ಮುಟ್ಟದಿರಿ ಶುಚಿ ಯಲ್ಲದವರಿದು
 ಶಿಷ್ಯ ವಿಹಿತಸ್ನಾನರಾಗಿಯೆ ಕೊಂಬುದಿದನೆಂದ || ೪೨

1 ನಟ್ಟನಿರಿಸಿದೆ, ಕ ಬ.

ಆಗ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಸುಧೆಯನ್ನು
ಇಂದ್ರನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ.

ಅಲ್ಲವೇ ತೊತ್ತಲ್ಲವೆ ಯಲ್ಲ
ಅಲ್ಲ ಬಿಡಿ ತೊತ್ತಲ್ಲ ಪನ್ನಗ
ರೆಲ್ಲವರು ಸುಸ್ನಾನರಹವೆಂದೆನುತ ತಮತಮಗೆ |
ನಿಲ್ಲದೈದಿದರುರುನದಿಯು 1 ಜಲ
ದಲ್ಲಿ ಗಾಕ್ಷಣಬಂದನಮರರ
ಬಲ್ಲಹನು ಕೊಂಡೊಯ್ದ ನಮ್ಮ ತವನಖಿಯದಂದದಲಿ || ೪೩

ತೆರಗಿ ಅಮೃತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಮೃತವಂ ಕಾಣದೆ ಸರ್ಪಗಳ ದುಃಖ.
ಬಂದು ಮೆಡಿಗಳನುಟ್ಟು ಕುಂಕುಮ
ಚಂದನಾಗರುಭೂಷಣಂಗಳ
ನಂದದಲಿ ಧರಿಸಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬ ರನು |
ಹಿಂದುಱುಹಿ ನಾ ಮುನ್ನ ತಾ ಮು
ನ್ನೆಂದು ತಿವಿದಾಡುತ್ತ ಪನ್ನಗ
ವೈಂದವೆಡರಿಸೊಳು 2 ಮುಱುಗಲೈತಂದುದಾಕ್ಷಣಕೆ 3 || ೪೪

ಕುಡಿಯಲಮ್ಮ ತವನಖಿಳಲೋಕ
ಕೊಡೆಯರಹವೆಜರಾಮರತ್ವವೆ
ಪಡೆದು ಬಚಕಿರಾರು ಕಾಂಬೆವೆ ಗರುಡಗಿರುಡರನು |
ಮೃಡವಿರಿಂಚಿಸುರೇಂದ್ರರೆಂಬರ
ನೆಡಹಿ ಕಾಂಬೆವೆ ನೂಕು ನೂಕನು
ತಡೆನೆ ಕಪಿತಂದರು ಮಹೋರಗನಿಕರ ಬೊಬ್ಬಿ ಐದು || ೪೫

ತಂದನಾಯಾಸವನು ನೋಡದೆ
ವೈಂದದಮರರ ಸದೆದು ತನುಗುಣ
ಸಂದುದಲ್ಲವೈ ತವದು ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕರು ನಾವೆನುತ |

1 ರುಱುವನುಜಲ, ಕ. ಖ. 2 ವಂಬರ, ಕ. ಖ. 3 ದುದುತ ತೀಕ್ಷಣಕ, ಕ. ಖ.

ಮುಂದಣವರನು ಕಡೆತುಡು ಸಾ
 ರಿಂದೆನುತಧಿಕ ಸಂಭ್ರಮವಶ
 ಯ್ದಂದರೇನೆಂಬೆನು ಸುಜೋರಗನಿಕರದುತ್ಸಹವೆ || ೪೬

ಬೇಡ ಬೇಡೆಲೆ ಬಲ್ಲೆ ನೆಲ್ಲರು
 ಕೂಡಿಕೊಂಡೇ ಕುಡಿವುದಮೈತವೆ
 ನೋಡಲಾಗದು ಸಾಹಸ ಹ್ವಮಿಸನುತ ಕೆಲಕೆಲರು |
 ಕೂಡೆ ಹುಲುಗೈಗಳನು ನೆಗಹಿದ
 ರೋಡಿದರೆ ಕೇಳುವೆವರಾರಿದ
 ಸೀಡಿಯಿದು ತಾವೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು ಹರಿದರಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ || ೪೭

ಕಾಣೆವೇನಾಯ್ತಿ ರಿಸಿದೆಡೆಯಲಿ
 ಮೂದಮೈತವೆ ಕವ ರಾರೋ
 ಪ್ರಾಣವನು ನೆಜಿ ಕೊಂಡರಕಟಾ ಕೆಟ್ಟವೆಂದೆನುತ |
 ಹೂಣಿಗರು ನೆಕ್ಕಿದರು ದರ್ಭೆಯು
 ತ್ರಾಣವಿದು ಸುಧೆಗೆನುತ ಜಿಹ್ವಾ
 ಶ್ರೇಣಿ ಸೀಳಿದುದೊಂದೆರಡು ಸೀಳಿಗಲಹಿಂಕುಲದ || ೪೮

ಇದುವೆ ಲಾಭವೆನುತ್ತು ದುಮ್ಮಾ
 ನದಲಿ ಹಿಂಗಿದುದಹಿಸಿಕರವಾ
 ಪದುಮೆಮುಖಿಯನು ಬಿಟ್ಟು ವಿನತೆಯನಧಿಕತಾಸವಲಿ |
 ಕುದಿಯುತಿರ್ದುದು ನೋಡಿ ಬಗಪತಿ
 ಯಧಿಕಬಲಪಾರುಷಪರಾಕ್ರಮ
 ದುದಯವನು ಶುಭವೆಡದೆ ಹೇಜಿಚ್ಯಾಯನಿಷ್ಠರಿಗೆ || ೪೯

ಗರುಡನು ತಂದ ಆಮೃತವು ಸರ್ವಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ
 ಕೌನಕಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ ಗರುಡ ತಂದನು
 ಪೂತನಾದಮೈತವನು ಸೇವಿಸ

ಲಾತುರದಿ ನಡೆತಂದು ಕಾಣದುದೇನು ಹೊಸತೆನಲು |
ಮಾತ ಕೇಳುತಲುಸುರಿದನು ಸಂ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಋಷಿನಿವಹಕಂದಾ
ಖ್ಯಾತನದ ಪಾರಾಣಿಕನು ಸುಧೆಯಡಗಿದಂದವನು || ೫೦

ಗರುಡ ಹೇಳು ನು ಮೊದಲು ಸಖ್ಯವೆ
ಬೆರಸುವಾಗಲು ಶಕ್ರನೊಡನೆಲೆ
ಸುರಪಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸುಧೆಯನು ತೋಣಿ ಮುಂದಿರಿಸಿ |
ಭರದಿ ತೊಲಗುವೆನದನು ಮುಟ್ಟುನು
ಮೆರಳ ನೀನೊಲಿದಂತೆ ಮಾಡೆನೆ
ಧರಗಿಚಿದು ದೇವೇಂದ್ರ ಬಂದನದೃಶ್ಯರೂಪದಲಿ || ೫೧

ಗರುಡನಹಿಗಳಿಗಿತ್ತು ಸುಧೆಯನು
ತೆರಳದನು ನಿಜಜನನಿ ಸಹಿತಾ
ದುರುಳರಲ್ಲರು ಪೋಗಿ ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನವನು ರಚಿಸಿ |
ಧರಿಸಿ ವಸನವಿಭೂಷಣಂಗಳ
ನುರುತರದ ಸಾಗಂಧ್ಯಮಾಲ್ಯಾಂ
ಬರದಿನುರಗರು ಬರುತಲಿರೆ ಯಿಂದ್ರನದನೊಲಿದೊಯ್ದು || ೫೨

ಮತ್ತೆ ಬಂದರು ಕದ್ರುತನಯರು
ತತ್ತುಗೊಂಬೆವೆನುತ್ತ ಸುಧೆಯನು
ಸುತ್ತಿ ಕಾಣದೆ ಸತ್ತವೊಲು ಹಂಬಲಿಸಿ ಹಳವಿಸುತ |
ಮೃತ್ಯುಮುಖರಳಲುತ್ತಲವರಿಗೆ
ವಿಸ್ತರದಿ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದ ಸುಧೆಯು 1
ಚಿತ್ತವಿಸಿ ಮುಸಿಗಳರ ದೈವಪ್ರೀತಿವಸಂದ || ೫೩

ವಿನತಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ.

ಆಡಗುವಿಕೆ ಕೇಳಂದನಿಂದಿರ

ನೀ 2 ಗೆಜಗಿ ನಿರಿಗರುಡದೇವರ

1 ಸುಧೆಯುನೀವು, ಕ. ಖ. 2 ಅಡಗಲಿಕೆಕೇಳೆಂದು ಇಂದ್ರನು ಯಡಿ, ಕ. ಖ.

ಝಡಿತೆಯಲಿ ತಾ ಕಳುಹೆ ಬಂದನು ಕದ್ರುವಿನ ಮನೆಗೆ |
 ತಡೆಯದೈದಿದ ಸುಧೆಯ ತೋಪಿಸಿ
 ಯಡಿಗೇಟಗಿ ತನ್ನಾತ್ಮಜನನಿಯ
 ಬಿಡಿಸಿದನು ತಾ ಸೆಜಿಯನಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಸು ಕೇಳಂದ || ೫೪

ಗರುಡನು ವಿತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ನುಂಗುವಿಕೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಚ್ಚೆ ವ್ಯಾಳಜಾತಿಯ
 ಕುನ್ನಿಗಳಗಿನ್ನಂತು ಯೆನುತಲಿ
 ಪನ್ನಗಾರಿಯು ವಿತಳಕಿಚಿದನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರವಲಿ |
 ಪನ್ನಗರ ಮೋಹರವೆ ನೆಲ್ಲವೆ
 ಮೆನ್ನಿಸದೆ ಲೇಸಾಗಿ ನುಂಗಿದ
 ತನ್ನ ಜನನಿಯ ಹುಸಿದು ತೊತ್ತನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುವಕೆ || ೫೫

ಆಗ ಸರ್ಪಮುಖ್ಯರು ಗರುಡನಿಗೆ ವರ್ಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪವಂ
 ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲು ಕೊಲೆ ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಉರಗಜಾತಿಯನೈದೆ ನುಂಗಲು
 ನೆರೆದು ನಾಲ್ವರು ಬಂದು ನಮಗಿ
 ನ್ನರಿಪು ಬದುಕಲು ನಿನ್ನ ಕಯ್ಯಲವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
 ಗರುಡದೇವರು ಭಟಕ ನಾಗರ
 ಹಿರಿಯರೊಳು ಪರಿವಿಡಿಯೆ ನುಡಿ
 ದರು ಸುರರ ದಿನಕೊಮ್ಮೆ ಕೊಡುವುದು ನಮಗೆ¹ ಕಪ್ಪವನು ||
 ಎನಲು ಶ್ರಾವಣಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ
 ದಿನದಿ ಕೊಡುವೆವು ನಿಮಗೆ ಕಪ್ಪವೆ
 ನೆನಲು ಬಿಟ್ಟನು ಕೊಲೆಯನಾಕ್ಷಣ ಗರುಡನಹಿಕ್ಕುಲದ |
 ಮನವೊಲಿದು ಕರ್ಕೋಟಕನ ತಾ
 ವಿನತೆಯಾತ್ಮಜ ಕರೆದು ನುಡಿದನು
 ಅನುಜ ಕೇಳೈ ನಿನ್ನ ನೆನೆವರು ಧನ್ಯರಹರೆಂದು || ೫೬

¹ ಕೊಡುವೆವು ನಿಮಗೆ, ಕ. ಖ.

ತಾಯು ಬಲಿಗ್ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೆ ನೆಪ್ಪಣೆಯೆನ್ನಲು ನನ್ನ ಮನೋರಥ
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಇತ್ತಲಾಜನಸಿಯ ಹೊರಗೆ ವಿಜ
ಗೋತ್ತಮನು ನಡೆತಂದನೆಂದ
ನುತ್ತುಮಾಂಘ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸೆನ್ನಾ ವುದೆನಗೆನುತ |
ಪುತ್ರವೆಚನವನಾಲಿಸುತ ಪುಳ
ಕೋತ್ತರವ ಸುಪ್ರೇಮಜಲಸಂ
ವೃತ್ತಲೋಚನ ಯಪ್ಪಿದಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಯ್ತೆನುತ || ೫೪

ಎಸೆದನೀಪರಿ ಗರುಡದೇವನು
ಬೆಸೆ ಹೊಗಳ ಯಶ್ರಮದಲತಿವಾ
ನುಪಪರಾಕ್ರಮಸತ್ವಬಲಸಂಯುಕ್ತನೆಂದೆನಿಸೆ |
ಶಕಿವೆದನೆ ವಿನತೆಯ ಮನೋರಥ
ಬೆಸಕ ಫಲವಾದಂತೆ ರಮಿಸುತ
ಋಷಿಕುಲದ ಧರ್ಮವಲಿ ಸುಸ್ಥಿ ರವಾಗಿ ಯೆಸೆದಿದರ್ || ೫೫

ಆವೆಸಿದನೋಡುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವೆಸಿದನುತ್ತುಮೆವಿಹಂಗೆಮೆ
ಬೇವನುದಯವನಮೆಳ ಆರಿತ್ತನನು ಮನವೊಲಿದು |
ಕಾವನವರನು ಪರಮಕಾರು
ಣ್ಯಾವಲೋಕನದಿಂದ ಸಾಖ್ಯವೆ
ನೀವೆ ಸಿರಿಸಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ || ೬೦

ಹತ್ತನೆಯ: ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

—:0:—

ಸೂಚನೆ.

ಹೇಡಿದನು ಗರುಡಪ್ರಭಾವನ
ಮೂಲಕಾರಣಸಂಗತಿಯಿನಾ
ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಚರಿತವನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ಸೂತ ||

ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಾದ್ಯತಿಶಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತ.

ಕೇಳಿದನೆಯೆ 1 ಸೂತ ತ್ರಿಭುವನ
ಪಾಲಕರನೆಲ್ಲರನು ಖಗಪತಿ
ಸೋಲಿಸಿದನು ಸಮಗ್ರಬಲತೇಜಃಪ್ರತಾಪದಲಿ |
ಏತಿಯ ವಿಕ್ರಮದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಮೂಲಕಾರಣವಾವುದುತ್ತಮ
ಶೀಲಗುಣಸಂಪನ್ನ ಹೇಡೆನಗೆಂದನಾ ಮುನಿಪ ||

೦

ಉತ್ತರದಲ್ಲೆ—ಕರ್ಯಪರ ಯಾಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಿತ್ಕ
ಶಾರಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಆಣ್ಣುಸುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸೂತನಧಿಕಾ
ನಂದದಲಿ ಶನಕಗೆ ಭೃಗುಕುಲ
ನಂದನನೆ ಕೇಳಿದೊಡಾ ವಿಹಗೋತ್ತಮೋದ್ಯವವೆ |
ಅಂದವನು ಹೇಡುವನು ಕಶ್ಯಪ
ನೊಂದುದಿನ ವರಯಾಗಕರ್ಮವೆ
ನಿಂದುಮಾಪ್ತನನುತ್ತ ಬೆಸಸಿದನಾತ್ರ ಜರಿಗೊಲಿದು ||

೧

1 ಕೇಳಿದನೈ, ಕ. ಖ.

ವರಸಮಿತ್ತು ಶಗಳನು ತಹುದ
ಧ್ವರಕೆ ನೀವೆಂದೆನುತ ನಿಜಪು
ತ್ರರಿಗೆ ವಾಸವೆಮುಖ್ಯರಿಗೆ ವರವಾಲಖಿಲ್ಯರಿಗೆ |

ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು ಸಮಿತ್ತು ಶಾದಿಗಳನ್ನು ತರುವಿಕೆ.

ಕರೆದು ಬೆಸೆಸಿದರಿವರು ವಿಪಿನಾಂ

ತರಕೆ ಹೋಗಿ ಸಮೆತ್ತು ಶಾದ್ಯು

ತ್ತರಮಹಾಧ್ವರಸಾಧನವೆ ಸಾಧಿಸಿದರೊಲವಿನಲಿ ||

೩

ಸಂದ ಮಖಸಾಧನಸಮಿತ್ತು ಶ

ವೃಂದವನು ವಿಪಿನಾಂತರದ ವರ

ಕಂದಮೊಲಫಲಂಗಳನು ಸಂವರಿಸಿ ತಮತಮಗೆ |

ತಂದು ಹೊಜೆಗಳ ಕಟ್ಟಿ ವರಮುನಿ

ದೃಂದವಾಸವೆಮುಖ್ಯರಮರರು

ಬಂದರೆಲ್ಲರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡರು ಮರಳಿದರು ಮನೆಗೆ ||

೪

ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರಂ ಕಂಡು
ಪರಿಹಾಸಮಾಡಿ ದಾಟ ನಡೆಯುವಿಕೆ.

ಕಂಡನಾಖಂಡಲನು ಬರುತು

ದಂಡತೇಜದ ವಾಲಖಿಲ್ಯರ

ಮಂಡಲವನಂಗುಷ್ಠ ಮಾತ್ರ ಶರೀರರೆಂದೆನಿಸಿ |

ಮಂಡೆಗಳಲೊಂದೊಂದು ಸಮಿಧೆಯ

ಕೊಂಡು ಕೃಶತರಗಾತ್ರನೆ ಮುಂ

ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಮುಮ್ಮಾರ್ಗದಲಿ ಮುನಿಸಿಕರ ||

೫

ಬಲೆಯುತವೆ ಕೃಶಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾಯರು

ಕೊಳಚಿನೀರಲಿ ಮುಱುಗುತೇಱುತ

ಬಳಲುತ್ಯೆತರೆ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಮಹಾಮುನೀಶ್ವರರ |

ಬಳಗವನು ಕಾಣುತ್ತ ನಕ್ಕನ

ತುಳಬಲಾನ್ವಿತನಧಿಕವರ್ವದ
ಲಲಘುಭಾರವೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡೈತರುತ ಮೂರ್ಗದಲಿ || ೬

ಅಕಟಕಟ ಕೃಶಗಾತ್ರರತಿ ಬಾ
ಲಕರು ಭಾರಾಕ್ರಾಂತನಿಜಮೆ
ಸ್ತಕರೆನಿಸಿ ಕುಳಗಳಲಿ ಬೀಜುತ್ಪೀತಳಲುತ್ತಾ |
ಶಕುತಿಹೀನರು ಹೋಪುದನು ಮುತಿ
ವಿಕಳನೀಕ್ಷಿಸಿ ಗರ್ವದಲಿ ಪಾ
ವಕನವೋಲಿರೆ ದಾಂಟೆ ನಡೆದನು ವೆರತವಸ್ವಿಗಳ || ೭

ಆಗ ಇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಾಲಖಿಲ್ವರ ಕೋಪ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಕಂಡುದಾಮುನಿ
ಜಾಲವಮರೇಶ್ವರನ ನಿಜಕೃತ
ಹೇಳನವನುರುತರತಪೋಜ್ವಾಲೆ ಕೋಪದಲಿ |
ಮೇಳವಡೆದುದು ನೋಡಿ ಮೇಲೆ ಕ
ರಾಳನಯನರುಸುರಿದನೆ ಯೆಡ
ಗಾಲನದಕೇನಾಯ್ತನುತ ಕನಲಿದರು ಸುರಪತಿಗೆ || ೮

ಹೋ ಹೊ ಕಂಡಿರೆ ಗರ್ವವನು ಘನ
ವಾಹನನಸಮರೂಪ 1 ವಿಕ್ರಮ
ಬಾಹುಬಲಸಂಪನ್ನ ತಾನೆಂದಧಿಕತರಮೆಸವೆ |
ಸಾಹಸಿಕತನವವನು ದುರ್ಬಲ 2
ದೇಹಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಬಲವನು
ಹೂಹೆ ನೋಡಲಿ ಯೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದುದು ಮುನಿಸ್ತೋಮೆ || ೯

ಬೇರೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಯಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಿಕೆ.

ಇಂದ್ರತನದೈಶ್ವರ್ಯಮದದಲಿ
ಮುಂದುಗಾಣನು ಮೊಟ್ಟೆವಿನ್ನೊ

1 ವಾಹನಮವಾರೂಪ್ಯ, ಕ. ಖ. 2 ನಹನಾಹನುದುರ್ಬಲ, ಕ. ಖ.

ಬೈಂದ್ರನನು ತೆಗದೀತನಿಂದ್ರತ್ವವನು ಬೇರೊರಿಸಿ |
 ಕೊಂದೊಡಹುದಪಕೀರ್ತಿ ತಮಗದು
 ಹೊಂದುವದು ಬೇಡೆನುತ ತಮ್ಮೊಳ
 ಗೊಂದು ಮತವನು ಮಾಡಿದರು ತೊಡಗಿದರು ತಾವದಕೆ || 1 ೧೦

ಮೊದಲುಗೊಂಡರು ಬೇಜಿ ಮೆಖವನು
 ಮದಮುಖನನೆಬಟ್ಟೆ ಸುರಪನ
 ಪದವನೇಱುವೆ ವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಬಲೋಪಪನ್ನನನು |
 ತ್ರಿದಶಪತಿಯನು ಪಡವೆವಾವೆಂ
 ದುದಿತದಿವ್ಯಮನೋರಥದಲ
 ಗ್ಗ ದ ಮಹಾಮುನಿವರರು ನೆಗಟಿದರಧ್ವರಕ್ರಿಯವೆ || ೧೧

ಸರ್ವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕನಾದವನು ಜನಿಸಬೇಕೆಂದ
 ಆಹುತಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ.

ಶೌರ್ಯದಲಿ ಶಕ್ರಂಗೆ ನೂರ್ಮಡಿ
 ವೀರ್ಯದಲಿ ಸಾಸಿವ್ಯೂಡಿ ಬಲ
 ಸ್ಥೈರ್ಯವಿಕ್ರಮನಿಜಪರಾಕ್ರಮಗುಣಸಮೃದ್ಧಿ ಯೊಳುಂ ² |
 ಧೈರ್ಯದಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜಗಕನಿ
 ವಾರ್ಯನೆಸಿಸಿ ಮಹಾಬಲಾಧಿಕ
 ನಾರ್ಯನೊಬ್ಬನು ಜನಿಸಲೆಂಬಾಹುತಿಯ ನೀಡಿದರು || ೧೨

ಕಾಮವೀರ್ಯನು ಕಾಮರೂಪನು
 ಕಾಮಗಮನನು ಕಾಮತೇಜೋ
 ಧಾಮ ಕಾಮಬಲಾಸ್ವಿತನು ಕಾಮಪ್ರದನು ಧರಗೆ |
 ಕಾಮಹರನಿಂದಧಿಕನೆನೆ ಸು
 ತ್ರಾಮಲೋಕಭಯಂಕರನು ವರ
 ಧೂಮಕೇತುವೆ ಜನಿಸಬೇಕೆಂದರು ಹುತಾಶನಗೆ || ೧೩

1 ತಾಪಸವ, ಕ ಬ. 2 ವಿಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಬಲೈಶ್ವರ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲಿ, ಕ. ಬ.

ಯಾಗ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕಂಡನದ ಕೃಷ್ಣನು ಮಿಗೆ ಬೆಸ
 ಗೊಂಡನೇನನು ಬಯಸಿವಿ ಕೃ
 ಕೊಂಡಿರೇತಕ ಯಾಗಕರ್ಮವೆನೆಲೆ ಮುನೀಂದ್ರರಿ |
 ಚಂಡತೇಜೋನಿಧಿಗಳರ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಾಂಡಸುಖನಿಪ್ಪು ಪರಿದೇನೆನ
 ಮಂಡಲದ ಮುನಿವರರು ಪಿತಗೊಂದರು ಮನೋರಥವೆ || ೧೪

ಇಂಥ್ರಗೆ ಶತ್ರುವಂ ಪಡೆಯಲೆನ್ನಲು ಇಂದ್ರನಪರಾಧವೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ತಂದೆ ಕೇಳಾದೊಡೆ ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಕೊಂದು ಕೂಗುವ ವಿರನೊಬ್ಬನ
 ಸಿಂದು ತಾವೆಭ್ಯರ್ಷಿಸಿದವೀಪವ್ಯವಾಹನನ |
 ಎಂದೊಡೇನನ್ಯಾಯವನು ಸಿಮೆ
 ಗಿಂದ್ರನಾಚರಿಸಿದನು ¹ ಕೊಂಬಿರಿ
 ನಂದನರೆ ನೀವೇಕೆನಲು ಹೇಜವರು ಮುನಿವರರು || ೧೫

ಐಶ್ವರ್ಯವುದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋದುದೇ ಯೆಂದತ್ತರ.
 ಮೂಲೆಯ ಮೂತೇಕಿಂದ್ರ ನಮ್ಮನು
 ಕುಖಿತು ತನ್ನೈಶ್ವರ್ಯಮದದಲಿ
 ನೆಜೆ ಕುರುಡುಗಣಾ ಗಿ ನಮ್ಮನು ದಾಂಟಿ ಹೋದನಲೈ |
 ಕೊಱತೆ ಯೆಮಗಲ್ಲಾ ದೊಡೇನಾ
 ಚರಿಸಬೇಜುದು ಮೂಢಮತಿಯನು
 ಪಖಿದು ಕಂಗಳ ಪಟಲವನು ಕೇಳಂದರಾಮುನಿಗೆ || ೧೬

ವರಪರಾಭವವಂಜನವಲಾ
 ಸಿರಿಯ ಮದದಲಿ ಕಾಣದವರಿಗೆ
 ಪರಮಶಾಂತಿಪ್ರದವದೇ ಸಾಧನವೆದಪರಕೆ ||

¹ ಚರಿಸಿದರು, ಕ. ಖ.

ಉರಿಯ ಹೋಲುವ ವೀರನನು ತಾ
ಹರಿಯನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆವೆದನು
ದುರಿವುದಿದ್ರನ ಮದವೆಂದೆಂದರು ಪರಮೇಶುಷಿಸರರು || ೧೩
ಅಂತಹ ಯಜ್ಞವು ಬೇಡೆಂದು ಕರ್ಣಪರ ವಚನ.

ಸಾಕು ಸಾಕನುಚಿತದ ಮುಖವನ
ದೇಕೆ ಮೊಡುವಿರುಪಶಮಿಸುವುದು
ಪಾಕಶಾಸನನಿದಿರೆ ನಿಮಗೆ ಮಹಾಮುನೀಂದ್ರರಿರ |
ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ನೀವು ವಿಗತವಿ
ವೇಕಸೂಡನೆ ವಿರೋಧ ನಿಮಗೇ
ಕಾಕುಳವ ಮೊಡದಿರಿ ಭುವನವನೆಂದನಾಮುನಿಪ | ೧೪

ಪ್ರಳಯಮಾರುತಗೇಕೆ ನೂಕುವಿ
ರೇಳಮುಗಿಲ ಮೋಹರವೆಂದ್ರನ
ಕೊಲೆಗೆ ಮೋಹವೆದೇಕೆ ನೋಡಿದೊಡಂಗೆದೇ ಮುನಿದು |
ನಳಿನಾಭನ ನೀಮೆ ನಾವಿರ
ಲಚವೊಡುಉಪುವೆರಾರು ನಿಮಗಾ
ನೆಲೆಯ ತೋಱುವೆರಲ್ಲ ಮೂಲವೆ ಬಲ್ಲವರಿಗೆಂದ || ೧೫

ಸೃಷ್ಟಿಯನು ಮೊಡುವನು ಕಮಲಜ
ನಷ್ಟದಿಕ್ಷಾಲಕರು ಕಾಯ್ವರು
ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹಮುಖದಲಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಂಸ್ಥಿತಿಯ | |
ಅಷ್ಟಮೂರುತಿ ಕಡೆಗೆ ಏಣೆಗಣ
ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಹೋಮಿಸುವನಿದನು
ತ್ಕೃಷ್ಟಮತಿ ಮೀಟುವನದಾವನು ತಂದೆಗಳೆಂದ || ೧೬

ಯತಿಗಳಿರ ಕೇಳಿಂ ಜಗತ್ಸಂ
ಸ್ತುತಿಗೆ ಕಾರಣವನುಪಮತಪೋ

ವ್ರತಗಳನ್ನು ವಿಪರೀತವೇತುಗಳಾದರಾದಿವಕೆ |
 ಗತಿ ವೈಘಾಶ್ರಮವಾಗದೇ ಸುರ
 ಪತಿಯದಾರೊಳಗಾರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಪತಿಯ ಪರುತವವೀಜಗತ್ತಯವೆಂದನಾ ಮುಸಿಪ || ೮೧
 ಬೇಡ ಮುಖವಿದು ಪರಮಪುರುಷನ
 ಜೋಡುಯಂತದ ಹಾಹೆ ಯಿಾಜಗ
 ಮಾಡಬಾರದು ಮನದೆ ಮೋಡಿ ಕರ್ಮವಿದನಾರಾ |
 ಕೋಡಗಕೆ ಕಲ್ಪದ್ರಮವ ನೀ
 ತಾಡುವರೆ ಕಡಿದೀತಪ್ಪಿಸ
 ಕೇಡ ನೋಡಿರಿ 1 ತಂದೆಗಳೆಂದನು ಮುನಿವ್ರಜಕೆ || ೮೨

ಆದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಂತ ನಿಮ್ಮ ದರದಲ್ಲಿದೇ ವಾಗನು
 ಜನಿಸಲೆಂದು ಋಷಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಆದೊಡಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಚನನ
 ನಾದರಿಸಿದೆವು ತಮ್ಮ ಸಂಕ
 ಜ್ಯೋದಯಬಲದೆ 2 ಸುರಪತಿಯ ಗರ್ವವನು ಬಂಡಿಸುವೆ |
 ಆವಪನು ನಿಮಗೊಬ್ಬ ಮಗನಂ 3
 ಭೇದನೈಕಸಮರ್ಥನಿದಕನು
 ಮೋದ 4 ಮಾತ್ರವನೀವುದೆಂದರು ವರಮುನೀಶ್ವರರು || ೮೩
 ಶಿಖಿಯುಪಾಸನದಿಂದ ಜನಿಸಿದ
 ಸುಖಿಯು ಬಲವಂತನಹನೀ 5 ಶತ
 ಮುಖನನಭಿಗಮಿಸಿ ಬಟಕಾವೀರನಿಂದ್ರನಲಿ |
 ಸಖಿತನವನಾಗಿಸಲಿ ಪಾಲಿಪು
 ದಖಿಳಲೋಕಹಿತಾರ್ಥ ತೀರ್ಪು
 ಜ್ಞು ಖವ ಧರಿಸಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು ನಿಮ್ಮನಾನಂದ || ೮೪

1 ನೋಡಿದರೆ, ಕ. ಖ. 2 ದಯವದೆ, ಕ. ಖ 3 ನಲೆ, ಕ. ಖ.

4 ವಾಧ, ಕ. ಖ. 5 ಸುಖಿಮುಖನು ಬಲವಂತನೀತನು, ಕ. ಖ.

ಆಗ ಉಪ್ಪುಣಾತಿಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ
ತಂದೆಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ.

ಎಂದು ಮುನಿಗಳ ಕೈಯ್ಯಲಿತ್ತು ಪು
ರಂದರನ ಕೈವಿಡಿದು ತಂದರ
ವಿಂದನಯನನ ಮೊಮ್ಮನುಂ ಮಹವಿಂದು ತನಗೆನುತ |
ಕುಂದಬಿಡಿಸಿದನವರ ಚಿತ್ತದ
ಮಂದಮತಿಯಾಗದಿರು ವಿಪ್ರರು
ವಂದ್ಯರಲ್ಲವೆ ಮಗನೆ ಯೆಂದನು ಸುರಪತಿಗೆ ಮುನಿಸ || ೦೫

ಶ್ರೀ ಕೆಡುವುದಾಯುಷ್ಯ ಕೆಡುವುದು
ಲೋಕವೆರಡು ಷಾಖ್ಯ ಕೆಡುವುದು
ಬೀಕಲಹುದೈತ್ವರ್ಯ ಕೆಡುವುದು ವಿಜಯವಿಕ್ರಮವು |
ಲೋಕಪೂಜ್ಯದ್ವಿಜರವಣಿ ಯ
ನೇಕಸುಕೃತವ ಕೆಡಿಸುವುದು ನರ
ಕೈಕಹೇತುವೆಂದು ತಿಳಿ ನೀನೆಂದನಾಮುನಿಸ || ೦೬

ಆಗ ಋಷಿಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಜನನವೇ ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ
ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ

ಎಂದು ಮರಳಿದನತ್ತಲಾ ಮುನಿ
ವಂದ್ಯಕಶ್ಯಪನಿತ್ತಲೀ ಮುನಿ
ವೈಂದಮಾಡಿದುದವಭೃಥವನೈದಿದನು ಸುರನಾಥ |
ಇಂದುಮುಖಿ ವಿನತೆಯಲಿ ಮುನಿಕುಲ
ವಂದ್ಯನಾಕಶ್ಯಪನ ಬಸುಱಲಿ
ನಂದನನು ಜನಿಸಿದನು ವೀರವಿಹಂಗಕುಲನಾಥ || ೦೭

ಭುವನವಂದ್ಯನೆ ಕೇಳು ಬಚ್ಚಿಕಾ
ಪವನುಹಾವೀರಂಗೆ ಮುನಿಸ
ಟ್ಟವನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನಭಿಷೇಕಾನೀಕವನು ರಚಿಸಿ |

ಭುವನದಲಿ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರನೀತನು
 ದಿವಿಜರಿದ್ರನುವಾಮಹೇಂದ್ರನು ¹
 ಸವನಿಸಲಿ ವರಸಖ್ಯವಿಬ್ಬ ರಿಗೈಂದು ಪತಿಕರಿಸಿ ||

೮೮

ಆರು ಸರಿ ಖಗಪತಿಗೆ ಭುವನಾ
 ಧಾರ ವಿಷುವನೊಲಿದು ಧರಿಸುವೆ
 ಭೂರಿಬಲಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿನ್ನೀಧರಗೆ ಗುಣನಿಧಿಗೆ |
 ಸಾರತಾಪಸವೀರತಪಕಾ
 ಕಾರವಾಯ್ತೆನೆ ಗರುಡದೇವನ
 ಭೂರಿಸುವುಹತ್ವ ² ವನು ಬಣ್ಣಿಸಲರಿದು ತನಗೆಂದ ||

೮೯

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಮಹಾದುರಿತಾಘೋರ ವಿಂ
 ತಿದು ಮನೋರಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗರ
 ವಿದು ವಿನಾಶನಶತ್ರುಬಾಧಾಪರಣಕಾಖ್ಯಕರ |
 ಇದನು ಹೇಳುವೆ ಕೇಳುವಾಸದು
 ಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವೆ ನೊಲಿದು
 ಪದುಮದೃಶನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ ||

೯೦

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿಸುವುದು.

¹ ಮತ್ತೀಂದ್ರನಿಂದ್ರನು, ಕ. ಖ.

² ಭೂರಿವಹತ್ವ, ಕ. ಖ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

—*—
ಸೂತನೆ.

ಶೇಷನರ್ಥಿಸಿ ಪರಮಸಾಖ್ಯವಿ
ಶೇಷವನು ಚಕರಿಸಿದನು ತಪವನ
ಶೇಷವಿಷಯವೆ ತೋಚಿದು ಪಡೆದನಶೇಷಸಂಪದವೆ ||

ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಚೇನಾಯು ಬಚ್ಚಿಕಾ
ಮಾತೆ ಯಿತ್ತಾಶಾಪವುರಗ
ವ್ರಾತ ಪತಿಗಳಿಗೇನ ಮಾಡಿದರವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯವೆ |
ಆತೆರವೆ¹ ಹೇಚೆನಗೆ ಭುವನ
ಖ್ಯಾತರಲ್ಲವೆ ಕಾದ್ರವೇಯರು
ತಾತ ಹೇಚೆನಗೆನಲು ಮಗುಚಿಂತೆಂದನಾಸೂತ ||

ಉತ್ತರದಲ್ಲೆ—ತಾಯಿ ಶಾಪದಿಂ ಸರ್ಪಗಳು ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ತಾಯಿ ಶಾಪವೆ
ಕೇಳುತ್ತವೆ ಮುಱುಗಿದರು ಬಜ್ಜಳ
ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಱುಗಿದರು ಮರಣಭಯಾತುರರು ಬಚ್ಚಿಕೆ |
ಹೇಚಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ಮಾತೆಯ
ಕೇಳಿ ಶಾಪವೆ ಪರರಿಗುಸುಂದೊ
ತಾಚ್ಚಾಗೊಂಬರು ಗತಿಯದಿದ² ಕಿನ್ನಾವುದಕಟೆನುತ ||

¹ ಅತ್ತರರು, ಕ, ಖ.

² ಖತಿಯುದಿದ, ಕ, ಖ.

ಈತೆಂದಿ ಕಾಕೋದರಾವಳಿ
ಭೀತಿ ಗೊಳುತವೆ ತಮ್ಮೊಳಂದ
ಖ್ಯಾತಿಯಲಿ ತಾವೊವ ತೆನನಾಯ್ತನುತಲಳುಕುತಿರೆ |

ಅವರಲ್ಲಿ ಶೇಷದೇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಷ್ಟ ಸರ್ವಗಳ
ಸಂಗವಂಚಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಜಾತಕಶ್ಯಪತನುಜರೊಳು ವಿ
ಖ್ಯಾತಮಹಿಮನು ಶೇಷನೆಂಬವೆ
ನಾತತುಷ್ಟನ ಭೀತಿಗೊಂಡನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೩

ಘೋರರೂಪರು ಘೋರಕರ್ಮರು
ಘೋರರೋಷವಿಶಿಷ್ಟ ಜ್ವಲಯರು
ಘೋರತರವಿಷವೀರ್ಯ ದೂಷಿತಮುಖರು ಮೂಜಗಕೆ |
ಘೋರತರಭಯದುಃಖಕಾರಿಗ
ಳಾರುವನು ಸೈರಿಸದ ಪಾಪವಿ
ಏಕಾರುರಗರನುತ್ತ ಬಿಸುಟನು ಸಂಗವನು ಒಳರ || ೪

ದುರ್ವಿಸೀತರು ಸೈರಿಸರು ಕಿಷ್ಕಿ
ಯವ್ಯಯನು ತತ್ಪುತ್ರವಯನು¹
ಸರ್ವವೀರರ ದೇವನಲ್ಲಾ ಗರುಡನಾತನಲಿ |
ನಿರ್ವಹಿಸುವರೆ ವೈರವನು ವಿಷ
ಗರ್ವಿತರು ಮುಪ್ಪುತ್ರರವರನು
ಸರ್ವಥಾ ಬಿಡಳವೈ ತನಗಿನ್ನಾರು ಗತಿಯೆಂದ || ೫

ವೈರವತಿಬಲನೂಡನೆ ಜನನಿಯ
ಘೋರತರವೆಹೆ ಶಾಪವಿಂತೆರ
ಡಾಣು ಮೂಣಿಸಬಹುದು ಬುದುದು ಕೇಡು ತನಗಿನ್ನು |

1 ರವರನು, ಕ. ಬ.

ಆರು ಗತಿ ಕಾಣರು ದುರಾತ್ಮರು
ಬೇರಂಗೊಲೆಯನೆನುತ್ತ ಬಿಸುಟನು
ದಾರಮತಿ ಜನನಿಯನು ಸಹಜನಿಜಾಪ್ತಬಾಂಧವರ || ೬

ಸಂಗವೇ ಸುಡು ಕಷ್ಟದುರ್ಜನ
ಸಂಗವದಲಿಂ ಕಷ್ಟ ಮಾಚ್ಚೆನು
ಸಂಗವನು ಸಜ್ಜನರಲತಿಶಯಪುಣ್ಯವಂತರಲಿ |
ಸಂಗ ಸಕಲಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನ
ಸಂಗವಾತ್ಮ ಸುಖೈಕಬಾಧನ
ಸಂಗಹೀನರ ಸಂಗ ಗತಿಯೆನುತ ಹೊಪವಂಟ || ೭

ಇರದೆ ಹೊಕ್ಕನು ಗಂಧಮಾದನ
ಗಿರಿಯ ಪುಣ್ಯಗ್ರಾಮವೊಪ್ಪುವೆ
ಪರಮಪಾವನವೆನಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿವಾಬದರಿಕಾಶ್ರಮವ |
ಚರಿಸಿ ತಪವನು ದೇಶದೇಶಾಂ
ತರದೊಳಗೆ ತೊಳಗುತ್ತ ಗಮಿಸಿದ
ನಿರದೆ ಗೋಕರ್ಣಾದಿಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದೆ ಡೆಗೆ || ೮

ಬಂದನಾಪುಷ್ಕರಕೆ ಮೆಗುಣ
ಲ್ಲಿಂದ ಹಿಮಗಿರಿಪಾರ್ಶ್ವದಾಶ್ರಮ
ವೃಂದವನು ಸಾರಿದನು ಸೇರಿದನುರುತಪೋಧನರ |
ವೃಂದ¹ ವನು ಸಚ ರಿತಗುಣಗಣ
ಕಂದವನು ಬಹುಕಾಲ ತಪದಲಿ
ನಿಂದು ನಿರ್ಮಲವೃದಯನಿದ್ದನು ನಿಯಮನಿಷ್ಠೆಯಲಿ || ೯
ಧರೆಯ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರನಿಕರವೆ
ನಿರದೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಾತ್ಮನಿಷ್ಠೆಯ
ಲರವಿಜಯಸಿಂದ್ರಿಯವನಡಗಿಸಿ ಮೌನಿಯೆಂದೆನಿಸಿ |

ಪರಮಪಾವನಕೀರ್ತಿಸುಶ್ರಮಣ

ವಿರಚಿತಾಮೆಳತಪವೆ ತಾನಾ

ಚರಿಸುತಿರ್ದನು ಶೇಷನವಗತದೋಷನೆಂದೆನಿಸಿ ||

೧೦

ಭಾಸುರಾಮಲಮೈ ಮುಶರೀರನು

ಶೇಷನಾಚರಿಸಿದನು ತಪವನು

ಭೂಶಯನಸಿರಶನಮಹಾಕ್ಷೇಶಂಗಳನು ಧರಿಸಿ |

ಪೈಸರಿಸಿ ನಡುಬಾನೋಳುಗುವೆ ¹

ನೇಸಜಿನ ತಾಪದಲಿ ಮೈಮುಲಿ ²

ರೀಪಕುಸುಮದ ತೆಡಿಡಿ ಬೂಡಿದನಧಿಕತಾಪದಲಿ ||

೧೧

ಕಾರ್ತಿ ತಪ್ಪನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶೇಷದೇವರ ಬಳಿ ಬಹುಪ ಅಗವನ.

ಇಸಿತು ತೀವ್ರತಪಃಪ್ರಭಾಸ್ವರ

ನೆನಿಸಿ ಕೃಶತರಗಾತ್ರನನಶನ ³

ಮುಸಿಜನರ ಜಾಲದಲಧಿಪ್ಪಿ ತಿಮುಂತ ⁴ನೆಂದೆನಿಸಿ |

ಆನಘ ⁵ನಿರಲಾಪ್ರಪ್ಕ ಲವನದಿ ⁶

ನೆನೆಯುತಿರಲೈತಂದ ⁷ ಪದುಮೂಢ

ನನು ಮೊಜಿಯುತಪಿಕಾ ⁸ ಮರೇಶ್ವರಮುಸಿವರರು ಸಹಿತ || ೧೨

ಮೊಜಿವೆ ದುಂದುಧಿಶಂಖಮೋಣಾ

ಮುರಜಪಟಪಟುಸ್ವನದಿನಂ

ಬರದಿಸಿಆದನು ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾಧರರ ಕಿನ್ನರರ |

ಧರಿತಜಯರವಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ

ಪ್ಪರಸಿಯರ ಸಂಗೀತನೃತ್ಯದ

ಪರಮವಿಭವದಲಂದು ಮೈದೋಜಿಯನು ಕಮಲಭವೆ || ೧೩

೧೩

1 ಮರ. ದೇಹಕರಗುವ, ಕ. ಖ.

5 ಅನುಟ. ಕ. ಖ.

2 ನೇಸರಂನೀತೋಪ್ಪಕ್ಕಿ, ಕ. ಖ.

6 ಲಾರಣ್ಯದಲಿ, ಕ. ಖ.

3 ಕೃಶಗಾತ್ರನಪ್ರಾಂಗದಾ, ಕ. ಖ.

7 ನೆನೆಯುತಂದನಲ್ಲಿಗೆ, ಕ. ಖ.

4 ಜನಜಾಲದಲಧಿಪ್ಪಿಗಂತ, ಕ. ಖ.

8 ವನಪಿಕಾ, ಕ. ಖ.

ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕಂಡು ಲೇಷಕೃತಸ್ತುತಿ.

ಕಂಡನಿದಿರಲಿ ಹೊಳೆದು ತೋಳುವೆ

ಪುಂಡರೀಕಾಸನನ ಪದದಲಿ

ದಿಂಡುಗಡೆಸಿದನೊಡಲನವನಿಗೆ ಜಯ ನಮೋ ಯೆನುತ |

ಗಂಡುಗಲಿ ತಾಪಸರ ದೇವನು

ಮಂಡೆಯಲಿ ಮುಕುಳಿತಕರಾಂಜಲಿ

ಪುಂಡರೀಕವೆ ಹೊತ್ತು ಕುಣಿದನು ಭಕ್ತಿಭಾವದಲಿ || ೧೪

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕಕರ್ತುವೆ

ಜಯ ಜಯತು ಜಗದೀಶ್ವರೇಶ್ವರ

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕಭರ್ತುವೆ ಜಯ ಮಹೇಶ್ವರನ |

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದುಡ್ಭವಸ್ಥಿತಿ

ಲಯವಿಚಾರನೆ ನಿಗಮಸಾರನೆ

ಜಯ ವರೇಣ್ಯ ಶರಣ್ಯ ಘನಕಾರುಣ್ಯವಿಗ್ರಹನೆ || ೧೫

ರಕ್ಷಿಸಂದಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದಃ

ಕೇಳಲು ಉತ್ತರ.

ತಂದೆ ರಕ್ಷಿಸನುತ್ತು ಚರಣ

ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರ

ಲಿಂದಿರಾರಮಣಾತ್ಮಜನು ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ನೋಡಿ |

ಕಂದ ಬಾರೈ ದೇವದೇವತಕ

ಬುದೆ ತಪದಲಿ ಕಾರಣವೆ ಹೇ

ತೆಂದು ಮೈದಡವಿದನು ನಸುನಗುತಹಿ ಕುಲೇಶ್ವರನ || ೧೬

ಕಾರಣವೆ ಬೆಸಗೊಂಬೆ ಜೀವ

ಪ್ರೀತಕನೆ ಚೈತನ್ಯರೂಪನೆ

ಬೀಜು ಬೆಸಗೊಳುಂಟೆ ಬೀರನು ಶಾಖೆಗಳ ತಿಳವೆ |

ಕಾರಣವೆ ನೆ ಕರ್ಮಪುತ್ರರು

ಜ್ಞಾ

ಮೇಲೆಯನು ವಿದ್ಯಾಪಿಪಾಸು ಪಾಪಾ
 ಊರಲೊಡನಿರಲಾರದಿತ್ತಲು ಬಂದೆ ನಾನೆಂದ || ೧೩

ಮಂದಮತಿಗಳು ವಿನತೆಯನು ನೆಚ್ಚಿ
 ಸಿಂದಿಸುವೆರಾವಿನತೆಯಾತ್ಮಜ
 ನೆಂದೊಡವನಸುವಿಗೆ ಮುಸಿವರು ಪಾಪಕರ್ಮಿಗಳು |
 ಬಂದುದದಜಿಂದಿವು ವೆಂಚೆಕೆ
 ತಂದೆ ಬಲ್ಲೆ ಮೈರವೇ ಸಲೆ
 ಸಂದೊಡೆನ್ನೆನು ಜಜ್ಜಿದು ಕಳವರು ತಾತಿಯಲಿ ಬಳರು || ೧೪

ಓವನನಗನ್ನೆನು ಗತಿ ಯೆನು
 ತೀವಿಪಿನವನಗಿನದೀಜಲ
 ಸೇವೆಯಲಿ ಸಲೆ ಪಾಪಕರ್ಮವೆ ಜಜ್ಜಿದು ಸದ್ಗತಿಗೆ |
 ದೇವ ಪದಸೇವೆಯನು 1 ಮಾತ್ಮನು
 ಸಾವೆನೆಂದೇ ನೆನೆದು ತಪವಲಿ
 ಭಾವವನು ಮೂಡುವನು ಮನದಲಿ ಸಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದ || ೧೫

ಕಂಡೆನ್ನೆಗ ದೇವ ಸಿಜಪದ
 ಪುಂಡರೀಕವೆಸಿದನು ಬಹುಳೋ
 ದ್ವಂಡಪುಣ್ಯದ ಫಲದಪೂರಾಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲಿ |
 ಹಿಂಡಿದನು ಮನದಳಲನಾರ್ತಿಯ
 ಬಂಡಿಸಿದೆನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಹ
 ಪುಂಡರೀಕೋದ್ಭವನೆ ಚಿತ್ತವೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೬

ತಾಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಸಹೋದರರ ದುಷ್ಟೇಷ್ಟೆಗು ಭೀತಿಪಟ್ಟು ತಪವಂ ಮಾಡು
 ತುವೆನೆನಲು ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯವಚನವು ವರಪ್ರದಾನವೂ.

ಎಂದು ತಪವನು ನೂಕಿ ಚರಣ
 ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಹೊರಳುತ್ತ ರಕ್ಷಿಸು

ತಂದೆ ತನ್ನ ಸನಾಥನನು ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದೆನಲು |
 ಮಂದಹಾಸವಲೆತ್ತಿದನು ಬಾ
 ಕಂದ ಬಾಲೆಲೆ ಕೊಡುವೆ ನೀ ಗೋ
 ಪಿಂದನಂಭ್ರಿಯು ಪ್ರಿಯನೆ ಬಾ ಯೆನುತಪ್ಪಿದನು ತೆಗೆದು || ೮೦

ಭುವನವಂದ್ಯನೆ ಕೇಳು ಮೇಲೊರೆ
 ವ ವರವೀವುದು ತನಗೆ ಮತಿ ಸಂ
 ಭವಿಸಲಾಗದಸಂಗತದ ವರ್ಜಿಸಲಿ ಪಾಪಗಳು |
 ಸವಸಿಸಲಿ ಸತ್ಯಂಗ ಸದ್ಧ
 ಮುವನು ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಮತಿ ಬೇ
 ಡುವೆನು ಪುಣ್ಯಕೃಪಾಕರನೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಮೆಗೆಂದ || ೮೧

ತಾಯೆ ಶಾಪವು ವಿಳರ ಜೀವನ
 ಬೀಯೆ ಮೊಟ್ಟುದು ಬೆಡಹದಿರು ಪಾ
 ಪಾಯುಗಳು ಬದುಕುವರೆ ಭೂತದ್ರೋಹಿಗಳು ವಿಟಕೆ |
 ಆಯುವಂತನೆ ನೀನು ಮನದಲಿ
 ಬೇಯದಿರು ಬಾಧಿಸದು ನಿನ್ನನು
 ತಾಯೆ ಶಾಪವದಮೆಳಚರಿತನನೆಂದನಬುಜಭವ || ೮೨

ಬೇಡು ವರವನು ಮೆಗನೆ ಸಂಶಯ
 ಜೀವ ಬಿಡು ಭೀತಿಯನು ಮನದಲಿ
 ನಾಡೆ ಮೆಚೆ ದನಮೆಳಚರಿತನೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳನಲು |
 ಕೂಡಿ ಕರಮುಕುಳವನು ತಿರದಲಿ
 ಬೇಡುವೆನು ಧರ್ಮವನು ಧರೆಯಲಿ
 ಕೂಡೆ ಮೆತಿಯನು ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದೆಣಗಿದನು ಪದಕೆ || ೮೪

ಎಂದೊಡಹುದ್ದೆ ವೀರ ತನ್ನನು
 ಬಂದಿ ಪಿಡಿದು ವೆ-ಗನೆ ಮೆಚೆ ದೆ
 ನಿಂದುಧರನಾಯುಷ್ಯವಾಗಲಿ ನಿನಗನುತ ಹರಸಿ |

ಸಿಂದು ತೆಗದಪ್ಪಿದನು ಕೊಟ್ಟನು
 ಕಂದ ಕಾಂಕ್ಷಿತವರವನಾನಿ
 ನ್ನೊಂದ ಹೇಳುವೆನದನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕೇಳೆಂದ || ೮೫

ಭೂತಭೌತಿಕಸಿಕರಸಹಿತೀ
 ಭೂತವಸಿದನೆಲ್ಲವನು ನೀ
 ನೋತು ಧರಿಸೆಲೆ ಮಗನೆ ಚಲಿಸದ ವೋಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ |
 ಆತು ನಿಲ್ಲೆ ನಗಿಷ್ಣವದು ಸಲೆ
 ಭೂತಹಿತವಾಪರಮವುರುಷ
 ಪ್ರೀತಿಕರವಿದಖಿಂದಧಿಕವಿಲ್ಲೆಂದನಬುಜಭವ || ೮೬

ಇತ್ತಿನಜರಾಮರತೆಯನು ಸಿಸ
 ಗುತ್ತವೋತ್ತ ಮವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಗು
 ಷೋತ್ತರದ ಸಂಸಿದ್ಧಿಸಾಸ್ವಿಧ್ಯವನು ಸಿನಗನುತ |
 ಸತ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಬೋಳ್ಳಸುತೀರಲರ
 ಗೋತ್ತಮನು ತಂದಿರಿಸು ತಿರನಿ
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಬೆ ಚರಾಚರವ ಭೃತ್ಯ ಸಿಮುಗಾ¹ ನೆಂದ || ೮೭

ವರದಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯಲಿ. ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ
 ಹೋಗಿಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಜ್ಞೆ.

ಇತಿ ಮಗನೆ ಪಾತಾಳಲೋಕಕೆ.
 ತಲೆಯಲಿರಿಸುವುದಲ್ಲ ಬಡಹೊಂಟಿ
 ಸಲೆ ಸಮಸ್ತದ್ವೀಪಸಾಗರಶೈಲವನಸಹಿತ |
 ವಿಳಸದಂಡಕಟಾಹವಿದು ತಾ
 ತಲೆಯಲಿರಿಸಿದ ಭಾರವೆಲಸದಿ
 ರಿಳ ಸಿನಗೆ ಮಾರ್ಗವನು ಕೊಡುವಳು ತಂದೆ ಹೋಗಿಂದು || ೮೮

1 ಸಿಮ್ಲಾ ಛಿಭೃತ್ಯನಾ, ಕ. ಖ

ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದುಬೇಡಲು
ಅನುಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆ.

ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಕೃಪೆಯುಂಟು ಹೊಣುವೆನು
ಹಮ್ಮ ನುಡಿವವನಲ್ಲ ಸಾಹಸ
ಸಮ್ಮ ತಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಲ್ಲಾ ಸಿನ್ವ ಕಿಂಕರಗೆ |
ಹಮ್ಮ ಗಂಡನು ಶಿರದಲಿಡು ನಿಜ
ರಮ್ಯ ಹಸ್ತಾಂಬುಜವನನುತಾ
ಬೊಮ್ಮ ನಂಪ್ರಿಯ ಬೀಜುಕೊಂಡನು ಶೇಷನಭಿನಮಿಸಿ || ೨೯

ಹೋಗು ಸುಖಿಯಾಗೆನುತ ತಲೆಯನು
ತೂಗಿ ಶಿರದಲಿ ಕಯ್ಯನಿಟ್ಟನು
ರಾಗದಲಿ ಸಖ ನಿನಗೆ ಗರುಡನನುತ ಕೈವಿಡಿದು |
ನಾಗವೈರಿಯು ಕರೆದು ಸಖ್ಯವೆ
ಭೋಗಿರಾಜನಲಾಚರಿಸಿ ಗುಣ
ಸಾಗರನ ಕಳುಹಿದನಂತನನಧಿಕಕರುಣದಲಿ || ೩೦

ಬ್ರಹ್ಮಗವನಾನಂತರ ಶೇಷನ ಭೂಭಾರವಹನವರ್ಣನೆ.

ಇತ್ತಲಜನಡರಿದನು ನಭವನು
ಮೊತ್ತದಮರರು ಸಹಿತನಾಗಕು
ಲೋತ್ತಮನು ರಸಗೀತಿದನಂದು ಮನೋನುರಾಗದಲಿ |
ಹೊತ್ತು ಸಿಂದನು ಧರೆಯ ನೊಂದೇ
ಸೃತ್ತಫಣಿಮಂಡಲವಲರಳನು
ಮತ್ತಗಜ ಹೊಣುವಂತೆ ಶೇಷನಶೇಷಜನ ಹೋಗತೆ || ೩೧

ಸೃಷ್ಟಿಯನು ನೆಣಿ ಧರಿಸಲೆಂದಜ
ನಟ್ಟಕಂಬವೂ ಮೇಣು ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಬೆಟ್ಟವೋ ಭವಗಿರಿಯೊ ಹೇಣಿನಲಧಿಕತೇಜದಲಿ |
ವಿಷ್ಣುಪಾಧೀಶ್ವರನ ಹೊಗಳಲು

ದೃಷ್ಟಿ ಮೋಹನಮೂರ್ತಿ ನಿಂದನು
ವಿಷ್ಣು ರಕ್ತವನಾಜೆ ಯಲಿ ನಿಜಯೋಗಶೀಲೆಯಲಿ || ೩೮

ಓಲಗಿಸಿದುದು ಸಕಲಪನ್ನಗ
ಜಾಲವಾತನ ಪದವನವನತ
ಮೊಳಿಯಲಿ ಸುರನಿಧಿ ಕಿನ್ನ ರದೈತ್ಯದಾನವರು |
ಹೇಳಿದುದನಾಚರಿಸುವರು ತಾ
ಹೇಳಲಖಿಯನು ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಗೆ
ಮೂಲಭವನದ ತೆಹದಿ ರಂಜಿಸಿದನು ಜಗತ್ತಯವ || ೩೯

ಇಂತು ಧರಿಸಿದನೊಂದು ಮುಖವಲ
ನಂತಭೂಮಿಯ ನಾಥನಾಜಗ
ದಂತರಂಗನಿವಾಸವಿಷು ವನೊಂದು ರೂಪದಲಿ |
ಕಂತುಹರಭೂಷಣನೆಸಿಸಿದನು
ನಂತಗುಣನಿಧಿ ಯೊಂದುರೂಪಿಸು
ಲೆಂತು ಬಣಿ ಸುಖವಿವೆ ನಾ ನಿಜಯೋಗಸುಖನಿಧಿಯ || ೪೦

ಎಸದಸಿಂತು ಸಹಸ್ರಗುಣಗಣ
ವಿಸರನೆಸಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಕೆ
ಶಶಿನಿಭಾಂಗನು ಮಂಗಳಪ್ರದನಾಗಿ ನೆಹಿ ಧರಿಸು |
ವಸುಧೆಯನು ಶೀಲೆಯಲಿ ಭುವನ
ಪ್ರಸರಪಾವನನೆಸಿಸಿ ಕರುಣಾ
ರಸಮಯೋದಧಿ ಯೋಗಸಾಂಖ್ಯಜ್ಞಾನನಿಧಿಯನಿಸಿ || ೪೧

ಫಲಕಥನ.

ಆವನಿದನೋದುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವನಿದನೊಲಿದೀ ಮಯೋರಗ
ದೇವನಮುಳ ಚಕುತವನು ಪಾವನಚಕಿತ್ರನು |

ಈವಿಮುಳಪ್ರಾಣ್ಯಾತ್ಮರನು ಕರು
 ಣಾವಲೋಕನದಿಂದ ಸಂತತ .
 ಕಾವನಾಸಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು ||

೩

ಹನ್ನರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವಾಸುಕಿಯ ತಂಗಿಯಲಿ ತೇಜೋ
 ರಾಶಿಯನಲಕ್ಷ್ಮೀಕನೆಂಬ ಮೆ
 ಹೀಸುರೋತ್ತ ಮನುದಿಸಿದನು ಸಂಪನ್ನ ಗುಣವನಧಿ ||
 ಇತರ ಸರ್ವಗಳು ತಾಯಿ ಕಾಪಭಯದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ವರಮಹೋರಗ
 ಜಾಲವಾಸಿಜಜನಸಿಯಿತ್ತ
 ಕೀಳ ಭೀಕರಕಾಪದಲಿ ನೆಹಿ ಬೆಂದು ತಮ್ಮೊಳಗೆ |
 ಲಾಳುವೆಂದವೆಂತೆನುತ ಸುಪಿ
 ಕಾಲಮತಿಗಳು ಸುಯು ಚಿಂತಿಸಿ
 ಕೋಳುವೊಡರು ಮರಣಭಯದಲಿ ಬಹಳದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ||
 ಈಸಮಸ್ತಮಹೋರಗರ ಕುಲ
 ಭೂಷಣನು ಭುವನೈಕವಂಧ್ಯನು
 ವಾಸುಕಿಯೆಸಿಪ್ಪುರಗಪತಿ ನೆರಹಿದನು ಮತಿಯುತರ |

ಭಾಸುರೋರಗಮಂತ್ರಿಗಳನಪಿ
ನಾಶವಂತಹುದೆನುತಿದಕೆ ಮೆ
ತೋರಿಸಲಸದಾಳೋಡನೆಯ ಮೂಡಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೮

ಬಂದುದಲ್ಲ ಶಾಸವೆಲ್ಲರಿ
ಗಂದು ಸುಕುಲಕ್ಷಯಕೆ ಕಾರಣ
ತಂದುದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮೆನದಲಿ * ಘೋರತರಭಯವೆ |
ಮಂದಮತಿಗಳು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸು
ವಂದವನು ಸಿಶ್ಚ ಯಿಸದಿರಲ
ತಂದೆಗಳರಿಪುದನುಚಿತವು ನೀವೆಣಿಯಿರಲ ಯಂದ || ೯

ಹುಟ್ಟಿ ಜನಮೇಜಯನು ತಂದೆಯ
ಮುಟ್ಟಿದನು ತಕ್ಷಕನಿಂತುವೆ
ಸುಟ್ಟ ಬೂದಿಯ ಮಾಪ್ಪಿ ನೆಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನು 2 ದಿಟಕೆ |
ಇಟ್ಟ ಕಿಚಿ ಮ ಜನನಿ ನಮ್ಮನು
ಬಿಟ್ಟು ಹೋಪುದ ಕಾಣೆನೇತಕ
ದೃಷ್ಟವಿರಹಿತರಾಗಿ ನೀವಿರಿದೆಂದನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೦

ಹೇಡಿ ಬುಧಿಯನಿಲ್ಲಿ ಶಾಸವ
ಸೋಲಿಸುವೆ ಸರಿಯಂತು ಬಂದುದು
ನಾಳ ನಿಶ್ಚಯವೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕಡು ಗೇಡು ನಾಪಿನ್ನು |
ಬಾಳುವುದು ಹುಸಿ ಬಹಿದೆ ಚಿಂತಾ
ಲೋಲಮತಿ ಮೆಣುಗಿದೊಡೆ ಫಲ ಕ್ಯ
ಮೇಳವಿಸುವುದೆ ಭವ್ಯಾಹೀನರಿಗೆಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೧೧

ಸುಯ್ದು ಸಭೆಯಲಿ ನೊಂದು ವಿಧಿಯನು
ಬಯ್ದು ಬಸವೊಡಳಲಿ ಕೊರಳನು

1 ತಹುದನುನಯಕೆ. ಕ. ಖ. 2 ನಿಮ್ಮ ನೆಲ್ಲರನು, ಕ. ಖ.

* ಮೂಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ್ವಂದ ಕಾರ್ಯಂತ ಪಾದಪೂರ್ತಿಮಾಡಿದೆ.

ಕೊಯ್ದುದೋ ವಿಧಿ ಕೆಟ್ಟುದೋ ಕುಲವೆನುತ ಚಿಂತಿಸಲು |
 ನೆಯ್ದ ನೆಯ್ದೆಯ ಬಿಡಿಸಲಣುಯೆನು
 ಗೆಯ್ದಿದಿದು ಸಂಭ್ರಾಂತಿ ಚಿಂತೆಯ ¹
 ನಯ್ದತಿರಲೇ ಯೆಂದನೇಲಾಪುತ್ರನವರೊಡನೆ ² ||

೬

ಶಾಪಸರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಬಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಸಾಸಿಗರಿರಣಲದಿರಿ ತನ್ನಭಿ
 ಲಾಪೆಯನು ಕೇಳುವುದು ಪಾಂಡುಮು
 ಹೀಶನಂದನಂದನನ ಸುಕುಮಾರಕನ ಸುತನಾ |
 ವಾಸವನು ನಾವೈದಿ ವಿಪ್ರನ
 ವೇಷದಲಿ ಜೋಧಿಸಲು ಸರ್ವಪಿ
 ನಾಶಕರವಾ ಮೊತನಾಡದಿರೆಂದು ಭೂಮಿಪನ ||

೭

ಸತ್ಯಸಂಧನು ವಿಪ್ರವಚನವೆ
 ನುತ್ತರಿಸಲಖಿಯನು ಮಹಾಮತಿ
 ಮೃತ್ಯುಮುಖಿಯುರಗರಿಗೆ ತಪ್ಪುನೈದು ನಮಗಿನಲು |
 ಮತ್ತದೇತಕೆ ದೈನ್ಯವಾನ್ಮಪ
 ಸತ್ತಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಡೆವವನ ³
 ಚಿತ್ತವನು ವಶಮಾಚ್ಛೇವೆಂದರು ಪನ್ನಗರು ಕಲರು ||

೮

ಚಂಡಮುಖಕರ್ಮವನು ನೃಪ ಬೆಸ
 ಗೊಂಡೊಡಲೆಂದೆಂಬವಘವನು
 ಪಾಂಡುನಂದನ ಮೊಡಲಾಗದು ನಾಶವಿಪರಕ |
 ಕೊಂಡೆಣವುದುಘವಡಿಗೆ ನರಕದ
 ಕೊಂಡದೊಳಗಾಡುವರೆನುತ್ತ
 ದಂಡಮತಿಯನು ಜೋಧಿಸುವೆವೆಂದರು ನಯಾಸ್ವಿತರು ||

೯

¹ ಗೆಯ್ದವಾಸಂಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತವ, ಕ ಖ ² ಪುತ್ರರವರೊಡನೆ, ಕ. ಖ
³ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ, ಕ. ಖ

ಆಲ್ಲ ತಗ ಯಜ್ಞಾಂಗಕರ್ಮವೆ
 ಬಲ್ಲ ನಂದೈತವ ವಿಪ್ರರ
 ನೆಲ್ಲರನು ಕಚ್ಚು ವುದು ಹೋದುದು ಪೇಷವನು ಮರೆಸಿ |
 ಇಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿಕಾ ಯಜ ಗಿಜ್ಜು
 ತಲ್ಲಣದ ತನಿಬೇಗೆ ನಮಗೆನು
 ತಲ್ಲಿ ಕೆಲರು ಕುಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಡಿದರು ನಿಜಮತವ || ೧೦

ಆಗದಾಗದು ವಿಪ್ರವಧ್ ಸಿ
 ಭಾಗ್ಯಧೇಯರೆ ಹಸಿದರಾದರೆ
 ಭೋಗಿಸುವರೆ ವಿಷವನು ಸಿಮ್ಮಿತ್ತ ಕೇಣ ತಂದಿರೈ |
 ಶೋಗರಾದಿರಿ ನಿಮಗೆ ನೀವನು
 ತಾಗಮಜ್ಜು ರು ಜಞ್ಜಿದರವರನು
 ಭೋಗುಣವ ಕೇಳೆಂದರವರೊಳು ಮುತ್ತೆ ಕೆಲಕೆಲರು || ೧೧

ಕೊಲಲದೇತಕ ವಿಪ್ರರನು ನೆಜ್ಜಿ
 ಕೊಲುವುದಾ ಯಜಮಾನಿಯರ್ಗಳ
 ಲನಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲಾಗದು ಯಜ್ಜ ಕರ್ಮವನು |
 ಕೊಲೆಗೆ ನಾವಳುಕಿದರೆ ಶಾಸವ
 ಗೆಲುವೆ ಪರಿಯೆಂತೆಂದರವರೊಳು
 ಕೆಲರು ಜಲವನು ರೂಪಿಸುವೆವೆಂದರು ಮುರಾತ್ಮಕರು || ೧೨

ಕೆಲರು ಋತ್ವಿಜರಹವು ಬೇಡುವೆ
 ವಲಕ್ಷುಮಿತಿಯನು ದಕ್ಷಿಣೆಯನಿದ
 ನುತವುದಧ್ವರಕರ್ಮವನು ನೀವೆಂದು ನಾವೆದನು |
 ಗೆಲುವೆವೆಂದರು ಕೆಲರು ಕಲರಾ
 ಚಲನಸಶನಲಿ ಮೊತ್ತಿಸುವೆವು ಬೊ
 ಗಳುವೆ ನಾಯಿಗಳಾಗಿ ಯೆಂದರು ಮಂತ್ರಕೋವಿದರು || ೧೩

ಗಳಹಲಖಿಯೆವು ಹಲವು ಮೂತನು
 ಕೊಲುವೆವಾವೆನಿಸಿನ ಶಾಶಾ

ನಿಳಿಯ ಸವರಲದೇಕೆ ಬಿಡದೆ ಬಣಗುವತಳಿರುತ್ತಿದಾ |
 ಕೊಲೆ ನಿರರ್ಥಕ ಮೇಣು ಮುನಿದರೆ
 ಕುಲವನುರುಹುವಭೂಮಿಪಾಲನ
 ಭಲ ನಮಗೆ ದುಸ್ಸಹವೆ¹ ತಮಗಿಂದೊದರಿದರು ಕೆಲರು || ೧೪

ವಿರುದ್ಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ವಾಸುಕಿಯು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಸಾಕು ಸಾಕೆಲವೆಲವೋ ಹೋಹೋ
 ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಫಲನೇನು ಮಂತ್ರವೆ
 ನೇಕಮುಖನಾಯ್ತಾಗಲಾಗದು ನಿಮ್ಮ ಮತವೆನ್ನ |
 ಲೋಕನೀತಿಗೆ ಬಾಂದೊಂದೇ
 ಸಾಕು ಪೂರ್ವಕೃತಾಘವೃತ್ತರ
 ವೇಕೆ ನೆರವಿರಿ ಖೋಳಿರಿ ನೀವೆಂದನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೫

ಮೃತ್ಯು ವಿಹಿತ ಪರಾಘದಿಂದೊ
 ತ್ತೊತ್ತೆಯಲಿ ಸಾಯ್ವಿರನು² ಪಾತಕ
 ಚಿತ್ತರಿರ ಪರಿಹಾರವೆಂತಹುದಘಕೆ ಪುಣ್ಯಘಕೆ |
 ಮತ್ತುಪಾಯವ ಬಲ್ಲೆ ವೆಂಬುದೆ
 ಚಿತ್ತನಿರ್ಮಳವಾದವರು ತನ
 ಗುತ್ತಮೆರಹರು ಸುಡಿದನೇಲಾಪುತ್ರನಗ್ರಜಗೆ || ೧೬

ಇವಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೀನೇ ಚಿಂತಿಸನಲು ದೈವಾನುಗ್ರಹ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು
 ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಆಣ ಚಿತ್ತೈಸದಕೆ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಿ
 ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವಲ್ಲದಾಗದು
 ಕಣ ಹುಡಿ ಯಿರೆ ಕಯ್ಯಲೇತಕೆ ಕೊಡುವೆ ವರ್ಪಣವೆ |
 ಪುಣ್ಯಹೀನರ ಮೂತ ಕೇಳೊಡೆ

1 ದುರ್ಲಭವೆ, ಕ. ಖ.

2 ಸ್ವಾಮಿಯನು, ಕ. ಕ.

ಮಣಿ ಹೂಯ್ಯುರು ಕಡೆಗೆ ಲಾಯಲಿ
 ತಿಣಿ ವೆಹುದೀರಾಜಕಾರಣಭಾರ ಸಿನಗೆಂದ || ೧೩
 ಮೆಣಿಸುಗುವದಾಪತ್ತು ಬಂದರೆ
 ಮೆಣಿಯದಧಿದೈನವನು ವಿಪ್ರರ
 ಸಖಿತು ತಮಗುಳ್ಳವರು ನಾವವರೊ ವಿರೋಧವನು |
 ನೆಣಿ ರಚಿಸೆ ಬಂದೀವಿಪತ್ತನು
 ಹೊಜಿಗಳವ ಪರಿಯಂತು ಲಾಹಿರ
 ರಖಿವರೆ ಬಲ್ಲವರು ಕೊಂಬರೆ ಪಾತಕವನೆಂದ || ೧೪
 ಹೇಳುವೆನು ತಾನೊಂದುಪಾಯವೆ
 ಕೇಳಿದನು ಪ್ರಾರ್ಥನಲಿ ನಿಬುಧರ
 ಜಾಲ ಜಗದ ಪಿತಾಮಹನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ನಡೆತಂದು |
 ಹೇಳಿದರು ಜಗಮಿಮ ಮಹೋರಗ
 ಮೂರ್ತಿಗವಲಂಚವುರನು ಕಾಣೆವು
 ಮೂರ್ತಿದರು ಸನ್ನಿಗರು ಧರಣಿಯನೆಂದು ಭೀತಿಯಲಿ || ೧೫
 ಅಂಜದಿರಿ ಸುರವರರ ಭೂಸತಿ
 ಸಂಜಸಿಸುವನು ಪಾಂಚುಕುಲವಲಿ
 ಧಂಜಿಸುವ ಧವನವಲಿ ನಿಜಜನಕನನು ತಕ್ಷಕನು |
 ಅಂಜಲಿಸಲದ ಕೇಳಿ ರಿಪುಕುಲ
 ಧಂಜನನು ಹೋಮಿಸುವನುರಗ
 ಪ್ರಂಜವನು ಸಿಮುಗೈಕ ಭಯವೆಂದನು ಸರೋಜಭವ || ೧೬
 ಮಪ್ಪರನು ಹೋಮಿಸುವನೆಲ್ಲರ
 ಸಿಪ್ಪೆ ಯಲಿ ಕೆಲಕೆಲರು ಧರ್ಮಪಿ
 ತಿಪ್ಪೆ ರುಚಿವರು ಲೋಕಹಿತಕಾರಿಗಳು ಸಾಧುಗಳ |
 ನಪ್ಪೆ ವದಖಂಡಾಗದೀಜಗ
 ಕಿಪ್ಪೆ ರಹ ಸಿಮುಗೇಕ ಚಿಂತಾ
 ವಿಪ್ಪೆ ರಾಗಲದೇಕೆ ಸೀವಿನ್ನೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೭

ನಿರುತವನು ಕೇಳ್ಯೊಡೆ ಯಯಾವರ
 ವರಕುಲೋದ್ಯವನೆನಿಸೆ ಭೂಸುರ
 ವರಜರತ್ತಾ ರುವಿಗೆ ಮೆಗನಾಸ್ತೀಕನೆಂಬುವನು |
 ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕನುದಿಸುವನು ತ
 ದ್ಧರಣಿಪಾಧ್ವರಕರ್ಮವಿದು ಪರಿ
 ಹರಿಸುವುದು ಬಚ್ಚಿಕಾತನಿಂದನೆ ಯಂಜ ಬೇಡೆಂದ || ೧೦

ಸಂಕಜಾಸನನಿಂತುಸುರಲಾ
 ತಂಕವನು ಮೂಣಿಸಿದನಾ ತಾ
 ಯಂಕದಲಿ ಕುಳ್ಳಿದುರ್ಮ ಕೇಳಿದೆ ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಲಿ |
 ಸಂಕಟವ ತಾಳದಿರು ಮನವನು
 ಮುಂಕೊಳಿಸು ಧರ್ಮದಲಿ ಮೆತಿಯನು
 ಶಂಕೆ ಬೇಡತವಿಲ್ಲ ಧರ್ಮಪರಾಯಣರಿಗೆಂದ || ೧೨

ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬುದಂ ಕೆಳಿ ಆಸ್ತೀಕಜನಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎನಲು ತಪ್ಪದು ತಮ್ಮ ತನ್ನಯ
 ಮನಕೆ ಘನಪರಿತೋಷವಾಯ್ತೆ
 ನ್ನನುಜ ಬಾ ಯೆನ್ನ ರಸ ಬಾ ಯೆನ್ನಯ್ಯ ಬಾ ಯೆನುತ |
 ತನುವ ತೆಗೆವಪ್ಪಿದನು ಬಲ್ಲೊಡೆ
 ತನಗೆ ಹೇಟಾ ವಿಪ್ರನಾವೆಡೆ
 ಜನಿಯಿಪ ಜರತ್ತಾ ರುನಂದನ ತಮ್ಮೆ ಹೇಚೆಂದ || ೧೪

ಉತ್ತರದಲ್ಲೆ— ಜರತ್ತಾರವು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಿತೃಗಳಂ
 ಕಂಡು ಹೀಗಿರಲು ಕಾರಣಪ್ರಶ್ನೆ.

ಬಲ್ಲೆ ನದನಂಭೋಜಸಂಭವ
 ನೊಲ್ಲೆಸಿದನಮರರಿಗೆ ಮದುವೆಯ
 ನೊಲ್ಲದಾ ದ್ವಿಜನಡವಿಯಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೊಮ್ಮೆ |
 ಬಳ್ಳಿಯನು ಹಿಡಿದೊಂದು ಭಾವಿಯು

ಶ್ಲ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಪಿತ್ತ ಗಳು
ತಲ್ಲಣಿಸುತಿರೆ ಕಂಡು ನೀವಾರೊಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೬೫

ಇಲಿಯು ಕ್ಷಡಿಬಾಬಳ್ಳಿಯನು ಹಿಡಿ
ದಲಘುಮೆಹಿಮೆರು ಜೋಲುವಿರಿ ಕೃ
ಗಳನು ನೀಡುರ್ದೆತ್ತಿ ಕೊಂಬೆನು ಸಿಮ್ಮನಾಸೆನಲು |
ಸಲುವುದಿದ ನೀನಾರು ಕರುಣವೆ
ನಲಘುಮೆತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ
ತಿಳುಹೆನೆ ಯಯಾವರಕುಲೋದ್ಯವನಪುನು ತಾನೆಂದ || ೬೬

ಸಿನ್ನ ಪಿರಕ್ಕಿಯಿಂದ ಸಂತತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಮಗೀಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ
ಓತಗಳ ಉತ್ತರ.

ಸಿರುತ ತವೆ ಲೇಸಾಯು ಯಾಯಾ
ವರರು ನಾವೆಲೆ ತಂದೆ ಸೀಸೀ
ವಿರತಿಯನು ಕೃಕೊಂಡಕಾರಣ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಯಿದೆಮಗ ||
ದೂರಕಿದುದುಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ
ಪೂರವರಾರಿನ್ನಮ್ಮನೆಲತಕೆ
ಮರುಳು ಮಗನೆ ಪಿರೋಧಿಸುವ ದೇಶೆಂದರವರಂದಿ || ೬೭

ತನ್ನ ಹಸಿವ ಕನ್ನೆಯು ದೂರಕಿದರ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು
ದೇಶಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಬಲಿಯ ಕಯ್ಯನು ನೀಡಿದರೆ ಬದ
ಪರಿಯ ಕಾಣವೆನಲೆ ಮೂಣಲೆ
ವಿರತಿಯನು ಸತಿ ತನ್ನ ಪೆಸರುಳ್ಳ ದೂಡಹುದೆನಗೆ |
ಬರೆವೆ ನಾಸಿನ್ನೊಂದನಪ್ಪಿಯ
ಕರವೆ ಮಾಡಿದೊಡಾಕೆಯೊಡನಾ
ಸಿರನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ನುತ್ತವೆರಿಂದ ಬೀಚ್ಚೊಂಡ || ೬೮

ತಿರುಗುತಿರ್ಪನು ¹ ಧರೆಯಲಾದ್ವಿಜ
ವರನು ತನ್ನಯ ಹೆಸರ ಸತಿಯನು
ನಿರುತ ಕಾಣದೆ ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಲಿ ತೊಳಲಿ |

ಆಗ ಆಜಞ್ಜರುಮಿಗೆ ಅದೇ ಹೆಸರ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು
ಸರ್ಪಗಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವನದಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿರಿಸಿಕ
ಉರಗರಾಜನೆ ಕೇಳು ಕೊಡುವುದು
ನಿರುತ ತಂಗಿಯ ಮುಸಿಗೆ ² ನಿನ್ನಯ
ವರ ಪರಮಕ್ಷೇಮವನು ನೀ ಬಯಸುವೊಡೆ ಕೇಳಂದ || ೨೯

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ತಮ್ಮ ತನ್ನೊಡ
ಲಾಸಪಿಡಗಿತು ತಮ್ಮ ನಿನ್ನಯ
ಭಾಷಿತವನಿದ ಕೇಳ ಕಳದೆವು ಶಾಪದುರುಭಯವೆ |
ಭೂಸುರೋತ್ತಮನನು ವಿಚಾರಿಸು
ಮಾಸಲಳಯಳು ತಂಗಿ ಕರೆದಾ
ದೇಸಿಗನನೀಕ್ಷಣವೆ ಮುದುವೆಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ || ೩೦

ಆಮುನೀಶ್ವರನೊಂದು ಸಮಯವೆ
ನಾಮಹಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ
ನಾಮುಸಿಪ ಬೇಡಿದ ಮುಹೂರ್ತಕ ಕೊಟ್ಟೊಡದನೊಲಿದು |
ಸಾಮದಲಿ ತಾ ಮುದುವೆಯಪ್ಪನು
ರಾಮಣೀಯಕವನಿಸಿ ಬೇಡಿದೊ
ತಾ ಮುಹೂರ್ತಕ ದೂರಕದಿರ ಬಿಟ್ಟಕೆಲ್ಲಪರಿಣಾಮ || ೩೧

ಅಪಠಿನೆಲೆ ಕೇಳಣ್ಣ ನಾವೀ
ಪದುಮೆಮುಖಿ ಸಹ ತೊಳಲಬೇ
ಪದು ಸದಮಳನ ಬಿಟ್ಟಿಡಿಯಬೇಕೇಚೆಂದು ತವಕದಲಿ ||
ಪದುಳದಲಿವರು ಕಾಮರೂಪಿಗ

1 ತಿರುಗುತ್ಪದನೆ, ಕ. ಖ.

2 ನನ್ಯಯಕೆ, ಕ. ಖ.

ಳದು ಮೊದಲು ತನ್ನ ನಿಯಮ ಬಿಡುವು
ದದುಭುತವೆನೆ ತೊಳಲಿದರು ವಸಕದ್ಯುರೂಪದಲಿ || ೩೦

ಆಗ ಜರತ್ಕಾರು ತಾನು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗುವೆನೆಂದೊಪ್ಪಿದನಿಹಿ,
ಇರೆ ವರಜರತ್ಕಾರು ವೊಂದಿನ
ಭರದಲೈದಿವರಣ್ಯವೆ ಗಿರಿಶಿ
ಖರದಲಿ ಮೊದಲಿ ನಿಂದು ವಿಜನವಿದೆಂದು ಸಿಕ್ಕ ಯಿಸಿ |
ವರಜರತ್ಕಾರುವಿಗೆ ಕನ್ನಿಕೆ
ವರಜರತ್ಕಾರುವನು ಪಡೆದತಿ
ಭರದಲಿರಲುಂಟೆ ತನಗೆಂದೊಯ್ಯನವೆ ನೆಹಿ ನುಡಿದ || ೩೩

ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನಗನ್ವತ ಹೊದಿದ
ತೆಂದಿ ಕರೆದನು ಗಿರಿಶಿಖರದಲಿ
ನಿರುತವಚನವಿದೆಂದು ಕಟ್ಟಿಕಾಂತವಲಿ ನುಡಿದ |

ಅವನು ಕೇಳಿ ಸರ್ಪಗಳ ಅಕ್ಷಣವೇ ಇದೋ ಕನ್ನೆ ಬಂದೊಪ್ಪಿಸಲು
ಜರತ್ಕಾರುವಿನ ವಚನ

ಸ್ವರಮೂಳುವುದೆ ತವಮದಾಗಲು
ತರಳಲೋಚನೆ ಯಾಕೆ ನಿನ್ನ ಪೆ
ಸರನ ಸತಿ ಯಿಹಳದ ಕೂ¹ ಯೆಂದರು ಪನ್ನಗೇಶ್ಯರಯ || ೩೪

ಅಕಟ ವಿಜನವಿದೆಂದು ನುಡಿದರೆ
ಪ್ರಕಟಿಸಿತು ವಿಧಿ ಯಿದಕೆ ತಕ್ಕಂ
ತಕುಟಲವೆ ನೆನೆಯುತ್ತ ನುಡಿದನು ಕುಂಡಲಿಗಳೂಡನೆ |
ವಿಕಲೆ ಯೆನ್ನಯ ಮನವನಖಿಯದೆ
ಸುಕರವಲ್ಲದ ಕ್ರಿಯೆಯ ವೆಸಗಿದೊ
ತುಕುತಿವ್ರೂರ್ವಕದಿಂದ ತೆಜಿಸುವೆನೀ ಮುದಾಸತಿಯ || ೩೫

1 ಭಸರನವಳಿದಕೂ, ಕ. ಖ.

ನನಗೆ ಅಪ್ರಿಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇವಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವೆನೆಂಬುದಂ ಕೇಳಿ
ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಸಮೆಯವ ನುಡಿಯಲವರಹು
ದೆಂದು ಸಿಞ ಯವನು ಬಿಚ್ಚಿಕ್ಕವೆ
ರೊಂದಿದರು ಸಂತೋಷಸಾಗರದೊಳಗೆ ಮನಮುಟ್ಟಿಗೆ |
ಕುಂದನುಡಿದರು ತಮ್ಮ ಕುಲದೊಳ
ಗಿಂದು ಚಿಹಿಸಿತು ಯಾಯವರಸಂ
ಬಂಧವೆಂದತಿಮುದವ ತಾಳ್ದರು ಪನ್ನಗೋತ್ತಮರು || ೩೬

ಅವರಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಗರ್ಭಧಾರಣ.

ತಂದರಾತ್ಮನ ನೊಲಿದು ಮೊಡಿದ
ಓದು ವೈವಾಹವನು ಸಾರಾ
ನಂದದಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಕಾ ಜರತ್ತಾರುಗೆ ಜರತ್ತಾರು |
ಇಂದುಮುಖಿಯಾಗಿರಲು ವೆಧು ತಾ
ವೆಂದು ಸುಖಿಯಾಗಿರಲು ಧರಿಸಿದ
ಇಂದು ಗರ್ಭವನಾಮೆಯಾಸತಿ ಸಕಲಗುಣವೆಸತಿ || ೩೭

ಸತಿಯ ತೊಡೆಯ ವಲಜ ಜರತ್ತಾರು ವಲಗಿರಲು ಸಂಧ್ಯಾತಿಕ್ರಮ
ಭವದಿಂದ ಸತಿ ಎಷ್ಟು ಸುಷಿಕ್

ಮುಸಿಹ ಕೇಳೊಂದುವನ ತನ್ನಯ
ವಸಿತೆಯಂಕನ ಮೂಲ ತಲೆಯಿ
ಟ್ಟನುಸುಮನು ಮಲಗಾರ್ವನುಜಿ ನಿರ್ವಿಣ ನೆಂದನಿ |
ಇನನಿಜನನನ್ನೆಗ ಸುಖಾಟಿಯ
ಮನೆಗೆ ಮುಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯೆತ್ತಿ ಮುಜುಗರ
ಒನುಸುನಾಂಗನೆ ತಾನೆ ತನ್ನೊಳಗೆಂದನಿವರನ || ೩೮

ಕುಂದನನಸಂಬುಧಿಗೆ ಸಂಧ್ಯಾ
ವಂದನೆಯ ಮೂತ್ತೆಯು ಮುಸಿಹತಿ

ಕಂದೆಕಳಿಯುನಿನ್ನ ವನನೆಬ್ಬಿ ಸದೊಡೆ ಮುಹಾತ್ರ ಕನು |
 ಇಂದು ಮುಸಿವನೊ ಕೋಪಯುಕ್ತನು
 ಮಂದಮತಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದೆ ತನ್ನನು
 ಕೊಂಡೆ ಯೆಂಬನೂ ಮೊಜ್ಜುದೇನೆಂದಳೆಂದಳು ತಂದಳು || ೩೯

ಕೋಪವನು ಮೊಡಿದರ ಮೊಡಲಿ
 ತಾಪವೆನೆಗದಕಿಲ್ಲ ಧರ್ಮವ
 ಲೋಪವನು ಕಾಣುತ್ತ ತಾಸಿಮನುಹಿತವಲ್ಲ ನುತ |
 ಓಪನನು ತಂದಳಾಕ್ಷಿ ಮೆಧುರಾ
 ಕಾಪದಲಿ ಬೋಧಿಸಿದಳಂತೀ
 ರೂಪಗುಣಸಂಪನ್ನ ಧರ್ಮವನಾಶಕಾರ್ಪಣ್ಯ¹ || ೪೦

ಎಂದ ಕೋಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ತ್ಯಜಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎಂದ ನಾಮುಸಿ ಕೋಪ ತನುಗೊಂ
 ಡವ್ವವೋಲಂಗನೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ಸಿದ್ರಿಯನು ನೆ : ಕಡಿಸಿದ ಯಲಾ ತನಗೆ ವಿಪ್ರಿಯವೆ |
 ಪೊಟ್ಟಿಸಿದ ಸಿನ್ನೊಡನೆ ತಾಸಿದ
 ಗೆದ್ದೆಸಿದೆ ಇದೆ ಮೋಕ್ಷಪಾಪವ
 ನೊಡ್ಡನೆಂದನು ಮುಸಿವನಾಮಾಸಿಸಿಗೆ ಮುಸಿದಂತೆ || ೪೧

ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋರಥ
 ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು: ಪುತ್ರನಾಗುವನೆಂದ.
 ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕೆಟ್ಟ ನಾನೇನೆನುತ ತನ್ನನು
 ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಮಹಾತಿಸಿಷ್ಯೆಯು
 ಬಿಟ್ಟು ಶೀಲಾಸ್ವಿತೆಯನಂಭಿ² ಸರೋಜಸಂಶ್ರಿತೆಯ |
 ಮುಟ್ಟಲಾಗದೆ ಧರ್ಮಲೋಪವ

1 ಕರವಿಣ್ಣೆ, ಕ. ಖ

2 ಬಿಟ್ಟಲಾ ತನ್ನಂಭಿ, ಕ. ಖ.

- ಕೆಟ್ಟ ದೆಶೆಯಿಂದೆಚ ರಿಸಿದನು
ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪುವೆಳಲ್ಲ ನೆಜಿ ತಾನೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೪೭
- ಸುಮ್ಮನಿರು ಸಾರೆತ್ತ ವೆತ್ತಣ
ಧರ್ಮಗಿರ್ಮದ ಶೋಪ ತನ್ನನು
ನೆಮ್ಮವುರೆ ಘಟ ತಾನದಾರೆಂದಜಿಯೆ ಧರ್ಮವನು |
ನಿರ್ಮಿಸಿದವರದಾರು ತನ್ನವಿ
ಕರ್ಮಕಂಜುವೆ ನೀನಿದೇತ
ಕ್ಕುಮ್ಮಳಿಸದಿರು ಕಂತೆ ಸುಖಿಯಾಗೆಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೪೮
- ಆವ ಗತಿಯನು ಕಂಡೆ ತನಗೆಲೆ
ದೇವವರವಂದಿತನೆ ತನ್ನಯ
ಜೀವವುಣವುದೆ ಬಿಸುಟ್ಟೊಡೆನ್ನ ನನಾಥೆಯನು ದಿಟಕೆ |
ಆವ ಮನದಭಿಸಂಧಿಯಲಿ ಭೂ
ದೇವವರ ಸಿನಗಿತ್ತ ರೆನ್ನನು
ಜೀವದೊಡೆಯನೆ ವಿಫಲವಾಯ್ತೆಂತನುತ ಹಲುಬಿದಳು || ೪೯
- ತಂಗಿ ಮಗನನು ಪಡೆದಳಾದರೆ
ಹಿಂಗುವುದು ಮೈತ್ಯುವಿನ ಭಯವೆಂ
ದಂಗವಣೆಯನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು ತನ್ನ ನಿನಗೆಂದ |
ಭಂಗವಾಯ್ತು ಮನೋರಥಕೆ ಮುನಿ
ಪುಂಗವನೆ ಜೇಜೆಂತು ಗತಿ ತ
ಸ್ವಂಗಿಯನು ನಡುಸೀರೊಳದ್ದಿದೆ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೫೦
- ನನಗೆ ಗತಿ ಮತಿ ಸೀನೆ ಕೆಟ್ಟನು
ಹಾಸಿಗೊಳಗಾಯ್ತು ರಗಕುಲ ಕರು
ಣಾಸಿದಿಯೆ ಕಾರುಣ್ಯವನು ಮಾಡುವದನಾಫೆಯಲಿ |
ಜ್ಞಾನವಂತನೆ ಯೆನುತ ಕಂಬನಿ
ಯಾನನದಲುಕ್ಕಾಡಲತ್ತು ಮೆ
ಹಾಸಿತೆಂಬಿಸಿ ಹೊರಳಿದಳು ಪತಿಯಂಭ್ರಕಮಲದಲಿ || ೫೧

ಏನು ಮೆಗನಹನಂಜಬೇಡೆಲೆ
 ಬಾಲೆ ಬೆದಡಿರರ್ಕವೆಡ್ಡಿ
 ಜ್ಯಾಲೆಗಳ ಬೊಂಬೆಯ ಮೊಲುರುತರತೇಜನೆಂದೆನ್ನಿ |
 ಪಾಲಿಸುವನುರಗರನೆಲೆ ಬಚ್ಚಿಲೆ
 ತಾಳದಿರು ಶೋಕವನನುತ್ತವೆ
 ಬೀಜುಕೊಟ್ಟು ಮುನೀಂದ್ರನೈದಿವ ವೆರತಪೋವನಕೆ || ೪೩

ಪತಿಯಗಲಲು ವಾಸುಕಿಯ ವ:ನೆಗೆ ಕೋಗಿ ನಡೆವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು
 ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಬಚ್ಚಿಕ ಗರ್ಭಿಣಿ ಪೋದಳಗ್ರಜ
 ನಲಘುಮಂದಿರದಲ್ಲಿಗಾತನು
 ಲಲನೆಯನು ಬೆಸಗೊಂಡನೇನು ತಂಗಿ ದುಮ್ಮಾಸ |
 ಇತ್ತವುತದೆ ಕಂಬನಿ ಮುಖಾಬ್ಬದ
 ಲುಚ್ಚಸದುಳ್ಳುದ ಹೇಚೆನಲು ಕಾ
 ದಲನ ಕಳುಹಿಯೆ ಬಂದೆನೆಂದಳು ಕಾನನಕೆ ತರಳ || ೪೪

ಹದನನೆಲ್ಲವೆ ಕೇಳಿ ವಾಸುಕಿ
 ಬೆದಚ್ಚಿ ನುಡಿದನು ತಂಗಿ ನೀಂ ಕಡಿ
 ಸಿದೆ ಮನೋರಥವನು ಗತಪ್ರಾಣದ ಮಹೋರಗರ |
 ಉದರವಾಸನದಾರು ಪುತ್ರನೊ
 ಇದು ಸುಪುತ್ರಿಯೊ ಕೊಂದೆ ತನ್ನನು
 ಕುದಿದು ಫಲವೇನಮೆಗೆ ಪುಣ್ಯವಿಹೀನರಾವೆಂದ ¹ || ೪೫

ಅಣ ಬಿಂತಿಸ ಬೇಡ ನೀವೇ
 ಪುಣ್ಯವಂತರು ತಾಪಸಾಗ್ರಾಮೆ
 ಗಣ್ಯನವ ಗಂಡಳಯನನೈ ತವದಲ್ಲ ಮುನಿವಚನ |
 ತಿಣ ದಿನ್ನಂತೇಕೆ ಪಾಪವೆ

1 ಫಲವೇನು ಪುಣ್ಯವಿಹೀನರು ತಾವೆಲೆಯೆಂದ, ಕ. ಖ. 2 ಕುಲವನೇತಕೆ, ಕ. ಖ

ನುಣ ಲುರಗರ ಕುಲಕದೇತಕೆ ²

ಬಣ್ಣಿ ಸುವೆ ಭಂಗವೆನು ನೀನೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೫೦

ಆಗ ವಾಸುಕಿಯು ಸಂತೋಷಪಡಲು ಅದರಂತೆ ಪುತ್ರಜನನ.

ಎನಲು ತಂಗಿಯ ನುಡಿಗೆ ವಾಸುಕಿ

ಮನದ ಸಂತಾಪವೆನು ಬಿಟ್ಟನು

ವೆನಿತೆ ಪಡೆಗಳು ಪುತ್ರನನು ಕಾಲದಲಿ ಕಮನೀಯು |

ಸಸಲಸನ್ನಿ ಭತೇಜನನು ಬಣ್ಣಿ

ಕನುಪಮನು ತಾ ಬಳವೃತ್ತಿರ್ವನು

ಮನೆಯೊಳಗೆ ವಾಸುಕಿಯ ಮನದುತ್ಪಾದ ಬಳವಂತೆ || ೫೧

ಅಸ್ತೀಕನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಬಾಲಕನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಚ್ಯವನನಲಿ ಬಣ್ಣಿಕಾತನಭ್ಯಾ

ಸವನು ಮಾಡಿದನಟಿಳವಿದ್ಯಾ

ಸಿವಹವನು ಸೇವಿಸಿದನಾಸ್ತೀಕಾಚ್ಯಯಲಿ ಮುನ್ನ |

ಯುವತಿಗ್ನಿಯನುತ್ತ ಮುಸಿ ಗ

ರ್ಥವನು ಮುಟ್ಟಿದನಾಗಿ ಕೇಳಾ

ಭುವನಪಾವನಮೂರ್ತಿಯಿರ್ವನು ನಾಗವಾಸದಲಿ || ೫೨

ಹೇಳಿದನು ಮುಸಿನಾಥ ದುರಿತ

ವ್ಯಾಳವಿಷ್ಣುರವನಿಸ ಮುಸಿಕುಲ

ಮುಳಿಚಾರತ್ರವನು ಭುವನಪವಿತ್ರವನು ನಿನಗೆ |

ಹೇಳುವನು ತಾನೇನನಿನ್ನು ಗು

ಣಾಲಯನೆ ಹೇಚೆನುತ ಸೂತನು

ಹೇಳಿದನು ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣಪರಾಯಣಗೆ || ೫೩

ಕದಿವಾರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೇ.

ಹೇಡಿದರು ಜನಮೇಜಯಗೆ ಸೂಸಿ
ಶಾಲಮತಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೆಟ
ಮೂಲಕಾರಣವೆವ ಸರೀಕ್ಷಿತನ್ಯಸನ ಸಂಗತಿಯು ||

ಸರ್ಪಯಾಗಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಳಿ ಸರ್ಪಯಾಗ
ಖ್ಯಾತದುಷ್ಕರಕರ್ಮಸಿಪ್ತೆಗೆ
ಹೇತುವಾದ ಹೇಳು ತನಗಾಪಾಂಶುನಂದನರು |
ಧೂತಪಾತಕನಿಕರರಲ್ಲೆ
ಘಾತಿಸಿದನು ತುಂಗಕುಲನನು
ಧೂತಕಾಧಿಸಾನನು ಮಗುಜ್ಜಿತಂದನಾಸೂತ ||

೧

ಉತ್ತರಪಕ್ಷ - ಸುಷೇತನ ಕರ್ಯಾಸಪ್ರಾಯಃ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಪರಿಹಿತೈಕು
ಶಾಲಸಂಪನ್ನಿಯ ಯಾಗಕ
ಮೂಲವಸಿಪ ಸರೀಕ್ಷಿದಾಖ್ಯಾನವನು ಮನವೊಲಿದು |
ಹೇಳುವನು ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿ
ಶಾಲ ವೊಂದಿನವತಿಳಮಂತ್ರಿಗ
ಇಗೂಲಗದೊಳೊಪ್ಪಿದನು ಕುಳ್ಳಿ ಬೆಂದನವರೂಡನೆ ||

೨

ನನು ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ತಕ್ಷಕ
ಕಾನನದಶಿಕ್ಷುರುಹಿತಂಬನು

ಕೇನು ಕಾರಣ ಹಗೆಗೆ ಹರ ಹರ ಪನ್ನ ಗಾಧಿಪಗೆ |
 ದಾನವಾಂತಕನೊಲವಿನವರಿಗೆ
 ಹಾನಿಯೆಂತೋ ಹೇಟಿ ನೀವೆನ
 ಲಾನ್ಯ ಪೋತ್ತಮನೊಡನೆ ಬಿನ್ನೈ ಸಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು || ೩

ಪೋಕ್ಷಿತನಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕನಿಗೆ ಏಕೆ ವಿರೋಧವೆಂದು ಜನವೇಜಯಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳುತ್ತರಾರಂಭ.

ಉಂಟು ಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣ ನಿಮ್ಮೊಳ
 ಗೆಂಟುಮಡಿ ನೃಪನಟಯಲಣವನೆ
 ಗಂಟಲೊಳಗಾತಕ್ಷಕನ ಹಗೆಯಿಲ್ಲ ತಾತನಲಿ |
 ವೆಂಟಣಿಸಿದುದು ವಿಪ್ರತನಯನ
 ಕುಂಟಣಿಯ ಬಲು ಶಾಪ ತಂದೆಯ
 ಕಂಠವನು ಕೊಯ್ಯುದನು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದರವನಿಪಗೆ || ೪

ಹೇಟದೇತಕೆ ತನಗೆ ತನ್ನಯ
 ಬಾಲತನದಲಿ ಮಡಿದನಯ್ಯನು
 ಹೇಳನವದೇಕಾರ್ಯರಲ್ಲಾ ವಿಪ್ರನರರೆಮಗೆ |
 ಹೇಟಿರಿ ದ್ವಿಜಸುತನ ಕೋಪಕೆ
 ಮೂಲವೇನಾರಾತನಾರನೆ
 ಹೇಟದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತದ್ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ || ೫

ಪೋಕ್ಷಿತನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಿತನಾಗಿ ಅವರ
 ಕೊರಳಲ್ಲಿ ವೃತಸರ್ಪವನ್ನು ಹಾಕುವಿಕೆ.

ಆದೊಡವಧರಿಸಾ ಪರಿಕ್ಷಿತಿ
 ಮುದಿನೀಪತಿ ಧರ್ಮರಕ್ಷಾ
 ಪಾದನೈಕಪರಾಯಣನು ಸುರವಿಪ್ರಪೂಜಿತನು |
 ಹೋದನವನಿಸಿಸೊಂದುದಿನ ಮೃಗ

ಭೇದಿಗಳ ಸಹಿತೊಂದುವಿನವಿ
ಭೇದದಲಿ ಮುನಿವರಶಮೀಕಸಮಾಖ್ಯನಾಶ್ರಮಕೆ || ೬

ವಸುಮತೀಪತಿ ಕಂಡ ವರತಾ
ಪಸನನಾಮ್ಯಗ ಹೋದ ಮಾರ್ಗವೆ
ಬೆಸಗೊಳಲು ಬೇಜೊಂದನಖಿಯದೆ ಯೋಗನಿಷ್ಠೆಯಲಿ |
ಉಸುರದಿರಲುರಗನನು ಕೊಂದಾ
ಹಸಿವೃತ್ತವೆಯಲಿ ನೃಪನು ತನು ತು
ಟ್ಟಸಲು ಕೊರಳಲಿ ಸುತ್ತಿ ಬಂದನು ಮರಳಿ ನಿಜಪುರಕೆ || ೭

ಆದನ್ನು ಕಂಡು ಋಷಿಪುತ್ರನು ಏಳುದಿನದೊಳಗೆ ತಕ್ಷಕಸಿಂಹ ನೃಪಗೆ
ಮರಣವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸುವಿಕೆ.

ಆದನಖಿತು ತತ್ಪುತ್ರನಾಡುತ
ವಿದಿತಶೃಂಗಿಯೆನಿಪ್ಪನತಿಕ್ಕೋ
ಪದಲಿ ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಪವನು ಬಾಳಕನು ಭೂಪತಿಗೆ |
ಮದಮುಖನನವನಿಪನನೇಳ್ವವ
ಸದೊಳಗುರುಹಲಿ ತಕ್ಷಕನು ತ
ಪ್ಪದು ಮಮುಕ್ತಿಯನುತ ಬಂದನು ತಂದೆಯಿದ್ದಡೆಗೆ || ೮

ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಯುಕ್ತ
ಮಾಡಿದ ಯೆಂದು ಶಮೀಕರು ನೃಪನ ಬಳಿಗೆ
ಗೌರವಾಖನನ್ನು ಕಳುಹುವಿಕೆ.

ತಂದೆಯನು ಕಾಣುತ್ತ ವರಮುನಿ
ನಂದನನು ಬಾಯ್ವಿಡಲು ಕೇಳುತ
ಕಂದೆಹಿದು ಗಳದುರಗನನು ತಗದಿಟ್ಟು ಮಗನೊಡನೆ |
ಎಂದನೇತಕ್ಕಳುವೆ ನೀನೇಲೆ
ತಂದೆ ಯೆನುತವೆ ಕೇಳಿದನು ಮುನಿ
ನಂದ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಮುಖಗಿಟ್ಟನಂದ ಮನದೊಳಗೆ || ೯

ಸುಯ್ಯು ಚಿಂತಿಸಿ ನೃಪನ ಕೊರಳನು
 ಕೊಯ್ದ ಪಾತಕಿ ಯೆನುತ ಮೆಗನನು
 ಬಯ್ಯು ಬಹಳಕೃಪಾವನಧಿ ಭೂಪೋತ್ತಮನ ಹೊರಗೆ |
 ಮೈದೇಗೆಯದಟ್ಟಿದನು ಶಿಷ್ಯನ
 ನೈದಿದನು ತಾ ಗೌರಮುಖನೊಲಿ
 ದೈದಿ ಬಿಸುಟನು ವಾರ್ತೆಯನು ಬೆದಚಿದುದು ಸಭೆ ನೃಪನ || ೧೦

ಮಂತ್ರಿಗಳೂಡನೆ ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಆಲೋಚನೆ.

ಮುನ್ನ ನೇ ತಾ ನೆನೆವೃತ್ತಿದನು
 ತನ್ನ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವಿದು ನೆಣಿ
 ಬನ್ನ ಬಡಿಸದೆ ಹೋಹುದಲ್ಲೆಂದದುವೆ ಬಂದುದಲ |
 ಇನ್ನು ಮಾಡುವದೇನುತ ನೃಪ
 ಖಿನ್ನ ನಾದುತಿರಲು ನೆನೆದೆವು
 ಪನ್ನ ಗೇಂದ್ರನ ಭಯವನಪಹರಿಸುವ ಮನೋರಥವೆ || ೧೧

ಬಂದು ಕಂಭದಲೊಂದು ಮನೆಯನು
 ತಂದೆ ಮಾಡಿದವಮರನದಿಯಲಿ
 ಬಂದು ತಕ್ಷಕನೇಹದಂತಿರೆ ರಚಿಸಿ ರಕ್ಷಯನು |
 ಸಂದ ಸಚಿವರು ಸಹಿತ ನೃಪನಾ
 ಮಂದಿರದಲಿರಲೇನೆಯ ದಿನ
 ಬಂದೊಡಾರಿದ ಸಾಧ್ಯಕ ತರುವರೆಂದರವನಿಪಗೆ || ೧೨

ವಿಜನೆಯ ದಿನದೊಳಗೆ ಪನ್ನಗ
 ಪಾಲತಕ್ಷಕನುರುಹುವನು ಭೂ
 ಪಾಲನನು ಗಡ ನೋಪ್ಪೆನನುತವೆ ಕಾಶ್ಯಪಾಹ್ವಯನು |
 ಕೇಳಿ ಧನಕಾಂಕ್ಷೆಯಲಿ ಬರುತಿರೆ
 ಖೂಳತಕ್ಷಕನವನ ಕಂಡನು
 ಪೇಟದಲ್ಲಿಗೆ ವಿಪ್ರ ಪಯಣವದೆನುತ ಬಸಗೊಂಡ || ೧೩

ಪರೀಕ್ಷಿತನನ್ನು ತಕ್ಷಕನು ಕಚ್ಚಿ ದಾಗ ಬದುಕಿಸಲು
ಹೋಗುವನಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಚನ.

ತಕ್ಷಕನು ತಾ ಮುನಿವನು ಗಡ ಪ
ರೀಕ್ಷಿದವನೀಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ತ
ತುಕ್ಷಣದಲೆತ್ತು ನೆನು ವಿಷಯೋಗವನು ಕೆಡೆಯೊಡೆದು |
ರಕ್ಷಿಸುವೆನುರುಮಂತ್ರಜಲದಿಂ
ದಾಕ್ಷಣವೆ ತಾ ಬಂದೆನದಕದ 1
ಪೇಕ್ಷಿತವಲಾ ಸಕಲಲೋಕಕ್ಕೆ ದಂದನಾ ವಿಪ್ರ ||

೧೪

ಅದು ನಿನಗೆಸಾಧ್ಯವಾದಕಾರಣ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿಂದು
ತಕ್ಷಕನೆನಲಾಗಿ ಆಉಭಯರ ಸಂವಾದ.

ಉಂಟು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ನೃಪತಿಗೆ
ಕಂಟಕನು ತಕ್ಷಕನು ನಿನಗದು
ಗಂಟಲೊಳಯಿಂಕಿಟವ ತುತ್ತೇ ವಿಪ್ರ ಮರುಳನಲ |
ನಂಟ ಪರಿಹರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೇ
ನುಂಟು ಬಜಿದೆ ಮನೋರಥಕೆ ಕಡೆ
ಯುಂಟೆ ಬಜಲದೆ ಭಂಗವಡೆಯದೆ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿಂದು ||

೧೫

ಗಜಹದಿರು ನಡೆ ತನ್ನ ಮಂತ್ರದ
ಬಲುಹನದನೀನಜಿಯೆ ಟೋಕಳ
ಗಳಯದಿರು ನೃಪವರನು ಭಸ್ಮೀಭೂತನಾಗಿರಲುಂ |
ತಳದು ಮಂತ್ರದ ಜಲದಲೆತ್ತುವೆ
ನಲಘುಧರ್ಮಾತ್ಮನನು ಪಾಂಡವ
ಕುಲಜನನು ನೀನೇಕೆ ತನ್ನನು ಬೆದಜಿಸುವೆ ಯೆಂದ ||

೧೬

ವೃದ್ಧವಿಪ್ರನ ಹೇಳು ಕಡೆಯ ವಿ
ರುದ್ಧವೆನೆ ದಿನನಾಥನಿಟದಪ
ವೃದ್ಧಿಗೇರಡೇ ಘಟಿಗೆ ವಿಘ್ನವೆ ಮಾಚ್ಚೆ ನೀನೇಕೆ |

ಶ್ರದ್ಧೆಯುಂಟೈ ಬರುವ ಭಂಗದ
 ಸುದ್ಧಿಯನು ನೀ ಹೇಳಬೇಡೆನೆ
 ಸಿದ್ಧಿಯೇನೆಲೆ ವಿಪ್ರ ತಕ್ಷಕನಾನು ಹೇಳೆಂದ || ೧೩

ಎನ್ನ ವಿಷವನು ಪರಿಹರಿಸುವೊಡೆ
 ಪನ್ನ ಗಾಭರಣಾದ್ಯರಿಂಗರಿ
 ದುನ್ನ ತರಲಾ ವಿಪ್ರ ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಮರ್ಥನೆ |
 ಅನ್ಯ ನಾನಲ್ಲಿಶ್ವರನ ಕೃಪೆ
 ತನ್ನ ದೈ ಸಲೆ ಸರ್ಪ ತಾನದ
 ನೆನ್ನ ಲೀ ಹೊತ್ತೇನು ಫಲ ಕಂಡಖಿಯಬಹುದೆಂದ || ೧೪

ಕಂಡಖಿವೆನೀ ಹೊದಲಾನೆಲೆ
 ಪಂಡಿತನೆ ತೋಟುವುದು ನಿನ್ನು
 ದಂಡಮಂತ್ರದ ಗಿಂತ್ರದಳವನು ನೋಡೈನೀಮರನ |
 ಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವೆ ನೆತ್ತು ನೆಜೆ ನೀ
 ಗಂಡುತನವುಂಟಾದೊಡೆನೆ ಕೈ
 ಕೊಂಡೆನಾನದ ಬಣಗುಸರ್ಪನೆ ಬೇಗ ಮಾಡೆಂದ || ೧೫

ನನ್ನ ವಿಷದಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಬೀಳುವ ಈ ವರವನ್ನು ಬದುಕಿ
 ಸನಲು ಆದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ.

ಆತುರಿಸಬೇಡಾದೊಡಿದ ಕೋ
 ಕೌತುಕವೆ ನೋಡೆನುತ ¹ ಕ್ರೋಧಾ
 ಘಾತಯುತತಾ ² ಮ್ರಾಹ್ಮಣನೊಂದಾಲದ ಮಹಾಮರನ |
 ಘಾತುಕನು ಮುಟ್ಟದೊಡೆ ಭಸ್ತ್ರೀ
 ಭೂತವಾದುದು ಬಿದು ದವನಿಗೆ
 ಚೇತರಿಸು ನೀನಾಪ್ತೊಡಿದ ಕೊಳ್ಳಂದನಾ ದ್ವಿಜಗೆ || ೧೦

¹ ಮುಳುಗುವೆ ಕ. ಖ.

² ಗ್ನಿಯಲಿ ತಾ ಕ. ಖ.

ಮುಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಸಿದರೆ ಮಹಾದ್ವಿಜ
 ಸೃಷ್ಟಿಗದುವೇ ಭಂಗ ನೋಡಾ
 ದುಷ್ಪಪನ್ನಗ ಮಂತ್ರಜಲವನು ನೋಡು ನೋಡೆನುತ |
 ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮಂತ್ರಜ್ಞ ನೀಕ್ಷಿಸ
 ಕೊಟ್ಟುದಸುವನು ಭಸ್ಮಭಾವವೆ
 ಬಿಟ್ಟು ದಂಕುರಿಸಿತ್ತು ಪಲ್ಲವಿಸಿತ್ತು ಮರನಾಯ್ತು ||

೧೦

ಹೊನ್ನ ಬಣ ವದೆಯ್ತು ಮರವದು
 ಹೊನ್ನ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಮೆಚೆದುದು
 ಮುನ್ನಿನಿಂದತಿಶಯಸಮಗ್ರತರಾಗ್ರಪರ್ಣವಲಿ |

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತಕ್ಷಕನು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ.

ಪನ್ನಗೇಂದ್ರನು ಕಂಡನುನತಿ
 ಖಿನ್ನನಾದನು ವಿಫಲವಾದುದು
 ತನ್ನ ಮನದಂಗವೆ ತೀಯೇನೆಂತೆಂದನಾ ದ್ವಿಜಗೆ ||

೧೧

ಏನನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆ ಹೋಹೆ ಯ
 ದೇನು ಕಾರಣ ಮೊಟ್ಟುದೇನಾ
 ಮಾನವೇಶ್ವರನಾವುದದು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿನಗೇತಲು |
 ಹಾನಿಯಿಂ ವಿರಹಿತರ ಮಾಡಿ ಮ
 ಹಾನುಭಾವರ ಕೆಡುವರೇ ಧನ
 ಹೀನಗನಗವನೀವನಿಷ್ಕಾರ್ಥವನು ಕೇಳೆಂದ ||

೧೨

ಐಸಲೇ ತಾನೀವನರ್ಥವ
 ನೇಸನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆ ಹೇಡೆನೆ
 ಶೇಸನಾಡಿದೆ ಬಿಡಿದೆ ಧನವನು ಕೊಂಡು ಫಲವೇನು |
 ನಾಶವಲ್ಲ ಪರರ ಜೀವವ

ಸಾಸಿಗನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲವೆವಿ
ನಾಶಪದವೆಂದೆಂಬರುಭಯಾರ್ಥವೆದು ತನಗೆಂದ || ೮೪

ವಿಪ್ರಶಾಪದಲಟವ ನೃಪನನು
ತಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂತೆಂಬಿ ವಿಧಿಕ್ಯತ
ತಪ್ಪಲಱಿವ್ರದೆ ಕಾವರಾರಾಯುಷ್ಯವಿಲ್ಲದನ |
ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಲಭುತ್ವ ನಿನಗೆಲೆ
ವಿಪ್ರ ಭಾವಿಸಿ ನೋಡು ಧನವನು
ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಡುವೆನು ಹೋಗು ನೀನೆಂದ || ೮೫

ಏಕೆ ನಿನಗೀ ವೈರ ತಕ್ಷಕ
ಸಾಕು ನಾ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆನೆ ಹಿಂ
ದೇಕೆ ಖಾಂಡವದಹನದಲಿ ಫಲುಗುಣನು ಸಲೆಮುಳಿದು |
ಸೋಕಿದನು ತನ್ನ ವನು ಬಜುದೇ
ಕಾಕುಳವೆ ಮಾಡಿದನು ಹಗೆಯನು
ಸಾಕುವೆನು ಬಲು ವಿಪ್ರಶಾಪ ಸಹಾಯವಾಯ್ತೆಂದ || ೮೬

ಎಂದೊಡಾಲಿಸಿ ನೋಡಿ ತನ್ನೊಳ
ಗಂದು ತಿಳಿದನು ವಿಗತಜೀವನ
ನಿಂದು ಬಜುದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲದೇನು¹ ಫಲವೆನುತ |
ಎಂದವನನಿತು ಧನವನುಂ ಕೊಡ
ಲಂದು ಮರಳಿದನಾದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
ನೊಂದುಪಾಯವೆ ಗೆಲಿದೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೮೭

ತಾನು ರಾಜನನ್ನು ಸೇರವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಇರುವರನ್ನು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಫಲಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗೇಡು
ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಇಂತು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬರುತ ತನ್ನಲಿ
ಚಿಂತಿಸಿದನಾ ತಕ್ಷಕನು ನೃಪ

¹ ಕಿತ್ಸೆಯಲೇನು ಕ. ಖ.

ನೆಂತು ಗೋಚರವಹನು ಕೊಲುವೆನೆಂತು ತಾನವನ |
 ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಲುಮಂತ್ರವಾದಿಗ
 ಳಂತರಾಳದಲಿರ್ದವನನಂ
 ದಿಂತು ತನ್ನೊಡನಿರ್ದವರಿಗಿದನಂದನುರಗೇಂದ್ರ ||

೮೪

ಭೂಸುರರು ನೀವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮ
 ಹೀಶನಲ್ಲಿಗೆ ಮರೆಸಿ ಕೊಂಡೀ
 ವೇಷದಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸುಪ್ರಪ್ಪುಫಲಾವಳಿಯನನುತ |
 ಸಾಸಿಗನು ಕಳುಹಿದರೆ ಬಂದರು
 ಭೂಸುರಾಕಾರದಲಿ ಕೊಟ್ಟರು
 ಲೇಸೆನಿಸಿ ಫಲಪ್ರಪ್ಪನಿಕರಂಗಳನು ಭೂಪತಿಗೆ ||

೮೫

ಅವರೊಪ್ಪಿಸಿದ ಒಂದು ಫಲದಲ್ಲೆ ತಕ್ಷಕನು ಹುಳವಾಗಿದ್ದು
 ಹೊರಟು ರಾಜನನ್ನು ಕಚ್ಚುವಿಕೆ.

ಅದಜೊಳಗೆ ತಾನೊಂದು ಫಲದ
 ಲೊದಗಿ ಬಂದನು ಕುಪಕತಕ್ಷಕ
 ಹೃದಯಹರವೆಂದೆನಿಸಬಹಳಾಮೋದ ಮಘಮಘಿಸೆ |
 ಅದಜೊಳುತ್ತಮವಾದ ಫಲವನು
 ಮೊದಲವನಿಸ ತಾನೆ ಕೊಂಡುಟಿ
 ದುದನು ಕೊಟ್ಟನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿವ ಮಲ್ಲಿ ನೀವನುತ ||

೨೦

ಇತದನಪರಾಂಬುಧಿಗೆ ರವಿಯರ
 ಘಳಿಗೆಗಂಜುವನಲ್ಲ ತಾನಿ
 ನ್ನಲವೊ ತಕ್ಷಕಗಿಕ್ಷಕನಿನಿನ್ನೇನೆಂದು ಹರುಷದಲಿ |
 ಫಲವ ಕಯ್ಯಲಿ ಹಿಡಿದು ಮಂತ್ರಿಗ
 ಳೊಲಿಯೆ ಸುಗಿಸುತ ಕಂಡನೊಂದನು ¹

ಹುಳುವನದಜೊಳು ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲಿ || ೨೧

ಬಾರನೇತಕೆ ತಕ್ಷಕಾಪ್ಯಮು
 ಹೋರಗನು ವಿಪ್ರಾತ್ಮಜನ ನುಡಿ
 ಸೋರಶಾಪವಿದೆಂತು ತಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲರಾರದನು |
 ಸಾರವಿದೆಲೇ ಹುಳುವಿದೆನ್ನ ಸು
 ಹಾರಿ ತಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸುಡಲಿ ಶ
 ರೀರವನು ಭೂಸುರನ ಶಾಪವ ಸಲಿಸಬೇಕೆಂದ ||

೩೦

ನಕ್ಕು ಸರಸವೆ ಮಾಡಿ ಮುದದಲಿ
 ಸೊಕ್ಕಿ ಕೊರಳನು ಹೊಡೆಯೆ ಫಲದಲಿ
 ಡೊಕ್ಕ ರಿಸಿದನು ನಾಗರಾಜನು ಕೊರಳನವನಿಸನ |
 ಧಿಕ್ಕ ನಲು ಚಲಿಸಿದುದು ಸಭೆ ನೃಪ
 ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನುರಗ ವೇಷ್ಟಿಸ
 ಲಿಕ್ಕಲದ ಮಂತ್ರಜ್ಞ ರೋಡಿರಂಜಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ||

೩೩

ಭೂಪನನುನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಸಂವಿ
 ದ್ರೂಪಪರಮಾತ್ಮನಲಿ ಬಂದನು
 ಕಾಪಟಗನುರುಹಿದನು ಕಾಯವನುರುವಿಷ್ಣು ಯಲಿ |
 ತಾಪಗೊಂಡುದು ಸಕಲಜನವಾ
 ಭೂಪನಟವನು ಕಂಡು ಮನದಲು
 ತಾಪವುದಿಸೆ ವಿಷ್ಣು ಮೂತ್ರದಲೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ||

೩೪

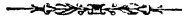
ಹಳಚೆ ಹೋದನು ಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ
 ಥಳಥಳಿಸಿ ಗಗನದಲಿ ಸೂರ್ಯನ
 ಹೊಳಪು ಹುರಿಗೊಂಡಂತೆ ತಕ್ಷಕನಾ ನಿಜಾಲಯಕೆ |
 ಬಚಕ ನಿಜಸಂಸಾರಕರ್ಮವೆ
 ನೊಲಿದು ಮಾಡಿದುದಾಪ್ತಜನವೆಲ
 ವಲವೋ ವಿಪ್ರನ ಹದನಿದೆಂದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೃಪಗೆ ||

೩೫

ನೋಡಿದೆವು ಬಾಲ್ಯದಲಿ ನಿನ್ನನು
 ರೂಢಿಗಾತ್ರಯವಾಗಿ ನಿನ್ನಯ
 ಪ್ರಾಥಮಗನೇ ಕಲ್ಪತರುವಿನ ಬೀಜದಂಕುರವು |
 ಬೇಡಿಕೊಂಬೆವು ದೇವ ಸಂಶಯ
 ಬೇಡ ನಿನ್ನಲಿ ಕರುಣವನು ನೆಹಿ
 ಮಾಡುವನು ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು ||

೩೬

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಗುರುಚರಣಸೇವೆಯಲ ಪಡೆದರು
 ಪರಮಪಾವನವಾಪ ಕೀರ್ತಿಯ
 ಧರೆಯೊಳುದ್ದಾಲಕನು ಮುನಿಕುಲತೀಕನುಪಮನ್ಯು ||

ಶೌನಕ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ ಪೂರ್ವದಲಿ ವಿ
 ಖ್ಯಾತನನಿಸುವುದಂಕಮುನಿಯೊಡ
 ನಾತಪೋಸಿಧಿಯನಿಸುವುದ್ದಾಲಕನುನುಪಮನ್ಯು |
 ಭೀತಿಯನು ನೆಹಿ ತೊಟಿದು ಸಹಜ
 ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಗುರುವಿನ ನಿರೂಪವೆ
 ನೋತು ಪಿರದಲಿ ಧರಿಸಿ ನಡೆದುದನಕುಹು ನಮೋಗೀಗ ||

೧

ಉತ್ತರದಲ್ಲೆ—ಉದ್ದಾ ಲಕನೂ ಉಪಮನ್ಯುಷ್ಠಾ ಧೌವ್ಯೈರಿಗೆ
ಶಿಷ್ಯರಾಗುವೆನಲು ಸಂವಾದ.

ಎನಲು ಹೇಳಿದನು ಸೂತನಾವರ
ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಭೃಗುವರಕುಲಜನಿತ
ರೆನಿಸುವನುಪಮಚರಿತನುದಾ ಲಕನುನುಪಮನ್ಯು
ಘನತಪೋನಿಧಿಯೆನಿಪುದಂಕನು
ಮನದ ಧೃತಿಯಿಂದಾದರವಲಂ
ದನುನಯದಲಾಯೋಧಧೌವ್ಯನ ಕಂಡು ನಮಿಸಿದರು || ೧

ಮುನಿವರೇಣ್ಯ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಸೀ
ನನಘನೇಂಬುದ ಕೇಳು ಬಂದೆವು
ಮನವೊಲಿದು ಪೇದಾದಿವಿದ್ಯವೆ ಕಲಿಸಿ ಸಲಹೆಂಮು |
ಸಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ನಾವು ನಮ್ಮಯ
ಮನವಚನಕಾಯದಲಿ ತವ ಪದ
ವನಜಸೇವೆಯನಮೆಗೆ ತಾರಣವಾಗಿ ಚಕುಸುವೆವು || ೨

ಎನಲು ನಗುತಾ ಮುನಿಪ ನುಡಿದನು
ಘನವಲಾಗುಂಭಜನೆ ಲೋಕಕೆ
ಮನನೊಡಲು ತಾ ಸಕಲ ಸಾರ್ಥವು ತಪ್ಪಿದರೆ ಘನದುಂಡಿತ |
ನೆನೆಯಬಾರದ ತೆಂದಲಪ್ಪುವು
ದನುನಯವು ನೀವೆ ನೆನದು ನಿಶಯ
ವನು ತಿಳಿದು ಹೇಳುವುದು ನೀವೆನೆ ನುಡಿದರವರಂದು || ೪

ಎಲೆ ಮುನೀಶ್ವರ ನಿಮ್ಮ ಚರಣದ
ಲಲಿತಸೇವೆಯೆ ಗತಿಗೆ ಸಾಧನ
ವೆಲಸದೆಮ್ಮ ವೆಧಾನ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧ ನಿಮ್ಮೆಡಿಯ |
ಸುಲಭವಲಿ ಭಜಿಸುವೆವು ವಿದ್ಯೆಯು

ಕಲಿಸುವುದು ಕರುಣವಲಿ ನೀವೆಯೆ
ನಲು ಸುಶಿಷ್ಯನೊಂದು ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಮುನಿ ನಗುತ || ೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳರ ಮೇಲೆ ಪೇಚ್ಚೆನು
ಸಲೆ ವುದಂಕಚರಿತ್ರವನು ಮು
ತ್ತೊಲಿದು ವುದಾ ಲಕನ ಯುಪಮೆನುನುವೆ ಮಹಾಕಥೆಯ |
ಸುಲಭದಲಿ ನಾನೊರೆವೆ ನೀವಿದ
ನೊಲಿದು ಕೇಳುವುದೆನುತ ಮತ್ತಾ
ಲಲಿತಸನ್ನತಿ ¹ ಸೂತ ಹೇಳಿದನಾ ಮಹಾಕಥೆಯ || ೬

ತನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿದ
ಗುರುವಿನಾಜೆ ಯಂತೆ ಉದ್ದಾ ಲಕನು ನಡೆಮುನಿಕೆ.

ಗುರುವಿನಾಜೆಯ ತಲೆಯಲಾನುತ
ಪರಮವೇದಾಧ್ಯಯನಪರರಾ
ಗಿರಲು ಸಂತೋಷದಲಿ ಮಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದುದಿನವೆಸದಲಿ |
ಗುರು ಕರೆದನುದ್ದಾ ಲಕನಸಲೆ
ತರುಣ ನಮ್ಮಯ ಮೊನ್ನವೆತ್ತಿಯ
ಲುರುತರಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿಹುದಲ್ಲಿ ಫಲನಶಾಲಿ || ೭

ಹರಿವ ಜಲವನು ನಮ್ಮ ಧರಣಿಯ
ಹೊರಗಿರಿಸಲನ್ನರು ಕೊಂಡು ಹೋ
ಹರು ಘನದುರಾತ್ಮಕರವರ ಸೀಮೆಗೆ ಪ್ರೋಗದಂದದಲಿ |
ಭರದಿನುದಕವ ತಿರುಹು ನಮ್ಮಯ
ಧರಗೆ ನೀನೆನೆ ಶಿರದಲಾನುತ
ಭರವೆಸದಿ ತಾ ಬಂದು ಕಂಡನು ಹರಿವ ಶಂಬರವ || ೮

ಪರರ ಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರೋಪುದಕಟಾ
ಭರದೆ ಜಲವನು ತಾನು ತಿರುಹಲು

1 ಲಲಿತಮುಖಾವತಿ, ಕ. ೩.

ತರಲೆ ಗುದ್ಧ ಲಿಯೆಂದು ಪೋದರೆ ತಡವಲಾ ಯೆನುತ |
 ಭರದಿ ಪೋಪೀಯುವಕವನು ತಾ
 ತಿರುಹಿಸುವೆನೆಂದೆನುತಲಲ್ಲಿಯೆ
 ಕರದ ತಲೆದಿಂಬಿನಲಿ ಸವಡಿಸಿದನು ನಿಜೇಚ್ಚೆಯಲಿ || ೯

ಸಂದಿಯಲಿ ಜಲ ಪೋಗಲೀಯದೆ
 ತಂದು ಮೃತ್ತಿ ಕೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟೆಯೆ
 ಬಂದ ಜಲವೆಲ್ಲವನು ತಿರುಹಿದನಾತ್ಮಧಾರುಣಿಗೆ |

ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಗುರುವು ಬಂದು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಿಸಿ ನಿನಗೆ ಸಕ
 ಲವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಯೆಂದು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಸಂದುದೀಪರಿ ಹಲವು ದಿನವದ
 ಕಂದು ಗುರು ತಾ ನೆನೆದನಾಗಳ
 ಕಂದನಾವೆಡೆ ಯೆನುತ ಬಂದನು ಕಂಡನೀಹದನ || ೧೦

ಅಕಟ ಮೆಗನ ನಿರರ್ಥದಲಿ ತಾ
 ನಕುಟಲನ ಕಳುಹಿದರೆ ನಮ್ಮಯ
 ಬಕುತಿಯಲಿ ತನ್ನೊಡಲ ಮೋಹವ ತೋಜಿದು ದೃಢತೆಯಲಿ |
 ಪ್ರಕಟದಲಿ ತಾನೆಡೆ ಬಿದ್ದಿ
 ಸಕಲಜಲವನು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ
 ಸುಕರದಲಿ ತಿರುಹಿದನು ಹರ ಹರ ಯೆನುತ ಹರುಷಿಸಿದ ೧೧

ಬಂದು ಕೈವಿದಿದೆತ್ತಿ ಕೇಳಲೆ
 ಕಂದ ಮೆಚೆದೆನೆಂದು ಬಹಳಾ
 ನಂದದಲಿ ಹರಸಿದನು ಮಸ್ತಕಕಿರಿಸಿ ಹಸ್ತವನು |
 ಸಂದ ಸಕಲಸುವಿದ್ಯೆಗಳು ನಿನ
 ಗಿಂದು ಭಲಿಸಲಿ ಗಾರುಹಸ್ತ್ಯಕೈ
 ಛಂದವಲಿ ನಡೆ ಯೆಂದು ಕಳುಹಿದರಾತ ಬೀಚ್ಚೊಂಡ || ೧೨

ಬಳಿಕ ಉಪಮನ್ಯುವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೋರಕ್ಷಣೆ
ಮಾಡೆಂದು ವನಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಬಚ್ಚಿಕಲಂದುಪಮನ್ಯುವಿರುತ್ತಿರೆ
ಕಳೆದು ಪೋದುದು ಕೆಲವು ದಿನ ಮೆ
ತ್ತಳುಕದವನಧ್ಯಯನಪಾಠದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಿರಲು |
ತಿಳಿಯಲೆಂದೀತನ ಮನವನಾ
ಕಳನು ಕಾವುದು ಹೋಗು ನೀನೆಂ
ದಳುಹದಟ್ಟಲು ಕಾದನವ ಗೋವುಗಳ ಮನವೊಲಿದು || ೧೩

ಆಗ ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಗೋವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಲು
ಗುರುವು ಕೋಪಿಸಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆರ್ಕಸತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಂದು
ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋಸಹಿತ ಬಾಯೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಒಂದುದಿನ ಗೋವೈಂದವನು ಸಾ
ನಂದದಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದ
ಲಂದು ತರಲಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರು ಕಂಡಧಿಕಕೋಪದಲಿ |
ಬಂದೆಯೇತಕೆ ಪಶುಗಳನು ನೀ
ನಿಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದಲಿ ತಂದರೆ
ನೊಂದವುಪವಾಸದಲಿ ಕೆಡಿಸಿದೆ ಯೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೧೪

ಎಲೆ ಗುರುವೆ ನಿವರ್ಯಾದಲಿ ತಾ
ನೊಲಿದು ಬಂದವನಲ್ಲ ನನಗಿಂ
ದಲವಕ್ಷುಭೆಯನು ತಾಳಲಾರದೆ ಬಂದೆನೆಂದೆನಲು |
ಘೋಷನಾಮುನಿ ನುಡಿದನಡವಿಯ
ಲಲಿತಕೋಮಲದರ್ಶನಪತ್ರವೆ
ಸುಲಭದಲಿ ನೀ ಭುಜಿಸಿ ಕಾವುದು ದಿನವೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿ || ೧೫

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಹೋದನು
ಮನದೊಳನುಮಾನಿಸದೆ ಗೋವುಗ
ಳನು ಗೊಳಿಸಿ ಘನದರ್ಶನಪತ್ರವೆ ಭುಜಿಸಿ ಹಲಕಾಲ |

ಅನುನಯದೇ ಸಾಯಾಕ್ಷ್ಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ
ಮನೆಗೆ ಬಹನೀ ತೆಹದಲಿರುತಿರೆ
ಘನತರೋಷ್ಠ ವದಡರಿ ಕೆಟ್ಟವು ನಯನವಾಮುನಿಗೆ || ೧೬

ಒಗೆ ಬಹುಕಾಲ ನಡೆಯಲು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೇಹತ್ರಾಣ ಕಡಿಮೆ ಯಾದುದಂ
ಕಂಡು ಗುರುವುಪದೇಶಿಸಿದ ಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಪರೋಕ್ಷವಂ
ಹೊಂದಿ ರೋಗನಿವೃತ್ತಿ ಯಾಗುವಿಕೆ.

ಇರಲಿರಲು ಪಥ ಕಾಣಬಾರದೆ
ಕರದ ಸನ್ನೆಯ ಸೋಹೆವಿಡಿದಾ
ಚರಿಸುತಿರೆ ಗುರುವಖಿದನಕಟಾ ಶಿಷ್ಯನಾಯಸವ |
ಪರಿಪರಿಪಿನೀ ಹ್ಲಾಣದಲೆನುತವೆ
ಕರೆದು ಮನದೇರಕದಲಿ ಪೇಳಿ ನು
ತರಣಿ ಮೆಚ್ಚುವ ಮಂತ್ರಗಳನತಿಸಾಧ್ಯತರವಿಧಿಯು || ೧೭

ಬರೆದು ಘನಮಂತ್ರೋಪದೇಶವ
ನಿರದೆ ಕಳುಹಲು ಬಂದು ಮಿಂದಾ
ಸುರನದಿಯ ತೀರದಲಿ ನಿಂದಾವಶ್ಯಕವ ರಚಿಸಿ |
ವರಮುನೀಶ್ವರನಿತ್ತ ಮಂತ್ರವ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಕರಗಳನತ್ತಿ ರವಿಯ
ನುಜಿ ಮನದಿನೀಕ್ಷಿಸಿ ಸುರುಚಿರಧ್ಯಾನಪರನಾವ || ೧೮

ಜನನರಹಿತನೆ ಲೋಕಭಾವನ
ನೆನಿಖಿಳಾತ್ಮಕನೆಯಜರವರೇ
ಣ್ಣನೆ ಯನುಪಮಾನಘಶುಭದಧರ್ಮ¹ ಸ್ವರೂಪಕನೆ |
ಘನಮಹಿಮೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಧಾ
ನನೆ ಪ್ರಳಯರೂಪಕಸೂರ್ಯನ
ಯನುಪಮಾರ್ಣವ ಕಾರುಣಿಕ ರವಿ ನಿನಗೆ ಶರಣೆಂದ || ೧೯

¹ ನನುಪಮಧರ್ಮ, ಕ. ಖ.

ಘನವಿವಸ್ವಾನುವಿ ಮಹಾಜಗ
 ವನು ಧರಿಸಿಯಿದ್ರಾಂತರಾತ್ಮನ
 ಜನವಬೆಳಗುವ ದೀಪರೂಪನೆ ಶೋಕಹಿತಕಾಂ |
 ಅನುದಿನವು ನೀನಾದಿ ನಿನ್ನನು
 ನನೆವೊಡರಿದು ಸದಸ್ರಲೋಚನ
 ಗನುಪಮಿತತೇಜನ ಸುರರೊಳುತ್ತಮ ನಮೋಯೆಂದ || ೮೦

ನಮಿಸುವೆನು ಸವಿತೃಸ್ವರೂಪನೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ಜಗದೇಕಚಕ್ಷುವೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ಜಗದುದಯರಕ್ಷಾಪ್ರಳಯಕಾರಣನೆ |
 ನಮಿಸುವೆನು ವೇದಸ್ವರೂಪನೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕಾರಣ
 ನಮಿಸುವೆನು ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ನಾರಾಯಣ ನಮೋ ಯೆಂದ || ೮೧

ಎಂದು ಬಹುವಿಧವಾದ ತುತಿಗಳ
 ಲಂದು ಹೊಗಳ ಮಹಾಮಹಿಮೆನಪ
 ಛಂದದಲಿ ವೇದಾತ್ಮನನು ¹ ಮೆಚಿ ಸಲು ರವಿ ಬಂದು |
 ಕುಂದದಾನಂದದಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗ ²
 ಳೊಂದೆ ಕಾಣಿಸಿ ಬೇಗನಾ ರವಿ
 ಸಂದನಂದಾಕಾಶಕತ್ತಲು ಮುಸಿಹ ಹರುಷಿಸಿದ || ೮೨

ಅದನ್ನು ಗುರುವು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
 ಉಪಮನ್ಯವಂ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ

ಬಂದು ಗುರುಚಕರಣಾರವಿಂದಕೆ
 ವಂದಿಸಲು ಮಿಗೆ ಕೇಳ್ವ ನಧಿಕಾ
 ನಂದದಲಿ ಪರಿಣಮಿಸೆ ಮೆಚಿ ದನಾತ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ |
 ತಂದೆ ನಿನಗೆ ಸಮಸ್ತವೇದಗ ³

1 ಛಂದವೇದೋರೂಪನನು, ಕ. ಖ.

ಳಿಂದು ಫಲಿಸಲಿ ಹೋಗು ನೀನೆಂ
ದಂದು ಮಸ್ತಕಕಿರಿಸಿ ಕರವನು ಕಳುಹಿದನು ನಲಿದು || ೨೩

ಬಂದನಂದುಪಮೆನ್ಯು ಬಹಳಾ
ನಂದದಲಿ ಲೋಕದಲಿ ಕೀರ್ತಿಯು
ನಂದು ಪಡೆದನು ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಕರುಣದ ಬಲದಿಂದ |
ಇಂತಿದನು ಹೇಡಿದನು ಸಿಮೆಗಿ
ನ್ನೊಂದಿತ್ತೇ ಘನಹರುಷವೆನೆ ಮನ
ದಂದು ನಿತ್ಯಾತುಮನ ನನೆದರು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ || ೨೪

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೆ.

ಬಂದು ಕಂಡನುದಂಕನವನಾ ¹
ಕಂದಜನಮೇಜಯಮಹೀಪತಿ
ಗಂದು ಕಥನವನಱುಹಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರಕೆ ತೊಡಗಿಸಿದ ||
ಸಕಿಷ್ಯರಾದ ಉದಂಕರು ಬರಲು ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅಗಮನಕಾರಣ
ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರರಾಂಭ.
ಹೇಡಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೂಮಿ
ಪಾಲಜನಮೇಜಯಗೆ ಬಚ್ಚಿಕಾ
ವೇಳೆಯಲಿ ಶಿಷ್ಯಪ್ರಶಿಷ್ಯರು ಸಹಿತುದಂಕಮುನಿ |

1 ರಾಜವನಮಾ, ಕ. ಬ.

ಜಾಳಸಿದ ಶಾಂತಿಯಲಿ ಪೂರ್ವದ
ಕಾಲದಲಿ ತಕ್ಷಕನು ಮಾಡಿದ
ಖೂಳತನವನು ನೆನೆದು ಬಂದನು ನೃಪನ ಹೊರಗಾಗಿ || ೧

ಬರಲು ಮುನಿಗಿದಿರೆದು ಭಕ್ತಿಯ
ಭರದಿ ವಂದಿಸಿ ಸತ್ಕೃತಿಯನಂ
ದರಸ ವಿರಚಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ ಬರವೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲು |
ಪಿರಿದು ಸಲ್ಲಾಪಗಳ ಮಾಡುತ
ಪರಮತತ್ವವನೊರೆದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ದುರುಳತಕ್ಷಕಗುಪಹತಿಯ ನೆನೆದಾಗಂತೆಂದ || ೨

ರಾಜ್ಯಪಾಲನವೂ ಕೃತುಸಂಹಾರವೂ ರಾಜಧರ್ಮವು.

ಆದೊಡೆನೆಲೆ ಭೂಪ ರಾಜರು
ಮೇದಿನಿಯ ನಾಳ್ವವೆರೆಗೊಂದೇ
ಕಾದ ಕರಣ ಪದುಳದಿ ರಾಜ್ಯವನಾಳ ಧರ್ಮವಲಿ |
ಕಾದಿದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನ ನಿಖಿವುದು
ಭೇದದಲಿ ನೆಣಿ ಕೊಂದವರ ಮಿಗೆ
ಭೇದಿಸಿಯೆ ಕೊಲಬೇಕು ಹಿಂಸೆ ಯದಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರವಲಿ || ೩

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾಂಶವರು ನಾರದೋಪದೇಶದಿಂದ ರಾಜನೂಯ ಮಾಡಿದ
ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎನುತ ಯತಿವಗನೆಂದ ಕೇಳು
ಜನಪ ನಿನ್ನಯ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ವಿನುತಶಾರ್ಯವನಚಿಯಲುಶ್ರೀಸೋಮಕುಲದವರ |
ಜನಪತಿಲಕರ ಕುಂತಿಪುತ್ರರ
ಮನೆಗೆ ನಾರದ ಬಂದ ಪಾಂಡುವಿ
ಗನಿತು ದುರ್ಧರವೃತ್ತಿಯೆಂಬುದ ಹೇಚೆಯಾಕ್ಷಣದಿ || ೪

ಜನಪತಿಯ ಬಲ ಬಹಳವಿರಲಿಕೆ
 ವಿನುತಭಂಡಾರವನು ತರಿಸಿದ
 ಜನಪ ಮಾಡಿದ ರಾಜಸೂಯವನಂದು ಪಾಂಡುವಿಗೆ |
 ಎಸಿತೊ ಫಲ ಮೇಳವಿಸೆ ಯಿಂದ್ರನ
 ವನಿತೆಯರು ಬಟಕಾತನೋಲಗ
 ದನುವ ಕಾಣರು ಪಾಂಡುನೃಪತಿಯ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೫

ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಭವಿಸಿ ವುದು ಪುತ್ರನ ಕರ್ತವ್ಯ
 ವಾದ ಕಾರಣ ಸರ್ಪಾರ್ಥವ ಮಾಡೆಂದ ಜೀಳುವಿಕೆ.

ಮಾತೃಪಿತೃಗಳ ಹಗೆಯು ತೆಗೆಯದ
 ನೇತಕಾ ಸುತ ಜನಿಸಿ ಫಲವೇ
 * ಭೂತನಿಕರದುದರವಲಿ ಜನಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತುಗಳು |
 ಓತು ಕೇಳೆ ಸಗಣೆಯೊಳು ತಾವ್
 ನೇತು ಸಾವಿರಜುಳುಗಳೆಂಬೀ
 ಮಾತು ವ್ರೋದಗುಗು ಜನದ ವಚನದಿ ರಾಯ ಕೇಳಂದ || ೬

ಆ ಮಹಾಪಾಂಡವರ ಕುಲದಲಿ
 ಭೂಮಿಪತಿ ಸೀ ಜನಿಸಿ ತಂದೆಯೊ
 ಳಾ ಮಹಾಹಗೆ ವುರಗತಕ್ಷಕಸಿರಲು ಕೈಗಾದೆ |
 ಭೂಮಿಯೊಳಗಿವೆಂಶವಾದ

ಗ. ಪುಸ್ತಕಪಾಠ—

* ನಾತಗನಿತೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪದವೆಂದು ಫಲವೇನು |
 ಬ್ರೂತಿಯನಿತಿದ್ವೇನು ಸುಜನ
 ಪ್ರೀತಿಕಂವನೆ ತಂದೆಗಧಿಕನು
 ಖಾತಿಕಯವನು ದೊರೆಯಿಸು ವುದೇ ಧರ್ಮವತವೆನ || ೬
 ಕಾಮವಾಗಲಕಾಮವಾಗಲಿ
 ಭೂಮಿಗಧಿಕದ್ವೇಷಗಳ ನಿ
 ಸ್ನೇಮತನದಿಂ ಕೂಲುಪ್ರಾಪ್ತೇ ಸಜ್ಜನರ ಧರ್ಮವದು ||

ಸ್ತೋತ್ರಮವನು ನೀ ಕೆಡಿಸಬೇಕೆನೆ
ಭೂಮಿಸತಿ ಬಟಕೆಂದನಾಮುನಿಗಧಿಕಹರುಷದಲಿ || ೩

ಅಮ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ರಾಜನೆನ್ನಲು ವಿಪ್ರನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸರ್ವವೂ
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಉತ್ತರ.

ಹುದುಗಿದೆನು ತಾನೆಂಬ ಭೇದದ
ಹದನನಖಿಯೆನದೆಂದೊಡಾಯತಿ
ಯಿದು ಬಟಕ ತಾನೊಂದು ಗಹನವೆ ದ್ವಿಜರ ಭಜಿಸಿದೊಡೆ |
ಹದನ ಕಾಂಬರು ಭೂಸುರೋತ್ತಮ
ರದಕೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಹೋಮದಲಿ ತಾವ್
ಸದೆದು ಕೊಡುವರು ನಿನಗೆ ವಿಪ್ರರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೪

ಅನಿಮಿಷರ ಮುಖರೂಪನಪ್ಪ¹ ನ
ಲನ ಕರೆದು ಸರ್ಪಗ್ರಸನವಜು
ದನೆ ವನಧಿಯ ಗಭೀರತನವನು ನಿಮಿಷವಾತ್ರದಲಿ |
ಮುನಿಸನೊಬ್ಬನು ಕುಡಿದು ಕಳಯನೆ
ಜನಪ ನಿನ್ನಯ ಪೂರ್ವಪುರುಷನ
ತನುವಿನ ಕ್ಷಯ ತಳಯಲಾಕ್ಷಣ ಹೀನಕಗಳನು || ೫

ಕೂಡಿ ತಳಯರೆ ಶಶಿಯನೆಂದರೆ
ರೂಢಿಯಹ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವ
ಮಾಡನೇ ಕಮಲಜನು ಭೂಮಿಗೆ ತಾನು ಗೋಪಲನ |
ನೋಡಿ ಕಳಯರೆ ಯಾ ಸುರೇಶನ
ಗಾಢದೈಶ್ವರ್ಯವನು ರೂಢಿಸಿ
ರೂಢಿಯಲಿ ಭಿಕ್ಷಕನ ಮಾಡರೆ ತೀರ್ಥಮೋಳಿಯನು || ೧೦

ತಾಮಸಕ್ಕಧಿಕಾರಿ ಮಾಡರೆ
ಭೂಮಿಯೊಳ್ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ತಾನದು

1 ಮುಖನಪ್ಪನ, ಕ. ಖ. ಮುಖನಪ್ಪೊಡನ, ಗ.

ನೇಮಿಸಲು ನಿಲಲುಂಟೆ ಯೆಂದರೆ ಭೂಪನಿಂತೆಂದ |

ರುದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿದವರ ಹಸರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೋಮಶೇಖರಮುಖ್ಯನಾಕಿ

ಸ್ತೋಮವನು ಶಪಿಸಿದವರ್ಗಳ

ನಾಮವನು ತನಗಋಹಿ ಯೆಂದರೆ ಮುನಿಽನಿಂತೆಂದ || ೧೧

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ—ಸುರರು ಸರ್ವೋತ್ತಮದೇವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಭೃಗು
ರುಷಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಮೊದಲು ಮನ್ವಂತರದ ಕೃತಯುಗ

ವಿದಿತದಲಿ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಿಯ

ತ್ರಿದಶರಲ್ಲರು ನೆರೆದು ಪದ್ಮಜವಿಷ್ಣು ರುದ್ರರಲಿ |

ಆದಟುದೈವವದಾರು ಸಂಬಲು

ವಿದಿತವನು ತಾವೆಳುವನೆಂದಾ

ತ್ರಿದಶಗಂಗೆಯ ತಡಿಯ ನೆರೆಯಲಿ ಕೂಗಿ ಭೃಗುಖಯುಷಿಯ || ೧೨

ಆಗ ಭೃಗುವು ಈಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೋಪದಿಂದಿರುವವಂ ಕಂಡು
ಬಿಸುವಿಕೆ.

ನೆರೆದು ಕಳುಹಿದರವರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ

ವೆರಮಹಾಖುಷಿ ಮೊದಲು ಹರಿದನು

ಹರನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶೂಲಿಯ ಸಮಯವೇನೆನಲು |

ಹರನು ಕೇಳುತ ಕೋಪದಿಂದವ

ಬರೆ ಮಹಾಖುಷಿ ಕಂಡು ಶಾಪವೆ

ನೋರೆದ ಗಂಗಾಧರಗೆ ತಾಮಸಜನಕೆ ಗುರು ನೀನು || ೧೩

ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ಆತನು ತನಗೆ ಮನಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದ
ಒಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಬೇಗದಿ ಕಮೇಳಭವನನ

ಮುಂದಿರಕೆ ಬರ ಕದ್ರಸಂಭವೆ

ಬಂದ ಮುನಿಗಾಸನವನೀಯದೆ ಯಿರಲಿಕಾಮುನಿಸಿ |
 ಅಂದು ಶಾಪವ ಕಮಲಜಂಗಿಂ
 ತಂದನೀಜಗದಲ್ಲಿ ಮೇಣೋಂ
 ದೊಂದು ಗ್ರಾಮದ್ವಾರಬಂಧದ ಮುಂದೆ ಗೋಪಲನ || ೧೪

ಭಂದದಿಂದಿರುತಿಹುದದಗಸೆಯೊ
 ಳೆಂದು ತಾ ಶೀತೋಷ್ಣ ವಾತಕೆ
 ವೊಂದು ಸದ್ವಿಜರಿಂಗಮವಸರವೀಯದನ ಗತಿಯ |
 ಲೆಂದುವೀ ಪರಿಯಹುದು ಧರೆಯಲಿ
 ಸಂದ ಜನರ ವಿವಾಹದಾದಿಯ
 ಲೊಂದು ರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕು ಹಗಲಿ ಬಂದು ಗೋಪಲನ || ೧೫

ವೇದಿಸಿದ ನೈವೇದ್ಯದಿಂದವೆ
 ಯಾದರಿಸಿ ತಾ ಮಿಥುನವರ್ಗಕೆ
 ಸಾಧಿಸಿದ ಪರಮಾರ್ಥಭೋಗವ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
 ಆದುರಾಗ್ರಹಿಮಿಥುನಕೆಯು ಬಹು
 ಬಾಧೆ ತಾನಹುದೆಂದು ಭೃಗುನುಷಿ
 ಮೇದಿಸಿಯಲದನುಹಿ ಬಂದನು ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕೆ || ೧೬

ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಲಗಿದ್ದ ವಿಷ್ಣು ವಿನ ಎದೆಗೆ ಒದೆಯಲು ಕೋಪಿಸಿ
 ಸದೆ ಪರಮಾದರಬಂದ ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ್ದ ರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ವೇ ಸರ್ವೋ
 ತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.

ಬೇಗದಲಿ ಬಂದುರಗವಾಸಿಯ
 ಯೋಗನಿದ್ರಾಂಗನೆಯ ಭೇದದ
 ರಾಗದಲಿ ಪವಡಿಸಿದ ಮಧುಮೆದನನ ಬಂದೊದದ |
 ಆಗತನ ವಕ್ಷುಭಾಗವ
 ತಾಗಿಸಿದ ತಾನಗ್ರಸಾದದಿ
 ಮೇಗಲಣಿತಾದೇವನದ ನು ಮುನಿಯ ಚರಣವನು || ೧೭

ಹಿಡಿಕಿಸುತ ಕುಳ್ಳ ದುರ್ಗ ಮುನಿಪಗೆ
 ನುಡಿವನೈ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ನಿನ್ನಯ
 ಯಡಿಗಳೆವು ಭರದೊಡ್ಡವೀಗಳು ತನ್ನ ಹೇರುರವೆ |
 ಅಡಿಗಡಿಗಮಾ ಸರ್ವದೈತ್ಯರ
 ಹೊಡೆಗಳಿಂದವೆ ಕಠಿಣವಾದುದ
 ನೆಡೆಹಿ ನೊಂದವನೆನುತಲಿದಿರಾಗೆದ ನಸುರಾರಿ || ೧೪

ಎನಲು ಹರುಷದಿ ಮುನಿಪನಾಕ್ಷಣ
 ವನಿಮಿಷರು ಮುಂತಾಗಿ ಹೋಗುಲು
 ಜನಜನಿತ ತಾನೊಬ್ಬ ತಾಮಸನೊಬ್ಬ ರಾಜಸನು |
 ವಿನಯದಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಸಾತ್ವಿಕ
 ವನಜಲೋಚನದೇವ ತಾನೇ
 ಜನಜನಿತ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋತ್ತಮನೆಂದು ಹೋಗಿತ್ತದನು || ೧೫

ಹೋಗುಲಾತನ ಪದದ ಹೆಜ್ಜೆ ಯ
 ಬಗೆಯಲಾ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಭನ
 ಜಗಕೆ ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕನಾದನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
 ನಿಗಮಗೋಚರದೇವನನು ತಾ
 ಜಗವೆನಿಯಲೊದೆದಾಮಹಾಮುನಿ
 ವಿಗಡದೇವೋತ್ತಮನ ಕಂಡನು ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದಲಿ || ೧೬

ಹಿರಿಯರನು ತಮ್ಮಂಥ ಸೋಂಕಿದ
 ವರಮುನಿಪಗಾಮ್ಲೇಷ್ಣ ಜನ್ಮವು
 ಭರವಸವು ತಾನೆಂದು ಮುಂದಣಕಥೆಯ ಕೇಳಂದ |
 ಸುರಪತಿಯ ಸಕಲಾನುಪಿಭವವೆ
 ನುಜುಹಿ ಮುನಿ ದೂರ್ವಾಸನಾಕ್ಷಣ
 ಶರಧಿಯೊಳು ತಾ ಮುಜುಗಿಸಿದನಾಸುರೇಶ್ವರನ || ೧೭

ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುರರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾತಾಂಜಲಿಯರ
ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೇಳ್ಯೆ ನೃಪಶಿರೋಮಣಿ
ಚಿತ್ತವಿಸು ಮತ್ತಾಯಗಸ್ತ್ಯನ
ಸತ್ತ್ವದುನ್ನತಿಯನು ಮೆಸಾಂರಾಶಿಯನು ಕುಡಿಮದನು |
ಬಿತ್ತರದಿ ತಿರುಗುವನು ಲೋಕಕೆ
ಹತ್ತಿದನು ನಾಲ್ಕೈದು ವಸ್ತಿಗ
ಳೂತ್ತಿ ಯಿತ್ರೈಲೋಕೈಜೀವನ ಕ್ಷಾದುತಿರೆ ಬಚ್ಚಕ || ೮೦

ಸಕಲಸುರಗಣ ನೆರೆದು ಬಂದಾ
ಬಕುತಿಯಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಲೋಕವೆ
ವಿಕಳಗೊಳಿಸುವ ಹದನ ಬಿನ್ನಹ ಮೂಡಿಮದು ಬಚ್ಚಕ |
ವಿಕಳವಾಗಲು ವಾತಪೀಲ್ವಲ
ರಕಟ¹ ಭೂಸುರನಿಕರ ನೆಲ್ಲವೆ
ಪ್ರಕಟದಲಿ ಭಕ್ಷಿಸುತಲಿಪ್ಪರು ವಿಂಧ್ಯಸರಸ್ವತದಿ || ೮೨

ನಿಂದಿರದೆ ತಾವಂದವಾಗಿಯೆ
ಮುಂದೆ ಸೂರ್ಯನ ರಥದ ಮೇಲಕೆ
ನಿಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಯಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರಕೆ |
ಇಂದಿಳಯ ಪೂಡೆಗೆಡುವುತ್ಯೈದಳ
ತಂದ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ತೆಂಕಣ
ಸಿಂಧುವಿನೋಳಡಗಿದ್ದು³ ತಂಮನು ಕೊಂದು ಕೂಗುವರು || ೮೪

ಅವರಿಗವದಿರು ನೆರವುಗೊಡುತಿವೆ
ರವನಿಯಲಿ ಲಂಕಾಧಿಪತಿಸಹ
ಶಿವಶಿವಾಅಯ್ಯೈದುಬಾಧೆಗೆ ಯೇನು ಹದನೆನಲು |
ಅವರಿಗೆಂದನು ಕಮಲಸಂಭವ

1 ಸಕಲ, ಕ. ಗ. 2 ವಾದುದು, ಕ. ಗ. 3 ದುಂದುಭಿಯಲಡಬಿದ್ದು, ಕ. ಗ.

ದಿವಕೆ ನಂದಿರಲಾಪ ದೈವ
ಪ್ರವರವಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲಖುಷಿಕುಲಕಾಗಿ ಯರಿದೆಂದ || ೨೫

ಆವನೊಬ್ಬ ನು ರಾಜರಾಜರ
ಶಾವನೈದಿಯೆ ರಾಜದರುಶನ
ಸೋವನವನಾ ರಾಜದ್ರವ್ಯವೆ ಕೊಂಬ ರಾಜರಲಿ |
ಆವ ಮನ್ನಿಸಿಕೊಂಬನಾತನೆ
ಯಾವಿಷಯವ ಗೆಲರಿದೆಂ ದರೆ
ದೇವಗಣ ತಮಗಖಿಯನಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮ ನಿಂತೆಂದ || ೨೬

ಆವ ರಾಜರ ದರುಶನಂಗಳು
ಭಾವಿಸಲು ತಮಗಿಲ್ಲವಾದರೆ
ದೇವಕುಲಕಿನ್ನಾರು ಗತಿ ಹೇತೆಂದರಾಸುರರು |
ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ
ಉತ್ತರ.

ನೀವು ಹೇಳಿದುದೈದು ಶಾವಿನ
ದೇವವಿಗ್ರಹಕೊಬ್ಬ ಪರಿಭವ
ಭಾವಿಸಲು ನೀವೀಸು ಜಹರವನಗಸ್ತ್ಯಮುನಿರಾಯ || ೨೭

ಆತನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನುಡಿವುದು
ವೀತರಾಗದಲಿದು ಸಮಸ್ತ
ಪ್ರೀತಿಯವ ನೆಚಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾತಗುಸುರುವುದು |
ಆತ ಹೇಳಿದ ತೆಹದೆ ಯಮರರು
ಯಾತತುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದರು
ವೋತು ಹರವರಮುನಿಸಕುಂಭಜನಾಶ್ರಮಕೊಲಿದು || ೨೮

ದೇವತೆಗಳು ಅಗಸ್ತ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.
ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಲಿ ಮುನಿಸಿಗೆ
ವಂದಿಸಿದುದಾದೇವನಿಕರವು

ಹಿಂದುಗಳಯದೆ ತಮ್ಮಭೀಷ್ಮವ ನುಡಿದರಾಮುನಿಗೆ |
 ತಂದೆ ಕೇಳ್ಯೆ ತಮ್ಮವಸ್ಥೆಯ
 ನಿಂದು ವಿಧಿಸನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ
 ಯಿಂದು ನಿಮ್ಮಯ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿದನೆಂದರವರಂದು ||

೨೯

ದಿನಕರನ ರಥಕಡ್ಡಲಾಗಿಯೆ
 ತನು ಬಳದುದಾವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತ
 ಕನಿತುವಾಗಿಯೆ ಭೂಮಿ ತಗ್ಗಿ ತು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನಲಿ |
 ಮುನಿನಿಕರವೊಂದೆಸೆಗೆ ಸಾರಲು
 ವನಧಿಯೊಳಗಡಗಿದ ರಾಕ್ಷಸ
 ರನಿತು ತಾವೈನೂರುಕೋಟಿಯಲೆಮೆ ಕಾಡುವರು ||

೩೦

ನಿಮ್ಮವಸ್ಥೆಯನೇನು ಕಾರಣ
 ನಮ್ಮ ಮುಂದಣುಹುವಿರಿ ನೀವನೆ |
 ಘನುನಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದರು ಸುರರು |
 ನರ್ಮದಾತೀರದಲದಿಬರು
 ಕರ್ಮಿಗಳು ವಾತಾಪಿ ಯಿಲ್ಲುಲ
 ರೆಮ್ಮೆ ಕಾಡುವ ಕಥೆಯ ನೀ ಕೇಳೆಂದರಾಮುನಿಗೆ ||

೩೧

ಮುನ್ನ ನಮ್ಮಿಲ್ಲರನು ಕೃತಕದಿ
 ಮುನ್ನಿಸಿಯೆ ತಾವೆ ಕರೆದು ರಾಕ್ಷಸ
 ರಿನ್ನು ತಮಗರಿದೆನುತ ಬಂದೊಳೆ ಹೊಕ್ಕು ರಂಬುಧಿಯ |
 ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತನಿಬರ
 ವುನ್ನತಿಯ ಕಾಡುತಿವರವರಿಗೆ
 ಕುನ್ನಿಗಳ ಕಾಡುವರು ಬಪ್ಪರು ಲಂಕೆಯತಿಬಳರು ||

೩೨

1 ಮುಂದಣುದಪುದುನಲಿಕ, ಕ. ಖ.

ಆವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಬಂದು ಗ್ರಾಸವಂ ಬೇಡಲು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ವಾತಾ
ಪಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಆಗಸ್ಯರಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಆವನಾಸೂಬ್ಬ ನನು ಕಾಣೆವು
ದೇವಮುನಿ ಯೆನೆ ಮುನಿಪನಾಗಳು
ದೇವಸಿಕರಕೆ ನುಡಿದ ತಾಪವನೀಗ ನೀಗಿಸುವೆ |
ತಾವೆನುತ ಪರಿತಂದನಾಕ್ಷಣ
ದೇವಮುನಿ ವಾತಾಪಿಯಿಲ್ವಲ
ರಾವಸಥಕ್ಕೈದಿ ¹ ವರ ಗ್ರಾಸವನಾಗ ಬೇಡಿದನು || ೩೩

ಬೇಡಲಿಕೆ ಹರಿತಂದು ಯಿಲ್ವಲ
ಕೇಡ ನೆನೆ ವಾತಾಪಿಯ ಕರದುಃಖಿ
ನೋಡಿ ಭಿಕ್ಷವ ಕೊಡುತ ಕಟ್ಟನು ಕೊಂದ ಪಾತಕದಿ |
ರೂಢಿ ಮೆಚಲು ಬುಕ್ಕಕ ವಿಪ್ರನ
ಘಾಡದಲಿ ಕಾಲೊಳಿದು ಭೋಜನ
ಮಾಡಿಸಿದ ತಾನಧಿಕಹರುಪದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ || ೩೪

ಪೂರ್ವದಂತೆ ವಾತಾಪಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ವಾತಾಪಿ ನನ್ನು ದರದಲ್ಲಿ
ಜೀರ್ಣನಾದನೆಂದು ಹೇಳಿ ಜೊರಡುವಿಕೆ.

ಅನ್ನವಿಕ್ಕಿ ದೊಡುಂಡ ಮುನಿಪನು
ತನ್ನ ಮೊಸದೊಳು ನೆನೆದು ಮಂತ್ರವೆ
ಮುನ್ನಲವಾತಾಪಿಯೆಂದೆಃಖಿ ನೆನೆದು ತಾ ಕರೆಯೆ |
ಸನ್ನತದಿ ಮುನಿ ಕೇಳ್ವ ಮೊಸದಿ
ನನ್ನಲಿಯೆ ವಾತಾಪಿ ಜೀರ್ಣವು
ಮುನ್ನೆನುತ ಮುನಿ ಸಂದ ವಿಪ್ರರ ಹಾನಿಯೆಲ್ಲವೆನು || ೩೫

¹ ತಾಂತ್ರಿಕದನ, ಕ. ಗ.

ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಮಾರ್ಗವ ಕೇಳಲು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವನ್ನು ಭೂಮಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತುವಿಕೆ.

ಸರಿಹರಿಸಿ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರಕೆ
ಹರಿದು ಬಂದಾ ಮುನಿಪ ಶಿಷ್ಯನ
ಕರೆದು ನುಡಿದನು ಶಿರವೆ ಕೊಡು ಶೂಲಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆ |
ಅರಸ ಕೇಳು ಮುನಿಯ ಮಾತನು
ಸರಕುಗೊಳ್ಳದಲಿರಲಿಕಾಕ್ಷಣ
ವ್ರವಣಿಸಿ ಶಿರವೇರಿ ವ್ರೋತ್ತಿದ ವಾಮಪಾವಲಿ || ೩೬

ಬತ್ತಲಿಕೆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರನು
ವತ್ತ ಸರಿದನು ಭೂಮಿಯೊಳಗಾ
ವಿಸ್ತರಿತ ತಾ ಲಕ್ಷಯೋಜನದುದ್ದ ದಳತೆಯನು |
ಇತ್ತಲಾವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರನು
ಮತ್ತೆ ಭೂತಳದಿಂದ ಕೇಳು
ಬಿತ್ತರವಿ ನೋವುತ್ತ ಬಂದನು ಮನದಿ ಯೋಚಿಸುತ || ೩೭

ಆಳವು ನಮಗಿಲ್ಲೆ ನುತ ವಿಂಧ್ಯನು
ನೆಲೆಯ ಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಮನದಲಿ
ತಿಳಿದು ನೋಡುತ ಹವ್ಯನುಳಿದಾಸಾವಘಾತವಲಿ |
ಇಡಿದ ವಿಂಧ್ಯನ ತನ್ನ ನುಜ್ಜಿಯ
ಬಟಿಕ ಸಲಿಸುವುದೆನುತ ಹೇಳಿದ
ಮುಚ್ಚಿದ ದಕ್ಷಿಣಕಡಲಿನತ್ತಲೆ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷನನು || ೩೮

ಅಗ್ನಿಯು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಳನೀರನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ.
ಕಾಣುತವೆ ಬರೆ ಯಾತನೆದ ನು
ಗೋಣ ಮಣಿದು ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಯು
ಜಾಣರಪ್ಪಾ ಪುತ್ರನು ನಿಮಗೀವೆ ಕೇಳುವುದು |

ಕ್ಷೀಣಮತಿಯಪ್ಪೆನ್ನ ಪ್ರತರ
ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳಗಾದ್ಯರನು ಮಾಡೆನು
ತಾಣೆಯಲಿ ತಾ ಕೊಟ್ಟ ಮುನಿಸತಿಗಿಗ್ನಿ ಯಾತ್ಮಜರ || ೩೯

ಅವರೊಡನೆ ಸಂಚರಿಸುತ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಯು ಶೌಚಮಾಡಿ
ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂಜೋಪಕರಣಗಳು ಸಮುದ್ರ
ಸೇರುವಿಕೆ.

ಕೊಂಡನಾ ನಳನೀಲರಿಬರ
ಚಂಡಮುನಿ ತಾ ಬರುತ್ತಲವನಿಯ
ಮಂಡಲದಿ ಬೆಸೆಗೊಂಡ ¹ ಶಿಷ್ಯರ ದೇವಪೂಜನಕೆ |
ಕಂಡು ಮೆಕರಾಕರವನೀ ಋಷಿ
ಸಂಡಿತನು ತಾ ಶೌಚಕೆಂದಾ
ದಂಡೆಯಲಿ ತಿರುಗಿದನು ಮುನಿ ವೃತ್ತರಸ ಕೇಳಂದ || ೪೦

ಶಿಷ್ಯರಿಬರು ದೇವಪೂಜೆಯ
ವಶ್ಯದುಪಕರಣಗಳ ಬೆಳಗುತ
ಮಾಸ್ಯವಲಿ ಕೈಯಿಂದಲೊಂದಾ ಗಿಂಡಿಯುದಕವನು |
ದ್ರಶ್ಯದಲಿ ಬುಡುಬಡನೆ ಬಿಡುತವೆ ²
ಹಾಸ್ಯದಲಿ ತಮ್ಮರ್ಥಿಯಂತಿರೆ ³
ಮೃಶ್ಯವೀಚೆಗಳೆಳದವೆಲ್ಲವಬಿಸುಟ್ಟುದಬಿ ಯಲಿ ⁴ || ೪೧

ಗುರುವು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸಮುದ್ರನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕೋಪ
ದಿಂದ ಸಮುದ್ರಪಾನಮಾಡುವಿಕೆ.

ವರಮುನಿಯ ತಾ ಬರವೆ ಕಾಣುತ
ಪರಮದೇವರ ಪೂಜೆ ಯೆಲ್ಲವ
ಶರಧಿಯೊಳು ಬಿಟ್ಟುಗ ವೆಹ್ನಿ ತನಯರು ಚಿರಕಾಲ ⁵ |

¹ ಕಂಡಾಗ, ಕ. ಗ. ² ಗಳವುತ, ಕ. ಗ. ³ ಯಾಗಲು, ಕ. ಗ.

⁴ ಮುಸ್ಯನೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲವಬಿಸುಡೆ ಶರಧಿಯಲಿ, ಕ. ಗ.

⁵ ಜರರಲುಬಿರುಘಾಯ, ಕ. ಗ

ಇರುತ ನೆನೆದರು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ
ನಿರುತಕೋಪಾಟೋಪವೆಲ್ಲವ
ನಶಿದುತತ್ಕ್ಷಣ ಶರಧಿಯುದಕವ ತೋಡಿ ಹಾಕುತಿರೆ || ೪೮

ಚಲ್ಲಿತಾಕ್ಷಣ ದೇವಪೂಜನ
ಕೆಲ್ಲ ಹರಿದುದು ಬರುತಿರಲು ಬಚಿ
ಕೆಲ್ಲ ತರುಮರಗಳನು ಗಿರಿಗಳ ಕಿತ್ತು ಮೊಣಿಯುತನೆ |
ಕಲ್ಲುವರೆಗಾ ವಾಹಿನಿಯು ಬರೆ
ನಿಲ್ಲದಾನಳನೀಲರಿಬ್ಬರು
ಮಲ್ಲಿ ವೊಂದಾಲದೊಳು ವೈಷ್ಣವ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿದರು || ೪೯

ಇರುತಿರಲಿಕೊಂದೆರಡು ಜಾವದ
ನಿರುತದಲಿ ಶೌಚಾಚಮನಗಳ
ನಿರದೆ ಮಾಡಿಯೆ ದೇವಪೂಜೆಯ ಮಾಪ್ಪು ಭರದಿಂದ |
ಬರಲಿಕಲ್ಲಿಯ ತರುಗಿರಿಗಳಾ
ಧರಣಿಯಲಿ ಕೆಡೆದಿರಲು ವಿಸ್ಮಯ
ಭರದಿ ಚಿರ ಸಿಂದಿರಲು ಬಂದರು ಪಿಷ್ಯರಾಕ್ಷಣಕೆ || ೫೦

ವಂದಿಸಿದರತಿಭಯದಿ ಚಾಚಿದ
ರಂದು ಶಿರಗಳನುಗಳಂತ ತಾ
ವೆಂದರಾಗುರುವಿಂಗೆ ವಿನಯದೆ ಬಾಗಿ ಭಾವದಲಿ |
ಇಂದು ನದಿಯಧಿಪತಿಯು ನುಂಗಿದ
ತಂದೆ ಯಾಲದ ಮರನ ಹತ್ತಿಯೆ
ಕುಂದದುಡೆವು ನಾವೆನಲು ಮುನಿಯಧಿಕರೋಷದಲಿ || ೫೧

ಕೋಪಿಸಿದನಾಕದಲುವಾಗಳು
ವಾಪುಗಂದರಮುಖ್ಯನಾಕಿಗೆ
ಳಾಪಸತ್ವಾಧಿಕಮಹಾಬ್ಧಿಯ ತಡಿಯು ಸಾರುತಿರೆ ¹ |

ತಾಪದೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುನಿಸ ತನ್ನಯ
ರೂಪವನು ತೋಖಿಸುವೆನೆನುತೀರೆ
ಕೋಪದಿಂದೀತನ ಮಹತ್ತ್ವವ ಸಮುದ್ರ ಬಗೆಯದಿರೆ || ೪೬

ನುಂಗಿದನು ತಾನೊಂದು ಲಕ್ಷತ
ರಂಗದಗಲಸಮುದ್ರದೇವರ
ನುಂಗಿ ನುಣಗೆ ಯಿರಲಿಕಾತನ ಪಾತ್ರ ಬಯಲಾಯ್ತು |
ಅಂಗವಿಸಿ ಬಿಚ್ಚಿತ್ತ ಮುಂದಣ
ತುಂಗಶರಧಿಯದೇರಡು ಲಕ್ಷವೆ
ನುಂಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಿರದೆ ಮುಂದಣಬುಧಿಗನುವಾದ || ೪೭

ಬಂದುಲಕ್ಷದ ಘಾತದಜಿಹ್ವೆಗಳ
ಕುಂದದಿರುತ್ತಿಹಜೀವೆ¹ ಕೋಟಿಯು
ಲೊಂದನಟಿಯದೆ ನುಂಗಿದನು ಬಿಚ್ಚಿಕಂದಗಸ್ತ್ರಮುನಿ |
ಆಗೆ ಬಿನ್ನನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಸಮುದ್ರನನ್ನು ಮೂತ್ರರೂಪವಾಗಿ ಬಿಡ
ಲು ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾಸಸ್ನಾನ ಫಲದ
ವರವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಅಂದು ನಾನಾ ಪರಿಯ ಸತ್ಯವು
ಭಂದದಲಿ ನೆಹು ಕೋಳು ಪೋಗಲಿ
ಕಂದು ಗಂಗಾಪತಿಗೆ ಸಂಕಟನಾಗಿ ಮುನಿಸತಿಯ || ೪೮

ಪೋಗಟದರೆ ತಾನಾಗ ಮುನಿಸನು
ವುಗುಳಲಿಕೆ ಮನದಿಚ್ಛೆ ಮಾಡಲು
ಜಗದ ನದಿನದವಾಗಳಾಯಿತು ಮುನಿಯ ಕರುಣದಲಿ |
ಉಗುಳುಗಳದಾಬಳಿಕಲಂಬುಧಿ
ಯುಗುಳ ತಾನುಚ್ಛಿಷ್ಟವೇ ಯಹು
ದುಗುಳಬೇಡೈ ಯೆನಲು ಮೂತ್ರಿಸಿ ಕಳೆದನಾಕಡಲ || ೪೯

¹ ಪತ್ತೆಗಳು, ಕ. ಗೆ.

ಕಡಲ ಮೂತ್ರಿಸಿ ತುಂಬಿ ಮುನ್ನಿನ
ತಡಿಯನೆಲ್ಲವನಾಗ ಶರನಿಧಿ
ನುಡಿಯತೈ ತಾನಾಗಗಸ್ತ್ಯಗೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
ಪೊಡವಿಯಲಿ ತಾನಶುಚಿಯಾದನು ¹
ಮೆಡುಹುವಾದೆನದೊಬ್ಬ ರಾವರು ²
ಬಿಡದೆ ಪಾನಸ್ನಾನಮಾಡುವರಿಲ್ಲ ತನ್ನೊಳಗೆ ||

೫೦

ಎನಲು ಕುಂಭಜನಾ ಸಮುದ್ರಗೆ
ವಿನಯದಿಂದುಸುರಿದನು ಚಂದ್ರಮೆ
ದಿನಪತಿಯು ತಾನೊಂದು ರಾಸಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಗಳಲಿ |
ಮನವೊಲಿದು ತಾ ಮಿಂದ ಮನುಜಗ
ದೆನಿತು ಫಲ ತಾನಪುದದೆಂದೊಡೆ ³
ಘನತರಶ್ರೀಮಾಸವಾಸದ ಫಲವನ್ನೈದುವರು ||

೫೧

ಎಂದು ತನ್ನ ಯ ದೇವಪೂಜೆಯ
ನಂದು ಕಂಡನಗಸ್ತ್ಯ ಕಡಲಿಂ
ಗಂದು ತನ್ನಾಜೆಯನು ಕೊಟ್ಟನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
ಇಂದು ಮೊದಲಾಗೆನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು
ಛಂದದಲಿ ಮುಟ್ಟಿದುದ ನುಂಗಿದ
ರೆಂದು ವೀಪರಿಯೆನಲಿಕೆಂದನು ಜಲಧಿ ಮುನಿವರಗೆ ||

೫೨

ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಮುಟ್ಟಿದೊಂದುವೆ
ಸುಮ್ಮನಾನುಂಗಿದರೆ ಲೋಕದ
ಧಮ್ಮವೈದುವೆವೆಂದು ಮುನಿಪನ ವರುಣ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟ |
ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕ ಸಕೋಟೆ ನೆರೆದಿಹ

1 ತಾನಾವೆಯಾದುದು, ಕ. ಗ. 2 ಮಡುಗಪೊಡವಿಯು ಪೊಬ್ಬರಾಗಿಯೆ, ಕ. ಗ.

3 ತಾನಪುದುವಂದಿಸಿ, ಕ. ಗ.

ಗಮ್ಯದಾಸಾನ್ಧಿನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ
ರಮ್ಯನವತಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದೊಳಂಟು ಚೌಕಡಿಗಿ || ೫೩

ಆಯಿತ್ಯೆ ತಾ ಕೇಡು ಲಂಕೆಗೆ
ನ್ಯಾಯಗತಿಯಲಿ ನೀಲನಳರಿಂ
ದಾಯಿತ್ಯೆ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಿಗೆ ಹರುಷದುಬ್ಬುಗಳು |
ರಾಯ ಕೇಳೈ ಬಚಕಗಸ್ತ್ಯನು
ವಾಯದಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕೆ ನಿಲಲಿಕೆ
ಯಾಯಿತ್ಯೆ ತಾ ರೂಢಿ ಸಮತಳ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೫೪

ದೇವರೆಂದಾಯೈದು ಕಾರ್ಯವೆ
ನೋವಿ ಮಹಮುನಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕೆ
ತಾವು ಮಾಡಿಯೆ ಮೆಜಿದರುನ್ನ ತತೇಜದಳತೆಯಲಿ |
ಆವುದೈ ಕೌಂಡಿನ್ಯುಷಿಪರ
ತಾವಿನಲಿ ತಾ ಕಾಣಬಪ್ಪದು
ಬೂವಿಯಿಂ ¹ ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷಕೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೫೫

ಆಯಿತ್ಯೆ ತಾನಾಗಗಸ್ತ್ಯನು
ನ್ಯಾಯವಲ್ಲೆಂದಖಿದು ² ಶಿಷ್ಯರ
ಮಾಯ ³ ಶಪಿಸಿದ ನೀವು ಮರ್ಕಟರೂಪು ⁴ ಗೊಂಡಿಹುದು |
ಮಾಯದೀಸಾಗರನ ಮೇಲೆಯು
ದೇವಪೂಜೆಯ ಕೊಂಡೆನೆಂಬೀ
ನ್ಯಾಯವೆಜಿಯದಪರಾಧವಿಟ್ಟರೆ ಯೆಂದು ಕಳುಹಿದನು || ೫೬

ಚಂದ್ರನು ದಕ್ಷಪುತ್ರಿಯರಾದ ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿಗಳಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಸಮವಾಗಿ ವರ್ತಿಸದೆ ಇರಲು ಕ್ಷಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲೆಂದು ದಕ್ಷನ ಶಾಪ.

ಈಮಹಾಚಂದ್ರಮೆಗೆ ದಕ್ಷನು
ನೇಮಿಸನೆ ತನ್ನ ಮಳಪುತ್ರಿಯು

¹ ಭೂವರದಿ, ಕ ಗ.

² ನ್ಯಾಯವಲಯೆಂದೆನಲು, ಕ ಗ.

³ ತಾಯಿ, ಕ. ಗ.

⁴ ವರವಾರಾಹ, ಕ. ಗ.

ಕಾಮಸಂಗವೆ ವರ್ಜಿಸಲು ಕ್ಷಯವೆಂದು ಶಾಪವೆನು |
 ಭೂಮಿಪತಿ ಕೇಳ್ವಪ್ಪವಿಂಶತಿ
 ಯೂ ಮಹಾತಾರೆಗಳು ದಕ್ಷನ
 ಪ್ರೇಮಪ್ರತ್ಯಿಯರಾದರಿಪ್ಪತ್ತೆ ಷು ನಾಮದಲಿ || ೫೭
 ವರಸತಿಯರವೆರೊಳಗೆ ಮೋಹದ
 ಪರಮಪ್ರತ್ಯಿಯರಿರಲಿಕ್ಕಲ್ಲರ
 ಧರೆಯ ಪೂಗಟಲು ¹ ಕರ್ಮಕಾರಿಯರೆಂದು ಮೆನ್ನಿಸುತ್ತ |
 ನಿರುತದಿವರಿಂ ಹಿರಿದು ರೋಹಿಣಿ
 ವರಸುತೆಯ ಮೇಲಧಿಕಮೋಹದಿ
 ಹರಿಯ ಜನ್ಮದ ತಾರೆಯೆಂದೇ ಹಿರಿದು ಮೆನ್ನಿಸುವ || ೫೮
 ಆಸುತೆಗೆ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ
 ವಾಸುದೇವನ ಹಿರಿಯ ಕಂದನು
 ಭೂಸುರರ ಮೊದಲಿಗನು ಕಮಂಜನಂದು ಮೆನ್ನಿಸುವ |
 ಈಸು ಧನ್ಯರದಾರು ಮಕ್ಕಳ
 ಕೋಶದಲು ರೋಹಿಣಿಯನೆಂದಾ
 ಭೂಸುರೋತ್ತಮ ದಕ್ಷ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ರೋಹಿಣಿಯ || ೫೯
 ಆಕೆಮೊದಲಾಗಮೆಳಸತಿಯರ
 ನೇಕಲಗ್ನದಿ ಮೆದುವೆವಾಡಿದ
 ಲೋಕದಲು ಚಂದ್ರಮೆಗೆ ದಕ್ಷನು ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಲಿ .
 ಆಕುವರಿ ರೋಹಿಣಿಯ ² ಮೋಹವ
 ನೇಕವಿಧದಲಿ ಚಂದ್ರ ತಾಳು ಹಿ ³
 ನಾಕಜರ ಹನ್ನೆ ರಡು ವರುಷವಿರಲದ ⁴ ಸ್ಮರಿಸದೆ || ೬೦
 ಪುರುಷಸಂಗಮ ವಿಲ್ಲವೆಂದಾ
 ಹಿರಿದು ಖಾತಿಯ ತಾಳ್ದು ತಂದೆಗೆ

1 ಪೋಷಣ, ಕ, ಗ. 2 ಆಕೆ ಕೃತ್ತಿ ಕೆಯೊಳಗೆ, ಕ. ಗ.

3 ಇರಲಿ ರೋಹಿಣಿ, ಕ. ಗ. 4 ವದೊಡು, ಕ. ಗ.

ಪರಿಯನಱುಹಲು ದಕ್ಷ ಕೋಪಿಸಿ ಶಾಪವಿರಿಸಿದನು |
 ಪಿಂದು ಸತಿಯರ ಸುಗ ಸಿನಗದು
 ಹರಿದು ಹೋಗುವುದೆನಲು ತಾರಾ
 ವರನನಿಬರು ಬಿನ್ನ ವಿಸಿ ತಾತನುಜಿ ಬೇಡಿದರು || ೬೦

ಬೇಡಲಿಕೆ ಪಾರ್ಣಮಿಯಲೊಂದಿನ
 ಕೂಡಲೀತನ ಕಳಯ ಪೋಡಲ
 ರೂಢಿಪತಿ ಕೇಳಂದು ಹ್ವಯಕಳಯಾದ ವಿವರವನು ||
 ಮಾಡಿದಂತವ ಹೇಳಿ ಪುನರಪಿ
 ರೂಢಿಪತಿ ಬೆಸಗೊಂಡನಗ್ನಿಯ
 ನೋಡಿ ಶಾಪವೆನಿತ್ತನಾವನದೆಂಬುದನು ತಿಳಪಿ || ೬೧

ಽವ್ರನು ವೃತ್ರಸುರನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಧೀಚಿಯ ಬೆನ್ನೆ ಲುವನ್ನು ತೆಗೆ
 ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಏನಲಿಕೆಂದನು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿ
 ವಿಸುತಮುನಿಪ ವಧೀಚಿ ಯೊಂದಿನ
 ಮನೆಯಲಗ್ನಿ ಪ್ಲೋಮೆಯಾಗವ ಮಾಡುತಿರಲಂದು |
 ಅಸಿಮಿಪಾಧಿಪ ಬಂದನಗ್ಗದ
 ಘನತೆಯಿಂದಾ¹ ತಿಘ್ಯಕಾಲದಿ
 ವಿನುತವಿಜಾ ಪತಿಯ ಮಾಡಲಿಕಾತ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೬೨

ಏನು ಪರಿಣತಿ ನಿನಗದೆನೆ ಹರಿ
 ಯಾನತದಿ ಮುಸಿಗೆಂದ ಸಿಮ್ಮೆಯ
 ಸ್ಥಾನದಲಿ ಪೃಷ್ಠಾಸ್ಥಿಯನು ಕೊಡಿ ಯಿಗ ತನಗೆಂದು |
 ಮನಿನವಲಿ ಹ್ವಣವಿದ್ದ ಯಾತ್ಮ
 ಜಾನದಲಿ ಭಾವಿಸಲು ತನುವಿಗೆ
 ಹಾನಿಯಹುದೆಂದಿದೊಡೊಮ್ಮೆಗೆ ವಿಧಿ ವಿಧಾತ್ರನಲಿ || ೬೩

¹ ಘನತರದಯಾ, ಕ. ಗ.

ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಗೆಯ್ದು ನಾಕ್ಷಣ¹
 ವೆಂದನಿಂದ್ರಗೆ ತನ್ನ ಯಸ್ಥಿಯು
 ನಿಂದು ತಾ ತೆಗೆದೀವೆನಾದೊಡಮಾತ್ಮಘಾತವಲಿ |
 ಒಂದು ಹತ್ಯವು ಸಮನಿಸುವುದೆನು
 ತೊಂದು ತೆಗೆವೊಡೆ ನಿನಗೆ ಹತ್ಯವು
 ವಂದುಗವು ದೊಡ್ಡಿಯದು ಸಮನಿಸುವುದೆನುತಲುಭಯರಿಗೆ || ೬೫

ಪಾಪವಿಲ್ಲದ ಲೆಕ್ಕ ನೀನೇ
 ಕೋಪವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಯಸ್ಥಿಯು
 ರೂಪವನು ತೆಗೆ ಯನಲಿಕೆಂದ್ರನ ಕಾಮಧೇನುವನು |
 ಆಪುರಂದರ ತರಿಸಿ ಮುನಿಪತಿ
 ಯಾಪವಿತ್ರಾಂಗವನು ನೆಕ್ಕಿಸೆ
 ಪಾಪರಹಿತಳ ಜಿವ್ಯಮಧ್ಯಕೆ ಯಿಂದ್ರವಜ್ರವನು || ೬೬

ತೇದು ಕೊಡದನು ಬಚ್ಚಕ ಮುನಿಪನೊ
 ಳಾದ ತನುವಿನ ಮೆಚ್ಚೆ ಮೊಂಸವ
 ನಾದಯಾಂಬುಧಿ ನೆಕ್ಕಿ ಹೋಯಿತು ಚರ್ಮರುಧಿರಗಳ |
 ತೇದು ಹೋಗಲಿಕುಳದವಾತನ
 ಕೋಧಿಸಿದ ಸರ್ವಾಂಗದಲುಗಳೂ
 ಳಾವಧೀಚಿಯ ಬೆನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಯೆಲುವನಮರೇಂದ್ರ || ೬೭

ಆಗ ದಧೀಚಿಯ ಪತ್ನಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು
 ಕೇಳಲು ಉತ್ತರವೇಳದೇ ಇವಲು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾಗೆಂದು ಋಷುವಿಕೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕಾತನಂಗನೆ
 ಕಂಡಳಾಗ ದಧೀಚಿಯಂಗದ
 ದಂಡಿಯನು ಪರದೆಲುವಿನಿರವನು ಪರಯಶೋನ್ನತಿಯ |
 ಕುಂಡಮಧ್ಯದೊಳಿದ ಸ್ವಾಹೆಯು

1 ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ಯಾಕ್ಷಣ, ಕ, ಗ.

ಗಂಡನನು ಕೇಳಿದಳು ತನ್ನೆಯ
ಗಂಡನೇನಾದಪನೊ ಯೆನಲಾಗನಲನುಸುರದಿರೆ || ೬೪

ಕೊಪಿಸಿಯೆ ಶಪಿಸಿದಳು ನಾಕಜ
ಪಾಪರಹಿತರ ಮುಖನನಾಗಳು
ವೀಪತಿವ್ರತೆ ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾಗು ಹೋಗೇನಲು |
ಭೂಪ ಕೇಳೈ ಮುನ್ನ ವನಲನು
ತಾ ಪುರೋಚಾಶನವನುಂಬನು
ತಾಪಸನ ಕೈಯಿಂದ ಮತ್ತೇನಾದ ವಸ್ತುವನು || ೬೫

ಅನಲನಾಯುತಿಗೊಳ್ಳದಿರುತಿರೆ
ವನಿತೆ ಶಪಿಸಿದಳುಮೊದಲಾ
ಗನಲನಾದನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾದನವಳಿಂದ |

ಆ ಎಲವಿನಿಂದ ವೃತ್ರಸಂಹಾರನಾಯಿತೆನಲು ವಜ್ರಪಿರಲು ಅಸ್ಥಿಯನ್ನು
ಯಾಚಿಸಿದ ಕಾಣಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಧುಕೈಟಭಲಂದ ಬಾಧಿತರಾದ
ದೇವತೆಗಳ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದುದರಿಂದ ದಧೀಚಿಯ ಅಸ್ಥಿಯು
ಬಲಿಷ್ಠವೆಂದುತ್ತರ.

'ಅನಿಮಿಷಾಧಿಪನಾದಧೀಚಿಯ
ಘನತರತೆ ಯೆಲುವಿಂದ ವೃತ್ರನ
ತನುವನು ಕೆಡಹಿದನುರುಮಾರ್ಗಣದಂತೆ ಬೆಳಗುತಿರಲೆ 1 || ೬೦
ಮೊದಲು ವಜ್ರವೆ ನುಂಗೆ ತ್ವಷ್ಟನ
ಯದಟಪುತ್ರನ ಜಯಿಸಲಿಚ್ಛೆಯೆ 2
ಹದನ ಕೇಳನ್ನಿಂದ್ರನೇತಕೆ ಮುನಿಯಲಸ್ಥಿಯನು |
ಹದನ ಹೇಣನಲೊರೆದ ಜೇಡಿದ
ವಿಧಿಯ ಪೂರ್ವದ ಕದನದನಿಮಿಷ
ತುಮರು 3 ಮಧುಕೈಟಭರು ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರಿರಲಿಕ್ಕೆ || ೬೧

1 ಬೆಳವ ದಿನ ದಿನವ, ಕ. ಗ. 2 ಯೆನಲು ಭೂತೀಲ, ಕ. ಗ.

3 ಪದವರು, ಕ. ಗ.

ದೇವರೆಲ್ಲರು ನೆರೆದು ತಮ್ಮಯ
 ದೇವಕರ್ಮದ ಕೈದುವೆಲ್ಲವೆ
 ನೋವಿ ಕೊಟ್ಟರು ಜತನ ಮಾಡಲು ಮುನಿಯ ಕರಗಳಲಿ |
 ದೇವದೈತ್ಯರಿಗೀಯದಿರಿ ಯೆಂ
 ದಾವಿಬುಧಸಂತತಿಗಳಾಗಲು
 ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ಲವರ್ಗಗಳ ಕೈದುವನು || ೨೦

ಆದಧೀಚಿಯು ಕಾದುಕೊಂಡಿರ
 ಲಾದವೈ ಹದಿನಾಱು ಸಾವಿರ
 ಮೀದಿನಿಯ ವತ್ಸರವು ಮುಸಿ ಬಟಕಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ |
 ಈ ದುರಾಗ್ರಹದಿಂದ ಕಾಯಲು
 ಮಾಡವೈ ತಮ್ಮಂಗಮಂತ್ರವು
 ವೇದ ವೈದಿಕಜಾಪ್ಯಪೂಜಾಯಜ್ಞ ಮೊದಲಾಗಿ | ೨೧

ಎಂದು ತಾನಾಕೈದುಗಳ ವರ
 ವೃಂದವನು ನುಂಗಿರಲವಸ್ಥೆಯೊ
 ಳಂದು ಕೂಡಿರಲಿಸಿ ಗತವಾಗಿರಲು ಹಲಕಾಲ |
 ಮೂರುತಲೆಯುಳ್ಳ ವಿಶ್ವರೂಪನ ತಲೆಗಳನು ಇಂದ್ರ ಕಡಿಯಲು ಇಂದ್ರ
 ಸಂಹಾರಾರ್ಥತ್ವಷ್ಟೈ ವೃತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆ
 ಸಂದಿರಲಕೀನಾಲ್ಕು ಯುಗಗಳು
 ಕುಂದದೈವತ್ತಾಱು ಸಾವಿರ
 ವೃಂದ ತಿರುಗಲು ತ್ವಾಷ್ಟ್ರನಿಂದ್ರನ ವರಪುರೋಹಿತನು || ೨೪

ಆತನಲಿ ಶಿರ ಮೂಱು ¹ ತಾವಿರ
 ಲೋಕತು ವ್ರೂಂದಱಿಲಮೈ ತಪಾನವು
 ಕಾತರಿಸದೊಂದಱಿಲಿ ಸುರೆ ತಾ ನೊಂದಱಿಲಿನೋಮೆ ² |
 ಈತೆಱದಿ ವರಖಮುಷಿಯ ಸುತನಿಂ

1 ವರಡು, ಕ. ಗ, 2 ನೋಮಪಾನದಲಿ, ಕ. ಗ.

ತಾ ತರುಣಲತೆಯಂತೆ ಕಡಿದನ
ದಾ ತತುಕ್ಷಣ ವರಪುರೋಹಿತಶಿರವೆಮೂಱನು ¹ || ೨೫

ಬಂದು ವರ್ಷವು ಕಳೆಯುತಿರೆ ಮು ²
ತ್ತಂದು ಹೊಣಿಗಣ ಹೊಲಸು ಹಾದ
ತ್ತಂದು ವಿಸ್ತರ ಮುಖದಿ ಯಾಗವೆ ಮಾಡಿ ದೇವಪನ |
ಇಂದು ಕೊಲುವುವೆನುತ್ತ ತೊಡಗಿದ
ನಂದು ತನ್ನ ಯ ಕಯ್ಯ ಸಾಗದ
ಕಿಂದು ಯಜ ವೆ ಮಾಡೆ ಭೇದಿಸಿ ಬಂದ ಕೊಲುವುದಕೆ || ೨೬

ಅಂದು ಹುಟ್ಟಿದ ವೃತ್ರದೈತ್ಯನ
ಯಂದವನು ಕೊಲಲೆನುತಲಿಂದನು
ಬಂದು ಬೇಡಿದನಾದಧೀಚಿಯನಲುವಿಸುಬ್ಬಟಿಯ |
ಬಂದು ಬೇಡಲಿಕಾದಧೀಚಿಯು
ನೊಂದು ಕೊಟ್ಟನು ತನ್ನ ದೇಹವ
ನಂದು ನೋಡದೆ ಪರರ ಕಾರ್ಯವೆ ಮಾಡಿ ಯಿಹಪರವ || ೨೭

ಸಾಧಿಸಿದ ಕೈವಲ್ಯವಾಸವ
ಮೇದಿನಿಯಲತಿದಾನಶೂರರು
ವಾದಿವಾಕರತನಯನೊಬ್ಬನು ತಿದಿಯ ಸುಲಿದಿತ್ತ |
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಶಿಬಿಯು ಬಿಂಡವೆ
ಶೋಧಿಸಿಯೆ ತೆಗದಿತ್ತ ಕೀರ್ತಿಯ
ಸಾಧಿಸಿದ ತನ್ನೆ ಲುವನಿತ್ತು ದಧೀಚಿ ಕೇಳಂದ || ೨೮

ಜೀವನವನೊಲಿದಿತ್ತ ಯಕ್ಷನು
ಭಾವಿಸಲು ಸತ್ತೀರ್ತಿಕಾಮಿನಿ
ಯಾವಿರಿಂಚಿಯೆ ಲೋಕಪರಿಯಂತಾಗೆ ಬಳದಿರಲು |
ಆವಧುವಿಗೊಂದಮೆಳವೆಸ್ತುವೆ

1 ನೆರಚುಕಿರಗಳನು, ಕ. ಗ. 2 ಕೊಟ್ಟೆಯುವುಬ್ಬಿದೈವ, ಕ. ಗ.

ಭೂವೆಧೂವೆಲ್ಲಭನು ಕೊಡಲಿಕೆ
 ದೇವ ನಿನ್ನಯ ಪಿತನನಿತ್ತನು ¹ ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದಲಿ || ೩೯
 ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಬೀಂಟಿಯ ಕಥೆ ತಕ್ಷಕನಿಂದ ಮೃತಿಕೊಂದವ ಪಯಃ೯೦ತ.

ಅದು ನಿಮಿತ್ತವೆ ಭೂಪ ನಿಮ್ಮಯ
 ಸದಮಲಾನ್ವಯಚಂದ್ರಮನು ತಾ
 ನದಟು ಮಿಗೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯು ರಾಜ್ಯವನಾಳುತ್ತೊಂದುದಿನ |
 ವಿದಿತವೆನಲೈದಿದನು ಬೀಂಟಿಗೆ
 ಹೃದಯದಲಿ ನೀರಡಿಸಿ ಬಂದನು
 ಸದನವೊಂದತಿಲೋರ್ವ ಸಂಯಮಿ ಯೋಗದಿಂದಿರಲು || ೪೦

ನೃಪತಿ ಬಂದಿರೆ ಯೋಗದಿಂದಾ
 ತಪದಿ ಮುನಿ ಯಿರೆ ಲೆಕ್ಕಿ ಸನಲಾ
 ತಪಸಿ ಯೆಂದೆನುತಾಗ ಖಾತಿಯ ಧರಿಸಿ ಮೃತವಾದ |
 ಕುಪಿತಕಾಳೋರಗನ ನೊಂದನು
 ತಪವೆ ಗೆಡಿಸುವೆನನುತ ಕೊರಳಂ
 ಗಪಯಶವದೆಂದಣಿಯದಾತಗೆ ಸುತ್ತಿ ಮರಳಿದನು || ೪೧

ಇತ್ತಲಾಮುನಿಸೂನು ಶೃಂಗಿಯು
 ಹತ್ತೆ ಬಂದಾ ಪಿತನ ಕಾಣುತ
 ಲತ್ತು ತನ್ನಯ ಜನಕನೊಡಲಲಿ ಕ್ರೂರಸರ್ಪವಿದ |
 ಸುತ್ತಿದವೆಗಿಂದೇಬುದಿನದಲಿ
 ಮತ್ತೆ ಬಂದಾತಕ್ಷಕನು ಮಿಗೆ
 ಮೃತ್ಯುವಾಗಲೆನುತ್ತ ಶಪಿಸಿದನಾಂತ ರೋಷದಲಿ || ೪೨

ಅರಸ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರ ಶಾಪವೆ
 ಪರಿಹರಿಸಲಾರಳವು ಹೋಗಲಿ
 ಬರುತ ತಕ್ಷಕ ಕಂಡನಾ ಕಶ್ಯಪನ ವಂಶಜನ |
 ತಿರುಗಿಸುವೆ ತಕ್ಷಕನ ವಿಷವನು

¹ ರರಯರಿತನಲಿಕಿತ್ತನು, ಕ. ಗ.

ಕರುಣದಲಿ ಸಲಹುವೆನು ಭೂಪನ
ಪರಮಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಕನನಿನುತಿರೆ ಕಂಡನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೩

ಬಂದ ವಿಪ್ರಗೆ ಧನವ ತಾ ಮುದ
ದಿಂದಲಿತ್ತಾತನನು ಕಳುಹಿಯೆ
ಸಂದ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ನಾಗವರನು ಕಳುಹಿ |
ಅಂದು ಫಲರೂಪದಲಿ ತಾನೇ
ಬಂದು ನೃಪತಿಯ ಕಚ್ಚಿ ಪೋದುದು
ರಿಂದ ಮೃತಿ ಪರುತವಿಸಿದುದು ನಿಮ್ಮ ಪಿತಗಕಟೆಂದ || ೧೪

ಅಕಟ ಹರೆಯದ ರಾಜನಾತನ
ನಕುಟಲನನಿವ ಕೊಂದು ಪೋದನು
ಪ್ರಕಟದಿಂದಾವಿಪ್ರನನು ಮರಳಿಸಲು ತನಗೇಕೆ |
ಸುಕರದಲಿ ನಾಗರುಗಳಲ್ಲರ
ವಿಕಳರನು ನೆಹಿ ಮೂಡಿ ತಕ್ಷಕಗಿ
ಕ್ಷಕನುಉವ ತೆಹಿ ನೆನವುದನೆ ಕೈಕೊಳಲು ಪೋಹವೆಂಟೆ || ೧೫

ಉದಂಕಮುನಿಗೆ ತಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ವೈರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.
ಎನಲು ಕೇಳ್ದರು ಶೌನಕಾದಿಗ
ಳನಘಸೂತನಿಗೆಂದರೆತಕೆ
ಮುನಿಸುದಂಕಗೆ ವೈರ ತಕ್ಷಕನೊಡನೆ ತನಗಿನಿತು |
ಘನಮಹಿಮನಹ ವ್ಯಾಸಮುನಿಪತಿ
ನಿನಗೆ ಪೇಟೆ ದವನು ನೀನಮ
ಗನುವಿನಲಿ ಪೇಟೊಲಿದು ತತ್ಕಾರಣವೆನೆಲ್ಲವನು || ೧೬

ಉದಂಕಮುನಿಯು ಅಯೋಧ್ಯಾವ್ಯೂರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಗುರುದ

ಕ್ಷೇಪಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೌಲಸ್ತ್ಯನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಎನಲು ನುಡಿದನು ಸೂತನಲಿ ಎಲೆ
ಮುನಿಗಳರ ಕೇಳೇವುದಂಕನ

ಮನಮುನಿಸು ತಕ್ಷಕನೊಳೇತಕೆ ಬಂದುದೆಂಬುದನು |
 ಘನತಪೋನಿಧಿ ಭೃಗುಮುನಿಕುಲಜ
 ನನುಪಮನು ತಾಳ್ದು ದ್ವಿಜತ್ವವೆ
 ನನುವು ಮಿಗೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನಪರನಾಗಿ ಪ್ರಾಣವೆಂಟ ||

v೩

ಬಂದು ಕಂಡನದೊರ್ವಮುನಿಸಂ
 ಕ್ರಂದನನೆನಿವೆಯೋಧಧ್ಯಮ್ಯನ
 ನಂದು ವಂದಿಸಿ ಯಧ್ಯಯನಕಾಂಕ್ಷೆಯಲಿ ತಾನೆನಿದ |
 ಸಂದ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಪೇಳಿಲಿ
 ಕಂದು ಹರುಷದಲಾತನೀತಂ
 ಗಂದು ಪೊದಲಾಗೆ ಕಲಿಸಿದ ವೇದಾದಿವಿದ್ಯೆಗಳ ||

v೪

ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರವೆ ಕಲಿತುದಂಕನು
 ಕೆಲವು ದಿನ ಗುರುವರರ ಸೇವೆಯ
 ಸಲೆ ರಚಿಸುತಿರಲಾತ ಕರೆದು ಋನೋನುರಾಗದಲಿ |
 ಬಿಲುವಿಡಿದು ಶುಶ್ರೂಷೆಯನು ನೀ
 ಸಲೆ ರಚಿಯಿಸೆಂದೆನಲು ಪೋದುದು
 ಪಲವು ವೆತ್ತರ ಪೋಗಿ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವನು ಧರಿಸೆಂದ ||

v೫

ಬಂದುದೆಮೆಗಲೆ ಮಗನ ನೀ ಕೊಡು
 ವಂದವೆನಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥವಿ
 ದಿಂದು ಪರಿಯಂತರವು ನೀ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಯಿಂದೆಮ್ಮೆ |
 ಛಂದದಲಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಿದೆ ಬೇಡೆನ
 ಲೊಂದಿದರೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮುತ್ತಿಂ
 ತೆಂದ ದಕ್ಷಿಣೆ ಯಿತ್ತ ರಲ್ಲದೆ ಪೋಪನಲ್ಲೆಂದ ||

೯೦

ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಕೇಳುತಾ ಗುರು
 ವೆಂದು ಮನಕದು ಸೊಗಸದಿರೆ ಮೆ
 ತ್ತಿದುಮುಖಿಯಹ ತನ್ನ ಸತಿಯ ಸಿರೂಪವನು ಕೇಳಿ |

ತಂದು ಕೊಡು ತತ್ಕಾಂತೆ ಬೇಡಿದ
 ಛಂದವಹ ವಸ್ತುವನು ನೀನೇನ
 ಲೊಂದಿದತಿಹರುಷದಲಿ ಸತಿಯಿದ್ದೆ ಡೆಗೆ ನಡತಂದ || ೯೦

ಬಂದು ವಂದಿಸಿ ಗುರುನಿರೂಪದಿ
 ಛಂದವನು ಪೇಟೆನಲಿಕಾಸತಿ
 ಯಂದು ನುಡಿದಳು ತನಗೆ ವಾಂಛಿತವೆನಿಸಿದಂದವನು |
 ಸಂದ ಪಾಲಸ್ಯೈನ್ಯಪತಿಯ ವಧು
 ವಿಂದು ಧರಿಸಿದಳಲೆ ಮೆಗನೆ ನೀ
 ತಂದುಕೊಡು ಕುಂಡಲವನಮರಾವಳಿಗೆ ದುರ್ಲಭವ || ೯೧

ಎಂದಿಗಾದರು ತಂದು ಕೊಡುವೊಡೆ
 ಮಂದಮತಿ ತರಬೇಡ ಕೇಳದ
 ಊಂದ ಫಲವನಗಲ್ಲ ವಿದಿಗೆ ಮೊಱು ದಿವಸದಲಿ |
 ಸಂದ ಪತಿ ಮನವೊಲಿದು ಮೊಟ್ಟನು
 ಛಂದವಹ ಪಿತೃಯಜ ವನು ನೀ
 ನಂದಿಗವ್ವಂದದಲಿ ತಪುದೆನಲಾತ ಕೃಕೊಂಡ || ೯೨

ಬರುತ ಗಂಗಾಧನಿಯ ಕಂಡನು
 ಭರದಿ ಕಾಲ್ಯಾಣದೊಳದು ಶುದ್ಧ
 ಚರಣವಿರಚಿತನಾಗಿ ಗುರುಪಾದಾಬ್ಜ ಕಳೆನಮಿಸಿ |
 ಪರುಷವಲಿ ತಾ ನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸ
 ಸುರುಚಿಕಾನ್ನಿಯ ತುತಿಸಿ ಪರುಷದ
 ಭರವಸದಿ ತಾ ಬರುತ ತಪಕಿಸುತಿದರ್ಶನಡಿಗಡಿಗೆ || ೯೩

ಧರಣಿಯೊಳು ಪಾಲಸ್ತ್ಯರಾಯನ
 ಪುರವು ತಾಸಿನ್ನೆ ಸಿತು ದೂರವೊ
 ಪರ ಪರಾ ಗುರುಪತ್ನಿಯಭಿಮತವೆಂತು ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದೋ |

ಪರದ ಸುಖವೀಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾ
 ಗುರುಭೃಜಕರಾದವರಿಗಲ್ಲದೆ
 ದೊರಕಲಿರಿಯದೆನುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದನು ಸರಾಗದಲಿ || ೯೫

ಬರಲು ಪಾಲಸ್ತ್ಯನ ಪುರವರವು
 ಸುರನಗರಕೆಣೆಯನಲು ಮತ್ತಾ
 ಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವೆಸೆದುದು ಚೈತ್ರರಥದಂತೆ |
 ಪರಿವೆ ನದಿ ಕಣ್ಣೆ ಸೆದುದುತ್ತುಮೆ
 ತರದ ಗಂಗೆಯ ತೆಣದಲಲ್ಲಿಯೆ
 ಪರಿಜನರು ಕಾಣಿಸಿದರಮರರ ತಪದಿ ಸಾಖ್ಯದಲಿ || ೯೬

ಬರಬರಲು ಮುನಿವರನ ಸನ್ನಿಧಿ
 ಗುರುತರಶೈತಾಂಗದಲಿ ಬಂ
 ಧುರಮನೋಹರರೂಪದಲಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಮನವೊಲಿಸು |
 ಗುರುಚರಣಸೇವಕಗೆ ಹರುಷಿಸಿ
 ನಿರುತ ವ್ಯಷಭಾಕಾರದಲಿ ತಾ
 ನಿರಲು ಬಂದನು ವೆತ್ಸಲತೆಯಬುದಂಕಗಂತೆಂದ || ೯೭

ಎಲೆ ಮುನಿಪ ನೀ ಬಂದ ಕಾಯಾಕೆ
 ಹಲವು ಲೇಸಾದಡುದು ಬೇಗದ
 ಲಲಸದೆನ್ನಯ ಗೋಮಯವ ನೀ ಭುಜಿಸ್ತದೆಂದೆನುತ |
 ಸಲೆ ಸುಧೆಯನಾ ತೆಹದಿನೀಯಲು
 ಲಲಿತಮತಿ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದನು
 ವಿಲಸದಭಿನವರಾಜಮಂದಿರಕಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲಿ || ೯೮

ಬಂದು ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪೋಗಿ ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆತನ
 ಸತಿಯ ಬಳಿ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆ.

ಬಂದು ದ್ವಾಪ್ತರ ಕರೆದುಬಂಕನು
 ಸಂದ ವಿಪ್ರನು ಬಂದನೆಂದೆನ

ಲಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚಲಾತನ ಕರಸಿ ಭೂವರನು |
 ಭಂದವಹ ಸತ್ಕೃತಿಯ ನೀವೃತ
 ಲಂದು ತತ್ಕಾರಣವ ಮನದೊಳ
 ಗಂದು ತಾ ತಿಳಿವೃತ್ತ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಮುನೀಶ್ವರನ ||

FF

ಏನು ಬೇಡುದು ನಮ್ಮೆಡೆ ಯೆಲೆಲೆ
 ಭೂನುತನೆ ಹೇಣೆನಲುದಂಕನು
 ಮೂನಿಸದೆ ಸಂದೇಹವೆಲ್ಲವನುಚಿದು ನೃಪನೊಡನೆ |
 ನಾನು ಗುರುಸೇವಾರ್ಥವಾಗಿಯೆ
 ಮಾನವೇಶ್ವರ ಬಂದೆ ನಿನ್ನಯ
 ಮೂನಿಸಿಯ ಘನರತ್ನಕುಂಡಲಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದೆಂದ ||

೧೦೦

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ನೃಪತಿ ನಿನ್ನಯ
 ಮನದಭೀಷ್ಯವನೀವಳನ್ನಯ
 ವನಿತೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ಬೇಡಿದೊಡೀವಳಂದೆನಲು |
 ಘನಮಹಿಮೆನೈತಂದು ಕಾಣದೆ
 ವನಜಮುಖಿಯನಿದೇನು ವಿಸ್ತಯ
 ವೆನುತ ತನ್ನ ಪನೆಡೆಗೆ ಬಂದಿಂತೆಂದನಾಮುನಿಪ ||

೧೦೧

ಹೋನೆನಂತಪುರಕೆ ಕಾಣೆನು
 ಮೇದಿನೀಶ್ವರ ನಿನ್ನ ಸತಿಯನಿ
 ದಾದ ಕಾರಣವೇನು ಬೆಸಗೊಳಲಾತ ನಸುನಗುತ |
 ಭೂದಿವಿಜ ನೀನಶುಚಿ ಯೆನಿಸುವೆ
 ಪಾದಕರಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾಚಮ
 ನಾದಿಪರಿಶುದ್ಧಿಯಲಿ ಪೋದರೆ ಕಾಂಬೆ ನೀನೆಂದ ||

೧೦೨

ಮುಸಿಪನಾರೀತಿಯಲಿ ಪೋದನು
 ಘನಸತಿವ್ರತೆಯೆಡೆಗೆ ಮತ್ತಾ
 ವನಿತೆಯಿದಿರೆದ್ಧೈಸತ್ಕಾರಂಗಳನು ರಚಿಸಿ |

ಮನದಭೀಷ್ಟವನಣಿದೆನೆನ್ನಯ
 ಮನುಜನಾಯಕನೊಲಿದ ಕಾರ್ಯವು
 ತನಗೆ ಬೇಕದಖಿಂದಲೀವೆನು ಕುಂಡಲವೆ ನಿನಗೆ || ೧೦೩

ಎಡೆಯಲತಿವಿಘ್ನಗಳ ಬಹವವೆ
 ಕೊಡನೆ ತಕ್ಕ ದನೆನೆವುದೆಲೆ ಮುನಿ
 ಬಿಡು ಮನದ ಸಂದೇಹವನು ಕೋ ಯೆನುತ ಹರುಷದಲಿ |
 ಮಡಗಿ ಧಾರೆಯ ನೆಚಿದು ಕೊಟ್ಟಳು
 ಪೊಡವಿಗತಿಶಯಕುಂಡಲಂಗಳ
 ನಡಖಿದುದು ಸಂತೋಷಸಾಗರವಾಮುನೀಶ್ವರನ || ೧೦೪

ಬೀಳುಕೊಂಡನು ನೃಪಸತಿಯ ಭೂ
 ಪಾಲನನು ಹರಸಿದನು ಬಂದನು
 ಮೇಲು ಮದದುಬ್ಬಾಳುತನದಲಿ ಪಥದ ಬಟವಿಡಿದು |
 ಮೇಲೆ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿ ಕಕ್ರಿಯೆಯನಾ
 ಲಾಲಿಸುವೆನೆಂದೆನುತಲಾಗಳು
 ಲೋಲಕುಂಡಲಗಳನು ಶಿರದಲ್ಲರಿಸಿ ನದಿಗೀತದ || ೧೦೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳಿರ ಲೇಸೆ ಕಾಂಬರೆ
 ಪಲವು ವಿಘ್ನಗಳಹವು ನೋಡಲು
 ಸುಲಭವಲ್ಲದು ನಿಯಮನಿಷ್ಠ ರಿಗದುವೆ ಪ್ರಸಿಯಲ್ಲ |

ಆಗ ದಕ್ಷನು ಅದೃಷ್ಟನಾಗಿ ಕುಂಡಲವನಪರಿಹರಿಸಲು ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾನ
 ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಸಲೆಯುದಂಕನು ನಿತ್ಯಕರ್ಮ
 ವಳಯ ವಿರಚಿಸುತಿರಲು ತಕ್ಷಕ
 ನೊಲಿದದೃಶ್ಯದಿ ಬಂದು ಕುಂಡಲಗಳನು ಕೊಂಡೊಯ್ದ || ೧೦೬

ಮೊಯವಾದನು ತಕ್ಷಕನು ಬಟ
 ಕಾಯುವಂತನುದಂಕ ತನ್ನ ವಿ

ಧೇಯನಿಯಮವೆನಿಸ್ವ¹ ನಿತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ನೆಜಿ ರಚಿಸಿ |
 ಆಯಿತ್ತಿಲ್ಲಿಯೆ ತಡವು ಹೋದನು
 ವಾಯುವೇಗದಲೆನುತ ನೋಡಿದ
 ನಾಯುವತಿ ತನಗಿತ್ತ ನಿರುಪಮದಿವ್ಯಕುಂಡಲವ || ೧೦೩

ಕಾಣದಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಸ ತನ್ನೆಯ
 ಪ್ರಾಣ ಹೋದಂದದಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ
 ಸ್ಥಾನವನು ನೆನೆದಜುದಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |

ತಕ್ಷಕನಿರುವ ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಭೂಮಿಯಂ ಅಗಿಯುವಿಕೆ.

ಕ್ಷೋಣಿಯಲಿ ತಕ್ಷಕನು ನೆನೆದಿದ
 ನೂಣೆಯವನಕಟಕಟನುತಲಿನ್ನೀ
 ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದರ್ವವೆಗುಪಾಯವೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂದ || ೧೦೪

ನಾಗಲೋಕದಲಿಹ ನೆಲೆಯು ತಾ
 ನಾಗಲದಕೇಸನುತ ಕಾಂಬೆನ
 ದೀಗ ತಡವೆಲ್ಲ ನುತ ಕಾಷ್ಠವ ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ |
 ಬೇಗ ವೋಪೆನು ಬಿಲನಿವಾಸ
 ಕ್ಷಾಗಳವ ಕೊಡದಿದೊಡವನನು
 ನೀಗಿಸುವೆನೆಂದೆನುತ ಧಾರುಣಿಯಗಿದನಾಮುನಿಸ || ೧೦೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳರ ಹೋದ ಕಾರ್ಯದೊ
 ಳಲಘುಧೈರ್ಯವೆ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತಾ
 ಲಲಿತಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಮಹಾಲವಲವಿಕೆ ಯಿನ್ನೆಂತೊ |
 ಬಲಿದು ಭೂಮಿಯನಗಿದು ಸಫವನು
 ಸುಲಭದಿಂದಾಗಿಸುವೆನೆಂದಾ
 ಸಲೆ ಮರದ ಕಾಷ್ಠದಲಿ ಖನನವನೆಸಗಿದನು ಮುಳಿದು || ೧೦೬

1 ತನಯ ವಾನನೀಯವೆನಿಸ್ವ, ಕ. ಗೆ.

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ವಿಪ್ರವೇಷಿಸಿಂಪ ಬಿಂದು ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ
ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ವಜ್ರವಂ ಕೂಡುವಿಕೆ.

ಇದನು ಕಂಡನು ಶಕ್ರನೀತನ
ಮದಮುಖವೆ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಯೆಣೆಯಲಿ
ಸದಮೆಳನಲಾ ಯೆನುತ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ಬಿಂದು |
ಅದಟ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಬೆಸಗೊಳ
ಲುದಿತಧ್ಯೆಯ ದಲೆಂದನಂದತಿ
ಮೈದುನುಡಿಯ ನೀಕೇಳು ಭೂಸುರ ನೆನಪಸಿಂತೆಂದ ¹ || ೧೧೧

ನಾನಯೋಧನ ಧೌಮ್ಯ ಮುನಿಪಗೆ
ಮಾನನೀಯಸುಖಿಷ್ಯನಾತನ
ಮಾನಿನಿಯು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಪೌಲಸ್ತ್ಯವಸೀಶ್ವರನ |
ಸೂನ್ಯತೆಯ ಕುಂಡಲವೆ ತಪುದೆನ
ಲಾನುಡಿಗೇ ತಾ ಪೋಗಿ ತಂದೆನು
ಮಾನಹಾಸಿಯನೆಸಗಿ ತಕ್ಷಕ ಚೌರ್ಯದಿಂದೊಯ್ದು || ೧೧೨

ಆದಕೆ ತಕ್ಕ ದನೆಸಗಿ ತಕ್ಷಕ
ನದಟ ಮುಖದಿಂದಿನಲಿ ಗುರುಪನ
ಪದರಜವೆ ತಾ ಕಾಣಬೇಜುದು ತನ್ನಿ ಮಿತ್ತದಲಿ |
ಬದಗಿದೀಕಾಷ್ಠ ದಲಿ ಭೂಮಿಯ
ನಿದನಗುಟ ಪಾತಾಳಕೈದಿಯೆ
ಮದಮುಖನ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಂಡಲಗಳನು ತಪನೀಗ || ೧೧೩

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ಕಪಟಭೂಸುರ
ನಲಭುವಿಪ್ರೋತ್ತಮನೆ ಕಾಷ್ಠದ
ಲೊನೆದು ನೆನಹಿನಲಿದ ಕಾರ್ಯವನೆಸಗಿ ಕಡೆಗಂಡು |
ಮನವೊಲಿದು ತಿರುಗುವುದು ತಾ ಸಂ

1 ಮೈದುನುಡಿಯ ಭೂಸುರಕೇಳು ತನ್ನಲು ನೆನಪಸಿಂತೆಂದ, ಕ. ಗ.

ಜನಿಸುವೆಚ್ಚ ರಿಯೆನಲು ಮೆತ್ತಾ
 ಘನಮಹಿಮೆನೆನಿಪೀವುದಂಕನು ನಗುತಲಿಂತೆಂದ | ೧೧೧
 ಎನಗೆ ಗುರು ಕರುಣದಲಿ ಸಾಧ್ಯವೆ
 ದೆನಿಸದಿಹುದೇ ಯೇನದಚ ರಿ
 ಯೆನಲುತಾನದ ^೨ 1 ಕಾಗ ಹರುಷಿಸಿ ವಾಸವನು ಬಚ್ಚಕ |
 ಘನತರದ ವಜ್ರವನು ಕೊಟ್ಟದ
 ನನುವಿನಿಂದಾ ವಹಿಸಿ ನೆನೆದಂ
 ತನುನಯದೆ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿ ಸಲಿ ನಿನಗೆನುತಲಡಗಿದನು || ೧೧೫
 ಭೂಮಿಯನ್ನಗಿದು ಹೋಗಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಿಕೆ.
 ಬಚ್ಚಕಲಗಿದನು ಧರೆಯನಾಕ್ಷಣ
 ವಿಚಿದು ಪೋದನು ಬಿಲದ ವಿವರದ
 ಲೋಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಾಡಬ ದಿವ್ಯತೇಜದಲಿ |
 ಹಳಹಳಿಸಿ ನೋಡಿದನುವಲ್ಲಿಯು
 ಘಟಲನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಪಿ ಯೆನಲಾ
 ಗಳು ಮನೋಮುದದಿಂದಲೆಂದನುದಂಕಗಿಂತೆಂದ || ೧೧೬
 ನೀನು ರಚಿಪುದ್ಯೋಗದೆನ್ನಯ
 ಮಾನಸಕೆ ಪರಿತೋಷವಾದುದು
 ನಾನು ವೈಶ್ಯಾನರನು ನೀ ಭಜಿಸಿದ ಮನೋರಥವು |
 ಹಾನಿಯೊಗದಂದದಿ ಸಹಾಯವ
 ನ್ಯಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವೆನು ಘನ
 ಮಾನಸೀಯಮಹಾತ್ಮ ನಡೆ ತಕ್ಷಕನ ಸ್ಥಳಕೆಂದ || ೧೧೭
 ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಗ್ನಿಯು ತನ್ನ ಜ್ಯಾಲೆಯಿಂದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕ
 ವನ್ನು ದಬಿಸಲು ವಾಸಕಿ ಮೊದಲಾದವರು ತಕ್ಷಕನಿಂದ ಕುಂಡಲಗ
 ಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.
 ಎಂದೊಡಾಕ್ಷಣ ನಡೆದು ಬಂದನು
 ನಿಂದು ಕಂಡನು ನಾಗಲೋಕವ

1 ನೋಡನೀನಚ್ಚ ರಿಯೆ ನೆನಲದ, ಕ. ಗ.

ನಿಂದಿದನು ದಹಿಸುವನೆನುತಲಾವೆಡಬನನು ಕರೆದು |

ನಿಂದು ಪರಭಾಗದಲಿ ಪ್ರಪ್ಪವೆ

ನಂದವೆನಲೂದಿದನು ಹುತವಹ

ನಂದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದನು ಕಿಷಿಯಾವರಿಸಿತಾಸ್ಥಿಗಳವೆ || ೧೧೮

ನಾಗಲೋಕವನ್ನೆದೆ ತುಂಬಿದು

ದಾಗ ಪ್ರಳಯಾನಳನವೊಲು ಮಿಗೆ

ಬೇಗೆಗಾಱದೆ ವಾಸುಕಿಪ್ರಭೃತಿಗಳು ತಾವಾಗ |

ಆಗಲವರ್ಗಳು ತಕ್ಷಕನ ಕರೆ

ದೀಗ ತಾ ಕುಂಡಲವನೆಂದು ಮೆ

ಹಾಗಮಜಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಿದರು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೧೧೯

ಲೇಸು ಲೇಸುವುದಂಕ ಕರುಣಾ

ರಾಶಿ ಗುರುಚರಣಾರವಿಂದೋ

ಪಾಸಕನೆ ಸರ್ವಾಂಗವೇದಾಂಗೈಕಶರಣಸಿಧಿ |

ಯೇಸು ದುರ್ದೈವಿಯುತರಾದೊಡ¹

ದೈಸುವನು ನೀ ಹೈಮಿಸು ನಮ್ಮನು

ಸಾಸಿಗನೆ ನೀ ಸಲಹಬೇಕೆಂದರು ಮಹೋರಗರು || ೧೨೦

ದುರುಳನೀತಕ್ಷಕನದೀತನ

ಭರದ ತಪ್ಪನು ನೋಡಲಾಗದು

ಕರುಣದಲಿ ನೀನೆಮ್ಮ ಸಲಹೆನೆ ನಗುತುದಂಕಮುನಿ |

ಗರುವರಿರ ನಿಮ್ಮಿಂದಲನುಚಿತ

ಬೆರಸುವರೆ ಸಾಕೆನುತಲವರನು

ಕರೆದು ಕಳುಹುತಲಗ್ನಿಯನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಿ ಬೀಚೊಟ್ಟು || ೧೨೧

ಪರಮೆಹರುಷವಲಂದು ಬಂದನು

ಗುರುಚರಣಗಳಿಗೊಲಿದು ವಂದಿಸಿ

1 ದುರ್ದೈವಿತ್ವ ರಾಗಳಾದೊಡ, ಕ. ಗೆ.

ನಿರುಪಮಿತಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಯಾತನ ವನಿತೆಯೆಡೆಗೈದಿ |
 ಪರಮಮಾತೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ತಂದೆನು
 ವೆರಪತಿವ್ರತೆ ಕುಂಡಲಗಳನು
 ಸುರರು ಬಯಸುವೆರಿದನು ದೊರಕಿತು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣದಲಿ || ೧೦೦

ಎಂದು ಮುಂದಿರಿಸಿದನು ಕಂಡಳು
 ಮಂದಗಮನ ಮನೋನುರಾಗದ
 ಲಂದು ಕೈಕೊಂಡಧಿಕಹರುಷೋದ್ರೇಕದಲಿ ಹರಸಿ |
 ಕಂದ ನೀ ಸುಖಿಯಾಗು ನಿನಗೆ ಮು
 ಕುಂದ ತೋಟಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪದ
 ಛಂದವನು ನಿನಗೊಲಿದು ಮೆಚ್ಚಲಿ ಶಕ್ರವಿಧಿಶಿವರು || ೧೦೧

ಗುರುವಿನ ಆಪ್ತಜಯಂತೆ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವಂ ಪಡೆದಿರುವಾಗ ಜನವೇಜಯಗೆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಷಕನ ಆಪರಾಧವಂ ತಿಳಿದುದಂ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಿಯಂ
 ತಿಳಿದು ನೃಪನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ.

ಆಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡುದಂಕನು
 ಬಂದು ಗುರುವಿಗೆ ಹಿಗಿ ಪೇಟ್ಟಿ ವೆ
 ರಿಂದನುಚ್ಚಿಯ ಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಜೇಳ್ವೆ ಯಿಂದಿಗ |
 ಸಂದ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯದ ಸುಧರ್ಮದ
 ಲೊಂದಿ ನಡೆದು ಮಹಾನುಭಾವತೆ
 ಯಿಂದಿರುತಲಾ ತಕ್ಷಕನ ನೆನೆವನು ಸರೋಷದಲಿ || ೧೦೨

ಧರಣಿಪತಿ ಜನವೇಜಯಂಗಾ
 ಸುರುಚಿರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೇಟ್ಟಿ ದ
 ಪರಮದಿವ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉದಧಿಕಹರುಷದಲಿ |
 ಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾನಾಗ ಬಂದಾ
 ಭರದ ವೃಂದಲಂದು ನೃಪತಿಗೆ
 ಪರಮಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಕುಂದಲಂದಾತನೊಡಬಟ್ಟೆ || ೧೦೩

ಮನದೊಳಗೆ ಪಿರಿದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದು
 ದನಘಜನಮೇಜಯಗೆ ಖತಿ ಯೆಲೆ
 ಮುನಿಗಳರ ನಿಲೆನ್ ಕೇಳ್ತೆ ಮಾತಿಂಗುತ್ತರವಿದೆಂದ |

ಜನಮೇಜಯನು ಉದಂಕರ ಉಪದೇಶಾನುಸಾರ ಯಾಗಪ್ರಯತ್ನವಂ
 ನಡೆಸುವಿಕೆ.

ಘನಮಹಿಮನೆಂತೆನಿಪುದಂಕನ ¹
 ವಿನಯದಿಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಕಾ ²
 ಜನಸ ಸರ್ಪಾರ್ಥರಕೆ ನೀವನುನಯದಿ ಬಹುಬೆಂದ ³ || ೧೬೬

ಮೊದಲು ತನ್ನಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನ
 ಗೊದವಿದಗ್ಗದ ಕೋಪಪುಟ್ಟುವೆ
 ವಿದಿತದಲಿ ಬಿನ್ನೈಸೆ ಬಚ್ಚಿಕಲುದಂಕಮುನಿ ಬಂದು |
 ಪದುಳದಲಿ ತನಗೊರೆಯಲಾಕ್ಷಣ
 ವೊದವಿದುರುಕೋಪದಲಿ ಸದಮೆಲ
 ಹೃದಯ ನಿತ್ಯಾತುಮನ ನೆನೆದು ಮುಖಿಯ್ಪೂನುವಾದ || ೧೬೭

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

1 ಘನವೆನಿಪುದಂಕನನುಮಿಗಸತ್ಕರಿಸಿ, ಕ. ಗ.
 2 ವಿನಯವಮಾಡಿಸರ್ಪಾರ್ಥರಕೆನೀ, ಕ. ಗ.
 3 ವನುನಯದಿಬಹುಬೆಂದವರ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟು, ಕ. ಗ. ...

ಹದಿನೆಲನೆಯ ಸಂಧಿ.

—*—
 ಸೂಚನೆ.

ಸರ್ಪಯಾಗವೆ ಮಾಡಿದನು ರಿಪು
 ದರ್ಪಖಂಡನ ಪಾಂಡುಕುಲಮುಖ
 ದರ್ಪಣನು ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿಪಾಲನೊಲವಿನಲಿ ||
 ತಕ್ಷಕನ ದ್ರೋಹವಂ ನೆನೆದು ರಾಜನು ಪರಿತಪಿಸುವಿಕೆ.
 ಕರವೆ ಕರದಲಿ ಹಿಡಿದು ಮುಖದನು
 ಜಿರಳನಕಟಾ ಪಾಪಿ ತಕ್ಷಕ
 ಮರಳಚಿದನೇ ವಿಪ್ರನನು ಭೈಷಜ್ಯಕೋವಿದನ |
 ಉರುಮಹಾಧನದಾನದಲಿ ಹಗೆ
 ಧರಣಿಸುರಸುತನಲ್ಲ ಕೊಯ್ದನು
 ಕೊರಳನುರಗನನುತ್ತ ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಯಾದನವನೀಶ || ೧
 ಅವನಿಸುರಸುತ ಶಾಪದಲಿ ಕೊಂ
 ದವನು ತಕ್ಷಕನಹುದೆ ನೆಜೆ ಭ
 ಸ್ತನನು ಮಾಡುವೆ ಹಾನಿಯಿಂದಲಿದೇನು ಬದುಕುವೊಡೆ |
 ಅವಗೆ ಹಗೆ ಹರಹರ ಮಹಾಪಾ
 ಪವನು ಮಾಡಿದನೆನುತ ಕಂಬನಿ
 ಯವನಿಗಿತ್ತಯಲು ಶೋಕಮೂರ್ಛತನಾದನವನೀಶ || ೨
 ಹೊಳ್ಳುವಾತಿನಲೇನಪುದು ಕೊಲು
 ಬಲ್ಲಿರೇ ನೀವವನ ಜೀವವ
 ಕೊಳ್ಳದೀಪರಿ ಜೀವಿಸುವ ನಾನಲ್ಲ ದುರ್ಮತಿಯು |

ಹಲ್ಲ ಬಲುಹನು ನೋಡುವೆನು ನೆಜಿ
 ಬಲ್ಲ ಮಾಂತ್ರಿಕರುಳ್ಳರೆನುತಲಿ
 ಮಲ್ಲಮರ್ದನನೆಂಬುದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೀಕ್ಷಿಸಿದ || ೩

ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರ ಮೂಸಬಲ್ಲಿರಾ ಯೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.
 ಕರೆಸಿದನು ಭೂಪತಿ ಪುರೋಹಿತ
 ವರರನಾಪ್ತರಿಗೆಂದನೀಪರಿ
 ನಿರುತ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವ ಮಾಪ್ಪೆನು ನಿಮ್ಮನುಜೆ ಯಲಿ |
 ವರವಿಧಾನವ ಬಲ್ಲರಾದೊಡೆ
 ವಿರಚಿಸುವುದು ಮಹಾಗ್ನಿ ಕರ್ಮವ
 ನುರಗರಾಜನ ಕುಲವನುಉಹುವೆನೆಂದನವನೀಶ || ೪

ತಾತ ನೋಡು ವಿಷಾಗ್ನಿ ಯಿಂದುರಿ
 ದಾತುರದಲಧ್ಯರಮಹಾಗ್ನಿ ಯ
 ಲಾತತಾಯಿಗಳುರಿದು ಹೋಗಲಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರು |
 ಭೂತಳದ ಮೇಲುರಗರೆಂಬರ
 ಮಾತನಾಡದವೋಲು ಮಾಪ್ಪೆನು
 ಕೌತುಕಾಧ್ಯರವಿಧಿಯದಾವುದು ಬೆಸಸಬೇಕೆಂದ || ೫

ನಾವು ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಭಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದೆಂದು
 ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎನಲು ನುಡಿದರು ಮುನ್ನ ಕಮಲಾ
 ಸನನೆ ವಿಧಿಸಿದನಮರಗೆ ಕೇ
 ಳನುಪಮನೆ ವರಸರ್ಪಯಾಗಕೆ ಕರ್ತು ನೀನೆಂದು |
 ಮನುಜಲೋಕದಲಸ್ಯರಿಲ್ಲದ
 ನನುಗೊಳಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಸಮರ್ಥರು
 ಜನಪ ಬಲ್ಲೆವು ತದ್ವಿಧಾನವೆಂದರಾದ್ವಿಜರು || ೬
 ಬೇಗ ಮಾಡಲೆ ತಂದೆ ಕರೆಸು ಮೆ
 ಹಾಗಮೆಜ್ಜ ರನಮಲಮಂತ್ರವಿ

ದಾಗತೋದಯವಿಪ್ರರನು ಋತ್ವಿಕ್ಸುಸದಸ್ಯರನು |

ಈಗ ಸಂಭಾರವನು ತರಿಸು ಸ

ರಾಗವುಳ್ಳೊಡೆ ತಡವದೇತಕೆ

ತೂಗಿ ನೋಡದಿರೆಂಮನೆಂದರು ನೃಪಪುರೋಹಿತರು || ೩

ನೃಪನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸಸಲು ಸಂಭಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಗಳ ತಕ್ಷಕನ ಹೋ

ಕೊಂದೆನುರಗರ ಕುಲವನೆನ್ನಯ

ತಂದೆಗಾಂ ಮಗನಾದೆ ನಿಂದಿನಲೆನುತ ನೃಪನೆದ್ದು |

ನಿಂದು ಬೆಸಸಿದನೆಲವೊ ಮಾಡುವೆ

ನಿಂದು ತನ್ನ ಬಸಾಧನಂಗಳ

ವೃಂದವನು ತಡುದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಜನಕೆ || ೪

ಬೆಸಸಲಿಕೆ ತಾ ಮುನ್ನ ಬಂದುದು

ವಿಷ್ಣುರಾಧ್ಯರಕರ್ಮಸಾಧನ

ವಿಸರವಿದ್ದುದ್ದೀಪ್ಯವೆರಭೂವರದಿಶಾವರರು |

ಮುಸುಕಿದುದು ವರಸಾಗಭೂಮಿಯ

ನೆಸಗಿದರು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತದಂದದಿ

ಋಷಿವರರು ಮೂಡಿಸಿದರಗಲಕೆ ಕೊಂಡವನು ಪಿಬಿಗೆ || ೫

ಸ್ಥಪತಿಮುಖ್ಯರು ಯಾಗಶಾಲೆಯ

ವಿಪುಳವೆನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದರದಹೊಳು

ನಿಪುಣಮತಿಯೊರ್ವನು ನಿಮಿತ್ತವೆ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು |

ಈಮಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಬರುವುದೆಂದು ಬಡಗನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ನೃಪತಿಯಧ್ಯರಕರ್ಮವಿದು ಕೆ

ಟ್ಟಪುದು ಕಡೆಗೀಡೇಒದೆಂದಾ

ನೃಪನ ಸಭೆಯೊಳು ನೋಪ್ಪಿಸಿದನತಿಬಹಳರಭಸವಲಿ || ೧೦

ಹೇಳು ಹೇಡಿದಕಾರು ವಿಘ್ನವೆ
 ನೇಡಿಸುವರೈ ಯೆನಲು ಭೂಸುರ
 ಮುಳಿಮುಣಿವಿಪ್ರೋತ್ತ ಮನದಸೆಯಿಂದ ವಿಘ್ನವಿದು |

ಬಳಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ರಾಜನ ಆಪ್ಪಣೆ.

ಕೇಳನಲು ಕೇಳುತ್ತ ಪೃಥ್ವೀ
 ಪಾಲ ದ್ವಾಸ್ಥಾನ ಕರೆದು ನೀನೀ
 ಕೋಲ ತೆಗೆಯದಿರಬಿಡೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಪ್ರರಿಂಗಂದ || ೧೧

ಅರಿದೆಸಿಸಿದ ಗೃಹವಿತರ್ದಿಕೆಯುಂ
 ಹೊಜುವುದೇ ಕೇಳೆ ಭೂಮಿಲಂಬದ
 ನೆರವಿಯುಂ ಋತ್ವಿಕ್ವಭಾಸದವರ್ಗದುತ್ಸವನ |
 ಭರಿತಲಕ್ಷ್ಮಿಯನೇನನೆಂಬೆನು
 ಪರಮಖುಷಿಮುಖ್ಯರಲಿ ಋತ್ವಿ
 ಗ್ವರಮಹಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಸಿಯೋಗವನು ಕೇಳಂದ || ೧೨

ಚಂಡಕಶಿಕನೆಂಬವನು ಕೈ
 ಕೊಂಡನಾಹೋತೃತ್ವವನು ಕೈ
 ಕೊಂಡನುದ್ಗತೃತ್ವವನು ಪರಜೈಮಿಸಿವ್ರತಿಸ |
 ಮಂಡಿಸಿದನಾಬ್ರಹ್ಮಪದದಲಿ
 ಪಂಡಿತನು ಭಾರ್ಗವನು ನೆಜೆ ಕೈ
 ಕೊಂಡನಾಧ್ವರೈವನು ಪಿಂಗಲಮುನಿಯು ಕೇಳಂದ || ೧೩

ತಿಳಿಯೆ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುದ್ದಲ
 ನಲಘುಮುನಿ ನಾರದನು ಕಶ್ಯಪ
 ಕುಲಯುತನು ವರದೇವಲಚ್ಯವನಕಣ್ವಪಟುಭಟರು |
 ಅಲಘುಮತಿ ಗಾಲವನು ಕೋಮಲ¹

¹ ಗಾಲವನುಕೋ, ಕ. ಗ.

ಲಲಿತನನುಪಮ ! ದೇವಶರ್ಮನು
ಜ್ವಲಿತಜಲಶರ್ಮತಕೇತು ಸದಸ್ಯರಿವರೆಂದ ||

೧೪

ಇವರು ಶಿಷ್ಯಜನಪ್ರಶಿಷ್ಯ
ಪ್ರವರಜನಸಹಿತಾಮಹಾಧ್ವರ
ಭವನದಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು ವಿಮಲಸದಸ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿ |

ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಋತ್ವಿಕ್ಸಭಾಸದರಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾಜನು ಯಾಗವಂ ಮಾಡುವಿಕೆ
ಅವನಿಪತಿ ಕೈಕೊಂಡನಂತಾ
ಸವನ ದೀಕ್ಷೆಯನತುಳಪನ್ನೆಗ
ನಿವಹ ಬೆದಕಲು ಹೋಮವನು ತೊಡಗಿದರು ಋತ್ವಿಜರು || ೧೫

ಕರಿಯ ವಸ್ತ್ರವೆ ಧರಿಸಿ ನೊಸಲಲಿ
ಕರಿಯ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ರೌದ್ರದೇ
ವರಭಯಂಕರನೆಯನಬದ್ಧ ಭ್ರೂಕುಟಭೂನಿಕರ |
ಕರೆದುರುಗವಾತ್ರವನು ಮೋ
ಹರಿಸಿ ವಹ್ನಿಚ್ಚಾಲೆ ಗಗನಕೆ
ಥರವಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ವಿಪ್ರರು ಸ್ಥೋತ್ರಮಂತ್ರದಲಿ ||

೧೬

ಆಗ ಉದಂಕಮುನಿಯು ಬರುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಸಮಯದಲುದಂಕನು
ನೊಂದ ಮೃಗಪತಿಯಂತಕರ್ಣದೇ
ಕಂದು ಬಿಡುವುದ್ದಂಡತಕ್ಷಕ ಮಡಿವ ತೆಲನೆಂತೋ |
ಇಂದು ನಾನದ ನೋಡ್ಬೆವೆಂದಾ
ಸಂದಶಿಷ್ಯವ್ರಜಸಹಿತಲಾ
ನಂದ ಮಿಗೆ ತಾನಯ್ಯೆ ಮುಖಕನುಕೂಲನೆನಿಸಿದನು ||

೧೭

ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲಿ ಬೀಳುವಿಕೆ.

ಏನನೇಂಬೆನು ಮುನಿಪ ಮೆಂತಾ

ಧೀನವಲ್ಲಾ ಲೋಕ ವಿಪ್ರಮು

ಹಾನುಭಾವವನಣಿವರಾರಾಕ್ಷಣದಲಹಿನಿಕರ |

ಸಾನಕಂಪಿತವಾಯ್ತು ಗತಿಯಿ

ನ್ನೇನು ಕೆಟ್ಟವೆನುತ್ತ ಶೋಕದೆ

ಹಾನಿಮುಖರೊರಲುತ್ತು ಬಂದರು ಗಗನಮಂಡಲಕೆ || ೧೪

ಹಲವು ಸುತ್ತನು ಸುತ್ತಿ ತೆಕ್ಕೆಯ

ವಳಯದಲಿ ತಲೆಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಂ

ದಲೆದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಜುತಲಿದುರ್ದಗ್ನಿಯಲಿ |

ಕೆಲರು ಕೆಲವರ ಹಿಡಿದು ಹೊಕ್ಕರು

ಕೆಲಕೆಲರು ಮೆಕ್ಕಳನು ಕರೆಯುತ

ಳಲುತ ಸಂಕುಳವಾಯ್ತು ಸರ್ಪವ್ರಾತವೆಭ್ರದಲಿ || ೧೫

ಕೆಲರು ವಿಷ್ಣಿ ಸುತಭ್ರದಲಿ ಕೆಲ

ಕೆಲರು ಮೂತ್ರಿಸುತೊಡಲು ಕಂಪಿಸೆ

ಕೆಲರು ಕಾಠುತ ರಕುತವನು ವೀರ್ಯವನು ಕೆಲಕೆಲರು |

ಕೆಲರು ಬಾಲವನೊಣಿ ಮತ್ತಾ

ಕೆಲರು ತಲೆಗಳನೊಣಿ ತೆಕ್ಕೆಯ

ವಳಯವನು ಕೆಲರೊಣಿ ಬೀಜುತ್ತಿದರ್ಪರಿಯೊಳಗೆ || ೧೬

ಹೆಡೆಗಳುಂದವು ವರಭಣಾಮಣಿ

ಸಿಡಿದು ಹಾಪಿದುದುರಿಯ ಹೊಯ್ಲಲಿ

* ಕಿಡಿಗಳಂತಿರೆ ಠಣಠಣತ್ಕಾರಗಳ ರಂಜಿಸೆಲು |

ಅಡಸಿ ಬೆಂದುದು ಭೋಗಿಭೋಗದ

ಗಡಣದಭ್ರದಲೆಂಟುದೆಸೆಯಲಿ

ತಡವಿಡುತ ಸೀಕರಿಸಿದುದು ಧೂಮೊಳಧೂಳಡಲು || ೧೭

* ಕಿಡಿಗಳಂತಿರ ರಕ್ಕೆ ಸೀದವು ಗಣಿಹರಿದುಕಡಿದು, ಗ.

ಬಸೆಯ ನದಿಗಳು ಬೀದಿವರಿದವು
 ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ನಿಲಲಱಿಯದಾಯ್ತಾ
 ವಸುಧೆ ಸುತ್ತಲು ಮಸಗಿದುದು ದುರ್ಗಂಧ ದೃತಿಯಿಂದ |
 ಬೆಸನಿಗಳು ಬೇಳಿದರು ಬೇಸರ
 ದುಸುರಲರಿದೆನೆ ಪನ್ನ ಗರ ಕುಲ
 ವಿಸರವೆನು ವಿಧಿಕೋವಿದರು ಕೆಂಗೆಡಿಸಿದರು ಜಗವೆ || ೬೦

ಅತ್ತಲನ್ನೆ ಗ ಪನ್ನ ಗನ ತನು
 ಹೊತ್ತಿದುದು ಸಂತಾಪವೆಡ್ಡಿಯ
 ನುತ್ತರಿಸುವೆನದೆಂತೊ ನರಪತಿ ಮೂಡಿದನು ಮುಖವೆ |

ತಕ್ಷಕನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮರಹೋಗುಂಕೆ.

ಮೃತ್ಯುವಿದು ಹಾ ಯೆನುತ ಹೋದನು
 ವೃತ್ರವೈರಿಯ ಜೊರೆಗೆ ಠಕ್ಷಿಸು
 ಭೃತ್ಯನನು ಮಹಿಹೋಕೆ ನೆಂದನು ನಡುಗಿ ಸುರಪತಿಯ || ೬೧

ಅಂಜಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ತಾ ಪವಿ
 ಪಂಜರವು ನಿನಗಿನ್ನು ಯಾಗಧ
 ನಂಜಯನು ಸುಡುವೆನೆ ನಿಜಾಂಭ್ರಿಸವಾಶ್ರಿತರನಕಟೆ |
 ಅಂಜಲಿಸಬೇಡೆನುತ ದಾನವೆ

ಭಂಜನನು ಮಸ್ತಕದಲಭಯಕ
 ರಾಂಜಲಿಯನಿರಿಸಿದನು ಸುಖದಿಂದಿದರ್ ನುರಗೇಂದ್ರ || ೬೨

ವಾಸುಕಿಯ ಅಸ್ವಣೆಯಂತ ಜರತ್ತಾರುವು ಆಸ್ತೀಕನನ್ನು ಯೂಗವಿಘ್ನ
 ಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹುಂಕೆ.

ಹೋದವರನೀಕ್ಷಿಸುತ ವಾಸುಕಿ
 ಗಾಮದಂತಸ್ತಾಪ ಮನದಲಿ
 ತೀರುದಿಷ್ಟೇನುರಗಕುಲ ನೆಜಿ ಬಂದುದವನಿಪನ |
 ಬೀದಿಗಿಚೆ ನಲುರಿದು ಹೋದಂ
 ೨

ತಾದುದೆಮಗಿನ್ನೆನು ಗತಿ ಕರೆ
ಮೈದುನನ ಮಗನೆಲ್ಲಿ ಯೆಂದನು ತಂಗಿಯನು ಕರೆದು || ೨೫

ಕಳುಹು ಕಳುಹೆಲೆ ತಂಗಿ ಮಗನನು
ಕಳುಹು ತಡೆಯದೆ ಕಳುಹು ತನ್ನ ಸು
ವ್ರತವ್ರದಾತನ ಕಯ್ಯಲದಲೇ ತಾಯೆ ಕಳುಹೆನಲು |
ನಳನಲೋಚನೆ ಯೆಲ್ಲವನು ನೆಣಿ
ತಿಳಿಹಿ ಪೂರ್ವಾಪರವನವನಿಪ
ನಲಘುಮುಖಭಂಗವನು ಮಾಡೆಂದಳು ನಿಜಾರ್ಥಕಗೆ || ೨೬

ಇದು ನಿಮಿತ್ತವೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ
ಮದುವೆಯನು ಮಾಡಿದರು ತನ್ನನು
ಬದುಕುವಭಿಲಾಷೆಯಲಿ ಮಾವಂದಿರು ಮಹಾಮುನಿಗೆ |
ಪದುಮುಭವನಾಜಾ ಪಿಸಿದ ಗಡ
ತ್ರಿದಶಂಗೆ ನಿನ್ನಿಂದೆ ಕುಲವಿದು
ಬದುಕುವುದು ಗಡಬೇಗ ಮಾಡೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೨೭

ಬೇಗಲೆಂದೇನೆಂಬೆ ನಿಲಿಸುವೆ
ನೀಗಳಂತಿರೆ ಭೂಮಿಪಾಲನ
ಯಾಗವನು ನೀನೇತಕಂಜುವೆ ತಾಯೆ ತನ್ನಳವೆ |
ತೂಗಿ ನೋಡಿದರಡವಿಯಲ್ಲಾ
ಭೋಗಿಭೂಷಣನೊಂದುಬಾರಿಗೆ
ಭೋಗಿಕುಲವನು ರಕ್ಷಿಸುವನೆಂದೆನುತ ಹೊಣವೆಂಟೆ || ೨೮

ಕಾಲಿಗೆಱಗಲು ಹರಸಿ ಪನ್ನಗ
ಪಾಲನಪ್ಪಿದನಳಯನನು ಕ
ಣ್ಣಾಲಿಗಳ ನೀರೇಱಲಧಿಕಾನಂದಭೂಮದಲಿ |
ಪಾಲಿಸೆನ್ನನು ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕ

ಮೌಳಿರತ್ನವೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲೆಡೆ
ಹೊಳಿದರ್ಥವಿದೆಮ್ಮ ಜೀವನವೆಂದನುರಗೆಂದ್ರ || ೧೯

ಏತಕಂಜುವೆ ಮಾವ ಬಣ್ಣಿದೇ
ಕಾತರಿಸದಿರು ತನ್ನ ಮೇಲಾ
ಭೂತನಾಥನ ಕರುಣವುಂಟಂಜದಿರು ನೀನೆನುತ |
ಮಾತೆ ಮಾತುಳರಂಭ್ರಿಗಳಿಗಿಯ
ಭೀತನೆದ್ದನು ಬೀಟುಕೊಂಡಾ
ಭೂತಳಾಧಿಪನೆಧ್ವರಕೆ ನಡೆತಂದನೊಲವಿನಲಿ || ೨೦

ಆಸ್ತೀಕನು ಯಾಗವಂದಿರದ ಬಾಗಲಗೆ ಬರಲು ಒಳಗೆ ಬಿಡದಿರಲು ನಾನಾ
ರೀತಿಯಾಗ ಯಾಗವನ್ನೂ ರಾಜನನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಸ್ತೀಕಾಖ್ಯನಧ್ವರ
ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಡಿ ನಿ
ಲ್ಲೆಂದು ಪಡಿವಳನಡ್ಡವಿಸಲಿದು ಮಾರಿಯಾಯ್ತೆನುತ |
ನಿಂದನಲ್ಲಿಯೆ ಯಾಗಶಾಲೆಯ
ಮುಂದೆ ನೃಪನಾ ಯಜ್ಞವೆನು ಮುನಿ
ವೃಂದವನು ಹೋಗಿತ್ತನು ವಿನಯೋಪೇತನೆಂದೆನಿಸಿ || ೨೧

ಯಮನ ವರುಣನ ವೈಶ್ರವಣನಾ
ಕಮಲತನಯನ ರಂತಿದೇವನ
ಹಿಮಕರನ ಗಯನೃಪನ ನೃಗನಜಮಿಡಲೋಹಿತನ |
ವಿಮಲದಶರಫನಂದನನ ಭೂ
ರಮಣಧರ್ಮಾತ್ಮಜನ ಭರತನ
ಸಮಮಹಾಯಜ್ಞಂಗಳೇನೃಪಯಜ್ಞ ಕೊರೆ ಯೆಂದ || ೨೨

ಈಸಮಾಹಿತಮುಖಕೆ ತೇಜೋ
ರಾಶಿ ಮುನಿಕುಲವರ್ಯ ಪೀಡ
ವ್ಯಾಸನಲ್ಲಾ ವರಸದಸ್ಯನು ಭುವನಭೂಸುರರು |

ಈ ಸಕಲಖಯತ್ವಿಜರು ಮುಖ್ಯರು
 ಲೇಸನೊಡವಿಟ್ಟಂತೆ ನೆರೆದಿರೆ
 ಯೇಸು ಧನ್ಯನೊ ಭೂಪವರ ಯಜಮಾನನಕಟೆಂದ || ೨೨

ಏನನೆಂಬೆನು ಸಕಲದಿವಿಜರಿ
 ಗಾನನವಲಾ ಪಾವಕನು ಪವ
 ಮಾನಸಖನಾ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯಿವನೆಂದೆನಿಸಿ |
 ಮಾನವೇಂದ್ರನ ವರಮನೋರಥ
 ದಾನಿಯಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ತಕೃ
 ಶಾನುಮುಖ್ಯಾನಲಸುನಾಮನನಂತಗುಣನೆಂದ || ೨೪

ಆರು ನೀನಲೆ ಭೂಪ ಸಾಕ್ಷಾ
 ದ್ವಾರಿಜಾಸನನೋ ಮಹೇಂದ್ರನೋ
 ಘೋರನಯನನೋ ಮೇಣು ವಿಷ್ಣು ವಿನಂಶಸಂಭವನೋ |
 ಆರು ನೆನೆವರು ಮಖವನಿದಮೇ
 ಣಾರು ಮಾಚ್ಚರು ಸಮಿಧೆಯಾಯು ಮ
 ಹೋರಗರ ಕುಲ ಸಿನ್ನ ಹೋಲುವ ನೃಪನದಾರೆಂದ || ೨೫

ಭೂಪವರ ಖಟ್ಟಾಂಗ ನಹುಪದಿ
 ಳೀಪ ಮಾಂಧಾತ್ಯಪ್ರಮುಖಮಹಿಪ
 ರೀಪರಿಯ ಮಖವರವ ಮಾಡಿದರುಂಟೆ ಪೂರ್ವದಲಿ |
 ಭೂಪ ತೇಜೋನಿಧಿಯೆ ವರಧೃತಿ
 ರೂಪಗುಣಸುಂದರನೆ ತನ್ನಾ
 ಳಾಪವನು ಚಿತ್ತೈಸು ವಿಕ್ರಮಶರ್ಯವಾರಿಧಿಯೆ || ೨೬

ರವಿಯ ವೋಲು ತೇಜೋಭರದಲಿಹು
 ತವಹಗೇಣೆ 1 ದುರ್ದರ್ಶತೆಯಲಿಂ
 ದುವಿನ ವೋಲು ಸೌಖ್ಯದಲಿ ಶಕ್ರನ ವೋಲು ಪ್ರಭುತ್ವದಲಿ |

ಭವನ ವೋಲಾಸುಪ್ರಸಾದದ
 ಲವನಿಯ ವೋಲು ಕ್ಷಮೆಯಲಿ ಹುತ್ ಶಿ
 ಶುವಿನ ¹ ವೋಲಾಯತಿಯಲಿ ವೆಸಿಪ್ಪಗೆಣೆ ಶಾಂತಿಯಲಿ || ೩೬

ಸಮತೆಯಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತು ನೀನೇ
 ಕಮಲಭವನೇಲೆ ಭೂಪ ಧರ್ಮದ
 ಮಮತೆಯಲಿ ಯಮನಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಂಗಳಲಿ ಧರಣಿಜಿಯ |
 ರಮಣನಪಿಳ್ಳಶ್ಯಯದಲಿ ಶಿವ
 ನಮಲಶ್ಯಯದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ ² ಸಂ
 ಭ್ರಮದಲಿರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತು ನಾರಾಯಣನು ನೀನೆಂದ || ೩೭

ರಾಜನು ಈತನ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆಯಲು
 ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಆರದಾರೋ ಸ್ತುತಿಸುವವೆ ನೀ
 ಭೂರಿಮಖವನು ಋತ್ವಿಜರನಾ
 ಘೋರಭೂಭುಜನನ್ನನೇತಕ್ಕೆ ಶೌರ್ಯವೇನೆನುತ |
 ಭೂರಮಣನಾತನನು ಕರೆ ಕರೆ
 ಕಾರಣವೆ ಬೆಸಗೊಂಬೆನೆನಲಾ
 ದ್ವಾರಪಾಲರು ಹುಗಿಸಿದರು ವಹಿಲದಲಿ ಭೂಸುರನ || ೩೮

ಮೆಚಿ ದೆನು ಮೆಚಿ ದೆನು ಹೇಪಲೆ
 ಸಚ ರಿತ ಮನದಿಚ್ಛೆಯಾವುದು
 ಮುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚಿಯೆಕೀವನಭಿಮತಸಿದ್ಧಿಯನು ಸಿನಗೆ |
 ಅಚ್ಯುತಾಂಘ್ರಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇಡಿದ
 ನೊಚ್ಚು ತೀವನು ತನ್ನ ಧರೆಯನು
 ನಿಚ್ಚಯದಿ ಸರ್ವಸ್ವವನು ಮಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆಂದ || ೪೦

¹ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ, ಕ. ಖ.

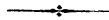
² ಶಮಗುಣವೀರ್ಯ ಶೌರ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ, ಕ, ಖ.

ವಸುಮತೀವಲ್ಲಭನೆ ನಿನಗಿದು
 ಪೊಸತೆ ಪಾಂಡನೈ ಪಾಲವಂಶ
 ಪ್ರಸರಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕನಲ್ಲಾ ತಂದೆ ನೀ ದಿಟಕೆ |
 ಎಸೆವೆ ಗುಣವಿಸಿತಿಲ್ಲದಿರೆ ಸುರ
 ವಿಸರಸನ್ನ ತಪ್ಪಾದಪೀಠನು
 ವಶವೆಹನೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮ ನಾರಾಯಣನು ನಿಮಗಿಂದ ||
 ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

೪೧

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಲೋಕ ಬೆದರಲು ಮೌಢ್ಯ ಸರ್ಪಾ
 ನೀಕಮೆಖವನು ಮಾಣಿಸಿದನಾ
 ಸ್ತೀಕಮುನಿ ಮುಂಕೊಂಡು ಸಲಹಿದ ಸಕಲಬಾಂಧವರ ||
 ವಿಪ್ರವಚನದಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿ ವಿಪ್ರನನ್ನು ರಾಜನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.
 ಕೇಳು ಶೌನಕ ವಿಪ್ರವಚನವೆ
 ಕೇಳುತವೆ ಹಿಗ್ಗಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲನೋಲವಿನ ದಾಸರಹ ನಿಜಪಿತೃ ಪಿತಾಮಹರ |
 ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಫಲವೇನು ಸಭ್ಯರ
 ಜಾಲವನು ನೋಡುತ್ತ ಭೂಪತಿ
 ಬಾಲನಲ್ಲಿವನಧಿಕವೃದ್ಧನೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದ ||
 ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ವಕಥನವೆ
 ಬಲ್ಲನೆಂತೀ ಹಸುಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ವಲ್ಲಭನ ಕೀರ್ತಿಯನು ವಾರ್ತೆಯನಖಿವನಿವನೆಂತು |

೧

ಸೊಲ್ಲು ಸರಿಯಾಯ್ತೀವೆನೇನನು
 ವಲ್ಲಭನೆ ಹೇಡೆನುತ ಕರಪುಟ
 ಪಲ್ಲವೆಕ್ಕೊ ಸರಿಸಿದನಂಗವ ವಿಪ್ರಪುಂಗವನ || ೧

ಇತ್ತಲಾದ್ವಿಜನೊಡನೆ ಮಾತಾ
 ಡುತ್ತ ಕಂಡನು ತಿರುಗಿ ವರಭೂ
 ವೋತ್ತ ಮನು ಬೆಸಗೊಂಡನಂದಾ ಚಂಡಕೌಶಿಕನ |

ಬಳಿಕ ರಾಜನು ಯಾವಯಾವ ಸರ್ಪಗಳು ಹುತವಾದವೆಂದುಕೇಳಲು
 ಕೌಶಿಕರ ಉತ್ತರ.

ಮತ್ತೆಬೆಂದವರಾರು ಬಹುದು
 ವೃತ್ತರತರೀ ಶಿಖಿಗೆ ಹೇಡಿದ
 ತುತ್ತಲಾತಕ್ಷಕನು ತಡೆದನಿದೇನು ಹೇಡೆಂದ || ೨

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಂದವರ ಹೆಸರುಗಳು.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಹೋತೃ ಲೆಕ್ಕಿಸ
 ಲೆಂದುಧರಗರಿದನಲಮುಖದಲಿ
 ಬೆಂದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನು ಮಿಕ್ಕವರಳವೆ ಮುಖ್ಯರನು |
 ತಂದೆ ಕೇಳಾವಾಸುಕಿಯ ನಿಜ
 ನಂದನರು ಹದಿಮೂರುಲಕ್ಷದ
 ಮಂದಿ ಬಿದ್ದರು ಗಿರಿಶಿಖರಸಂಸಿಭರು ಕೇಳೆಂದ || ೪

ಅತಿದರವ್ಯಾಧಶಮಹೋರಗ
 ಕುಲಪತಿಗಳಾ ತಕ್ಷಕಾತ್ಮಜ
 ರಲಘುವಿಷವೀಯೋದ್ಭಟ¹ರು ಗಿರಶೃಂಗಸಂಸಿಭರು |
 ಬಲನದೈರಾವತಮಹೋರಗ
 ಕುಲದಲೀರೈವರು ಹುತಾಠನ
 ನೊಳಗೆ ಮುಗ್ಧ ದರುಗ್ರವಿಷದೋಷರು ಜಗತ್ತಯದಿ || ೫

¹ ರೂಪೇತೃಣ, ಗೆ.

ಹೊತ್ತಿದರು ಕೊರವೈಕುಲದಲಿ
 ಹತ್ತು ಹುತವಹಮುಖದಲಣಿವೊಡೆ
 ಮತ್ತೆಗಜಸನ್ನಿ ಭರು ನಾನಾವರ್ಣಸಂಯುತರು |
 ಮತ್ತೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾಂಕಕುಲ ಮೂ
 ವತ್ತು ನಾಲಕು ನಾಗಪತಿಗಳು
 ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಮೂಡಿದರು ತನುವನು ಘೋರವಿಕ್ರಮರು || ೬

ಕನಕವರ್ಣದ ವಿನುತಪಿಂಗಲ
 ದಿನಪತೇಜದ ರೂಪ್ಯವರ್ಣದ
 ಘನತರಶ್ಯಾಮಾಕೃತಿಯ ಕಾಮಸ್ವರೂಪಿಗಳು |
 ಅನಲನೆಹದ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಿನ
 ಕೊನರು ಗಿಡಿಗಳ ವಿಷದ ಹೊಗೆಗಳ
 ಹೊನಲ ಹೊಗೆಗಳ ದುರುಳರೊಡೆ ಮುಗ್ಧರು ಪಿಪಿಯೊಳಗೆ || ೭

ಎರಡುಯೋಜನದೀರ್ಘದೇಹರು
 ನಿರುತ ಯೋಜನಗಳ ಶರೀರರು
 ಗಿರಿನಿಭರು ಪಾವಕನಿಭರು ರವಿಸಿಭರು ಶಶಿಸಿಭರು |
 ಎರಡು ಹೆಡೆಗಳ ಮೂರುಘಣೆಗಳ
 ತರದೊಳ್ಳದಾಣೀಲು ಹೆಡೆಗಳ
 ದುರುಳದುಷ್ಟೋರಗರು ಮುಗ್ಧ ದರಗ್ನಿಯೊಳಗೆಂದ || ೮

ಲೆಕ್ಕವನು ತಾನೀಗಲಣಿಯೆನು
 ಹೊಕ್ಕವರ ಹೊಗುವವರ ಬಾರಿಯು
 ತೆಕ್ಕೆಯನು ಮಂಡಳಿಸಿ ನಭದಿಂದೊಡಲುತಿಳಿಯುವೆರ |
 ಮಕ್ಕಳನು ಮಱುಮಕ್ಕಳನು ಹೆ
 ಮ್ತಕ್ಕಳನು ಹೋಡಿಮಿಸಿದವಾವುದ
 ಶಕ್ಯವೆಮಗೆಲೆ ಭೂಪ ಕಾಣೆವು ತಕ್ಷಕನನೆಂದ || ೯

ರಾಜನು ಬೆಂದ ಸರ್ಪಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಕನು ಏಕೆ ಬೀಳಲಿ
 ಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಲು ಇಂದ್ರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಹಗೆಯ ಮೂಲಿಕೆ ಯುಟಿದುದೇತಕೆ
 ಮಗುವ್ರತನವನು ಮಾಷ್ಟ್ರಕಟಾ
 ನಗೆಯಲಾ ಕೊಂದವನ ಕೊಬದಿರಲೇಕೆ ನೀವೆನಲು |
 ಮುಗುಧ ಭೂಪತಿ ಕೇಳುತೆಮ್ಮೆಲಿ
 ಮಗುವ್ರತನವಿಲ್ಲಿದ್ರನಾತನ
 ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತಿಹನು ¹ ಬಿಡ ಶರಣಾಗತನನೆಂದ || ೧೦

ಕೊಟ್ಟನಾತಂಗಾತನಭಯವೆ
 ಶಿಷ್ಯನವನೆಂದೊಲಿದು ಭೂಪತಿ
 ಯಿಷ್ಟಿಯಲಿ ನೀ ಬೀಳದಿರು ತಾನಿತ್ತ ವರವೆಂದು |
 ವಿಷ್ವಪೇಶ್ವರನಾತನನು ಹಿಂ
 ದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತಿಹ ² ಸುಧರ್ಮಾ
 ವಿಷ್ವನನು ತಾವಣಿವವೆಂದರು ಋತ್ವಿಜರು ನೃಪಗೆ || ೧೧

ರಾಜನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಇಂದ್ರನೊಪಿತನಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ
 ಬೀಳುವಂತೆ ವಿಧಿಸಿ ಎಂದ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಐಸಲೇ ತಪ್ಪೇನು ವರವನು
 ಬಾಸ ³ ಕೊಟ್ಟನೆ ತಕ್ಷಕಂಗಾ
 ವಾಸವನು ಲೇಸಾಯ್ತು ಲೇಸಾಯ್ತಿದುವೆ ಲೇಸಾಯ್ತು ⁴ |
 ತಾ ಸಹಿತ ಬೀಳಲಿ ಸಮೈದ ಹು
 ತಾಶನನ ಮುಖಕನುತ ಭೂ
 ಮಿಾಶನಾಋತ್ವಿಜರಿಗೆಂದನು ಹೋಮಿಸುವುದೆಂದು || ೧೨

¹ ಡ್ಯಧಾನೆ, ಕ. ಖ. ಗ.

² ಡ್ಯಧಾನೆ, ಕ. ಖ. ಗ.

³ ಹಾಸಿ, ಕ. ಖ.

⁴ ಸೂಗಸಾಯ್ತು, ಗ.

ಅರಿತಿ ಮಾಡಲು ಇಂದ್ರನು ಭಯದಿಂದ ತಕ್ಷಕನನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಅಹುದು ಭೂಪನ ಮೂತು ತಪ್ಪದು

ಕುಹಕಿಗಳಭಯವೆನಿತ್ತೊಡೇನಾ

ಯು ಹಿತನು ಘಡ ಮೃಡನ ಮೆಚಿ ಹೊಗೆಯು ಕೊಲು ವೆನೆಂದೆನುತ |
ವಹನದಲಿ ಬೇಳಿದಲಿ ಬರಲಾ

ಕುಹಕಿ ಮೇಣೊಲ್ಲದೊಡೆ ಸುರಪತಿ

ಸಹಿತ ಬೀಜುವುದೆನುತ ಕರೆದರು ಮಂತ್ರಕೋವಿದರು || ೧೩

ನಡುಗಿದನು ದೇವೇಂದ್ರನೊಡಲೊಳ

ಗುಡಿದುದಲಗನೆ ಮೇಣೊ ಸುಣ ವ

ನಿಡಿಯನುಂಗಿದವೋಲು ಬೆಂದನು ನೊಂದನಡಿಗಡಿಗೆ |

ಹಿಡಿದು ನೂಕಿದವೋಲು ಸುರಸಭೆ

ನಡುಗಲೇಣುದ ಸಿಂಹಪೀಠವ

ತಡೆದುರಗನನು ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ತೊಡಕು ಬೇಡೆನುತ || ೧೪

ಆಶ್ರಯ ತಪ್ಪಲು ತಕ್ಷಕನು ಸಂತಾಪದಿಂ ಆಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಸುಡು ಬದುಕಲೇಕಿನ್ನು ಮೂಜಗ

ಕೊಡೆಯ ನಾನೆಂದೆನ್ನ ಮೆಚಿ ಹೊ

ಕೊಡೆ ಗತೋದಕಸೇತುವಾದುದು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ |

ಪೊಡವಿಯಮರರು ಕೊಂದರೆನುತವೆ

ತಡೆಯದೇಣಿ ವಿಮಾನವನು ನಭ

ದಡೆಗೆ ಬಂದನು ಬಹಳಸಂತಾಪದಲಿ ಸುರನಾಥ || ೧೫

ಇಂಬಿನಲಿ ಬೀಜುತ್ತ ನುಗ್ಗಿಯ

ಕೊಂಬ ಹಿಡಿದಂತಾಯ್ತು ಕೆಟ್ಟನು

ನಂಬಿ ನಯನಸಹಸ್ರನನು ತಾನೆನುತ ತಕ್ಷಕನು |

ಅಂಬರಕ್ಕೆ ತಂದನೊಡಲಲಿ

ತುಂಬಿದಂತಸ್ತಾಪ ಶಿಖಿಯಲಿ

ಬಂಟಿನ ಬಲುಗಿಡಿಯ ಧೂಮದ ಧಾಳಿಗಿಡಿರಾಗಿ || ೧೬

ಉರುಳುತುರುಳುತಜಾಂಡಮಂಡಲ
 ಬಿರಿಯಲೆಂದರು ತನಿಯ ಹೊಗೆಗಳ
 ಹೊರಳಿಯಲಿ ಹೊಡಕರಿಸಿ ಮಂಡಳಸುತ್ತ ನೀಗುರುತ |
 ಕರೆಕರೆದು ಬಸವೊಡು ನೆಜಿ ಕಂ
 ಡರಿಗೆ ಕಾರುಣ್ಯವನು ತೋಟು
 ತ್ತುರಗರಾಜನು ಸಿಗುಳಕೆಯ ಸಸಿಯಾದನಭ್ರದಲಿ || ೧೩
 ಚಿಂತಿಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಇಂದ್ರನನ್ನು ತಿರುಗಿ
 ಮರೆಹೋಗಲು ಅಸ್ತೀಕನು ತಕ್ಷಕನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳು
 ವಿಕ.

ಉರಿಯ ಸಮೈ ಖುಕಿಚಿಯುತಿಯುತ
 ಭರದಲಂಬರಗತಿಗೆ ಗಮಿಸುತ
 ತಿರುಗಿ ಸುರನಾಥನನು ನೋಡುತ್ತ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತುತ |
 ಹೊರಳುತಿರ್ದನು ಹೊಗೆಯೊಳಗೆ ಖೇ
 ಚರರು ಹಾ ಹಾ ಕೆಟ್ಟುನುರಗೇ
 ಶ್ವರನುರಿದನೆನೆ ಕಂಡನಾಸ್ತೀಕನಾದ ದುಸ್ಥಿತಿಯು || ೧೪
 ಹೋ ಹೊ ನಿಲುನಿಲ್ಲೆ ನುತಲಾನಿಜ
 ಬಾಹುದಂಡವ ನೆಗಹಿದನು ಮುನಿ
 ಸಾಹಸಿಗನೇತಕ್ಕೆ ಬಾರನು ಪಾವಕನ ಮುಖಕೆ |

ತಕ್ಷಕನು ಏಕೆ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಲು ಯಾಚಕ
 ನಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಬೀಳುವನೆಂದು ಪುರೋಹಿತರ ಉತ್ತರ.

ದೋಹಿ ತಕ್ಷಕನೆಂದು ನೃಪವರ
 ನಾಹಿತಾಗ್ನಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸಸಲು
 ದೋಹಿಯೆಂಬವಗಿತ್ತ ಬಚಕಿನ್ನ ಹುದು ಖಳದಹನ || ೧೫

ಸುಡುವುದರಿದಲ್ಲಹಿವನನು ನಭ
 ದೋಡೆಯನಲ್ಲಿ ಒಂದನಿದೆ ಯಿದೆ
 ಕೊಡು ಕುಮಾರಂಗಿಪ್ಪವರವನು ಮುನ್ನ ನೀನೆನಲು |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಿನಗೇನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ನುಡಿದನೇನಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಹೇಚೆನೆ
 ಸುಡದಿರರಿಗಳ ನಿನ್ನ ಮುಖಕೀ
 ತಡೆ ಸುದಿಹುದಿದಿಹುಂ ಮದೀಪ್ಸಿತವರವಿದೇ ಯೆಂದ || ೨೦

ಏನು ಹೇಚೆನೇನು ಹೇಚು ಮೆ
 ಹಾನುಭಾವನೆ ಧರಣಿಯಮರನ
 ಸೂನುವಲ್ಲವೆ ನೀನು ಹೇಚೈ ತಂಗೆ ಏಂ ನಿನಗೆ |
 ಹಾನಿ ಹೇಚಿಸ್ತೊಂದ ಬೇಡೆನೆ
 ತಾನುಯೆನಿಸ್ತೊಂದಗಿಂದನು
 ಮಾನವೇಶ್ವರ ಸಲಿಸು ಕೃಪೆಯುಂಟಾದೊಡೆನಗೆಂದ || ೨೧

ರಾಜನು ಋತ್ವಿಜರು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಅವರೂ
 ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯಾಗ ಮುಗಿಸು ಎನ್ನುವಿಕೆ.

ಹೇಚಿರೈ ಋಷಿವರರು ಸಭ್ಯರು
 ಹೇಚಿರೈ ಋತ್ವಿಜರು ವಿಪ್ರರು
 ಹೇಚಿರೈ ಬುದ್ಧಿಯನು ವಿಪ್ರಕುಮಾರಸಿಂಗೇಂದ |
 ಹೇಚಿದರು ಮುನ್ನವೆ ನೃಪೋತ್ತಮ
 ಹೇಚಿಲೇಕಿನ್ನಾ ಮಹಾತ್ಮರ
 ಕಾಲಧೂಳಿಯ ಶಿಷ್ಯನೆಂದನು ನಗುತ ಮುನಿನಾಥ || ೨೨

ತಪ್ಪದೆಂದರು ಋತ್ವಿಜರು ನೃಪ
 ಕಲ್ಪಿತವಿದೆಂದರು ಸಭಾಸದ
 ರೊಪ್ಪುವುದು ನಿನಗೆಂದರಾಭೂಸುರರು 1 ಪಾವಕನ |
 ಉಪ್ಪರವೆ ಮಾಣೆಂದನಿಂದ್ರನು
 ನೊಪ್ಪವಾಯ್ತೆ ಮುಗೆಂದರಮರರು
 ತಪ್ಪುದೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯೆ ಮಾಡೆಂದರವನಿಸಗೆ || ೨೩

1 ಭೂದ್ವಿಜರು, ಕ ಖ.

ರಾಜನು ಯಜ್ಞವು ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಋತ್ವಿಜರು ಬ್ರಹ್ಮ
ದೇವರ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಇದೆಂದು ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಒಂದೆ ಮತವಾಯ್ತೆಲ್ಲರಿಗೆ ನಾ
ನೆಂದು ಫಲವೇನೊಬ್ಬ ನಾನಕ
ಟಂದಗೆಡಿಸಿದನಧ್ವರವೆ ನೀ ಭೂಸುರೋತ್ತಮನ |
ನಂದನನು ಹಾ ಯೆನುತ ಭೂಪತಿ
ನೊಂದು ಸುಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ಪೇಟಿದ
ರೊಂದು ಕಥೆಯನು ಋತ್ವಿಜರು ಕೋವಿದರು ಭೂಪತಿಗೆ || ೧೪

ಅಮೃತನುಫನಾಂತರದಲಂದಾ
ಯಮರರಿಗೆ ತಾ ಹೇಟಿದನು ತನ್ನೆಲಿ
ಮಮತೆಯುಳ್ಳೊಡೆ ತಾಯ ಶಾಪವೆ ಮಾಡಿಸುವುದೆಂದು |
ಸುಮತಿ ವಾಸುಕಿ ಬೇಡಿಕೊಳಲಂ
ದಮರರೈದಿದರಾತ ಸಹಿತಾ
ಕಮಲಭವನೋಲಗಕೆ ಬಿನ್ನ ಹಮಾಡಿದರು ಹದನ || ೧೫

ಜೇಯ ಬಿನ್ನ ಹವನ್ನೆ ಲಾಲಿಸು
ತಾಯ ಶಾಪವನುರಗಪತಿಯಿದ
ಬೀಯ್ಯಮಾಡುವೆನೆಂದು ಜನಮೇಜಯನು ಮುಖವರವ |
ಕಾಯಲಿದೆಮೆಗೀತನನು ಕೈ
ಗಾಯಬೇಡುಂದು ಜಲಧಿಮಫನಸ
ಹಾಯನನು ಸಿಮ್ಮಡಿಗಳೆಂದರು ಸುರರು ಕಮಲಜಗೆ || ೧೬

ಎಂದೊಡಾತನು ಬದಕುರೇಡೆಲೆ
ಕಂದ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಬದುಕು ಕುಲ
ನಂದನ ಜರತ್ಕಾರು ನಂದನನಭಯವನು ನಿಮಗೆ |
ಕಂದ ಮೊಟ್ಟನು ಮುಖಕೆ ತಡೆಯವ
ನಿಂದ ಜನಿಸುವುದಂಜಬೇಡುರ
ಗೇಂದ್ರಕುಲಕೀವಿಪ್ರ ವರ್ಧನನೆಂದಬುಜಭವ || ೧೭

ವೀರ ತಗೆ ಕೇಳಿದುಸಿಮಿತ್ತ ಮು
 ಹೋರಗರ ಕುಲರಕ್ಷಕ ಜರ
 ತ್ವಾ ರುನಂದನಸೀತನಧ್ವರಣಾತಕನು ವಿಧಯು |
 ಪ್ರೇರಣ ಯದಲ್ಲದೆ ತಳವೆಡವು
 ದಾರವಶವೆಲೆ ತಂದೆ ಹೋಗಲಿ
 ಬೇಜುಗೊಲೆ ಬೇಡೆಂದು ಸುತೈಸಿದರು ಚುತ್ವಿಜರು || ೮೪

ಸರ್ವಸಂವತವಾಗಿ ಯಾಗಸಮಾಪ್ತಿಮಾಃ ಬಂದವು ಪೂಜಿಸುವಿಕೆ.
 ಸತ್ತವನಲಾ ವುರಿಯೊಳಗೆ ಹೋರ
 ಳುತ್ತಲೈದನೆಯಾಜೆ ಯನು ತಾ
 ನುತ್ತರಿಸಲಳವಲ್ಲವೈ ದ್ವಿಜಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯನು |
 ಹೊತ್ತಿ ಹೋಗದ ಮುನ್ನವೇ ಸೀ
 ಸಿತ್ತ ವರವನು ಪಾಲಿಸೆನೆ ಧೂ
 ಪೋತ್ತಮನು ನನು ನಗುತ ನುಡಿದನು ವರಸದಸ್ಯರಗ || ೮೫

ಮಾನಭಂಗವಮರಣ ಹೋಗಲಿ
 ದೀನನನು ಕೂಲಬೇಕೆ ವಿಸ್ತನ
 ಸೂನುವನು ಮೆಸ್ಸಿ ಸಿದವಿಷ್ಟಾ ತಿಳಿಯಲಾ ತನಗ |
 ಉನಿಸಿತ್ತು ದಧೀಕೆ ಮುಚ್ಚ್ಯಮು
 ಹಾನುಭಾವರು ಏಡೆದರಭಯ
 ಸ್ಥಾನವನು ಮೆಬವಿಮ ಮೆಹಾಸಂಪೂರ್ಣವಾಯ್ತೆಂದ || ೮೬

ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನನಲಾ
 ಟೋಡಿಯೊಳಗಿಸಿತಿಲ್ಲ ಸುರಪನ
 ಹೋಡು ಮಾಡಲದೇಕೆ ಮಾತನು ಮೆಸ್ಸಿ ಸಿದ ಯನಲು |
 ಕೂಡೆ ಬೇಸಂದಾಮಹಾಜನ
 ಕಾಡಮರನೇ ಕಲ್ಪತರು ದಯ
 ಮಾಡುತಿಷ್ಟಾರ ವನನುತಲಿದುರಗ ಸುರಸ್ತೋಮ || ೮೭

ಎಸಗಿದರು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯ ನಾ
 ಋಷಿವರನು ಸರ್ವರನು ಸಂತ
 ಪಿಸಿದನಿಷ್ಟಧನಪ್ರದಾನದಲಾತಪೋಧನರ |
 ವಸುಧೆಯರಸನು ಮುದದಲವೆಭ್ಯಥ
 ದೊಸಗೆ ಮಿಗೆ ಮಜ್ಜನವೆ ಮಾಡಿದ
 ನಸಮವಿಭವದಲಖಿಳಜನ ನಿಜಬಂಧುಜನ ಸಹಿತ || ೩೦

ತಕ್ಷಕನು ಖದುಕಿ ಹೋಗಲು ರಾಜನು ಆಸ್ತೀಕನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವಿಕೆ.

ಹೋ ಹೊ ಖದುಕಿದೆನೊಮ್ಮೆಗೆನ್ನಯ
 ದೇಹ ವ್ರತದುದೆನುತ್ತ ವೀರಮೆ
 ಹಾಹಿ ತಕ್ಷಕ ತೋಲಗಿದನು ಪಾವಕನ ಮುಖದಿಂದ |
 ಬೇಹ ಧನವನು ಕೊಟ್ಟನವನಿಪ
 ನುಹುತಿಯ ಶಾಲೆಯಲಿ ವಿಭ್ನವೆ
 ನೂಹಿಸಿದ ಬಿನ್ನಾಣಿಗಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೩೩

ಕಳುಹಿದನು ಕೈಮುಗಿದು ಮುನಿಸಂ
 ಕುಳವನುಚಿತೋಕ್ತಿಯಲಿ ಮನ್ನಿಸಿ
 ಬಲದಲಾಸ್ತೀಕನನಭೀಪ್ಯಧನಪ್ರದಾನದಲಿ |
 ಬಲವೆ ಮಣಿಯದಿರೈ ತಹುದು ಮೇ
 ಲಲಘುಜಯಮೇಧವನು ಮಾಚ್ಚನು
 ಕೆಳಯ ಋತ್ವಿಜನಾಗಬೇಕೆಂದವನನವನೀಶ || ೩೪

ತಂದೆ ನಿನ್ನ ವರಾವೆನುತ ಮುನಿ
 ನಂದನನ ಕಳುಹಿದನು ಧರ್ಮದ
 ಲಂದು ಧರೆಯನು ಪಾಲಿಸುತಲಿದನು ಮಹೀಪಾಲ |
 ಸಂದ ಪಿತೃಪೈತಾಮೆಹರ ಪದ
 ದಿಂದ ಹರಿಪದಭಕ್ತನೆನಿಸಿ ಮು
 ಕುಂದದಾಸನು ಮಾಡಿದನು ರಾಜ್ಯವನು ಮನವೊಲಿದು || ೩೫

ಈ ರೀತಿ ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಿ ಬಂದ ಅಸ್ತೀಕನನ್ನು ಶಾಫಿಸಲು ಸಂತೋಷ
ದಿಂದಿರುವಿಕೆ.

ಅತ್ತಲಾಸ್ತೀಕಾಖ್ಯನ್ನೈದಿದ
ನುತ್ತಮೋರಗರಾಜಮಂದಿರ
ದತ್ತ ಪರಿಜನ ವಿದುರುಗೊಳಲತ್ಯಧಿಕವಿಭವದಲಿ |
ಎತ್ತು ಗನ್ನಡಿ ಗಳಶವಾದ್ಯದ
ನೊತ್ತದೊಳಗಿಕ್ಕಲದಿ ಪಾಡಲು
ಹೆತ್ತ ತಾಯಣ್ಣಂದಿರಂಭ್ರಿಗೇ ನಮಿಸಿದನು ಮುನಿಸ |

೩೬

ತೆಗೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಹರುಷಾಂ
ಬುಗಳ ನಯನದ ತಳದ ಪುಳಕದ
ಹೊಗರ ಹೊಳಹಿನ ನೆಗೆ ಮೊಗದ ನಾಗೇಂದ್ರನೈತಂದು |
ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯನಿತ್ತೆ ಮುನಿಮೌ
ಳಗಳ ರತ್ನವೆ ತನ್ನ ಹೃದಯದ
ದಗೆಯ ಡಾವರವಡಗಿತೆಂದರು ಹರಸಿ ಬಾಲಕನ ||

೩೭

ಬದುಕಿದೆವೆಲೈ ತಂದೆ ನಾವಿಂ
ದುದಿಸಿದೆವೆಲೈ ಪಾವಕನೊಳಗೆ
ಕುದಿವ್ರತಿದೇವೆ ಯಂತ್ರಕಾಲದ ಭಯಮಹಾಗ್ನಿಯಲಿ |
ಉದಕಸುರಿಸಿದುದಾಯ್ತು ¹ ತಂಗಿಯ
ಮದುವೆಯು ಫಲಿಸಿತಮ್ಮನೋಲಾ
ವ್ರದಿತಭಾಗ್ಯರದಾರನು ² ತ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮುನಿಯ ||

೩೮

ಬೇಡು ಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ವರವನು
ಬೇಡು ಮುಚಿ ದೆವೆಮ್ಮ ವಂಶದ
ಕೇಡ ತಪ್ಪಿಸಿದಧಿಕಕರುಣಾನಿಧಿಯೆ ಗುಣನಿಧಿಯೆ |

1 ಉದಿಸಿದುದುಪಟವಾ ಕ, ಬಿ.

2 ದಾರಭಾಷನುತ, ಕ. ಬಿ.

ನೋಡಲಪ್ರತಿಯಲ್ಲವೇ ನೀ
ಮಾಡಿದುಪಕ್ವತಿ ತಂದೆ ಬಯಕೆಯು
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ತಡೆಯದಿರು ನೀನೆಂದರನುಪಮಗೆ || ೩೯

ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಪಗಳ ಬಾಧೆ ಕೂಡದೆಂದು ಅಸ್ತಿ
ಕನಪ್ಪಣೆ.

ಆವನಿದನೋದುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವನಿದ ಮಂಚ ರಿತವನು ಸಂ
ಭಾವಿಸುವೆ ದಿನದಲುದಯಾಸ್ತ ಮೆಯದೊಳಗವರುಗಳ¹ |
ನೀವು ನಮ್ಮಯ ಕುಲಜರೊಳಗಾ
ರಾವರಾಗಲಿ ಮುಟ್ಟಲಾಗದು
ಕಾವುದಾಪುಣ್ಯಾತ್ಮರನು ನೀವೆಂದನಾಮುನಿಸಿ || ೪೦

ಐಸಲೇ ನೀ ಬೇಡಿಕೊಂಡುದಿ
ದೇಸು ಘನವೆಲೆ ತಂದೆ ನೆನೆವರ
ದೇಶದೊಳಗಿದ ವರ ಮುಟ್ಟುವೆ ಮಾತದೇಕೆನುತ |
ಸಾಸಿಗನನಪ್ಪಿದರು ಜರುಷಾ
ವೇಶದಲಿ ಮನಮುಖುಗಿ ಘನಪರಿ
ತೋಪದಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮುನಿವರಕುಮಾರಕನ || ೪೧

ವರಜರತ್ನಾ ರುವಿಗೆ ನಾಗೇ
ಶ್ವರಿಜರತ್ನಾರುವಿನಲುದಿಸಿದ
ಪರಮುಖುಷಿ ಯಾಸ್ತೀಕನುನ್ನ ತರ್ಕೀರ್ತಿ ಸತ್ಯನಿಧಿ |
ಉರಗದತ್ತಣವಹಿಯ ಭಯವಿ
ಲ್ಲರುತರದಿ ರಕ್ಷಿಸುದು ಪಠಿಸುವೆ
ನರರಿಗಿಲ್ಲಹಿಬಾಧೆ ಯೆಂದನು ಶೌನಕಗೆ ಸೂತ || ೪೨

1 ದಯಮೇಣಾಸ್ತವುದುಸಮಯದಲಿ, ಕ. ಖ.

ಏನನೆಂಬೆನು ಪನ್ನಗರ ಸ
 ನ್ಯಾನವನು ಸುಖದಿಂದ ತಂಗಿಯ
 ಸೂನುವನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಾನುಭಾವನನು |
 ಜ್ಞಾನವಂತರವೋಲು ಭಾವವೆ
 ನೇನುವನು ತಾವಜಿಯದಾಸಂ
 ದಾನುಭವವಲಿ ಚರಿಸುತಿರ್ಪರು ಧರ್ಮಸಿಪ್ಪೆಯಲಿ || ೪೩

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಮಹಾಮಂಗಳಮಹೋದಯ
 ವಿದು ಮಹಾಯುಕ್ತೀರ್ತಿವರ್ಧನ
 ವಿದು ವಿಷಯಭಯರೋಗದಾರಿದ್ರ್ಯಾದಿಮುಖಪರ |
 ಇದನು ಶೌನಕ ಕೇಳು ಸಂಕ್ಷೇ
 ಪದಲಿ ಹೇಳಿದೆನಿನ್ನು ತಾನಾ
 ವುದನು ನಿನಗಭಿವರ್ಣಿಸುವುದೆಂದನು ಸೂತ || ೪೪

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ಸೂತ ನೀನವೆ
 ನೀಶ ಜನಮೇಜಯಗೆ ಮುಸಿಯಂ
 ದೈನೆ ವೈಶಂಪಾಯನನೊರೆದ ಭಾರತಾಮೃತವೆ 1 |
 ವಾಸುದೇವನ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತನ
 ವಾ ಸಭಾಗ್ಗೌರ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ
 ಯೇಸಹುದದನು ವರ್ಣಿಸುವೆನುಗೆ ಪುಣ್ಯಕಥನವನು || ೪೫

ಮೆನ್ನಿಸಿದ ನಾಸೂತನವೆ ಸಂ
 ಪನ್ನ ಗುಣನಿಧಿ ಪಾವನಕಥಾ
 ಕರ್ಣನ ಸುಕೌತುಕರಸಾಸ್ವಾದನಸುಲಂಪಟರ |

1 ನುಸುರಿದಭಾರತವನಾದ್ಯಂತವನುತಮಗೆ, ಕ. ಖ.

ಧನ್ಯನಾದೆನೆನುತ್ತ ನೆನೆದನು

ತನ್ನ ಮನದಲಿ ಪರಮಕಾರು

ಣ್ಯಾರ್ಥವನ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಶ್ರೀಪದವೆ ||

೪೬

ಕರಿವದನವಾಗೆ ಲೀನಾರದ

ಪರಮವೇದವ್ಯಾಸಪ್ಪಣ್ಣು ಬಿ

ಗಿರಿಜೆಸುರರಧಿನಾಥಸನಕಾದಿಗಳ ದಿಗಧಿಪರ |

ಹರಿಹರರ ಕಮಲಜನ ರವಿಶಶಿ

ಧರಣಿಶುಕವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳ ವರ

ಚರಣಗಳ ನೆನೆವುತ್ತ ಭಾರತಕಥೆಯ ಹೇಳಿದನು ||

೪೭

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

